

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V PREŠOVE**

**Hollého 5
080 01 Prešov**

Výročná správa za rok 2019

Január 2020

Obsah

1. Identifikácia úradu	3
2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	3
3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie	4
4. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady	4
5. Rozpočet organizácie	17
6. Personálne obsadenie	22
7. Ciele a prehľad plnenia	27
8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie	28
9. Hlavné skupiny odberateľov	28
10. Prílohy	28
Príloha č. 1: Analýza činnosti jednotlivých odborov za rok 2019:	
Hygiena životného prostredia a zdravia	29
Hygiena výživy	59
Hygiena detí a mládeže	94
Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia	119
Epidemiológia	149
Odbor laboratórnych činností	276
Kontrola, dozor a sťažnosti	305
Výchova k zdraviu	308
Príloha č. 2 a) prehľad publikačnej činnosti	
2 b) prednáškovej činnosti	

1. Identifikácia úradu

Názov: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove
Sídlo: ul. Hollého 5, 080 01 Prešov
Rezort: Ministerstvo zdravotníctva SR
Riaditeľ: Mgr. Ing. Jana Mýtniková, MPH, MHA
Kontakt: 051/7724424, 051/7580310, po.riaditel@uvzsr.sk , fax – 051/7733806

Členovia vedenia:

Zástupca riaditeľa a vedúca odd. hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov: MVDr. Dagmar Hybenová

Vedúca odd. hygieny životného prostredia: Ing. Tatiana Miščíková

Vedúca odd. hygieny detí a mládeže: MUDr. Gabriela Kováčiková

Vedúca odd. epidemiológie: Mgr. Mária Lišková

Vedúca odd. podpory zdravia a výchovy k zdraviu: MVDr. Ida Hudáková

Vedúca odboru laboratórnych činností: Ing. Jana Dolinská

Vedúci kancelárie regionálneho hygienika a vedúceho služobného úradu: JUDr. Pavel Liška

Osobný úrad: Mgr. Jozef Popjak

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Poslanie organizácie

Regionálne úrady verejného zdravotníctva sú vedecky založené organizácie, v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR. Slúžia ako kontaktné miesto pre oblasti verejného zdravia ako úsilia štátnej politiky, rovnako ako inštitúcia prevencie vzniku ochorení a prijímania následných opatrení na ich odstránenie. Organizácia sa zameriava na zlepšenie zdravia, pohody a kvality života populácie. Verejné zdravie sa týka všetkých zložiek spoločnosti, či už verejných alebo súkromných, s cieľom zabrániť prepuknutiu choroby, udržania zdravia a predĺženia života populácie ako celku. Cílené aktivity majú zabezpečiť podmienky, ktoré umožnia ľuďom udržať si zdravie, preto sa verejné zdravotníctvo nezaobera len odstránením ochorenia z prostredia ale celkovým systémom na zabránenie ich vzniku.

Strednodobý výhľad organizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Prešove by mal v budúcnosti naďalej zlepšovať a ochraňovať zdravie vybraných komunít a populácie.

Hlavné ciele organizácie:

- Štátnym zdravotným dozorom a úradnou kontrolou dohliadať nad dodržiavaním podmienok podľa platnej legislatívy v pracovnom a životnom prostredí a pri príprave a výdaji pokrmov
- Eliminovať nerovnosti v zdraví a zlepšiť merateľné výsledky poukazujúce na zdravotný stav v jednotlivých komunitách
- Plniť programové vyhlásenie vlády v rámci národného programu podpory zdravia obyvateľov
- Zabezpečovať sústavné vzdelávanie zamestnancov a zabezpečiť pre nich prístup k najnovším poznatkom v oblasti verejného zdravia, zdravotných služieb a zdravotnej politiky

- Zabezpečiť lepšiu spoluprácu s ostatnými inštitúciami pri realizácii programov na zlepšenie zdravia komún (základné a materské školy, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, nemocnice a zdravotnícke zariadenia)
- Zabezpečiť lepšiu spoluprácu s ostatnými inštitúciami štátnej správy mimo verejného zdravotníctva (Regionálna a veterinárna potravinová správa, Inšpektorát práce, Slovenská obchodná inšpekcia)
- V spolupráci so súkromným sektorom hľadať vhodné riešenia a prijímať opatrenia, ktoré eliminujú negatívny dopad na zdravie obyvateľov, zamestnancov a životné prostredie

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370.

4. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady

a) Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov

Okres Prešov sa rozlohou 934 km² zaraďuje medzi veľké okresy Slovenska. Leží v prešovskom kraji, na západe, severe a východe hraničí so 6 okresmi prešovského kraja a na juhu s 3 okresmi košického kraja. Okres Prešov so 175 038 obyvateľmi (z toho 89 310 žien a 85 728 mužov evidovaných k 31.12.2018) je najviac osídleným okresom na Slovensku. Nachádza sa tu 91 obcí, z ktorých dve majú štatút mesta – Prešov a Veľký Šariš. Na území okresu sa vyskytujú minerálne vody s rôznym stupňom mineralizácie a chemického zloženia.

V okrese je zastúpený elektrotechnický, strojársky, drevospracujúci, odevný, polygrafický a potravinársky priemysel. V meste Veľký Šariš sa nachádza jeden z najväčších výrobcov piva na Slovensku, Pivovar Šariš a.s.

Perspektíva okresu je spätá s dobudovaním diaľnice D1 Bratislava- Košice a obchvatu okolo mesta Prešov. Okres pretína niekoľko železničných tratí, na území okresu sú 2 letiská regionálneho významu – Prešov a Mirkovce (športové a poľnohospodárske využitie).

Okres Sabinov svojou rozlohou 546 km² sa zaraďuje medzi menšie okresy. Osou územia je rieka Torysa, okres tvorí prirodzenú spojnicu košickej kotliny a Krakova v Poľsku. Počet obyvateľov zaraďuje okres Sabinov medzi menšie okresy Slovenska (k 31. 12. 2018 evidovaných 60 378 obyvateľov, z toho 30 102 žien a 30 276 mužov), nachádza sa tu 43 obcí, z toho 2 mestá – Sabinov a Lipany.

Najviac je v okrese zastúpený potravinársky, odevný, strojársky a drevospracujúci priemysel. V Šarišských Michaľanoch sídli najväčší výrobca liečiv na východe republiky. V meste Sabinov sídli firma známa výrobou prevodových skríň a tvárniacich strojov, nachádza sa tu aj výroba mliečnych výrobkov.

Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia:

V roku 2019 bolo v rámci oddelenia hygieny životného prostredia RÚVZ so sídlom v Prešove vykonaných celkovo 995 kontrol ŠZD, ÚKP a v rámci posudkovej činnosti.

V rámci ŠZD bolo odobratých celkom 6 vzoriek pitných vôd. Ak bola v rámci monitoringu zistená zhoršená kvalita pitnej vody, nedostatky boli prejednané so správcom vodovodu.

V roku 2019 v okrese Prešov a Sabinov RÚVZ so sídlom v Prešove v rámci ŠZD vykonal 23 hygienických kontrol v ubytovacích zariadeniach. V rámci výkonu ŠZD bolo odobratých 8 vzoriek pitných vôd. Kvalita vody vo všetkých prípadoch bola zdravotne bezpečná. Celkovo je možné hodnotiť úroveň udržiavania ubytovacích zariadení v okrese Prešov a Sabinov kladne.

Na základe žiadosti o meranie ultrafialového (UV) žiarenia v soláriách od prevádzkovateľov solárií bolo vykonaných 19 meraní v 11 zariadeniach solárií, vo všetkých prípadoch bola dodržaná celková efektívnosť ožiarivosti ($0,3 \text{ W}\cdot\text{m}^{-2}$).

Ďalej bolo vykonaných 10 kontrol v ostatných zariadeniach starostlivosti o ľudské telo zameraných na držiavanie prevádzkových poriadkov, účinnosť sterilizátorov (13 sterilizačných prístrojov bolo testovaných), kontrolu dokladov zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov.

ÚVZ SR v Bratislave v roku 2019 zaslal 11 hlásení o nebezpečných kozmetických výrobkoch a na základe týchto hlásení bolo vykonaných 23 previerok. Nebezpečné kozmetické výrobky sa v kontrolovaných zariadeniach nenašli.

V zariadeniach starostlivosti o ľudské telo sa odobrala 1 vzorka pitnej vody na laboratórne vyšetrenie, ktorá po mikrobiologickej stránke nevyhovovala kritériám Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou (ďalej len „vyhl. č. 247/2017“) a bola odobratá v prešovskom okrese v prevádzke manikúry v obci Široké. Po opätovnom odbere, vzorka vody po mikrobiologickej stránke vyhovovala kritériám pre pitnú vodu.

Výkon štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach sociálnych služieb bol zameraný najmä na dodržiavanie prevádzkovej hygieny, schválenie prevádzkového poriadku a zásobovanie pitnou vodou.

V zariadeniach sociálnych služieb sa odobrali 2 vzorky pitných vôd na laboratórne vyšetrenie, z toho 1 po mikrobiologickej stránke nevyhovovala kritériám vyhl. č. 247/2017. Nevyhovujúca vzorka pitnej vody bola odobratá z objektu Komunitného centra v obci Chmiňany. Po opätovnom odbere z Komunitného centra, vzorka vody po mikrobiologickej stránke vyhovovala kritériám vyhl. č. 247/2017.

Štátny zdravotný dozor bol vykonaný v 2 zariadeniach typu telovýchovno-športové zariadenia, pričom závažné hygienické nedostatky zistené neboli.

Oddelenie hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov:

RÚVZ so sídlom v Prešove – oddelenie hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v okresoch Prešov a Sabinov.

V roku 2019 bolo vydaných 264 posudkov na uvedenie priestorov do prevádzky, z toho 165 zariadení spoločného stravovania, 15 výrobní potravín (cukrárske výrobné, pekárskaya výroba, výroba ovocných nápojov, pálenie, čokolaterska malovýroba, výroba mrazených pekárskych polotovarov), 67 predajní potravín, 6 predajní kozmetických výrobkov, tabaku a PBU, 10 skladov, 1 iná prevádzka (trhovisko).

V rámci vydávania záväzných stanovísk bolo vydaných k územnému konaniu 28 záväzných stanovísk (19 ZSS, 4 predajní potravín, 1 sklad, 4 výrobné), ku kolaudačnému konaniu a ku zmene v užívaní stavieb 27 záväzných stanovísk (14 ZSS, 10 predaj potravín, 3 sklady).

V priebehu správneho konania bolo 25 krát konanie prerušené (16 ZSS, 7 predaj potravín, 1 sklad, 1 iná prevádzka) a v 17 prípadoch bolo konanie zastavené (9 ZSS, 5 predaj potravín, 1 cukrárska výroba, 1 výroba sirupov, 1 iná prevádzka).

Počet nesúhlasov (rozhodnutí, záväzných stanovísk) 0.

Podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo vykonaných 309 kontrol v rámci ŠZD aj v súvislosti s vydaním rozhodnutí.

Podľa zákona NR SR č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo vykonaných 412 kontrol v zariadeniach spoločného stravovania otvoreného typu, uzatvoreného typu, bufetoch. Pri kontrolách nebolo zistené porušenie zákona o ochrane nefajčiarov.

- kontroly na základe podnetov/sťažností - celkový počet prijatých podnetov 46, z toho opodstatnených bolo 11 podnetov, neopodstatnených bolo 31 podnetov, 4 podnety boli odstúpené RVPS.

Predmetom šetrenia boli nedostatky v prevádzkovej a osobnej hygiene, v skladovaní nesúrodých potravín, zdravotné problémy po konzumácii jedál, obťažovanie cigaretovým dymom, prevádzkovanie bez súhlasného rozhodnutia RÚVZ.

Oddelenie hygieny detí a mládeže:

Cielené mimoriadne kontroly v predškolských a školských zariadeniach boli vykonané v súvislosti s usmerneniami:

- monitoring údajov zaočkovanosti detí v materských školách – v monitoringu sa pokračuje,
- kontroly zamerané na výsledovateľnosť mäsa v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež v súvislosti s hlásením o pravdepodobnej nevhodnosti hovädzieho mäsa z Poľska na ľudskú spotrebu sme vykonali 17 kontrol, priebežné informácie o zistených skutočnostiach boli zaslané na ÚVZ SR v Bratislave,
- kontroly zamerané na dodržiavanie organizačného a technického zabezpečenia poskytovania tzv. obedov zadarmo v školských stravovacích zariadeniach boli v zmysle uvedeného prípisu vykonané kontroly v počte 10, správa o vykonaných kontrolách bola zaslaná ÚVZ SR v Bratislave,
- na základe zaslaného usmernenia ÚVZ SR na odber vzoriek stravy na zistenie obsahu bielkovín laboratórnou metódou sme vykonali v mesiaci október odber vzoriek stravy v 3 MŠ a 3 ZŠ, laboratórne sa vyšetrili bielkoviny zvlášť v polievke a zvlášť v

hlavnom jedle, výsledky laboratórneho vyšetrenia bielkovín v obedoch boli zaslané na ÚVZ SR v Bratislave.

V období roka 2019 sme evidovali 991 zariadení pre deti a mládež, v ktorých sa vykonával štátny zdravotný dozor. V týchto zariadeniach bolo vykonaných 163 kontrol. V týchto zariadeniach bolo odobratých spolu 23 vzoriek vôd z bazénu, 88 vzoriek pitných vôd z individuálnych vodných zdrojov školských a predškolských zariadení, 10 vzoriek z dozorovaných rekreačných zariadení, 20 vzoriek piesku a 61 vzoriek materského mlieka.

Pri výkone ŠZD zisťujeme, že v mnohých zariadeniach došlo k zlepšeniu technického stavu budov, oprave zatekajúcich striech, zlepšeniu vo všeobecnej vybavenosti, vo viacerých školách bol doplnený nábytok do tried, upravené podlahové krytiny, mnohé zariadenia majú rekonštruované zariadenia pre osobnú hygienu, zateplenie budov. Stále však pretrvávajú nedostatočná starostlivosť o tieto zariadenia, čo je zo strany prevádzkovateľov zdôvodňované nedostatkom finančných prostriedkov.

V hygienickom stave gymnázií, stredných škôl nastalo zlepšenie. Avšak aj naďalej je potrebné venovať hygienickej problematike zvýšenú pozornosť.

Oproti predchádzajúcemu hodnotenému obdobiu došlo k zlepšeniu úrovne vybavenia školských kuchýň novým technologickým zariadením resp. rekonštrukciou vnútorných priestorov niektorých zariadení. Naďalej však pretrvávajú v zariadeniach spoločného stravovania hygienické nedostatky súvisiace s ich nedostatočným vybavením umývacími drezmi, riadom a pod., čo je zdôvodňované nedostatkom finančných prostriedkov. Jedná sa hlavne o staršie a malé zariadenia v obciach, v ktorých je problematické zabezpečiť vyhovujúce priestorové a dispozičné riešenie.

Došlo k zlepšeniu úrovne pri výkone ŠZD pravidelného plnenia si povinnosti zriaďovateľa v starostlivosti o kvalitu pitnej vody.

Oddelenie epidemiológie:

Okres Prešov

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove vykonáva štátny zdravotný dozor v dvoch lôžkových zariadeniach v okrese Prešov:

- FNŠP J. A. Reimana Prešov - 1 221 lôžok
- MINERAL – SLOVAKIA, s.r.o. - 48 lôžok

V ambulantných zložkách došlo k malým zmenám. V pôsobnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove je v okrese Prešov spolu **449 ambulantných zariadení**. Z celkového počtu je v pôsobnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove **9 zariadení na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti** (3 v odbore gynekológia, 2 v odbore chirurgia a 2 v odbore oftalmológia a 1 v odbore ortopédia, 1x v odbore gastroenterológia), **6 stacionárov, 14 ADOS, 2 zariadenie spol. vyš. a lieč. zložiek v odbore nukleárna medicína**. V okrese Prešov je evidovaných **5 klinických laboratórií**.

Okres Sabinov

V okrese Sabinov sa nenachádzajú lôžkové zdravotnícke zariadenia.

V ambulantných zložkách došlo k menším zmenám. V pôsobnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Sabinove je spolu **100 ambulantných zariadení**. Z celkového počtu je v okrese Sabinov **1 zariadenie na poskytovanie jednodňovej zdravotnej**

starostlivosti (v odbore jednodňová ortopedická chirurgia), **2 stacionáre** (1 v odbore vnútorné lekárstvo a 1 v odbore chirurgia) a **2 ADOS**. V okrese Sabinov je evidované **1 laboratórium klinickej mikrobiológie** a **1 laboratórium klinickej biochémie a hematológie**.

V okrese Prešov a Sabinov sa vykonávajú kontroly HER v zmysle platných právnych predpisov priebežne, ako aj pri výskyte nozokomiálnych nákaz. Vzhľadom na najväčšie riziko vzniku nozokomiálnych nákaz sa zvýšená pozornosť venuje kontrole HER na JIS a operačných sálach jednotlivých oddelení FNŠP J. A. Reimana Prešov. V tomto lôžkovom ZZ sa intenzívna zdravotnícka starostlivosť poskytuje na KAIM a 5 JIS. Vo FNŠP J. A. Reimana Prešov sa nachádza oddelenie centrálnych operačných sál, ktoré je k dispozícii pre oddelenia nachádzajúce sa v budove chirurgického monobloku. Vlastnými operačnými sálami disponujú odd. ortopédie, ORL, oftalmológie a gynekológie.

V rámci ŠZD bolo v ZZ okrese Prešov a Sabinov vykonaných **30 komplexných previerok ZZ**. V **116 prípadoch vykonaných previerok bol realizovaný len mikrobiálny monitoring**. Pri výkone HER boli odobrané vzorky z prostredia, vzorky sterilného materiálu a zo sterilných predmetov. Výsledky sú uvedené v jednotlivých tabuľkách.

Realizovaný bol odber **37 vzoriek sterilného materiálu**, čo predstavuje nárast v porovnaní s minulým rokom (34). Percento pozitívnych vzoriek predstavuje 10,81%, čo predstavuje nárast v porovnaní s rokom 2018 (8,82%).

Zároveň bolo odobratých **1 497 vzoriek z prostredia**, čo znamená nárast v porovnaní s rokom 2018 (1 157). Z celkového počtu vzoriek odobratých z prostredia bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný nárast (3,61% pozitívnych).

V lekárnach okrese Prešov a Sabinov bolo vykonaných **17 odberov čistenej vody** na mikrobiologický a chemický rozbor.

V zdravotníckych zariadeniach v okrese Prešov a Sabinov je spolu evidovaných **332 sterilizačných prístrojov: 169 HVZ, 161 AUT a 2 plazmové sterilizačné prístroje**. V roku 2019 bola vykonaná kontrola **270 sterilizačných prístrojov, čo predstavuje 81,33% zo všetkých evidovaných prístrojov sterilizačnej techniky**. Proporcija testovaných sterilizačných prístrojov s pozitívnym výsledkom je 3,33%. V 9 prípadoch testovaných sterilizačných prístrojov s pozitívnym výsledkom bola následne vykonaná opakovaná kontrola, po realizovaní ktorej nebol zaznamenaný opakovane pozitívny výsledok. Počty vyšetrení vzoriek sú limitované kapacitnými možnosťami laboratória.

Pretrvávajúce problémy zistené pri výkone kontroly hygienicko-epidemiologického režimu v zdravotníckych zariadeniach:

- podceňovanie významu dôsledného dodržiavania hygienicko-epidemiologického režimu z dôvodu neznalosti základných epidemiologických charakteristík infekčných ochorení
- nedostatočná hygiena rúk ošetrojúceho personálu
- nedostatočné vedomosti v oblasti nemocničných nákaz, dezinfekcie a sterilizácie
- nefunkčná vzduchotechnika a neexistencia klimatizácie v zdravotníckych zariadeniach

Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva:

V roku 2019 sa uskutočnilo na pracoviskách okrese Prešov a Sabinov 17 previerok. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru sa identifikovali chemické, fyzikálne a biologické faktory práce, kontrolovalo sa dodržiavanie najvyššie prípustných hodnôt vystavenia zamestnancov faktorom práce a pracovného prostredia, sledovali sa zložky pracovného prostredia a úroveň práce z hľadiska prevencie chorôb z povolania.

Kontroloval sa stav a úroveň zariadení na dodržiavanie osobnej hygieny, plnenie povinností ustanovených zákonom o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, zabezpečenie a výkon PZS.

K 31.12. 2019 evidujeme v okrese Prešov a Sabinov 89 subjektov ktoré majú vyhlásené rizikové práce.

Vydaných bolo 49 záväzných stanovísk k územnému konaniu z toho 1 stanovisko nesúhlasné, 49 záväzných stanovísk ku kolaudácii stavby a k zmene v užívaní stavby, 179 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky, 178 rozhodnutí na likvidáciu materiálov obsahujúcich azbest, 37-mimi rozhodnutiami boli schválené prevádzkové poriadky; 13 prevádzkových poriadkov tvorilo súčasť žiadosti o uvedenie priestorov do prevádzky.

Prešetrených bolo 11 podozrení na profesionálne poškodenie zdravia.

Pri štátnom zdravotnom dozore sme sa zamerali na informovanosť zamestnancov (dotazníky) : pri práci v hluku – 16 dotazníkov, pri práci so zobrazovacími jednotkami -8 dotazníkov, pri expozícii chemickým látkam - 6 dotazníkov, pri likvidácii stavebných materiálov s obsahom azbestu 8 dotazníkov.

V priebehu roka sme šetrili 4 podania od občanov.

Šetrili sme anonymné podanie na neoznačenú prevádzku - z činnosti prevádzky sa vraj šíri hluk a v noci sa v priestoroch svieti. Podnet bol neopodstatnený.

Dve podania sa týkali hluku šíriaceho sa zo susedných objektov – z pracovne a garáže. Prevádzka pracovne má stanovenú pevnú pracovnú dobu do 15,30 hod. V letných mesiacoch - v čase čerpania dovolenky sa pracovalo dlhšie.

Garáž prevádzkuje fyzická osoba a využíva ju na opravy motorových vozidiel rodinných príslušníkov. Podnet bol odstúpený miestne príslušnému OcÚ.

Jedno podanie bolo odstúpené z IP a týkalo sa poškodenia zdravia náterovými látkami u zamestnankyne zahraničnej spoločnosti – výroba dekoračných predmetov. Podnet bol neopodstatnený.

RÚVZ udelil 2 spoločnostiam v ktorých sú vyhlásené rizikové práce sankciu v celkovej výške 2 500.- €.

Na činnosti spojené s manipuláciou s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi sme v roku 2019 vydali jedno rozhodnutie, na používanie toxických a veľmi toxických látok sme vydali 1 rozhodnutie.

K 31. 12. 2019 v rámci štátneho zdravotného dozoru boli vykonané 3 kontroly na pracoviskách, ktoré majú Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v zmysle § 55 ods. 1 zák. NR SR č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti pridelený štatút chráneného pracoviska. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na kontrolu pracovných podmienok, úroveň pracovného prostredia, vybavenie prevádzok, spôsob práce.

Jednalo o zamestnancov so zdravotným postihnutím pohybového aparátu (M 50, M 54), ochorenia žliaz s vnútorným vylučovaním a kardiovaskulárne onemocnenia.

V kontrolovaných prevádzkach nedošlo oproti vydaným rozhodnutiam k zmenám. Priestory sú pôvodné, priestorové usporiadanie a vybavenie korešponduje s vydanými rozhodnutiami. Zamestnanci majú možnosť dodržania osobnej hygieny, možnosť stravovania, v prípade vynútenej pracovnej polohy možnosť oddychu.

Na kontrolovaných pracoviskách neboli zistené žiadne nedostatky.

b) Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia

Úradné kontroly boli vykonávané podľa vypracovaného aktualizovaného plánu na rok 2019. Kontroly boli vykonávané na základe požiadaviek potravinového práva podľa

nariadenia (ES) č. 852/2004 Európskeho parlamentu a Rady o hygiene potravín, zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, plánované boli na základe kategorizácie potravinárskych prevádzok.

Kontroly boli zamerané na dodržiavanie zásad SVP a HACCP, vzdelávanie zamestnancov, hygienu prevádzky, osobnú hygienu, odbornú a zdravotnú spôsobilosť zamestnancov, označovanie, výživové a zdravotné tvrdenia, kontrolu dátumu spotreby resp. dátumu minimálnej trvanlivosti, pôvod a vysledovateľnosť, skladovanie a manipuláciu s potravinami, obalmi a predmetmi, ktoré prichádzajú do kontaktu s potravinami, manipuláciu s odpadom, kontrolu chladiaceho reťazca, overovanie kvality a bezpečnosti potravín a pokrmov.

V roku 2019 bolo vykonaných vykonaných 582 kontrol v potravinárskych prevádzkach vrátane zariadení spoločného stravovania, pri ktorých bolo zistených celkom 79 nezhôd v 38 prevádzkach. Vyšetrených bolo 419 vzoriek potravín a pokrmov, z toho mikrobiologicky bolo vyšetrených 346 vzoriek potravín, nevyhovelo 25 vzoriek, chemicky bolo vyšetrených 247 vzoriek, z toho nevyhovelo 7 vzoriek. Z pracovného prostredia a osobnej hygieny bolo odobratých a vyšetrených 502 sterov, 87 sterov nevyhovelo hygienickým požiadavkám.

ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Prešove je evidovaná 1 výroba balenej zmrzliny, 2 výroby potravín na osobitné výživové účely, 1 výroba výživových doplnkov, 2 výroby pramenitých a balených pitných vôd z toho 1 plniareň dojčenskej vody, 2 výroby chladených pokrmov, 21 špecializovaných skladov, 2 sklady obalov a predmetov, 42 špecializovaných predajní potravín, 98 lekární a drogérií, 15 predajní obalov a predmetov, 40 prevádzok výroby a predaja zmrzliny.

V rámci úradnej kontroly bolo vykonaných 204 úradných kontrol v 148 prevádzkach, pri ktorých bolo zistených 28 nezhôd: zmrzlina 17 nezhôd (SVP/HACCP 1, v hygiene prevádzky 5, v osobnej hygiene 3, pôvod a vysledovateľnosť 1, v manipulácii s potravinami 7), výživové doplnky 1 nezhoda (iné 1 – nebezpečný výrobok hlásený systémom RASFF pre prítomnosť Salmonella Mkamba).

Analýza nezhôd:

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – nedodržanie technologického postupu pri výrobe zmrzliny (nevyhovujúce laboratórne rozbory), použitie nepovolených farbív, nevykonávala sa evidencia teplôt pri predaji zmrzliny,
- v hygiene prevádzky - sterovou metódou zistená nedostatočná očista a sanitácia pracovných plôch a zariadenia pri výrobe a predaji zmrzliny, pri predaji cukrárskych výrobkov a lahôdkárskych výrobkov,
- v osobnej hygiene - sterovou metódou zistené nedostatočné dodržiavanie zásad osobnej hygieny pri výrobe a predaji zmrzliny, cukrárskych a lahôdkárskych výrobkov,
- v označovaní – neoznačené balené lahôdkárske výrobky (šaláty, plnené bagety),
- pôvod, vysledovateľnosť – nepredložené dodacie listy pri výrobe zmrzliny,
- v manipulácii s potravinami – nedodržanie hygienických požiadaviek pri výrobe zmrzliny a pri príprave lahôdkárskych výrobkov, nesprávna manipulácia so surovým hydínovým mäsom pri príprave lahôdkárskych výrobkov.

V rámci úradných kontrol nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami bolo vykonaných 5 úradných kontrol, z toho bez odberu vzoriek 3 kontroly a 2 kontroly v obchodnej sieti spojené s odberom vzoriek. Laboratórne skúšky 2 vzoriek boli vykonané v akreditovanom laboratóriu RÚVZ so sídlom v Poprade - splňali požiadavky nariadenia Komisie (EÚ) č. 10/2011 zo 14. januára 2011 o plastových materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a jeho dodatkov nariadenia Komisie (EÚ) č. 1282/2011, nariadenia Komisie (EÚ) č. 1183/2012, nariadenia Komisie (EÚ) č. 202/2014 a nariadenia Komisie (EÚ) č. 174/2015, nariadenia Komisie (EÚ) č. 2016/1416, nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/752, nariadenia Komisie (EÚ) č. 2018/79, nariadenia Komisie (EÚ) č. 2018/213, nariadenia Komisie (EÚ) č. 2018/831 a nariadenia Komisie (EÚ) č. 2019/37.

Úradné kontroly bez odberu vzoriek boli zamerané na predloženie vyhlásenia o zhode podľa Nariadenia EP a Rady (ES) č. 1935/2004 s uvedením výrobcu alebo dovozcu, dátumu vyhlásenia o zhode a uvedenia zhody s platnými právnymi predpismi a na podpornú dokumentáciu k vyhláseniu o zhode s uvedením názvu skúšobného laboratória, dátumu vydania a testovanými ukazovateľmi. Nedostatky zistené neboli.

c) Výkon práce v ohniskách nákaz

Oddelenie epidemiológie:

V roku 2019 bolo spracovaných a do epidemiologického informačného systému prenosných ochorení vložených **3 084 prenosných ochorení** (okres Prešov 2 043, okres Sabinov 1 041). Zároveň bolo zadaných spolu **386 hlásení v systéme rýchleho varovania (SRV)** - 40 z okr. Prešov, 34 z okr. Sabinov a 312 hlásení za Prešovský kraj.

Za uvedené obdobie sme vykonali návštevy v **854 ohniskách nákaz infekčných ochorení** (okres Prešov 790 a okres Sabinov 64).

Za dané obdobie bolo vydaných 127 opatrení na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení (49 ZZD a LD - dočasný zákaz epidemiologicky závažných činností, 20 LD a 57 rozhodnutí o izolácii + LD, 1 rozhodnutie v prípade výskytu KPC vo FNŠP J. A. Reimana Prešov).

V ohniskách bolo nariadených spolu **854 opatrení**: (dezinfekcia domácností, prevádzok, vyhľadanie podozrivých z nákazy, zdravotná výchova, informovanie zainteresovaných)

V priebehu roka 2019 boli okrem sporadických prípadov zaznamenané aj rodinné a epidemické výskyty ochorení: **salmonelóza**- 13 rodinné epidemické výskyty (9x PO, 4x SB), zaznamenané boli aj 3 epidemické výskyty ochorení s počtom 5 a viac chorých (1x PO, 2x SB); **kampylobakteriόza**- 10 rodinných epidemických výskytov (9x PO, 1x SB); **rotavírusová enteritída**- 5 rodinných epidemických výskytov (2x PO, 3x SB); **akútna gastroenteritída zapríčinená norovírusom**- 2 rodinné epidemické výskyty (1xPO, 1x SB); **vírusová črevná infekcia, bližšie neurčená**- 1 epidemický výskyt (1x SB); **pertussis**- 6 rodinných epidemických výskytov (3x PO, 3xSB); **iná gastroenteritída a kolitída infekčného a bližšie neurčeného pôvodu (dg.A09)**- 1 epidemický výskyt (1xPO); **svrab**- 2 epidemické výskyty ochorení (1x SB, 1xPO); **enterobiόza**- 1 rodinný epidemický výskyt (1x PO); **stredoeurόpska kliešťová encefalitída**- 1 rodinný epidemický výskyt (okres Prešov).

Oddelenie hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov:

V roku 2019 boli zaznamenané 2 epidemické výskyty alimentárnych ochorení.

V mesiaci apríl bol zaznamenaný epidemický výskyt gastroenteritíd u klientov domova sociálnych služieb. Z celkového počtu exponovaných 153 (88 klientov a 65 osôb personálu) ochorelo 14 klientov v čase od 25.4.2019-29.4.2019, ochorenie u personálu nebolo zaznamenané. V klinickom obraze dominovali časté hnačky, zvracanie, bolesti brucha, ktoré po 1 až 2 dňoch ustúpili. Priebeh ochorení si nevyžiadal hospitalizáciu. Vo všetkých 14 prípadoch bol odobratý TR na kultivačné vyšetrenie, vo všetkých prípadoch s negatívnym výsledkom. Vzhľadom na klinický priebeh ochorení a na etiológiu ochorenia u týchto klientov sa pravdepodobne jednalo o vírusovú črevnú infekciu. V danom zariadení bolo zo strany RÚVZ so sídlom v Prešove vydané rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení. V rámci štátneho zdravotného dozoru boli odobraté 3 vzorky odložených hotových pokrmov a 10 sterov za účelom zistenia účinnosti sanitácie. Laboratórnym vyšetrením odložených hotových pokrmov a sterov nebola zistená prítomnosť patogénnych ani podmienene patogénnych mikroorganizmov.

V mesiaci júl bolo na RÚVZ so sídlom v Prešove hlásených 28 ochorení na salmonelózu. Zo šetrenia vyplynulo, že pravdepodobnou príčinou vzniku ochorení bola konzumácia cukrárskych výrobkov (veterníky, venčeky) zakúpených v obchodnej sieti, vyrobených v cukrárskej výrobe v okrese Sabinov. U 12 osôb bola laboratórne potvrdená prítomnosť *Salmonella enteritidis*, u 16 osôb bola diagnóza stanovená na základe klinických príznakov.

Prvé prípady ochorenia boli zaznamenané v čase od 27.6.2019-30.6.2019 s príznakmi hnačky, zvracanie, bolesti brucha, zimnica, zvýšená TT. Prevádzkovateľovi cukrárskej výroby bolo rozhodnutím nariadené predbežné opatrenie na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných - zákaz prevádzky, zákaz expedície cukrárskych výrobkov, stiahnutie hotových cukrárskych výrobkov z trhu, vykonanie účinnej dezinfekcie všetkých priestorov v prevádzke cukrárskej výroby, zabezpečiť odber biologického materiálu od zamestnancov za účelom laboratórneho určenia pôvodcov prenosných ochorení. Zároveň pracovníkom bolo nariadené opatrenie podrobiť sa u svojho praktického lekára odberu biologického materiálu a zákaz manipulovať s potravinami a nápojmi, podieľať sa na ich príprave, distribúcii a podávaní do doby predloženia negatívnych výsledkov bakteriologického vyšetrenia stolice. U vedúceho prevádzky bola laboratórnym vyšetrením potvrdená prítomnosť *Salmonella enteritidis*. Uvedené šetrenie a štátny zdravotný dozor bol realizovaný v spolupráci s RVPS Prešov.

d) Monitoring

Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia:

Preverovací a kontrolný monitoring bol vykonávaný podľa vypracovaného harmonogramu. V rámci kontrolného monitoringu bolo odobratých 149 vzoriek pitných vôd, v rámci preverovacieho monitoringu bolo odobratých 25 vzoriek pitných vôd. V rámci ŠZD bolo odobratých celkom 6 vzoriek pitných vôd. Ak bola v rámci monitoringu zistená zhoršená kvalita pitnej vody, nedostatky boli prejednané so správcom vodovodu. Tiež zaužívané hodnotenie vodovodov podľa závadnosti podáva skreslené údaje o počte nevyhovujúcich vôd z verejných vodovodov, a to kvôli nízkemu počtu odobratých vôd a naopak prísne hodnoteniu závadnosti vzoriek. Z ekonomických dôvodov dochádza podľa vyjadrení starostov obcí naďalej k odpájaniu rodinných domov od verejného vodovodu a napojeniu na vlastný vodný zdroj. Kvôli nedostatočnému nachlôrovaniu vodných zdrojov alebo zníženému

množstvu pitnej vody v zdroji dochádza k zhoršeniu mikrobiologických ukazovateľov v dodávanej pitnej vode (napr. Ľubovec, Žehňa, Lúčina, Lesíček, Tuhrina, Šarišská Poruba, Červená Voda, Šarišské Sokolovce, Jarovnice). Kvalita vody v spádovom území RÚVZ v Prešove podľa vyšetrených vzoriek pitných vôd je na vyhovujúcej úrovni. V okrese Prešov je závadnosť po chemickej stránke je 6,45 %, po mikrobiologickej stránke 12,1 %. V okrese Sabinov je po chemickej stránke závadných 10 % vzoriek, po mikrobiologickej stránke 12 %.

Kvalita vody v spádovom území RÚVZ v Prešove je monitorovaná podľa vopred stanoveného harmonogramu. Programy prevádzkovej kontroly predložili prevádzkovatelia verejných vodovodov, a to Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Košice, závod Prešov a firma Ekoservis Slovensko s.r.o. Veľký Slavkov, VODANAŠA, ktorí zároveň priebežne predkladajú laboratorné rozborov pitných vôd nimi prevádzkovaných vodovodov. Výrazné odchýlky kontroly kvality pitnej vody neboli zistené.

Prírodné kúpacie oblasti, ktoré by boli vyhlásené krajským úradom životného prostredia, sa v našom regióne nenachádzajú, RÚVZ so sídlom v Prešove dozoruje jedno prírodné kúpalisko s nevyhláseným štatútom. Jeho zhodnotenie je pri sezónnych kúpaliskách.

V okrese Prešov v roku 2019 je v prevádzke 7 bazénov s celoročnou prevádzkou, dva sú mimo prevádzky (plavecký bazén v hoteli CANYON, Lipovce a Mestský bazén, SŠ, Ľ.Podjavorinskej, Prešov.

V okrese Prešov bolo z bazénov spolu odobratých 92 vzoriek vôd na laboratorné vyšetrenie. Z chemických ukazovateľov v 77 vzorkách nebol dodržaný ukazovateľ - voľný a viazaný chlór (28), reakcia vody (18) a ukazovateľ chemická spotreba kyslíka manganistanom (13), na čo boli prevádzkovatelia upozornení a zistené nedostatky boli operatívne odstránené a prijaté príslušné opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality vody. V ukazovateľoch mikrobiologických bol prekročený ukazovateľ – Kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 °C - 5 x SPŠ Strojnícka. Ukazovateľ Staphylococcus aureus bol zistený v jednej vzorke školského bazéna ZŠ Nešpora 2 v Prešove, v jednej vzorke relaxačného bazéna Aquapark Delňa v Prešove a Pseudomonas aeruginosa bol zistený taktiež v jednej vzorke relaxačného bazéna Aquapark Delňa v Prešove. Z dôvodu predchádzania ochorenia a možného ohrozenia zdravia návštevníkov orgán verejného zdravotníctva podľa § 55 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov zakázal kúpanie v uvedených zariadeniach do doby dokladovania vyhovujúcej vzorky vody na kúpanie. Prevádzkovatelia okamžite po zistení prekročenia limitných hodnôt vykonali nápravné opatrenia: vypustenie a vyčistenie bazénu, ich opätovné napustenie, vyčistenie ÚV, dezinfekciu bazénovej vody.

V okrese Sabinov je v prevádzke krytý bazén v rekreačnej oblasti Drienica. Neplavecký bazén v relaxačnom centre Golem a bazén Spojená škola Sabinov prerušili prevádzkovanie bazéna. Z plaveckého bazéna Drienica prevádzkovateľ predložil 9 laboratorných rozborov vzoriek vôd, vyšetrených v laboratóriu EKOLAB s.r.o., Košice. Z chemických ukazovateľov v 3 vzorkách nebol dodržaný ukazovateľ - voľný a viazaný chlór, v mikrobiologických ukazovateľoch nebol prekročený žiadny ukazovateľ.

V letnej turistickej sezóne 2019 v okrese Sabinov nedošlo k zmene v počte letných kúpalísk. Do prevádzky boli dané: Letné kúpalisko Sabinov a Letné kúpalisko Lipany. Jednotlivé bazény na kúpaliskách boli uvedené do prevádzky až po dokladovaní, že kvalita vody v bazénoch zodpovedá kritériám vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z., o požiadavkách na

kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom a na umelom kúpalisku. Letné kúpalisko v Lipanoch – odobraté 2 vzorky vôd z plaveckého bazéna. Kvalita vody v bazéne bola vhodná na kúpanie. K prekročeniu došlo len v chemickom ukazovateli – reakcia vody.

Letné kúpalisko v Sabinove - celkovo bolo odobratých 6 vzoriek vôd z bazénov počas celej sezóny bola kvalita vody v bazéne vyhovujúca.

V letnej turistickej sezóne 2019 v okrese Prešov bolo dané do prevádzky Letné kúpalisko na sídl. III v Prešove, Kúpalisko PLAZA BEACH Solivar v Prešove, Kúpalisko Sigord v katastri Kokošovce a prírodné kúpalisko Delňa v Prešove. Jednotlivé bazény na kúpaliskách boli uvedené do prevádzky až po dokladovaní vyhovujúcej kvality vody na kúpanie.

Letné kúpalisko na sídl. III v Prešove - celkovo bolo odobratých 6 vzoriek vôd z bazénov, počas celej sezóny bola kvalita vody v bazéne vyhovujúca.

Kúpalisko PLAZA BEACH Solivar v Prešove - celkovo bolo odobratých 9 vzoriek vôd z bazénov, počas celej sezóny bola kvalita vody v bazéne vyhovujúca. Kúpalisko Sigord v katastri Kokošovce - celkovo bolo odobratých 6 vzoriek vôd z bazénov. Počas celej sezóny bola mikrobiologická kvalita vody v bazéne vyhovujúca. K prekročeniu došlo len v chemickom ukazovateli – reakcia vody.

Prírodné kúpalisko Delňa v Prešove – bolo dané do prevádzky 26. 06. 2019 a počas prevádzky sa odobralo 8 vzoriek vôd z nádrže.

Voda v prírodnom kúpalisku Delňa bola prevádzkovateľom sledovaná od začiatku tohoročnej letnej kúpaciej sezóny akreditovaným laboratóriom - EKOLAB s.r.o. Košice. Kvalita vody v prírodnom kúpalisku vyhovovala kritériám Vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom a na umelom kúpalisku.

Kontroly vykonané v rámci ŠZD nezistili závažné porušenie platnej legislatívy, areály kúpalísk boli pravidelne udržiavané a počet plavčikov bol tiež v súlade s platnou legislatívou.

Podľa pokynov ÚVZSR boli priebežne každý týždeň aktualizované správy v informačnom systéme o kvalite vody na kúpanie, o aktuálnej situácii na kúpaliskách a informácie súvisiace s priebehom kúpaciej sezóny. V spádovej oblasti v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Prešove nie sú vybudované kúpaliská s termálnou vodou.

e) Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti

3 pracovníčky oddelenia hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov sú členkami komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti pre výkon epidemiologickej závažných činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní potravín do obehu, vydaných bolo 681 osvedčení o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologickej závažnej činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov,

2 pracovníčky oddelenia HV sú členkami komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na nákup, predaj a spracovanie húb, vydané boli 3 osvedčenia o odbornej spôsobilosti na nákup, predaj a spracovanie húb.

V roku 2019 RÚVZ v Prešove vydal 9 osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými chemickými látkami a zmesami. Jeden žiadateľ sa podrobil preskúšaniam pred komisiou na overenie znalostí.

Pracovníci odd. HŽP sú členmi týchto komisií:

- na preskúšanie odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčenia na prevádzkovanie pohrebiska, prevádzkovanie pohrebnej služby a prevádzkovanie krematória v RÚVZ pre Prešovský kraj - Ing. Miščíková a Ing. Adriana Hrabčáková,
- na preskúšanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností v RÚVZ so sídlom v Prešove – Ing. Miščíková a Ing. Adriana Hrabčáková.

V priebehu roka 2019 bolo preskúšaných 11 žiadateľov, ktorí splnili požiadavky na vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie práce v epidemiologicky závažných činnostiach (v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo).

O vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebísk a na prevádzkovanie pohrebnej služby podľa zákona č.355/2007 Z. z. bolo v roku 2019 podaných a vybavených 22 žiadostí.

f) Posudková činnosť

V priebehu roka 2019 bolo Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Prešove vydaných celkovo 1735 rozhodnutí a 361 záväzných stanovísk.

g) Národné referenčné centrá

Listom č. SO8834-1/OOš-2011 zo dňa 05. 08. 2011 s účinnosťou od 01. 09. 2011 bolo na RÚVZ so sídlom v Prešove zriadené Národné referenčné centrum pre organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích skúšok v oblasti potravín.

h) Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR

RÚVZ so sídlom v Prešove svoju činnosť zamerlal na plnenie týchto programov a projektov:

Odd. HŽP – Rozšírenie siete monitorovacích staníc na sledovanie koncentrácie biologických alergizujúcich častíc vo vonkajšom ovzduší; Zhodnotenie dodržiavania hygienických požiadaviek v prevádzkach solárií

Odd. PPL – Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce; Intervencie na podporu zdravia pri práci

Odd. HVŽBPaKV – Monitoring príjmu kuchynskej soli;

Odd. HDM – Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015-2025 (NAPPO); Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku; Hygienická úroveň detských pieskovísk v areáloch MŠ a v rámci občianskej vybavenosti; Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ; Úrazy detí v SR;

Odd. EPI - Národný imunizačný program SR (NIP SR); Surveillance infekčných chorôb; Informačný systém prenosných ochorení; Nozokomiálne nákazy; Mimoriadne epidemiologické situácie; Environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV; Prevencia HIV/AIDS; Poradne očkovania; Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaniam

Odd. LČ – Monitoring vybraných vodných plôch a biokúpalísk; Kvalita vody a prostredia umelých kúpalísk a zdravotníckych zariadení; Materské mlieko; Analýza celkového arzenu v potravinách; Monitoring obsahu dusitanov a dusičnanov v surovinách a pokrmoch z domácej produkcie použitých v stravovaní dojčiat a malých detí;

Odd. PZ – Národný program podpory zdravia; Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015-2025; Podpora zdravia znevýhodnených komún; Národný akčný plán pre problémy s alkoholom v Slovenskej republike; Národné a regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu aktívneho starnutia; CINDY program SR; Akčný plán realizácie Národnej protidrogovej stratégie SR na obdobie rokov 2017-2020; Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017-2020.

i) Ostatné úlohy

Okrem uvedených aktivít vyplývajúcich z platnej legislatívy, sa jednotlivé oddelenia podieľali v roku 2019 aj na ďalších úlohách:

Odd. EPI - Zabezpečenie Národného Imunizačného programu SR s cieľom udržania pravidelného povinného očkovania (kontrola očkovania), Vypracovanie a realizácia Imunologických prehľadov u ochoreniach preventabilných očkovaním v spolupráci s Banskobystrickým krajom (zistenie pretrvávania PL voči vybraným nákazám, napr. čierny kašeľ, parotitída...), Surveillance infekčných ochorení, Posilnenie surveillance a kontroly nozokomiálnych nákaz v lôžkových zdravotníckych zariadeniach, Vykonávanie ŠZD v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach, Poradne očkovania - zvýšenie informovanosti o očkovaní, zníženie odmietaní očkovania, poradenstvo), Epidemiologický informačný systém- EPIS, Prevencia HIV/AIDS

Odd. HDM - ŠZD v zariadeniach pre deti a mládež vrátane stravovania, ubytovania, kontrola dodržiavania sortimentu v zariadeniach rýchleho občerstvenia pri školách, dopĺňanie databázy do ISUVZ, sledovanie vplyvu škodlivých látok vo vnútornom ovzduší na zdravie detí v rôznych regiónoch SR, monitoring úrazovosti u detí predškolského a školského veku, zneužívanie návykových látok (alkohol tabak, drogy)

Odd. HVŽ - Kvalita pokrmov v zariadeniach spoločného stravovania so zameraním sa na kvalitu používaných surovín, Hygienická situácia v zariadeniach spoločného stravovania, Bezpečnosť potravín a obalových materiálov - zameranie podľa plánu MANCP na rok 2019.

Odd. HŽP - Sledovanie kvality vody na kúpanie na prírodných kúpacích lokalitách a umelých kúpaliskách, Monitoring a vyhodnocovanie kvality pitnej vody na spotrebisku v súlade s platnou legislatívou, príprava podkladov pre správu EÚ

j) Laboratórne činnosti

V rámci vykonávania laboratórných analýz, RÚVZ v Prešove zabezpečuje mikrobiologické a chemické analýzy vzoriek pre okresy Prešov a Sabinov, taktiež tieto služby

zabezpečuje aj pre ďalšie orgány verejného zdravotníctva v prešovskom kraji – RÚVZ Bardejov, RÚVZ Vranov nad Topľou, RÚVZ Humenné a RÚVZ Svidník.

Celkovo bolo v priebehu roka 2019 v rámci ŠZD a ÚK potravín spracovaných 17 002 vzoriek a vykonaných 105 636 analýz.

5. Rozpočet organizácie

5.1 Záväzné ukazovatele

V hodnotenom období roku 2019 Regionálny úrad verejného zdravotníctva svoje hospodárenie zabezpečoval v súlade so schváleným rozpočtom a stanovenými záväznými ukazovateľmi a limitmi z úrovne MZ SR. Mal vypracovaný podrobný rozpočet príjmov a bežných výdavkov s ekonomickým členením do úrovne položiek a podpoložiek v zmysle platnej rozpočtovej klasifikácie a tento schválený Ministerstvom zdravotníctva SR.

Zostavený rozpočet vychádzal zo stanovených záväzných ukazovateľov a dosiahnutých výsledkov rozpočtového hospodárenia za predchádzajúce obdobie a aktuálnych potrieb zabezpečenia úloh v rozpočtovom období s prihliadnutím na rozsah zabezpečovaných vecných a odborných úloh v oblasti štátneho zdravotného a potravinového dozoru a plnenie prijatých koncepcií jednotlivých odborov a úloh v oblasti ochrany a podpory zdravia.

V rozpise záväzných ukazovateľov schváleného rozpočtu na rok 2019 pre RÚVZ boli stanovené tieto záväzné ukazovatele:

Kapitálové výdavky spolu:	0 €
Príjmy:	185 000 €
Bežné výdavky celkom:	1 316 429 €
Z toho: mzdy a platy:	818 095 €
odvody:	285 924 €
tovary a služby:	204 410 €
bežné transfery:	12 000 €

V hodnotenom období boli s príkazom MZ SR vykonané aj nevyhnutné rozpočtové opatrenia.

Po vykonaných úpravách rozpočet Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Prešove pre rok 2019 bol záväzný týmito ukazovateľmi:

Kapitálové výdavky spolu:	0 €
Príjmy:	99 900 €
Bežné výdavky celkom:	1 513 995,87 €
Z toho: mzdy a platy:	958 037,25 €
odvody:	329 055,52 €
tovary a služby:	220 110,40 €
bežné transfery:	6 752,70 €

5.2 Rozpočet príjmov

Pre rok 2019 bol schválený rozpočet príjmov vo výške 185 000€. V hodnotenom období boli dosiahnuté príjmy v celkovej výške 99 900€ z toho príjmy za predaj výrobkov, tovarov a služieb predstavujú 96 624,61€, za porušenie predpisov 5 863,40€, príjmy z náhrad poisťného plnenia 0€, náhrady nákladov 181,20€. Z uvedeného plnenia príjmovej časti

rozpočtu vyplýva, že rozpočtované príjmy boli naplnené a prekročené. Na priaznivom plnení príjmovej časti uvedeného rozpočtu sa najviac podieľajú príjmy za predaj služieb.

5.3 Rozpočet kapitálových výdavkov

Pre rok 2019 Regionálny úrad verejného zdravotníctva nemal pridelený žiadny limit kapitálových výdavkov.

5.4 Rozpočet bežných výdavkov

Regionálny úrad verejného zdravotníctva pre rok 2019 mal pridelený limit bežných výdavkov po vykonaných úpravách v priebehu roku vo výške 1 513 955,87€. Z upraveného rozpočtu boli čerpané prostriedky 1 513 955,87€ t.j. na úrovni 100%. Rozpočtované prostriedky boli čerpané v súlade so stanovenými zámermi a potrebami organizácie pri zabezpečení maximálnej hospodárnosti a dodržaní rozpočtovej a finančnej disciplíny. Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Prešove v hodnotenom období dodržal stanovené limity a v plnom rozsahu sa vysporiadal s financovaním prevádzkových potrieb organizácie. Za hodnotené obdobie boli uhradené všetky dodávateľské faktúry a nevznikli žiadne dlhy na neuhradených faktúrach.

Štruktúra čerpania výdavkov rozpočtu v roku 2019 je nasledovná

<u>Názov výdavku</u>	<u>Schvál.rozp.</u>	<u>Upravený rozp.</u>	<u>Skutočnosť</u>	<u>% plnenia</u>
Mzdy a platy (610)	818 095 €	958 037,25 €	958 037,25 €	100%
Poistné (620)	285 924 €	329 055,52 €	329 055,52 €	100%
Tovary a služby (630)	200 410 €	220 110,40 €	220 110,40 €	100%
Bežné transfery (640)	12 000 €	6 752,70 €	6 752,70€	100%
Spolu	1 316 429€	1 513 955,87 €	1 513 955,87 €	100%

5.4.1 Pracovníci a mzdové prostriedky

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Prešove evidoval k 31.12.2019 v evidenčnom stave vo fyzických osobách 78 zamestnancov. Z toho počtu je 32 v štátnozamestnaneckom pomere a 46 zamestnancov je zaradených vo verejnej službe. V štátnej službe k 31.12.2019 organizácia eviduje 32 zamestnancov, z toho 1 vo funkcií štátny radca, 10 zamestnancov vo funkcií odborný radca, 4 vo funkcií samostatný radca, 17 zamestnanec vo funkcií radca. Vo verejnej službe bolo k 31.12.2019 evidovaných 46 zamestnancov. Regionálny úrad verejného zdravotníctva dodržal záväzný limit v počte zamestnancov za rok 2019. Pre rok 2019 v oblasti miezd po vykonanej úprave mal Regionálny úrad verejného zdravotníctva schválený limit mzdových prostriedkov vo výške 1 513 955,87€, ktorý bol vyčerpaný v plnej výške.

5.4.2 Prevádzkové výdavky

Čerpanie prevádzkových výdavkov bolo v hodnotenom období na úrovni upraveného rozpočtu.

Odvody poistného (620) v hodnotenom období boli čerpané vo výške 329 055,52€ t.j. v plnej výške upraveného rozpočtu. Schválený rozpočet pôvodne predstavoval čiastku 285 924€. Bol navýšený o 43 131,52€ na konečnú čiastku 329 055,52€.

Na bežnú prevádzku organizácie (630) v roku 2019 bolo čerpaných 220 110,40€. Pôvodný rozpočet pred úpravou predstavoval čiastku 200 410€.

Čerpanie cestovných výdavkov (631) vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 6 015,69€. Z prostriedkov rozpočtu boli realizované výdavky na cestovné, stravné a ubytovanie zamestnancov, ktorí v priebehu roka absolvovali školiace akcie, semináre, konferencie a pod. mimo regionu.

Na energie, vodu, komunikácie (632) v hodnotenom období boli čerpané prostriedky vo výške 62 321,41€ V porovnaní so schváleným rozpočtom tieto výdavky sú podstatne vyššie u energií, ktoré v rozpočte neboli reálne premietnuté. V štruktúre týchto výdavkov je najvyššie plnenie u energií (47 810,98€) a poštových telekomunikačných služieb (4 832,14€).

Materiál (633) bolo v období roka 2019 použitých 48 215,50€. Najviac výdavkov išlo na všeobecný materiál (ŠZM, diagnostika, chemikálie, papier, kancelársky materiál, údržbový materiál, technické plyny, laboratórne sklo...) 27 576,46€. Náklady na výpočtovú techniku predstavovali čiastku 2 357,56€. Pracovné odevy 3 927,34€, Knihy a normy tvorili čiastku 2 434,66€. Interiérové vybavenie 7 721,58€.

Na úseku dopravy (634) z rozpočtovej čiastky 12 850€ a upraveného rozpočtu 13 337,40€ bolo vyčerpané 13 337,40€ t.j. na úrovni upraveného rozpočtu. Ťažiskom týchto výdavkov boli náklady na pohonné hmoty (9 136,69€), servis a údržbu motorových vozidiel (2 634,89€) a poistenie motorových vozidiel (1 258,32€).

V oblasti rutinnej a štandardnej údržby (635) bol rozpočet vo výške 6 580€. Realizované výdavky boli do výšky upraveného štátneho rozpočtu 4 148,94€.

Nájomné (636) v rozpočte tvorilo minimálnu časť a to 1 522,49€. Výdavky boli čerpané predovšetkým na úhradu nájomného za fľaše na technické plyny.

U ostatných tovarov a služieb (637) čerpanie rozpočtových výdavkov predstavovalo finančnú čiastku 84 548,97€ t.j. na úrovni upraveného štátneho rozpočtu. Podstatnú časť týchto výdavkov tvorí stravovanie zamestnancov (30 901,52€), a prídely do sociálneho fondu (10 760,81€). Ďalej sú to výdavky na školenia, semináre, kurzy a porady (1 709,76€), všeobecné služby dodávateľským spôsobom (27 576,46€), kde boli vykonané revízie elektroinštalácie a odborné prehliadky kotolne, plynových rozvodov, zariadení a pod., ďalej špeciálne služby dodávateľským spôsobom (6 449,82€) kde sa vykonala kalibrácia prístrojov a pod., štúdie, expertízy a posudky (12 060,85€) kde bol vykonaný pravidelný dohľad certifikovaných laboratórnych činností cestou SNAS,

dane z nehnuteľností (3 941,48€) a v neposlednej miere vyplatené odmeny na základe dohôd, rekreačné poukazy 7 056,79€).

5.4.3 Transfery

Pre Regionálny úrad verejného zdravotníctva bol stanovený pôvodný limit bežných transferov na rok 2019 vo výške 12 000€. V priebehu roku bol upravený na 6 752,70€. Bežné transfery boli predovšetkým použité na odstupné (0€) a odchodné (2 753€) . Ďalšia časť finančných prostriedkov bola použitá na výplatu nemocenských dávok pre zamestnancov RÚVZ Prešov a to vo výške (3 999,70€).

5.5 Mimorozpočtové hospodárenie

5.5.1. Depozitný účet

K 31.12.2019 zostatok depozitného účtu predstavuje 110 002,42€ a tento pozostáva z prostriedkov na mzdy a odvody za mesiac december 2019.

5.5.2. Sociálny fond

Regionálny úrad verejného zdravotníctva zabezpečoval tvorbu ako aj použitie sociálneho fondu v súlade s vypracovanou kolektívnou zmluvou. Sociálny fond bol tvorený do výšky 1,15% z objemu skutočne vyplatených miezd.

5.5.3. Zdroje sociálneho fondu

Pre rok 2019 predstavovali záväzky sociálneho fondu čiastku 9 185,12€, sociálny fond bol tvorený čiastkou 10 760,81€. Prostriedky fondu boli využívané na realizáciu sociálnej politiky v podmienkach RÚVZ a to v súlade z vypracovanou kolektívnou zmluvou a rozpočtom.

Prostriedky sociálneho fondu boli použité nasledovne

- Na stravovanie zamestnancov	9 185,12€
- Knihy do knižnice€
- Športový deň€

Výdavky spolu: 9 185,12€

Zostatok na účte sociálneho fondu k 31.12.2019 predstavuje čiastku 3 225,50€.

5.5.4. Sponzorské prostriedky

Zostatok sponzorských prostriedkov k 31.12.2019 predstavoval sumu 928,12€.

5.6. Hospodárenie s majetkom štátu v správe RÚVZ

5.6.1. Stav majetku k 31.12.2019

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v hodnotenom období venoval primeranú starostlivosť spravovaniu majetku štátu. V súčasnom období organizácia vedie majetok v predpísanej evidencii podľa osobitých predpisov, stará sa o jeho údržbu a využívanie, chráni ho pred rozkrádaním, poškodením a zničením a nakladá s ním v súlade s úlohami potrebami organizácie. Organizácia zabezpečuje jeho evidenciu v OTE formou spracovania v programe VEMA. Posledné inventarizácie majetku prebehli v roku 2011 a roku 2012 roku 2014 roku 2017 a roku 2019.

RÚVZ Prešov eviduje k 31.12.2019 tento majetok (v obstarávacích cenách)

6. Personálne obsadenie

stav zamestnancov RÚVZ so sídlom v Prešove k 31.12.2019

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (vo fyzických osobách)	
Kategória	Počet zamestnancov
Lekár	
Sestra	1
Verejný zdravotník	
Zdravotnícky laborant	15
Fyzik	
Laboratórny diagnostik	7
THP - VŠ	6
THP - ÚSV	7
Robotníci	10
Spolu	46

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 55/2017 Z. z.**o štátnej službe (vo fyzických osobách)**

Kategória	Štátny radca	Hlavný radca	Odborný radca	Samostatný Radca	Radca	Hlavný referent	Odborný referent	Samostatný referent	Spolu
Lekár			1						1
Sestra									
Verejný zdravotník	1		7	4	16				28
Zdravotnícky laborant									
Fyzik									
Laboratórny diagnostik									
THP - VŠ			2						2
THP - ÚSV					1				1
Robotníci									
Spolu	1		10	4	17				32

**V sledovanom období sú
v mimoevidenčnom stave**

(spolu verejná aj štátna služba):

materská dovolenka	1
rodičovská dovolenka	0
neplatené voľno	0

Prehľad počtu zamestnancov za r. 2019

Počty zamestnancov	Plán rok 2019	Skutočnosť rok 2019
Evidenčný poč. zam. vo fyz. osobách k poslednému dňu sled. obdobia	85	78
Priemerný ev. poč. zam. vo fyz. osobách v sledovanom období		76,7
Evidenčný počet zam. prepočítaný k poslednému dňu sled. obdobia		78
Priemerný evidenčný počet zam. prepočítaný v sledovanom období		76,7

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2019 podľa kategórií a vekovej štruktúry

Veková štruktúra zamestnancov podľa kategórií k 31. 12. 2019 (všetci zamestnanci)

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
do 20 rokov										
20 - 24			1,00							1,00
25 - 29			1,00							1,00
30 - 34			2,00	2,00			1,00			5,00
35 - 39		1,00	4,00				1,00			6,00
40 - 44			2,00	3,00		1,00	2,00	3,00	1,00	12,00
45 - 49				2,00		2,00	1,00	2,00		7,00
50 - 54			6,00	5,00		1,00	2,00	1,00	2,00	17,00
55 - 59			7,00	3,00		1,00	1,00	1,00	5,00	18,00
60 - 64	1,00		5,00			2,00		1,00	2,00	11,00
65 a viac										0,00
Spolu	1,00	1,00	28,00	15,00	0,00	7,00	8,00	8,00	10,00	78,00

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2019 podľa kategórií a odborov

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
HŽP			6,00							6,00
HDM	1,00		2,00							3,00
PPL			3,00							3,00
HV			8,00							8,00
PZ		1,00					2,00			3,00
EPI			7,00							7,00
Laborat.				15,00		7,00	1,00	1,00	4,00	28,00
Úsek RH			2,00				4,00	4,00		10,00
OZpŽ										0
HTČ							1,00	3,00	6,00	10,00
Spolu	1,00	1,00	28,00	15,00	0,00	7,00	8,00	8,00	10,00	78,00

Komentár k personálnym tabuľkám

RÚVZ so sídlom v Prešove

RÚVZ so sídlom v Prešove mal na rok 2019 stanovený limit 85 zamestnancov. Stanovený počet zamestnancov nebol prekročený. Evidenčný počet zamestnancov prepočítaný k poslednému dňu roka 2019 bol 78,0 zamestnancov, z toho v štátnej službe 32,0 zamestnancov a pri vykonávaní prác vo verejnom záujme 46,0 zamestnancov. V mimoevidenčnom stave (materská dovolenka, rodičovská dovolenka, neplatené voľno) k poslednému dňu roka 2019 bola 1 zamestnankyňa.

Dňom 01. 01. 2019 bol uzatvorený pracovný pomer na pracovné miesto analytický chemik - odborný pracovník s VŠ vzdelaním oddelenia chemických analýz ovzdušia a biologických expozičných testov. Následne bol tento pracovný pomer zo strany zamestnankyne skončený v skúšobnej dobe dňom 28.02.2019.

Dňom 31. 01. 2019, na vlastnú žiadosť zamestnanca, skončil dohodou štátnozamestnanecký pomer štátnej zamestnankyne vo funkcii radca, na oddelení preventívneho pracovného lekárstva.

Na vlastnú žiadosť zamestnanca z dôvodu odchodu do starobného dôchodku, skončil dňom 31.03.2019 dohodou pracovný pomer laboratórneho diagnostika, vedúceho oddelenia fyzikálnych analýz odboru laboratórných činností.

Dňa 01. 06. 2019, po úspešnom absolvovaní výberového konania, bola prijatá zamestnankyňa do stálej štátnej služby vo funkcii radca, na výkon štátnej služby na oddelenie preventívneho pracovného lekárstva.

Dňa 01.09.2019 po úspešnom absolvovaní výberového konania, bola prijatá zamestnankyňa do dočasnej štátnej služby vo funkcii samostatný radca, na výkon štátnej služby na oddelenie preventívneho pracovného lekárstva, a to do návratu štátnej zamestnankyne z materskej, resp. rodičovskej dovolenky na ktorú nastúpila dňa 05.06.2019.

Dňom 01.09.2019 bol uzatvorený pracovný pomer na pracovné miesto administratívny zamestnanec v kancelárii regionálneho hygienika a generálneho tajomníka služobného úradu – THP so stredoškolským vzdelaním.

Na vlastnú žiadosť zamestnanca, skončil dňom 31.12.2019 dohodou pracovný pomer robotníčky pri umývaní laboratórneho skla na pracovisku odboru laboratórných činností.

7. Ciele a prehľad plnenia

Hlavné ciele RÚVZ v Prešove v roku 2019 boli dosiahnuť zlepšenie zdravotného stavu verejnosti, predlžovať roky produktívneho, kvalitného života bez chorôb a iných zdravotných obmedzení, podporovať a udržiavať telesné a mentálne zdravie, predchádzať chorobám, úrazom a invalidite. Tieto ciele sa dosahovali ovplyvňovaním determinantov

zdravia, znížením výskytu rizikových faktorov v prostredí (životnom, pracovnom, sociálnom a ekonomickom), pozitívnym ovplyvňovaním životného štýlu a správania verejnosti.

8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie

Zamestnanci úradu vykonali v priebehu roka 2019 2739 kontrol, poskytli 4750 odborných konzultácií a uložili sankcie v celkovej sume 8310 €. Organizácia má celospoločenské poslanie, financovanie zabezpečuje štát z prostriedkov štátneho rozpočtu prostredníctvom MZ SR. Z tohto dôvodu je RÚVZ v Prešove výrazne limitovaný pri svojej činnosti a pri samotnej prevádzke organizácie. Veľká snaha je vynaložená len na zabezpečenie základných funkcií úradu, na úkor odborného a profesijného rastu, čo sa v konečnom dôsledku odráža na celkovom fungovaní a stagnovaní organizácie.

9. Hlavné skupiny odberateľov

Činnosti a služby poskytované RÚVZ v Prešove sú využívané predovšetkým fyzickými osobami s oprávnením na podnikanie a právnickými osobami v rámci posudkovej činnosti a výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín. Pri svojej činnosti spolupracuje aj s ústrednými orgánmi štátnej správy a miestnymi orgánmi štátnej správy, s obcami a samosprávnymi krajmi, s vysokými školami, školami, výskumnými, výchovnými a vzdelávacími inštitúciami, s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, so zdravotnými poisťovňami a sociálnou poisťovňou, s orgánmi štátnej správy v oblasti inšpekcie práce a ostatnými orgánmi dozoru, s MZ SR a ÚVZ SR.

10. Prílohy

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Obyvatelia okresov Prešov a Sabinov sú v prevažnej miere zásobovaní pitnou vodou z Prešovského skupinového vodovodu (pre vodárenské účely sa využíva z 82 % voda z hornej časti toku Torysa a tiež voda infiltrovaná z náplavov rieky Torysy, vo vodojemoch sa voda zmiešava s vodou ďalších vodovodných systémov). V roku 2019 bola odoberaná pitná voda prioritne z prírodného radu vodárenskej nádrže Starina. Z celkového počtu 234 049 obyvateľov v spádovom území je napojených na verejný vodovod 180 079, čo predstavuje 76,94 %. Z celkového počtu 174 780 obyvateľov okresu Prešov je 137 528 obyvateľov napojených na verejný vodovod, čo predstavuje 78,69 % a z celkového počtu 59 269 obyvateľov okresu Sabinov je 42 551 obyvateľov napojených na verejný vodovod, čo predstavuje 71,79 %. K výrazným zmenám v zásobovaní pitnou vodou nedošlo. Dozorovaných je 57 distribučných sietí verejných vodovodov, 97 spotrebísk. Voda bola odoberaná zo spotrebísk skupinových a obecných vodovodov, a to v správe VVS Prešov, v správe OcÚ a iných právnych subjektov.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

K výrazným zmenám v zásobovaní pitnou vodou nedošlo. Nové vodovody v obciach uvedené neboli, len došlo k rozšíreniu existujúcich vodovodných vetiev (napr. Pečovská Nová Ves, Torysa, Varhaňovce, Sabinov, Lipany) alebo k ich rekonštrukcii (Brestov).

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V spádovom území RÚVZ v Prešove neevidujeme žiadnu výnimku na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

Hygienicky významné vodovody evidujeme najmä v rekreačných oblastiach a v zariadeniach sociálnych služieb (Lúčka – Potoky, Kokošovce – rekreačná oblasť Sigord, Drienica, Široké – motorest Branisko, Dubovica – Žliabky, zariadenie pre seniorov na Cemjate, domovy sociálnych služieb v Brezovičke a v Petrovanoch). Odobratých bolo 15 pitných vôd na laboratórne vyšetrenie.

Verejné studne v spádovej oblasti RÚVZ so sídlom v Prešove neevidujeme.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Preverovací a kontrolný monitoring bol vykonávaný podľa vypracovaného harmonogramu. V rámci kontrolného monitoringu bolo odobratých 149 vzoriek pitných vôd, v rámci preverovacieho monitoringu bolo odobratých 25 vzoriek pitných vôd. V rámci ŠZD bolo odobratých celkom 6 vzoriek pitných vôd. Ak bola v rámci monitoringu zistená zhoršená kvalita pitnej vody, nedostatky boli prejednané so správcom vodovodu. Tiež zaužívané hodnotenie vodovodov podľa závadnosti podáva skreslené údaje o počte nevyhovujúcich vôd z verejných vodovodov, a to kvôli nízkemu počtu odobratých vôd a naopak prísnemu hodnoteniu závadnosti vzoriek. Z ekonomických dôvodov dochádza podľa vyjadrení starostov obcí naďalej k odpájaniu rodinných domov od verejného vodovodu a napojeniu na vlastný vodný zdroj. Kvôli nedostatočnému nachlôrovaniu vodných zdrojov alebo zníženému množstvu pitnej vody v zdroji dochádza k zhoršeniu mikrobiologických ukazovateľov v dodávanej pitnej vode (napr. Ľubovec, Žehňa, Lúčina, Lesíček, Tuhrina, Šarišská Poruba, Červená Voda, Šarišské Sokolovce, Jarovnice). Kvalita vody v spádovom území RÚVZ v

Prešove podľa vyšetrených vzoriek pitných vôd je na vyhovujúcej úrovni. V okrese Prešov je závadnosť po chemickej stránke je 6,45 %, po mikrobiologickej stránke 12,1 %. V okrese Sabinov je po chemickej stránke závadných 10 % vzoriek, po mikrobiologickej stránke 12 %.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Kvalita vody v spádovom území RÚVZ v Prešove je monitorovaná podľa vopred stanoveného harmonogramu. Programy prevádzkovej kontroly predložili prevádzkovatelia verejných vodovodov, a to Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Košice, závod Prešov a firma Ekoservis Slovensko s.r.o. Veľký Slavkov, VODANAŠA, ktorí zároveň priebežne predkladajú laboratorne rozbory pitných vôd nimi prevádzkovaných vodovodov. Výrazné odchýlky kontroly kvality pitnej vody neboli zistené.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V uplynulom roku nebolo zaznamenané žiadne ochorenie spôsobené požitím zdravotne nevyhovujúcej vody.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

Prírodné kúpacie oblasti, ktoré by boli vyhlásené krajským úradom životného prostredia, sa v našom regióne nenachádzajú, RÚVZ so sídlom v Prešove dozoruje jedno prírodné kúpalisko s nevyhláseným štatútom. Jeho zhodnotenie je pri sezónnych kúpaliskách.

Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V okrese Prešov v roku 2019 je v prevádzke 7 bazénov s celoročnou prevádzkou, dva sú mimo prevádzky (plavecký bazén v hoteli CANYON, Lipovce a Mestský bazén, SŠ, Ľ. Podjavorinskej, Prešov).

V okrese Prešov bolo z bazénov spolu odobratých 92 vzoriek vôd na laboratorne vyšetrenie. Z chemických ukazovateľov v 77 vzorkách nebol dodržaný ukazovateľ - voľný a viazaný chlór (28), reakcia vody (18) a ukazovateľ chemická spotreba kyslíka manganistanom (13), na čo boli prevádzkovatelia upozornení a zistené nedostatky boli operatívne odstránené a prijaté príslušné opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality vody. V ukazovateľoch mikrobiologických bol prekročený ukazovateľ – Kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 °C - 5 x SPŠ Strojnícka. Ukazovateľ Staphylococcus aureus bol zistený v jednej vzorke školského bazéna ZŠ Nešpora 2 v Prešove, v jednej vzorke relaxačného bazéna Aquapark Delňa v Prešove a Pseudomonas aeruginosa bol zistený taktiež v jednej vzorke relaxačného bazéna Aquapark Delňa v Prešove. Z dôvodu predchádzania ochorenia a možného ohrozenia zdravia návštevníkov orgán verejného zdravotníctva podľa § 55 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov zakázal kúpanie v uvedených zariadeniach do doby dokladovania vyhovujúcej vzorky vody na kúpanie. Prevádzkovatelia okamžite po zistení prekročenia limitných hodnôt vykonali nápravné opatrenia: vypustenie a vyčistenie bazénu, ich opätovné napustenie, vyčistenie UV, dezinfekciu bazénovej vody.

V okrese Sabinov je v prevádzke krytý bazén v rekreačnej oblasti Drienica. Neplavecký bazén v relaxačnom centre Golem a bazén Spojená škola Sabinov prerušili prevádzkovanie bazéna. Z plaveckého bazéna Drienica prevádzkovateľ predložil 9 laboratórnych rozborov vzoriek vôd, vyšetrených v laboratóriu EKOLAB s.r.o., Košice. Z chemických ukazovateľov v 3 vzorkách nebol dodržaný ukazovateľ - voľný a viazaný chlór, v mikrobiologických ukazovateľoch nebol prekročený žiadny ukazovateľ.

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

V letnej turistickej sezóne 2019 v okrese Sabinov nedošlo k zmene v počte letných kúpalísk. Do prevádzky boli dané: Letné kúpalisko Sabinov a Letné kúpalisko Lipany. Jednotlivé bazény na kúpaliskách boli uvedené do prevádzky až po dokladovaní, že kvalita vody v bazénoch zodpovedá kritériám vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z., o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom a na umelom kúpalisku.

Leté kúpalisko v Lipanoch – odobraté 2 vzorky vôd z plaveckého bazéna. Kvalita vody v bazéne bola vhodná na kúpanie. K prekročeniu došlo len v chemickom ukazovateli – reakcia vody.

Leté kúpalisko v Sabinove - celkovo bolo odobratých 6 vzoriek vôd z bazénov počas celej sezóny bola kvalita vody v bazéne vyhovujúca.

V letnej turistickej sezóne 2019 v okrese Prešov bolo dané do prevádzky Letné kúpalisko na sídl. III v Prešove, Kúpalisko PLAZA BEACH Solivar v Prešove, Kúpalisko Sigord v katastri Kokošovce a prírodné kúpalisko Delňa v Prešove. Jednotlivé bazény na kúpaliskách boli uvedené do prevádzky až po dokladovaní vyhovujúcej kvality vody na kúpanie.

Leté kúpalisko na sídl. III v Prešove - celkovo bolo odobratých 6 vzoriek vôd z bazénov, počas celej sezóny bola kvalita vody v bazéne vyhovujúca.

Kúpalisko PLAZA BEACH Solivar v Prešove - celkovo bolo odobratých 9 vzoriek vôd z bazénov, počas celej sezóny bola kvalita vody v bazéne vyhovujúca. Kúpalisko Sigord v katastri Kokošovce - celkovo bolo odobratých 6 vzoriek vôd z bazénov. Počas celej sezóny bola mikrobiologická kvalita vody v bazéne vyhovujúca. K prekročeniu došlo len v chemickom ukazovateli – reakcia vody.

Prírodné kúpalisko Delňa v Prešove – bolo dané do prevádzky 26. 06. 2019 a počas prevádzky sa odobralo 8 vzoriek vôd z nádrže.

Voda v prírodnom kúpalisku Delňa bola prevádzkovateľom sledovaná od začiatku tohoročnej letnej kúpaciej sezóny akreditovaným laboratóriom - EKOLAB s.r.o. Košice. Kvalita vody v prírodnom kúpalisku vyhovovala kritériám Vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom a na umelom kúpalisku.

Kontroly vykonané v rámci ŠZD nezistili závažné porušenie platnej legislatívy, areály kúpalísk boli pravidelne udržiavané a počet plavčikov bol tiež v súlade s platnou legislatívou.

Podľa pokynov ÚVZSR boli priebežne každý týždeň aktualizované správy v informačnom systéme o kvalite vody na kúpanie, o aktuálnej situácii na kúpaliskách a informácie súvisiace s priebehom kúpaciej sezóny. V spádovej oblasti v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Prešove nie sú vybudované kúpaliská s termálnou vodou.

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

V hodnotiacom roku sa kvalita vnútorného ovzdušia nesledovala.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

V roku 2019 sa situácia v expozícii obyvateľstva obťažujúcimi a škodlivými hladinami hluku výrazne nezmenila. Naďalej je výrazným zdrojom hluku doprava. K zníženiu

hlučnosti v obytných zónach, či už v okrese Sabinov alebo v okrese Prešov nedošlo, pretože plánované obchvaty miest do dnešného dňa neboli zrealizované.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Významné opatrenia na zníženie hlučnosti v ŽP sa darí presadzovať a uplatňovať hlavne na úrovni posudzovania územno - plánovacej dokumentácie. V prípade štyroch podnetov podaných v okrese Prešov, bolo ich riešenie v kompetencii miestnej samosprávy alebo v kompetencii správcu komunikácie, preto takéto podania im boli odstúpené k priamemu vybaveniu. Dva podnety v okrese Prešov boli k 31. 12. 2019 v štádiu riešenia t. zn. neukončené. V okrese Sabinov bol podaný jeden podnet na šetrenie hluku v životnom prostredí, ktorý bol v kompetencii miestnej samosprávy a bol odstúpený na doriešenie.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

• Zariadenia cestovného ruchu

V roku 2019 v okrese Prešov a Sabinov RÚVZ so sídlom v Prešove v rámci ŠZD vykonal 23 hygienických kontrol v ubytovacích zariadeniach. Prehľad ubytovacích zariadení v hodnotenom roku v spádovom území RÚVZ Prešov je uvedený v tab. č. 5.1.1. Oproti predchádzajúcemu roku nastal nárast o 7 nových ubytovacích zariadení, na ktoré orgán verejného zdravotníctva vydal kladné rozhodnutie. V rámci výkonu ŠZD bolo odobratých 8 vzoriek pitných vôd. Kvalita vody vo všetkých prípadoch bola zdravotne bezpečná. Celkovo je možné hodnotiť úroveň udržiavania ubytovacích zariadení v okrese Prešov a Sabinov kladne.

• Zariadenia starostlivosti o ľudské telo

V hodnotiacom období bolo v okrese Prešov a Sabinov evidovaných 1304 prevádzkových subjektov, v ktorých sa vykonávajú epidemiologicky závažné činnosti. Ich počet oproti roku 2018 vzrástol o 17 nových prevádzok. V rámci správneho konania sa posudková činnosť týkala hlavne zmeny prevádzkovateľa zariadenia, premiestnenia prevádzky do nových priestorov, resp. rozšírenia poskytovaných služieb v už existujúcich salónoch.

Na základe žiadosti o meranie ultrafialového (UV) žiarenia v soláriách od prevádzkovateľov solárií bolo vykonaných 19 meraní v 11 zariadeniach solárií, vo všetkých prípadoch bola dodržaná celková efektívnosť ožiarivosti ($0,3 \text{ W}\cdot\text{m}^{-2}$).

Podľa pokynov ÚVZ SR daných listom č. OHŽP-6995/21853/2018 zo dňa 21. 09. 2018 sa vykonal cielený štátny zdravotný dozor (ďalej len „ŠZD“) zameraný na dodržiavanie hygienických požiadaviek, spojeného s meraním UV žiarenia v štyroch prevádzkach solárií.

Za nepredloženie odbornej a zdravotnej spôsobilosti pracovníčky bola uložená bloková pokuta v prevádzke Extreme sun solárium, Mírka Nešpora 42, Prešov v hodnote 30,- eur.

Ďalej bolo vykonaných 10 kontrol v ostatných zariadeniach starostlivosti o ľudské telo zameraných na držiavanie prevádzkových poriadkov, účinnosť sterilizátorov (13 sterilizačných prístrojov bolo testovaných), kontrolu dokladov zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov.

ÚVZ SR v Bratislave v roku 2019 zaslal 11 hlásení o nebezpečných kozmetických výrobkoch a na základe týchto hlásení bolo vykonaných 23 previerok. Nebezpečné kozmetické výrobky sa v kontrolovaných zariadeniach nenašli. V priebehu roka 2019 bolo preskúšaných 11 žiadateľov, ktorí splnili požiadavky na vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie práce v epidemiologicky závažných činnostiach.

V zariadeniach starostlivosti o ľudské telo sa odobrala 1 vzorka pitnej vody na laboratórne vyšetrenie, ktorá po mikrobiologickej stránke nevyhovovala kritériám Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou (ďalej len „vyhl. č. 247/2017“) a bola odobratá v prešovskom okrese v prevádzke manikúry v obci Široké. Po opätovnom odbere, vzorka vody po mikrobiologickej stránke vyhovovala kritériám pre pitnú vodu.

- **Zariadenia sociálnych služieb**

Výkon štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach sociálnych služieb bol zameraný najmä na dodržiavanie prevádzkovej hygieny, schválenie prevádzkového poriadku a zásobovanie pitnou vodou. Prehľad zariadení sociálnych služieb v hodnotenom roku v spádovom území RÚVZ Prešov je uvedený v tab. č. 5.3. Oproti predchádzajúcemu roku v Prešovskom okrese nastal nárast o 32 prevádzok a v Sabinovskom okrese o 21 zariadení. V zariadeniach sociálnych služieb sa odobrali 2 vzorky pitných vôd na laboratórne vyšetrenie, z toho 1 po mikrobiologickej stránke nevyhovovala kritériám vyhl. č. 247/2017. Nevyhovujúca vzorka pitnej vody bola odobratá z objektu Komunitného centra v obci Chmiňany. Po opätovnom odbere z Komunitného centra, vzorka vody po mikrobiologickej stránke vyhovovala kritériám vyhl. č. 247/2017.

- **Zdravotnícke zariadenia**

V rámci pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Prešove štátny zdravotný dozor vykonáva odbor epidemiológie.

- **Telovýchovno-športové zariadenia**

V priebehu roka 2019 bolo orgán verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove vydaných 7 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky telovýchovno športových zariadení v okrese Prešov a Sabinov a 1 konzultačný záznam. Rozhodnutia sa týkali fitnesscentier, skupinových cvičení ako je trampolínové centrum alebo tanečné štúdio. Ku kolaudácií stavieb športového centra a cyklistického velodromu boli vydané 2 záväzné stanoviská. V prípade územného konania boli vydané 3 záväzné stanoviská, ktoré sa týkali viacúčelových športových zariadení a novostavby šatní. Štátny zdravotný dozor bol vykonaný v 2 zariadeniach tohto typu, pričom závažné hygienické nedostatky zistené neboli.

- **Pohrebništvo**

V okrese Prešov bolo vydané 1 kladné rozhodnutie na prevádzkovanie pohrebnej služby, 1 záväzné stanovisko k územnému konaniu stavby Domu smútku a jedna žiadosť o vydanie rozhodnutia na chladiace zariadenie bola ukončená zastavením konania. V Sabinovskom okrese bol skolaudovaný 1 dom smútku v obci Poloma. O vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebísk a na prevádzkovanie pohrebnej služby podľa zákona č.355/2007 Z. z. bolo v roku 2019 podaných a vybavených 22 žiadostí. Žiadosti o medzinárodné prevozy, exhumácie a pasy pre mŕtvolu evidované v roku 2019 neboli. Taktiež bola vybavená stanoviskom jedna žiadosť ohľadom výstavby rodinného domu v ochrannom pásme cintorína.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Zo strany verejnosti bol záujem hlavne o poskytovanie informácií týkajúcich sa kvality pitnej vody a jej dezinfekcie. Ďalej to boli informácie v súvislosti s otváraním nových prevádzok a na vypracovávanie prevádzkových poriadkov. Informácie boli poskytované telefonicky, e-mailom a osobne. V roku 2019 si občania písomne vyžiadali informáciu o kvalite dodávanej vody pre pitné účely, o kvalite vody na kúpanie; poukázali na prevádzkovateľov, ktorí nedodrжали limity hluku v životnom prostredí mesta Prešov; taktiež

sme riešili podnet na prešetrenie podmienok v ubytovacom zariadení a z dôvodu zistených nedostatkov bolo začaté konanie o uložení pokuty.

V rámci „Svetového dňa vody“ Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove dňa 21. marca 2019 poskytoval na požiadanie pre verejnosť bezplatné orientačné laboratórne vyšetrenie vzoriek pitnej vody z individuálnych zdrojov v ukazovateľoch dusičnany a dusitany a poradenstvo v oblasti zdravotnej bezpečnosti pitnej vody, kvality vody z verejných vodovodov, individuálnych studní a ďalších problémov, súvisiacich s vodou. O pripravovaných aktivitách bola verejnosť informovaná prostredníctvom našej web stránky a regionálnej tlače. Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Prešove informatívne prúžkami Quantofix N- testom vyšetřili 318 donesených vzoriek vôd, z toho bolo 65 vzoriek nevyhovujúcich v ukazovateli dusičnany a v jednej prinesenej vzorke vody bola prekročená najvyššia medzná hodnota ($0,5 \text{ mg.l}^{-1}$) v ukazovateli dusitany. Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Prešove informovali občanov, ktorí priniesli vzorky vody na vyšetrenie o vhodnosti ich použitia na pitné účely. Pokiaľ nebola v prinesenej vzorke vody prekročená medzná hodnota pre ukazovateľ dusičnany 50 mg.l^{-1} alebo najvyššia medzná hodnota pre ukazovateľ dusitany $0,5 \text{ mg.l}^{-1}$, ktoré stanovuje vyhl. č. 247/2017, občania boli upozornení, že vyhovujúca kvalita vody v týchto ukazovateľoch ešte nezaručuje kvalitu vody ako pitnej a pre potvrdenie vyhovujúcej kvality pitnej vody je nevyhnutné vykonať analýzu vody v rozsahu ukazovateľov minimálneho rozboru podľa citovanej vyhlášky s vyhovujúcim výsledkom vo všetkých ukazovateľoch. Občanov, ktorých vzorky vody prekročovali medznú hodnotu (50 mg.l^{-1}) v ukazovateli dusičnany resp. dusitany, pracovníci informovali, že tento výsledok vylučuje použitie vody ako pitnej. Týmto občanom boli odporúčané nasledovné opatrenia: identifikovať, lokalizovať a odstrániť možné zdroje znečistenia v blízkosti zdroja podzemnej vody, napr.: hnojiská, netesné žumpy, neodkanalizované chovy domácich zvierat, nadmerné hnojenie pozemkov a laboratórny rozbor vody zopakovať. Celkove je potrebné zhodnotiť, že bez vyšetrenia vzoriek vôd, záujem občanov o konzultácie značne poklesol.

Cestou regionálnej tlače bola verejnosť informovaná o kvalite vody na kúpanie a spôsobe starostlivosti o individuálne vodné zdroje a prírodné pramene. Na webovej stránke sú pravidelne aktualizované informácie o kvalite vody vo verejných vodovodoch, kvalite vody na kúpanie, základných hygienických požiadavkách na ochranu zdravia po záplavách, o zdravotných rizikách pri návšteve solárií, informácie pre obyvateľstvo o možných zdravotných účinkoch a odporúčanom správaní sa v čase, keď je v ovzduší prekročený denný priemer koncentrácie tuhých častíc PM_{10} $45 \mu\text{g.m}^{-3}$ tri dni po sebe a pod.

IV. Ďalšie činnosti odboru

Požiadavka na vypracovanie HIA v roku 2019 bola uplatnená pri posudzovaní zámeru Zariadenie na energetické zhodnocovanie komunálneho odpadu Drienov.

V dôsledku intenzívnej zrážkovej činnosti došlo k zvýšeniu hladiny a k následnému vyliatiu vody z korýt vodných tokov, v súvislosti s tým bol vyhlásený tretí stupeň povodňovej aktivity v okresoch Prešov a Sabinov v mesiacoch jún, júl a august v obciach Jarovnice, Lipníky, Kapušany, Lada, Fintice a Haniska. V súvislosti s mimoriadnou situáciou v uvedenom období nebolo zaznamenané poškodenie verejného zdravia a nebola zhoršená epidemiologická situácia v postihnutej obci. Pracovníci RÚVZ so sídlom v Prešove počas povodní priebežne komunikovali s orgánmi ochrany pred povodňami, obecným úradom a monitorovali situáciu, v prípade potreby po opadnutí vôd vykonali kontrolu kvality pitnej vody v individuálnych vodných zdrojoch, ktoré sú ako jediný zdroj pitnej vody.

Pracovníci oddelenia HŽP spolu s odd. HVBPKV sa podieľali na zabezpečovaní a priebehu viacerých mimoriadnych akcií napr. Prešovské výstavné trhy, Pivný festival, jarmok v Sabinove a Pečovskej Novej Vsi. Orgán verejného zdravotníctva vydal rozhodnutia,

v ktorých odborne usmernil organizátorov uvedených akcií ako postupovať pri zabezpečovaní týchto akcií. Nariadené opatrenia boli skontrolované pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Prešove počas akcie.

Výkon štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach ministerstva spravodlivosti sa v roku 2019 vykonal v Sabinove a to z dôvodu posúdenia návrhu na zmenu využívania priestorov na výkon trestu, na zriadenie výstupného oddielu „Šanca na návrat“. Pre okresný a krajský súd sa formou konzultácie posúdili navrhované priestory pre pozorovanie a vypočúvanie maloletých osôb.

V rámci vzdelávania a permanentného zdokonaľovania profesionálneho výkonu sa v roku 2019 uskutočnili semináre, na ktorých aktívne vystúpili pracovníci oddelenia HŽP s 2 prednáškami.

Ing. Miščíková a Ing. Adriana Hrabčáková – účasť na vedecko-odbornej konferencii Životné podmienky a zdravie, Kúpele Nový Smokovec, 23.9.2019.

Ing. Miščíková a Ing. Adriana Hrabčáková - účasť na konferencii Teória a prax vo vodárenstve (Témy: Progresívne spôsoby úpravy vody, Program monitorovania pitnej vody), Štrbské Pleso 26. – 27.3.2019.

Ing. Miščíková a Ing. Adriana Hrabčáková – účasť na konzultačnom dni NRC pre pitnú vodu, ÚVZ SR Bratislava, 4.12.2019.

Ing. Miščíková – účasť na 30. celoslovenskej porade vedúcich odborov a oddelení HŽPaZ ÚVZ SR a RÚVZ v SR (Hotel Zerrenpach v Osrblí, okres Brezno, 12. – 13.6.2019).

Ing. Miščíková – účasť na krajskej porade vedúcich odborov a oddelení HŽPaZ RÚVZ v Prešovskom a Košickom kraji (RÚVZ so sídlom v Poprade, 10.12.2019).

Pracovníci odd. HŽP sú členmi týchto komisií:

- na preskúšanie odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčenia na prevádzkovanie pohrebiska, prevádzkovanie pohrebnej služby a prevádzkovanie krematória v RÚVZ pre Prešovský kraj - Ing. Miščíková a Ing. Adriana Hrabčáková,

- na preskúšanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností v RÚVZ so sídlom v Prešove – Ing. Miščíková a Ing. Adriana Hrabčáková.

Ing. Miščíková – je člen Poradného zboru hlavného hygienika Slovenskej republiky pre odbor hygiena životného prostredia a zdravia

S pôsobnosťou pre Prešovský kraj je Ing. Miščíková členka technického štábu evakuačnej komisie pri OÚ v Prešove a členka technického štábu Obvodnej a Krajskej povodňovej komisie pri OÚ v Prešove a v Sabinove.

RÚVZ so sídlom v Prešove**Tab. č. 1.1. Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov****Rok: 1.1.2019 - 31.12.2019****Kraj: Prešovský****Okres: Prešov**

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Abranovce	673	660	98,07
Bajerov	454	454	100
Bertotovce	492	0	0
Brestov	447	447	100
Bretejovce	412	412	100
Brežany	166	0	0
Bzenov	785	650	82,8
Chmeľov	1 002	0	0
Chmeľovec	448	388	86,61
Chminianska Nová Ves	1 322	538	40,7
Chminianske Jakobovany	2 221	0	0
Chmiňany	948	0	0
Demjata	1 078	298	27,64
Drienov	2 231	1 450	64,99
Drienovská Nová Ves	821	724	88,19
Dulova Ves	1 080	1 080	100
Fintice	2 049	897	43,78
Fričovce	1 128	148	13,12
Fulianka	388	308	79,38
Geraltov	142	0	0
Gregorovce	851	804	94,48
Haniska	696	696	100
Hendrichovce	246	0	0
Hermanovce	1 928	458	23,76
Hrabkov	691	691	100
Janov	308	308	100
Janovík	311	311	100
Kapušany	2 248	2 220	98,75
Kendice	1 996	888	44,49
Klenov	228	228	100
Kojatice	1 120	412	36,79
Kokošovce	860	92	10,7
Križovany	375	0	0
Kvačany	301	301	100
Lada	878	878	100

Lažany	179	0	0
Lemešany	1 933	1 128	58,35
Lesíček	411	224	54,5
Lipníky	481	481	100
Lipovce	518	402	77,61
Ličartovce	988	680	68,83
Lúčina	173	173	100
Malý Slivník	920	0	0
Malý Šariš	1 698	1 264	74,44
Medzany	858	0	0
Miklušovce	314	314	100
Mirkovce	1 319	639	48,45
Mošurov	189	189	100
Nemcovce	474	474	100
Okružná	477	477	100
Ondrašovce	57	0	0
Ovčie	676	638	94,38
Petrovany	1 955	432	22,1
Podhorany	810	52	6,42
Podhradík	387	387	100
Prešov	89 959	89 959	100
Proč	424	0	0
Pušovce	526	0	0
Radatice	786	0	0
Rokycany	1 040	0	0
Ruská Nová Ves	1 220	1 128	92,46
Sedlice	1 069	0	0
Seniakovce	145	145	100
Suchá Dolina	192	192	100
Svinia	2 258	544	24,09
Teriakovce	738	738	100
Terňa	1 284	960	74,77
Trnkov	239	239	100
Tuhrina	475	284	59,79
Tuľčík	1 329	116	8,73
Varhaňovce	1 469	971	66,1
Vefký Slivník	350	330	94,29
Veľký Šariš	6 118	5 648	92,32
Vyšná Šebastová	1 254	848	67,62
Vítaz	2 044	442	21,62
Zlatá Baňa	456	392	85,96
Záborské	907	907	100
Záhradné	990	0	0
Čelovce	324	0	0

Červenica	942	0	0
Ľubotice	3 457	3 457	100
Ľubovec	498	350	70,28
Šarišská Poruba	616	316	51,3
Šarišská Trstená	350	0	0
Šarišské Bohdanovce	844	816	96,68
Šindliar	566	524	92,58
Široké	2 496	2 120	84,94
Štefanovce	222	150	67,57
Žehňa	1 173	679	57,89
Žipov	296	0	0
Župčany	1 583	578	36,51
Spolu:	174 780	137 528	78,69

RÚVZ so sídlom v Prešove

Tab. č. 1.1. Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2019 - 31.12.2019

Kraj: Prešovský

Okres: Sabinov

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Bajerovce	306	0	0
Bodovce	342	336	98,25
Brezovica	1 708	1 708	100
Brezovička	414	352	85,02
Daletice	101	0	0
Drienica	747	747	100
Dubovica	1 479	1 192	80,59
Hanígovce	135	0	0
Hubošovce	518	0	0
Jakovany	354	0	0
Jakubova Voľa	412	246	59,71
Jakubovany	978	864	88,34
Jarovnice	6 276	866	13,8
Kamenica	1 816	1 216	66,96
Krivany	1 232	892	72,4
Krásna Lúka	699	520	74,39
Lipany	6 485	6 485	100
Lúčka	686	0	0
Milpoš	675	498	73,78
Nižný Slavkov	835	18	2,16
Olejníkov	457	0	0

Ľubovec	0	3	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Žehňa	0	3	1	33,33	1	33,33	1	33,33	0	0
Lúčina	1	3	3	75	3	75	1	25	0	0
Janovik	0	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Podhradík	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Lada	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Hrabkov	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľký Slivník	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Lesíček	1	3	2	50	1	25	1	25	0	0
Varhaňovce	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0
Drienovská Nová Ves	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Lemešany	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Hermanovce	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Abranovce	1	3	1	25	0	0	1	25	0	0
Šarišská Poruba	1	0	1	100	0	0	1	100	0	0
Bzenov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Zlatá Baňa	2	3	3	60	0	0	3	60	0	0
Bajerov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Štefanovce	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuhrina	1	3	2	50	0	0	2	50	0	0
Suchá Dolina	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Široké	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Šarišské Bohdanovce	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Lipníky	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ruská Nová Ves	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Ličartovce	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Teriakovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kvačany	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ľubotice	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Veľký Šariš	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Brestov	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Prešov	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Trnkov	0	4	1	25	1	25	0	0	0	0
Fričovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Dulova Ves	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Mošurov	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0
Vyšná Šebastová	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Nemcovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Klenov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Lipovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kendice	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Petrovany	0	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Záborské	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	20	104	21	16,94	8	6,45	15	12,1	0	0

RÚVZ so sídlom v Prešove

Tab. č. 1.2. Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2019 - 31.12.2019

Zdroj údajov: Monitoring

Kraj: Prešovský

Okres: Sabinov

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Červená Voda	0	3	2	66,67	0	0	2	66,67	0	0
Uzovce	0	5	1	20	1	20	0	0	0	0
Milpoš	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Jakubovany	1	4	1	20	0	0	1	20	0	0
Poloma	1	2	1	33,33	1	33,33	0	0	0	0
Bodovce	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Šarišské Dravce	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Šarišské Sokolovce	0	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Rožkovany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Šarišské Michaľany	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ľutina	0	3	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Krásna Lúka	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Červenica pri Sabinove	0	4	1	25	1	25	0	0	0	0
Nižný Slavkov	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Tichý Potok	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Vysoká	0	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Jarovnice	0	3	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Sabinov	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dubovica	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Brezovička	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Torysa	0	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Pečovská Nová Ves	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	5	45	11	22	5	10	6	12	0	0

RÚVZ so sídlom v Prešove

Tab. č. 1.4. Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2019 - 31.12.2019

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m ³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)	Poradie výnimky
V spádovej oblasti RÚVZ Prešov nebola udelená výnimka.											

RÚVZ so sídlom v Prešove

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Okres	Druh epidémie	Obdobie trvania	Miesto (Obec/ Zariadenie)	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Zdroj vody VV/IZ	Príčiny	Nariadené opatrenia
Prešov Sabinov	0	0	0	0	0	0	0

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov

Tabuľka č. 2.1 Prehľad prírodných kúpacích oblastí využívaných na kúpanie za rok 2019

Kraj Prešovský									
Okres Prešov									
Obec									
Názov kúpaliska	Typ vody	Plocha		štatút	rekreácia	Stav kúpaliska	Dátum začatia sezóny	Dátum ukončenia sezóny	poznámka
		kúpalisk a a pláži (m ²)	vody (km ²)						
Delňa, Prešov	Vodná nádrž	108018	0,02	Štatút nevyhlásený	organizovaná	V prevádzke	26.06.2019	04.09.2019	

V okrese Sabinov nie je prírodná kúpacia oblasť.

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov

Tab. č. 2.2 Prehľad o kvalite vody prírodných kúpacích oblastí využívaných na kúpanie za rok 2019

Kraj Prešovský													
Okres Prešov													
Obec													
Názov kúpaliska	Typ vody	Plocha		štatút	rekreácia	vzorky			ukazovatele				
		kúpaliska a pláží (m ²)	vody (km ²)			vyšetrené spolu	Počet prekročených MH	% nevyhovujúcich	Spolu vyšetrených	S prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	Fyzikálne - chemické
Delňa, Prešov	Vodná nádrž	108018	0,02	Štatút nevyhlásený	organizovaná	8	2	25	42	2	0	0	2

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov

Tabuľka č. 2.2 Prehľad o kvalite vody prírodných kúpacích oblastí využívaných na kúpanie za rok 2019

V okrese Sabinov sa nenachádzajú prírodné kúpacie oblasti.

RÚVZ so sídlom v Prešove**Okres : Prešov****Tab.č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou a využívania ich bazénov za rok 2019**

Kraj Prešovský						
Okres Prešov						
Obec				Bazény		
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušená	Kapacita	termálne	netermálne	spolu
Plavecký bazén v hoteli CANYON, Lipovce	3.1.2001	mimo prevádzky				
Aquapark Delňa	6.7.2012	nie	347	0	5	5
Krytý bazén pri MŠ Bajkalská 31, Prešov	1.1.1998	nie	10	0	1	1
Krytý bazén PÚ, 17.novembra 1, Prešov	8.11.1994	nie	100	0	1	1
Krytý bazén SPŠ – Strojnícka, Prešov	2.9.2015	nie	100	0	1	1
Mestský bazén, SŠ, Ľ.Podjavorinskej 22, Prešov	27.2.2007	mimo prevádzky				
Školský bazén Májové námestie 1, Prešov	1.9.1986	nie	100	0	1	1
Školský bazén Nešpora 2, Prešov	19.12.1985	nie	200	0	1	1
Šariš Park relaxačný bazén, Veľký Šariš	25.3.2008	nie	12	0	1	1

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres : Sabinov

**Tab.č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou a využívania ich bazénov
za rok 2019**

Kraj Prešovský						
Okres Sabinov						
Obec				Bazény		
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	termálne	netermálne	spolu
Kryté kúpalisko Drienica	5.2.2007	nie	600	0	1	1
ZTS Golem Klub Sabinov	21.9.2006	mimo prevádzky				
Spojená škola Sabinov	03.10.2016	mimo prevádzky				

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov

Tab. č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou za rok 2019

Kraj Prešovský								
Okres Prešov								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	Vyšetrené spolu	Počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	Spolu vyšetrených	S prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	Fyzikálne-chemické
Plavecký bazén v hoteli CANYON, Lipovce	mimo prevádzky							
Aquapark Delňa	49	40	81,63	531	53	2	0	51
Krytý bazén MŠ Bajkalská 31, Prešov	4	4	100	44	5	0	0	5
Krytý bazén PÚ, 17.novembra 1, Prešov	7	5	71,43	77	6	0	0	6
Krytý bazén SPŠ – Strojnícka, Prešov	9	9	100	99	23	8	0	15
Mestský bazén SŠ, Ľ.Podjavorinskej 22, Prešov	mimo prevádzky							
Školský bazén Májové námestie 1, Prešov	8	8	100	88	20	0	0	20
Školský bazén ZŠ Nešpora 2, Prešov	10	8	80	103	13	1	0	12
Šariš Park relaxačný bazén, Veľký Šariš	5	3	60	55	3	1	0	2

RÚVZ so sídlom v Prešove
Okres: Sabinov

Tab. č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou za rok 2019

Kraj Prešovský								
Okres Prešov								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	Vyšetrené spolu	Počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	Spolu vyšetrených	S prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	Fyzikálno-chemické
Kryté kúpalisko Drienica	9	3	33,33	98	3	0	0	3
ZTS Golem Klub Sabinov	mimo prevádzky							
Spojená škola Sabinov	mimo prevádzky							

RÚVZ so sídlom v Prešove
Okres: Prešov

Tab. č. 2.5: Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou a využívanie ich bazénov za rok 2019

Kraj Prešovský								
Okres Prešov								
Obec Prešov	Dátum					Bazény		
Názov kúpaliska	Začatia sezóny	Ukončenia sezóny	Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu
LK Sigord	14.06.2019	01.09.2019	nie	nie	800	0	2	2
LK sídl. III, Prešov	25.06.2019	01.09.2019	nie	nie	1700	0	2	2
LK Solivar, Prešov	07.06.2019	02.09.2019	nie	nie	800	0	3	3

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Sabinov

Tab. č. 2.5: Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou a využívanie ich bazénov za rok 2019

Kraj Prešovský								
Okres Sabinov								
Obec Sabinov	Dátum					Bazény		
Názov kúpaliska	Začatia sezóny	Ukončenia sezóny	Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu
LK Lipany	03.07.2019	01.09.2019	nie	nie	1000	0	1	1
LK Sabinov	03.06.2019	02.09.2019	nie	nie	1200	0	2	2

RÚVZ so sídlom v Prešove
Okres: Prešov

Tab. č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou za rok 2019

Kraj Prešovský								
Okres Prešov								
Obec Prešov	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	Vyšetrené spolu	Počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	Spolu vyšetrených	S prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	Fyzikálochemické
LK Sigord	6	0	00,00	66	0	0	0	0
LK sídl. III, Prešov	6	2	33,33	66	2	0	0	2
LK Solivar, Prešov	9	3	33,33	99	4	0	0	4

RÚVZ so sídlom v Prešove
Okres: Sabinov

Tab. č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou za rok 2019

Kraj Prešovský								
Okres Sabinov								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	Vyšetrené spolu	Počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	Spolu vyšetrených	S prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	Fyzikálochemické
LK Lipany	2	1	50,00	23	1	0	0	1
LK Sabinov	6	0	0	66	0	0	0	0

RÚVZ so sídlom v Prešove
Okres: Prešov, Sabinov

Tab. č. 3.1. Prehľad kvality uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Priestor – účel využitia	Celk. počet vyšetrení	Ukazovatele kvality vnútorného prostredia											
		Viditeľná prítom. plesní		Viditeľná prítomn. vlhkosti		Mikrobiologické faktory		Z toho nevyhovujúce		Chemické faktory		Z toho nevyhovujúce	
		počet	%	počet	%	škodlivina	počet meraní	Počet	%	škodlivina	Počet meraní	počet	%
Bytový	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nebytový	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

RÚVZ so sídlom v Prešove
Okres: Prešov, Sabinov

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchod. prevádzky pod.	stavebná činnosť	technolog. zariadenia, vzduchotech - nika a pod.	mimopracov- né aktivity ľudí	Iné stacio - nárne zdroje
Prešov	Počet podnetov spolu: 11	1	-	-	-	6	1	2	-	1
	z toho: opodstatnených	0	-	-	-	-	-	-	-	-
	neopodstatnených	1	-	-	-	5	1	2	-	-
Sabinov	Počet podnetov spolu: 1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
	z toho: opodstatnených	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	neopodstatnených	-	-	-	-	1	-	-	-	-

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov a Sabinov

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ Prešov v roku 2019

Okresy	DRUH UBYTOVACIEHO ZARIADENIA (§1 ods.2 písm.h) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z.z.								
	Hotel	Motel/Botel	Penzión	Turistická ubytovňa	Kemping	Chatová osada	Krátkodobé ubytovanie v súkromí	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet
Prešov	8	1	55	13	2	5	5	42	131
Sabinov	8	0	8	5	0	1	3	6	31
SPOLU	16	1	63	18	2	6	8	48	162

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov a Sabinov

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ v roku 2019

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)		
	Robotnícka ubytovňa	Ubytovňa pre brigádnikov	Spolu
	Počet	Počet	Počet
Prešov	4	0	4
Sabinov	0	0	0

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov a Sabinov

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ Prešov v roku 2019

Okresy	Druh zariadenia														Spolu
	Kaderníctva	Holičstvá	Kozmetiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myostimulácie	Nastreľov. náušník	Iné	
Prešov	397	71	290	84	113	24	13	102	1	7	3	0	0	38	1143
Sabinov	36	4	50	19	22	1	3	21	0	1	1	0	0	3	161
SPOLU:	433	75	340	103	135	25	16	123	1	8	4	0	0	41	1304

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ so sídlom v Prešove

Okres: Prešov a Sabinov

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ Prešov v roku 2019

Okresy	Druh zariadenia									Spolu
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská	Zariadenia a núdzových o bývaní, domovy na polceste	Resocializačné strediská, krízové strediská	Denné stacionáre	Nízkoprahové denné centrá, integračné centrá, komunitné centrá	Denné centrá, jedálne, pracovne, strediská osobnej hygieny	Nočľahárne, útulky	Iné		
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	
Prešov	21	9	22	31	21	6	2	3	115	
Sabinov	5	0	0	10	13	0	1	6	35	
Spolu:	26	9	22	41	34	6	3	9	150	

RÚVZ so sídlom v Prešove

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií 2019

Okres	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
Prešov	9	0	10/43	4/4	5	4	1
Sabinov	6	0	6/15	2/2	1	4	1
Spolu	14	0	16/58	6/6	6	8	2

RÚVZ so sídlom v Prešove

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okresy	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Prešov	-	-	-
Sabinov	-	-	--

RÚVZ so sídlom v Prešove

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okresy	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Prešov	Zariadenie na energetické zhodnocovanie komunálneho odpadu Drienov	-	Ešte nebola spracovaná a predložená k posúdeniu
Sabinov	-	-	-

RÚVZ so sídlom v Prešove

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

Okresy	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Prešov	-	-	-	-
Sabinov	-	-	-	-

HYGIENA VÝŽIVY

1. Personálne obsadenie oddelenia hygieny výživy

Meno, priezvisko, titl.	Rok nástupu na RÚVZ	VŠ II. Stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
Dagmar Hybenová, MVDr.	1998	UVL Košice			
Ľubica Hasarová, MVDr.	1996	UVL Košice			
Mária Lichvárová, Ing.	1991	STU FPT Bratislava			
Mária Mihoková, Mgr.	1991	VŠZ a SP Bratislava			
Magdaléna Glovová	1983			Gymnázium SZŠ Košice	
Margita Marcinová	1977			Gymnázium	SZŠ Košice
Eva Petriľáková	1981			Gymnázium SZŠ Košice	
Martina Petráková	2004			SZŠ Prešov	SZŠ Martin

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Zamestnanci oddelenia hygieny výživy sa zúčastnili nasledovných vzdelávacích akcií

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčast. zamestnancov
Celoslovenská porada HV a HDM	Pracovná porada	20.02.2019	Bratislava	ÚVZ SR	1
Seminár Pitná voda	Krajský seminár	04.03.2019	Prešov	RÚVZ Prešov	1
Seminár k problematike legislatívy, týkajúcej sa výživových a zdravotných tvrdení	Seminár	27.09.2019	Trenčín	ÚVZ SR	2
Školenie zamestnancov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickými výrobkami	Školenie	19.- 20.3. 2019	Oščadnica	ÚVZ SR	2

Životné podmienky a zdravie	Vedecko-odborná konferencia	24.09.2019	Nový Smokovec	RÚVZ Poprad	4
Celoslovenská porada v HV	Pracovná porada	11.-12.11.2019	Štrbské Pleso	ÚVZ SR	1
Norma manažérstva kvality (pitná voda)	Krajský seminár	22.11.2019	Prešov	RÚVZ Prešov	1

- Odborní zamestnanci sa zúčastnili pracovných stretnutí
- so zamestnancami RVPS Prešov a SOI Prešov vo veci prípravy dohody podľa kompetencií podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov,
- so zamestnancami RVPS Prešov v rámci epidemického výskytu alimentárnych ochorení.

Iné odborné činnosti:

- konzultačná a poradenská činnosť – počet 868
- 3 pracovníčky oddelenia hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov sú členkami komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti pre výkon epidemiologickej závažnej činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní potravín do obehu, vydaných bolo 681 osvedčení o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologickej závažnej činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov,
- 2 pracovníčky oddelenia HV sú členkami komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na nákup, predaj a spracovanie húb, vydané boli 3 osvedčenia o odbornej spôsobilosti na nákup, predaj a spracovanie húb.

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

RÚVZ so sídlom v Prešove – oddelenie hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v okresoch Prešov a Sabinov.

3.1.1 Posudková činnosť

V roku 2019 bolo vydaných 264 posudkov na uvedenie priestorov do prevádzky, z toho 165 zariadení spoločného stravovania, 15 výrobní potravín (cukrárske výrobné, pekárskaya výroba, výroba ovocných nápojov, pálenie, čokolatierska malovýroba, výroba mrazených pekárskych polotovarov), 67 predajní potravín, 6 predajní kozmetických výrobkov, tabaku a PBU, 10 skladov, 1 iná prevádzka (trhovisko).

V rámci vydávania záväzných stanovísk bolo vydaných k územnému konaniu 28 záväzných stanovísk (19 ZSS, 4 predajní potravín, 1 sklad, 4 výrobné), ku kolaudačnému

konaniu a ku zmene v užívaní stavieb 27 záväzných stanovísk (14 ZSS, 10 predaj potravín, 3 sklady).

V priebehu správneho konania bolo 25 krát konanie prerušené (16 ZSS, 7 predaj potravín, 1 sklad, 1 iná prevádzka) a v 17 prípadoch bolo konanie zastavené (9 ZSS, 5 predaj potravín, 1 cukrárska výroba, 1 výroba sirupov, 1 iná prevádzka).

Počet nesúhlasov (rozhodnutí, záväzných stanovísk) 0.

3.1.2 Kontrolná činnosť

- a) podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo vykonaných 309 kontrol v rámci ŠZD aj v súvislosti s vydaním rozhodnutí,
- b) podľa zákona NR SR č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo vykonaných 412 kontrol v zariadeniach spoločného stravovania otvoreného typu, uzatvoreného typu, bufetoch. Pri kontrolách nebolo zistené porušenie zákona o ochrane nefajčiarov.

- **kontroly na základe podnetov/st'ážností** - celkový počet prijatých podnetov 46, z toho opodstatnených bolo 11 podnetov, neopodstatnených bolo 31 podnetov, 4 podnety boli odstúpené RVPS.

Predmetom šetrenia boli nedostatky v prevádzkovej a osobnej hygiene, v skladovaní nesúrodých potravín, zdravotné problémy po konzumácii jedál, obťažovanie cigaretovým dymom, prevádzkovanie bez súhlasného rozhodnutia RÚVZ.

3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly boli vykonávané podľa vypracovaného aktualizovaného plánu na rok 2019. Kontroly boli vykonávané na základe požiadaviek potravinového práva podľa nariadenia (ES) č. 852/2004 Európskeho parlamentu a Rady o hygiene potravín, zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, plánované boli na základe kategorizácie potravinárskych prevádzok.

Kontroly boli zamerané na dodržiavanie zásad SVP a HACCP, vzdelávanie zamestnancov, hygienu prevádzky, osobnú hygienu, odbornú a zdravotnú spôsobilosť zamestnancov, označovanie, výživové a zdravotné tvrdenia, kontrolu dátumu spotreby resp. dátumu minimálnej trvanlivosti, pôvod a vysledovateľnosť, skladovanie a manipuláciu s potravinami, obalmi a predmetmi, ktoré prichádzajú do kontaktu s potravinami, manipuláciu s odpadom, kontrolu chladiaceho reťazca, overovanie kvality a bezpečnosti potravín a pokrmov.

V roku 2019 bolo vykonaných vykonaných **582** kontrol v potravinárskych prevádzkach vrátane zariadení spoločného stravovania, pri ktorých bolo zistených celkom **79** nezhôd v **38** prevádzkach. Vyšetrených bolo 419 vzoriek potravín a pokrmov, z toho mikrobiologicky bolo vyšetrených **346** vzoriek potravín, nevyhovelo **25** vzoriek, chemicky bolo vyšetrených **247** vzoriek, z toho nevyhovelo **7** vzoriek. Z pracovného prostredia a osobnej hygieny bolo odobratých a vyšetrených **502** sterov, **87** sterov nevyhovelo hygienickým požiadavkám.

3.2.1 ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Prešove je evidovaná 1 výroba balenej zmrzliny, 2 výroby potravín na osobitné výživové účely, 1 výroba výživových doplnkov, 2 výroby pramenitých a balených pitných vôd z toho 1 plniareň dojčenskej vody, 2 výroby chladených pokrmov, 21 špecializovaných skladov, 2 sklady obalov a predmetov, 42 špecializovaných predajní potravín, 98 lekární a drogérií, 15 predajní obalov a predmetov, 40 prevádzok výroby a predaja zmrzliny.

V rámci úradnej kontroly bolo vykonaných 204 úradných kontrol v 148 prevádzkach, pri ktorých bolo zistených **28 nezhôd**:

zmrzlina 17 nezhôd (SVP/HACCP 1, v hygiene prevádzky 5, v osobnej hygiene 3, pôvod a výsledovateľnosť 1, v manipulácii s potravinami 7), **výživové doplnky 1 nezhoda** (iné 1 – nebezpečný výrobok hlásený systémom RASFF pre prítomnosť Salmonella Mkamba).

Analýza nezhôd:

- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP** – nedodržanie technologického postupu pri výrobe zmrzliny (nevyhovujúce laboratórne rozbory), použitie nepovolených farbív, nevykonávala sa evidencia teplôt pri predaji zmrzliny,
- **v hygiene prevádzky** - sterovou metódou zistená nedostatočná očista a sanitácia pracovných plôch a zariadenia pri výrobe a predaji zmrzliny, pri predaji cukrárskych výrobkov a lahôdkárskych výrobkov,
- **v osobnej hygiene** - sterovou metódou zistené nedostatočné dodržiavanie zásad osobnej hygieny pri výrobe a predaji zmrzliny, cukrárskych a lahôdkárskych výrobkov,
- **v označovaní** – neoznačené balené lahôdkárske výrobky (šaláty, plnené bagety),
- **pôvod, výsledovateľnosť** – nepredložené dodacie listy pri výrobe zmrzliny,
- **v manipulácii s potravinami** – nedodržanie hygienických požiadaviek pri výrobe zmrzliny a pri príprave lahôdkárskych výrobkov, nesprávna manipulácia so surovým hydínovým mäsom pri príprave lahôdkárskych výrobkov.

V rámci **úradných kontrol nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami** bolo vykonaných 5 úradných kontrol, z toho bez odberu vzoriek 3 kontroly a 2 kontroly v obchodnej sieti spojené s odberom vzoriek. Laboratórne skúšky 2 vzoriek boli vykonané v akreditovanom laboratóriu RÚVZ so sídlom v Poprade - splňali požiadavky nariadenia Komisie (EÚ) č. 10/2011 zo 14. januára 2011 o plastových materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a jeho dodatkov nariadenia Komisie (EÚ) č. 1282/2011, nariadenia Komisie (EÚ) č. 1183/2012, nariadenia Komisie (EÚ) č. 202/2014 a nariadenia Komisie (EÚ) č. 174/2015, nariadenia Komisie (EÚ) č. 2016/1416, nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/752, nariadenia Komisie (EÚ) č. 2018/79, nariadenia Komisie (EÚ) č. 2018/213, nariadenia Komisie (EÚ) č. 2018/831 a nariadenia Komisie (EÚ) č. 2019/37.

Úradné kontroly bez odberu vzoriek boli zamerané na predloženie vyhlásenia o zhode podľa Nariadenia EP a Rady (ES) č. 1935/2004 s uvedením výrobcu alebo dovozcu, dátumu vyhlásenia o zhode a uvedenia zhody s platnými právnymi predpismi a na podpornú dokumentáciu k vyhláseniu o zhode s uvedením názvu skúšobného laboratória, dátumu vydania a testovanými ukazovateľmi. Nedostatky zistené neboli.

RASFF

Migrácia formaldehydu z bambusového pohára pôvodom z Číny - RASFF č. 2019.0480, v predmetnom pohári bolo zistené presiahnutie najvyššie prípustného množstva migrácie formaldehydu, výrobok bol distribuovaný do prevádzky Jozef Muľ – NORMA, Konštantínova 7, 080 01 Prešov (obchod s tovarom pre domácnosť) v počte 101 kusov. Pri úradnej kontrole bolo zistené, že 36 ks bolo predaných, 65 kusov bolo stiahnutých z predaja a vrátených dodávateľovi. Informácia o zakúpenom nevyhovujúcom výrobku a možnom vrátení bol na výveske na viditeľnom mieste vo všetkých predajniach NORMY.

Aflatoxíny v ovocnom detskom príkrme „babylove“- dm drogerie – RASFF č. 2019.1239, hlásené dňa 04. 04. 2019, a to Babylove, mango a granátové jablko, 190 g, vhodné od 4. mesiacov, s dátumom min. trvanlivosti 15. 10. 2020, dodané dňa 27.12.2018 v množstve 480 ks a dňa 28. 12.2018 v množstve 2 160 ks, Babylove, broskyňa a marakuja, 190 g, vhodné od 4. mesiacov, s dátumom min. trvanlivosti 16. 10. 2020, dodané dňa 1. 2. 2019 v množstve 216 ks a dňa 15. 02. 2019 v množstve 216 ks, ktoré boli dodané do dm drogerie markt, Logistické centrum Prologis, Diaľničná cesta, 903 01 Senec. V predmetných výrobkoch bolo zistené prekročenie maximálneho povoleného limitu aflatoxínu B1, úradné kontroly boli vykonané v prevádzkach dm drogerie, Hlavná 116, Prešov, dm drogerie, Arm. gen. Svobodu 21, Prešov, pri ktorých nebol zistený výskyt uvedených výrobkov. V predajni dm drogerie, Solivarská 1C, Prešov boli zistené výrobky - babylove BIO granátové jablko, mango 190 g v počte 2 ks, a babylove BIO broskyňa, marakuja 190 g v počte 6 ks, ktoré boli vrátené dodávateľovi.

Nebezpečný výrobok - Smart Cook, sklenený hrnček 3ks, migrácia kadmia a olova - RASFF č. 2019.2451, osoba zodpovedná za uvedenie na trh Elmich Trading s.r.o., Vlčkova 1064/6, PRAHA – Černý Most, distribútor Incomp s.r.o., Korunní 2569/108, 101 00, Praha 10 – Vinohrady, predajca Chinh Nquyen Van, kpt. Bartoše 412, 530 09 Pardubice. Úradné kontroly boli vykonané v 12 zariadeniach, pri ktorých nebol zistený predmetný výrobok.

Migrácia formaldehydu z bambusového hrnčeka na kávu „to go“ pôvodom z Číny cez Slovensko - RASFF č. 2019.2926 zo dňa 12. 08. 2019, melamínový hrnček na kávu „to go“ s bambusovým vláknom, krajina pôvodu Čína, distribútor RLS Logistické Centrum KIK 930 03 Kostolné Kračany. Úradné kontroly boli vykonané v 2 prevádzkach KIK textil NON FOOD - A. G .Svobodu 21, Prešov, pri ktorej bolo zistené, že do prevádzky bolo dodaných 12 kusov uvedeného výrobku, z toho 5 kusov bolo predaných, 7 kusov bolo stiahnutých z predaja, Solivarská 1/C, Prešov - dodaných bolo 12 kusov uvedeného výrobku, ktoré boli vrátené dodávateľovi.

Riziko zlomenia čepele keramického noža z Číny cez Nemecko, RASFF č. 2019.3576, krajina pôvodu: Čína, predajca: Kaufland Dienstleistung GmbH & Co.KG, Rotelstr. 35, Neckarsulm, Nemecko. Pri úradných kontrolách v 2 prevádzkach Kaufland v Prešove a v 1 v Sabinove neboli zistené keramické sety na prevádzkach.

Arzén a ortuť v detskej výžive Hame Hamánek Tuniak so zeleninou a zemiakmi 190 g,

RASFF č. 2019/3598, mäsovo - zeleninový príkrm určený od 5. mesiaca veku dieťaťa, balenie sklenené poháre s uzáverom, 190 g, šarža: LOT: 190715, minimálna trvanlivosť do 13. 1.2021; výrobca Slovácka Fruta, a. s., Kunovice, Česká republika. Vykonané boli 3 úradné kontroly v Distribučnom centre TESCO Petrovany, HM TESCO, Košická 6, Prešov, HM TESCO, Volgogradská 7/A, Prešov, pri ktorých uvedený výrobok nebol zistený.

Prítomnosť minerálnych olejov aromatických uhľovodíkov (MOAH) v počiatočných a následných dojčenských výživách značiek: Novalac, Nestlé, Danone, Nutrilon, HeroBaby, Neolac, RASFF NEWS s č.2019.3734, v okresoch Prešov a Sabinov bolo vykonaných 24 kontrol v prevádzkach obchodno-distribučných stredísk spoločností

UNIPHARMA, a.s., MED-ART, s.r.o., distribučných centrách Tesco, BILLA a v maloobchodných predajniach lekární a drogerií. Predaj počiatočných a následných dojčenských výživ, v ktorých bola laboratórne potvrdená prítomnosť MOAH, sa nezistil.

Vysoký obsah polycyklických aromatických uhl'ovodíkov (PAU) v práškovom propolise z Číny, RASFF č. 2019.1168 - Propolis powder 10% silicon dioxide, krajina pôvodu: Čína, dátum minimálnej trvanlivosti 01/01/2022, v distribučnom zozname bol uvedený ako odberateľ Mgr. Michal Kopčík, Nábrežná 8, 080 01 Prešov. Pri šetrení bolo zistené, že Pán Mgr. Michal Kopčík si od firmy BIOMED CZ spol. s r.o., Česká republika objednal práškový propolis v množstve cca 5 ml pre súkromné použitie. Česká spoločnosť BIOMED CZ spol. s r.o. objednala od nemeckej spoločnosti REGUMED GmbH. Obe spoločnosti informovali svojich zákazníkov o kontaminácii výrobku a spôsobe likvidácie podľa priložených inštrukcií.

Nepovolená nová potravinová doplnok FOREVER GIN-CHIA z USA cez Holandsko, RASFF č.2018.2443 zaslané z Rakúska o zistení prítomnosti semien šalvie aztéckej (*Salvia hispanica*) vo výživovom doplnku s označením FOREVER GIN-CHIA, tablety (výživový doplnok), značka: Forever, hmotnosť 123,5 g, krajina pôvodu: USA, DMT: 30/09/2021, výrobca: Aloe Vera of America Inc., 13745 Jupiter Rd., Dallas, Texas, USA. Úradná kontrola bola vykonaná v spoločnosti LARIMAR SK, s.r.o., ktorá je prevádzkovateľom internetovej stránky, prostredníctvom ktorej bol ponúkaný predmetný výživový doplnok. Prevádzkovateľ bol vyzvaný, aby poskytol informácie o spôsobe dodania výrobku, množstve dodaných resp. predaných výrobkov, v prípade predania zabezpečenie jeho stiahnutia a poskytnutie informácií o spôsobe likvidácie, zabezpečení informovania spotrebiteľov o zakúpení výživového doplnku s nepovolenou novou potravínou semenami šalvie aztéckej a možnosti jeho vrátenia. Výživový doplnok FOREVER GIN-CHIA bol dodávaný spoločnosťou FOREVER Living products, odberné miesto Pražská 2, Košice. Podľa vyjadrenia pracovníka dodávateľskej spoločnosti boli výživové doplnky FOREVER GIN-CHIA pred 4 mesiacmi stiahnuté z predaja. Spoločnosť LARIMAR SK, s.r.o. nepredala ani jeden výrobok, prijal dobrovoľné opatrenie a predmetný výživový doplnok stiahol z ponuky na svojej stránke.

Prítomnosť Salmonella Mkamba v bylinnom čaji „Repík lekársky“- výživový doplnok, dátum minimálnej trvanlivosti: 02.2021, č. šarže: 41730119, výrobca: HERBEX spol. s r.o., 991 28 Vinica 53, na základe listu ÚVZ SR zo dňa 12.06.2019 bola vykonaná úradná kontrola vo Veľkoobchodnom sklade spoločnosti Milk-Agro, spol. s r.o. na Čapajevovej ulici č. 36 v Prešove a podľa § 19 ods.2 a § 20 ods.9 a ods.12 zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách a čl. 54 ods.2 nariadenia 882/2004 bolo uložené opatrenie na zákaz uvádzania nevyhovujúceho výrobku do obehu, príkaz na stiahnutie výrobku z trhu. Prevádzkovateľ mal povinnosť oznámiť na RÚVZ Prešov spôsob likvidácie a zabezpečiť informovanie spotrebiteľov o zakúpení škodlivého výrobku a možnosti jeho vrátenia na miesto, v ktorom bol zakúpený. Prevádzkovateľ splnil nariadené opatrenia, zaslané boli doklady z maloobchodov spoločnosti o vrátení výrobkov spoločnosti HERBEX, spol. s r.o.

Tatársky biftek vyrobený v Poľsku - nález Escherichia coli O111, vtx 1 intimín produkujúcej šigatoxín, RASFF 2019.1184 na základe listu ÚVZ SR zo dňa 01.04.2019 vo veci vykonania kontroly zameranej na predaj výrobku s označením: Tatársky biftek „Biernacki“, 200 g, dátum spotreby: 03.04.2019, šarža: 00949519, vakuovo balený chladený výrobok určený na priamu konzumáciu v zariadeniach spoločného stravovania z dôvodu zistenia šigatoxínu v uvedenom výrobku. Ku žiadosti nebol priložený distribučný zoznam. Vykonaných bolo 6 kontrol vo vybraných zariadeniach spoločného stravovania v okrese Prešov. Uvedený výrobok sa v žiadnom z nich nezistil.

3.2.2 Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach (kontrola podľa zákona č.152/1995 Z. z.)

V územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Prešove je evidovaných 1867 zariadení spoločného stravovania (1683 zariadení spoločného stravovania otvoreného typu, 184 zariadení spoločného stravovania uzavretého typu).

V rámci úradnej kontroly bolo vykonaných 378 kontrol v 270 prevádzkach zariadení spoločného stravovania, pri ktorých bolo zistených 51 nezhôd, z toho 37 nezhôd v ZSS (SVP, HACCP 1, v hygiene prevádzky 10, v osobnej hygiene 6, v odbornej spôsobilosti 5, v zdravotnej spôsobilosti 1, pôvod a výsledovateľnosť 1, v skladovaní potravín 5, v manipulácii s potravinami 6, iné 2,

- **lahôdkárske výrobky 6 nezhôd** (v hygiene prevádzky 2, v osobnej hygiene 1, v označovaní 1, v manipulácii s potravinami 2), **cukrárske výrobky 8 nezhôd** (v hygiene prevádzky 3, v osobnej hygiene 2, v manipulácii s potravinami 3).

Analýza nezhôd v ZSS:

- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP** – nevypracovaný systém HACCP pri príprave pokrmov,
- **v hygiene prevádzky** - špinavé steny, podlaha, opadaná omietka, olupujúca sa maľba, špinavé okenné rámy, známky plesní na stene a strope v kuchyni, poškodené a špinavé pracovné stoly a drevené pracovné plochy v kuchyni, špinavé termonádoby na rozvoz hotových pokrmov, v prevádzke netiekla teplá voda, skorodované chladničky, špinavé police a regály, neprístupné umývadlo na očistu rúk (založené nepotrebnými vecami), pri manipulácii so surovinami a pri predaji rýchleho občerstvenia chýbalo umývadlo,
- **v osobnej hygiene** – sterovou metódou zistené nedostatočné dodržiavanie zásad osobnej hygieny, pracovníčky pripravujúce pokrmy rýchleho občerstvenia a nápoje s umelými nalakovanými nechtami,
- **v odbornej spôsobilosti** – pracovníci bez odbornej spôsobilosti, nepredložené doklady odbornej spôsobilosti,
- **v zdravotnej spôsobilosti** – nepredložené doklady zdravotnej spôsobilosti,
- **v označovaní** – neoznačené balené pokrmy rýchleho občerstvenia,
- **v overovaní pôvodu potravín a výsledovateľnosti** – nepredložené dodacie listy,
- **v skladovaní potravín** – skladovanie nezlučiteľných druhov potravín v chladiacom zariadení (surové hydinové mäso, surové vajcia, plodová zelenina, mliečne výrobky, mäsové výrobky), skorodované chladiace zariadenia,
- **v manipulácii s potravinami** – neoznačené pracovné plochy, laboratórnym rozborom zistená nesprávna manipulácia s potravinami a pokrmami, uvarené cestoviny voľne uchovávané na pracovnej ploche,
- **iné** – na zariadenie spoločného stravovania nebolo vydané rozhodnutie regionálneho hygienika k uvedeniu priestorov do prevádzky a schváleniu prevádzkového poriadku.

3.2.3 Audity podľa čl. 5 nariadenia (ES) č. 882/2004

V roku 2019 boli vykonané 2 audity systému HACCP - v zariadeniach spoločného stravovania. Pri auditoch boli zistené 2 nezhody (1 systémová a 1 nesystémová) a uplatnených bolo 8 pripomienok.

Nezhody - pri plánovaní verifikácie nie sú verifikačné postupy kompletne, kto zodpovedá za overovanie, čo overuje, kedy – frekvencia overovania, ako – metódy a postupy)

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

V sledovanom období bolo odobratých a laboratórne vyšetrených 416 vzoriek potravín a pokrmov a 502 sterov z pracovného prostredia, pracovného náradia a nástrojov a stery z rúk a pracovných odevov pracovníkov.

Z uvedeného počtu bolo mikrobiologicky vyšetrených 346 vzoriek potravín, mikrobiologickým požiadavkám nevyhovelo 25 vzoriek, t.j. 7,2 % a 87 sterov, t. j. 17,3 %, a to podľa jednotlivých skupín komodít nasledovne:

- **lahôdkárske výrobky** - z celkového počtu 10 vyšetrených vzoriek, 3 nevyhoveli, t.j. 30,0 % pre nadlimitný počet kvasiniek,
- **zmrzlina a dezerty** - z celkového počtu 71 vyšetrených vzoriek mikrobiologickým požiadavkám nevyhovelo 9 vzoriek, t. j. 12,7 % pre nadlimitný počet kvasiniek, Enterobacter a koliformných baktérií,
- **cukrárske výrobky** - mikrobiologicky bolo vyšetrených 32 vzoriek, z ktorých nevyhoveli 4 vzorky, t. j. 12,5 % pre nadlimitný počet kvasiniek,
- **hotové pokrmy** – mikrobiologicky bolo vyšetrených 157, z ktorých nevyhovelo 6 vzoriek, t.j. 3,8 % pre prekročený limit koliformných baktérií, Staphylococcus aureus, kvasiniek a Bacillus cereus,
- **pokrmy rýchleho občerstvenia** - mikrobiologicky bolo vyšetrených 29 vzoriek, z toho nevyhoveli 3 vzorky, t. j. 10,3 % pre prekročený limit kvasiniek a koliformných baktérií,
- **výživové doplnky** - mikrobiologicky bolo vyšetrených 8 vzoriek, všetky vyhoveli,
- **detická a dojčenská výživa** – mikrobiologicky bolo vyšetrených 26 vzoriek, všetky vyhoveli,
- **vajcia a výrobky z vajec** – mikrobiologicky boli vyšetrené 2 vzorky, všetky vyhoveli,
- **pramenitá voda nesýtená z watercoolerov** - mikrobiologicky boli vyšetrené 2 vzorky, všetky vyhoveli,
- **minerálne vody dojčenské** – neboli vyšetrené,
- **pramenité vody dojčenské** - vyšetrených 5 vzoriek, všetky vyhoveli,
- **ovocné a bylinné čaje** – mikrobiologicky neboli vyšetrené,
- **stery z prostredia** - mikrobiologicky bolo vyšetrených 502 sterov z pracovného prostredia, a osobnej hygieny pracovníkov, z ktorých 87 nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám (40 sterov osobná hygiena, 47 sterov prevádzková hygiena) pre prítomnosť Staphylococcus aureus, kvasiniek, plesní, Enterobacter a Klebsiella pneumoniae.

Podľa § 19 ods. 1,2 zákona č. 152/1995 Z.z bolo uložené opatrenie na mieste, t.j. zákaz uvádzať na trh a príkaz na stiahnutie z trhu z dôvodu, že v 1 vzorke v bylinnom čaji „Repík lekársky – výživový doplnok Herbex bol zistený nález Salmonella Mkamba.

Za nevyhovujúce mikrobiologické nálezy vzoriek zmrzlín a cukrárskych výrobkov bolo uplatnených 7 úhrad nákladov v sume 327,40 eur, za prítomnosť nepovolených farbív v zmrzline bola uložená pokuta rozhodnutím v sume 700 eur. Za nevyhovujúce mikrobiologické nálezy vzoriek zmrzlín a hotového pokrmu bolo uložených 6 blokových pokút v sume 420 eur.

Za nevyhovujúce laboratórne mikrobiologické nálezy vzoriek hotových pokrmov boli uplatnené 2 náhrady nákladov v sume 63,60 eur, boli uložené 3 blokové pokuty v sume 90 eur.

3.2 Chemické hodnotenie potravín

Počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín 416, z ktorých bolo chemicky vyšetrených 247 vzoriek, z toho 7 nevyhovelo požiadavkám, čo je 2,83 % závadnosť, a to podľa jednotlivých kontaminantov a prídavných látok v jednotlivých komoditách potravín v nasledovnom rozsahu:

- **kontaminujúce látky (Pb, Cd, Hg)** boli sledované (Hg) v 5 vzorkách pramenitých vôd dojčenských, 2 vzorkách vôd z watercoolerov, 13 vzorkách hotových pokrmov, 5 vzorkách dojčenskej a detskej výživy, 6 vzorkách výživových doplnkov, 1 vzorke ostatných potravín, pričom bolo vyšetrených spolu 32 vzoriek na jednotlivé ukazovatele; nezhody neboli zistené,
- **kontaminant As** bol sledovaný v 5 vzorkách pramenitých vôd dojčenských, 2 vzorkách vôd z watercoolerov, 2 vzorkách výživových doplnkov, pričom bolo vyšetrených celkovo 9 vzoriek, nezhody neboli zistené,
- **kontaminujúce látky Cu, Ni, Cr, Cr⁶⁺, Al, Mn, Ag, Sb, Ba, B** boli vyšetrené nasledovne: Cu v 5 vzorkách pramenitej vody dojčenskej, 2 vzorkách watercoolerov, Ni v 5 vzorkách pramenitej vody dojčenskej, 2 vzorkách watercoolerov, Cr v 5 vzorkách pramenitej vody dojčenskej, 2 vzorkách watercoolerov, Mn- v 5 vzorkách pramenitej vody dojčenskej, 2 vzorkách vôd z watercoolerov, Cu v 5 vzorkách pramenitej vody dojčenskej, 2 vzorkách watercoolerov, Cr 6+ v 1 vzorke pramenitej vody dojčenskej, Ag v 3 vzorkách pramenitej vody dojčenskej, Sb v 5 vzorkách pramenitej vody dojčenskej, 2 vzorkách vôd z watercoolerov, Ba a B vyšetrené v 2 vzorkách pramenitej vody dojčenskej, nezhody neboli zistené,
- **prítomnosť dusičnanov** - vyšetrená v 15 vzorkách, a to v 5 vzorkách pramenitej dojčenskej vody, 2 vzorkách vôd – watercoolery, 8 vzorkách detskej a dojčenskej výživy, nezhody neboli zistené,
- **prítomnosť dusitanov** - vyšetrených v 13 vzorkách, a to v 3 vzorkách pramenitej vody dojčenskej, v 2 vzorkách vody - watercoolery, v 8 vzorkách detskej a dojčenskej výživy, nezhody neboli zistené,
- **prítomnosť Fx** - vyšetrených bolo 6 vzoriek vôd - 4 vzorky pramenitej vody dojčenskej, 2 vzorky vody z watercoolerov, nezhody neboli zistené,
- **prítomnosť CN** - vyšetrených 7 vzoriek, a to 5 vzoriek pramenitej vody dojčenskej, 2 vzorky vôd z watercoolerov,
- **na stanovenie prítomnosti mykotoxínov** bolo vyšetrených 5 vzoriek, a to **fumonizíny** v 3 vzorkách potravín pre dojčatá a malé deti na báze kukurice (HAMI obilno-mliečna kaša so 7 obilninami, banánová s chrumkami a cornflakes, Nutricia Nutrilon Profutura-prvá kaša ryžovo-kukuričná, HAMI obilno-mliečna kaša ryžovo-kukuričná, prvá kaša), **afatoxin B₁** v 2 vzorkách potravín pre dojčatá a malé deti (NESTLÉ mliečna kaša Stracciatella, NESTLÉ nemliečna kaša osemzrná), nezhody neboli zistené,
- **rezíduá pesticídov** - vyšetrená 1 vzorka následnej mliečnej výživy pre dojčatá od ukončeného 6. mesiaca veku dieťaťa – NESTLÉ BEBA OPTIPRO 2), nezhody neboli zistené,
- **histamín** - vyšetrené boli 2 vzorky rýb a morských živočíchov, nezhody neboli zistené,
- **polychlóvané bifenyly (PCB)** vyšetrené 1 vzorka pramenitej vody dojčenskej, nezhody neboli zistené,
- **estery kyseliny ftalovej**- vyšetrené v 1 vzorke alkoholického nápoja, nezhody neboli zistené,
- **formaldehyd, melamín** – vyšetrené 2 vzorky predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami, nezhody neboli zistené,

- **senzorické hodnotenie** - vyšetrených bolo 8 vzoriek potravín, nezhody neboli zistené,
- **prídavné látky** - sledovaná **prítomnosť farbív celkovo** v 99 vzorkách potravín, z ktorých nevyhovelo 7 vzoriek, čo je 7,1 % závadnosť, a to podľa jednotlivých komodít nasledovne - 1 vzorka nealkoholického nápoja, 20 vzoriek cukrárskych výrobkov, 4 vzorky výživových doplnkov, v 70 vzorkách **nebalených zmrzlín** so zameraním na použitie do zmrzlín nepovolených syntetických farbív (E 104, E 110, E 124) - nezhody sa zistili v 6 vzorkách zmrzlín, čo je 8,57 % závadnosť a v 1 vzorke prídavnej látky farbiva odobratej z výroby nebalenej zmrzliny z počtu odobratých 4 vzoriek (v zelenom farbive pridávanom do zmrzlín sa zistila prítomnosť nepovolených farbív Žltá SY E 110, Chinolínová žltá E 104, čo je 25 % závadnosť.
- **náhradné sladidlá** boli vyšetrené v 7 vzorkách, a to v 1 vzorke nealkoholického nápoja, 3 vzorkách cukrárskych výrobkov, 3 vzorkách výživových doplnkov, nezhody neboli zistené,
- **chemické konzervačné látky** boli vyšetrené v 16 vzorkách, a to v 1 vzorke nealkoholického nápoja, 4 vzorkách lahôdkarských výrobkov, 7 vzorkách cukrárskych výrobkov, 3 vzorkách výživových doplnkov, 1 vzorke ostatných potravín, nezhody neboli zistené,
- **na obsah kuchynskej soli** bolo celkom vyšetrených 63 vzoriek, a to v 2 vzorky pekárskeho výrobku, 53 vzoriek hotových pokrmov, 4 vzorky pokrmov rýchleho občerstvenia, 2 vzorky detskej a dojčenskej výživy, 2 vzorky potravín uvedených v kategórii ostatné, nezhody neboli zistené,
- **na obsah feroxyanidov** bolo vyšetrených 13 vzoriek kuchynskej soli, nezhody neboli zistené,
- **na obsah jodidov** bolo vyšetrených 13 vzoriek kuchynskej soli, nezhody neboli zistené.

Ďalšie sledované ukazovatele:

- **glutén** stanovený v 2 vzorkách potravín NOVALIM PROCEL, bezgluténové cestoviny, rezance, NOVALIM Palacinky bezgluténové v prášku, nezhody neboli zistené,
- **potraviny ošetrované žiarením** - 1 vzorka Jadrá kešu orechov- vzorka nevykazovala vlastnosti potraviny ošetroanej ionizujúcim žiarením,
- **kontrola označovania nových potravín a nových zložiek potravín** bola vykonaná v 3 vzorkách potravín (1 x Chia semenka, 2 x výživový doplnok SERAPEPTÁZA, prírodné tablety, SENZYCOL Plus-enzým Serrapeptáza). Ku výživovému doplnku s označením Serapeptáza 120000 IU, tablety bolo doložené rozhodnutie ÚVZ SR na umiestňovanie výživového doplnku na trh s číslom OHVBPKV/203/2016/Jo zo dňa 09.03.2016.
- **stanovenie PAU** (benzo(a)pyrénu, suma benzo(a)pyrénu, benzo(a)antracén, benzo(b)fluoranténu, chryzénu v 1 vzorke sterilizovaného mäsovo - zeleninového príkrmu HAMI- zelenina s duseným bravčovým, nezhody neboli zistené,
- **stanovenie probiotík** v 1 vzorke výživového doplnku s označením VD Probius Premium, generica spol. s r.o.
- **stanovenie množstva vitamínov a minerálnych látok vo výživových doplnkoch** - odobraté boli 2 vzorky Mivolis A-Z komplett-výživový doplnok s vitamínmi, minerálnymi látkami a luteínom a SELÉN Q10, Vápnik, Horčík, Zinok tablety,
- **kontrola výživového doplnku CHLORELLA + SPIRULINA, ADVANCE BIO-tablety**, nezhody nezistené.

3.4 Turistická sezóna

3.4.1. Letná turistická sezóna

V rekreačných strediskách letnej turistickej sezóny v meste Prešov - na kúpaliskách Sídliisko III, PLAZA BEACH Solivar, Delňa, letné kúpaliská v Sabinove, v Lipanoch a v blízkosti stredísk letnej turistickej sezóny bolo vykonaných 16 kontrol. Kontroly boli zamerané prevažne na dodržiavanie osobnej a prevádzkovej hygieny ako aj na uchovávanie a skladovanie surovín a potravín určených na prípravu rýchleho občerstvenia. Pri kontrolách neboli zistené nedostatky.

3.4.2. Zimná turistická sezóna

V strediskách zimnej turistickej sezóny v okrese Prešov – Sigord, Sabinov – Drienica, Dubovica, Lipovce-Buče boli vykonané kontroly väčšinou v sezónnych prevádzkach pri lyžiarskych vlekoch zamerané na kontrolu vstupných surovín, kontrolu chladiaceho reťazca, dátum spotreby resp. minimálnej trvanlivosti, kontrolu celkovej hygieny a osobnej hygieny, odbornú a zdravotnú spôsobilosť zamestnancov. Spolu bolo vykonaných 10 kontrol. Nedostatky neboli zistené.

3.4 Hromadné akcie

V roku 2019 bol počet hromadných akcií ohlásených podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. celkom 25:

- jarmoky: 2 (Dni mesta Prešov a Prešovský trojičný jarmok, 47. Sabinovský jarmok);
- vianočné: 3 (Vianočné trhy 2019 Prešov, Vianočné trhy 2019 Sabinov, Vianočné trhy 2019 Lipany);
- iné 20: Fašiangy v Sabinove; Fašiangovanie 2019 Prešov; Letný bažant Kinematograf - Záhrada umenia, Prešov; Hudba v meste – Záhrada umenia Prešov; Tattoo Show Prešov 2019; Vegánske hody Prešov; Dobrý festival – Delňa; „Volebná kampaň pre voľby do Európskeho parlamentu 2019“ - hromadné podujatie I.; Stretnutie s občanmi v rámci volebnej kampane k voľbám do Európskeho parlamentu – hromadné podujatie II.; Olympijský deň detí v Kapušanoch; Hej v Rožkovjanoch na valale; Family day Lear; Kapušianske folklórne dni; „770. výročie prvej zmienky o obci Ličartovce“; Hudobno – zábavný festival Sigord; Deň otvorených dverí v Pivovare Šariš; Prešovské trhy - návrat k tradíciám a Prešovské parkúrové preteky Mercedes - Benz 2019; Pochtivá tržnica - OC Solivaria; Farmárske trhy – pešia zóna, Hlavná ul., Prešov /apríl 2019/; Farmárske trhy 2019 – pešia zóna, Hlavná ul., Prešov /október 2019/.

Počet vykonaných kontrol celkom 84. Neboli zistené hygienické nedostatky.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):

- podľa § 12 ods. 2 písm. m) bolo vydaných. **8 opatrení** na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení pri poskytovaní stravovania a občerstvovacích služieb pri konaní hromadných podujatí,
- **podľa § 12 ods. 2 písm. e)** zákona č. 355/2007 Z. z. boli nariadené **2 opatrenia rozhodnutím** pri šetrení epidémie z potravín, z toho 1 x v cukrárskej výrobe zákaz prevádzky, expedície výrobkov a príkaz na stiahnutie výrobkov z trhu, nariadenie

dezinfekcie priestorov a odberu biologického materiálu od zamestnancov, 1 x v zariadení spoločného stravovania uzavretého typu nariadenie dezinfekcie priestorov a odberu biologického materiálu od zamestnancov

- podľa § 55 ods. 2 písm. g) bolo vydané **1** opatrenie na mieste - nariadenie uzatvorenia prevádzky,
- podľa § 58 náhrady nákladov - boli uložené 2 náhrady nákladov v sume **63,60 €**,
- **podľa § 56 bolo uložených 16 pokút v sume 630 €**,
- podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. neboli uložené blokové pokuty.

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

uložené opatrenia

- podľa § 19 ods.1, ods. 2 a § 20 ods. 9 ako i podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č.882/2004 boli uložené 2 opatrenia na mieste, a to **1 opatrenie - zákaz uvádzať na trh výživový doplnok** (zistená Salmonella Mkamba v bylinnom čaji „Repík lekársky - výživový doplnok“, HERBEX, hlásené systémom RASFF) a **1 opatrenie – pozastavenie a zatvorenie podniku na dobu odstránenia nedostatkov** (nedostatočná prevádzková hygiena v priestoroch prevádzky),
- podľa § 19 ods.1, ods. 2 neboli **nariadené opatrenia rozhodnutím**,
- podľa § 28 ods. 3 písm. b) zák. č. 152/1995 Z. z. bola uložená **1 pokuta v sume 700 €**,
- v blokovom konaní podľa § 29 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. bolo uložených **21** blokových pokút v sume **1680 €**;
- náhrady nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách boli uložené v **7** prípadoch v sume **327,40 €**.

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

V roku 2019 boli zaznamenané 2 epidemické výskytu alimentárnych ochorení.

V mesiaci apríl bol zaznamenaný epidemický výskyt gastroenteritíd u klientov domova sociálnych služieb. Z celkového počtu exponovaných 153 (88 klientov a 65 osôb personálu) ochorelo 14 klientov v čase od 25.4.2019-29.4.2019, ochorenie u personálu nebolo zaznamenané. V klinickom obraze dominovali časté hnačky, zvracanie, bolesti brucha, ktoré po 1 až 2 dňoch ustúpili. Priebeh ochorení si nevyžiadal hospitalizáciu. Vo všetkých 14 prípadoch bol odobratý TR na kultivačné vyšetrenie, vo všetkých prípadoch s negatívnym výsledkom. Vzhľadom na klinický priebeh ochorení a na etiológiu ochorenia u týchto klientov sa pravdepodobne jednalo o vírusovú črevnú infekciu. V danom zariadení bolo zo strany RÚVZ so sídlom v Prešove vydané rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení. V rámci štátneho zdravotného dozoru boli odobraté 3 vzorky odložených hotových pokrmov a 10 sterov za účelom zistenia účinnosti sanitácie. Laboratórnym vyšetrením odložených hotových pokrmov a sterov nebola zistená prítomnosť patogénnych ani podmienene patogénnych mikroorganizmov.

V mesiaci júl bolo na RÚVZ so sídlom v Prešove hlásených 28 ochorení na salmonelózu. Zo šetrenia vyplynulo, že pravdepodobnou príčinou vzniku ochorení bola konzumácia cukrárskych výrobkov (veterníky, venčeky) zakúpených v obchodnej sieti, vyrobených v cukrárskej výrobe v okrese Sabinov. U 12 osôb bola laboratórne potvrdená prítomnosť Salmonella enteritidis, u 16 osôb bola diagnóza stanovená na základe klinických príznakov.

Prvé prípady ochorenia boli zaznamenané v čase od 27.6.2019-30.6.2019 s príznakmi hnačky, zvracanie, bolesti brucha, zimnica, zvýšená TT. Prevádzkovateľovi cukrárskej výroby

bolo rozhodnutím nariadené predbežné opatrenie na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných - zákaz prevádzky, zákaz expedície cukrárskych výrobkov, stiahnutie hotových cukrárskych výrobkov z trhu, vykonanie účinnej dezinfekcie všetkých priestorov v prevádzke cukrárskej výroby, zabezpečiť odber biologického materiálu od zamestnancov za účelom laboratórneho určenia pôvodcov prenosných ochorení. Zároveň pracovníkom bolo nariadené opatrenie podrobiť sa u svojho praktického lekára odberu biologického materiálu a zákaz manipulovať s potravinami a nápojmi, podieľať sa na ich príprave, distribúcii a podávaní do doby predloženia negatívnych výsledkov bakteriologického vyšetrenia stolice. U vedúceho prevádzky bola laboratórnym vyšetrením potvrdená prítomnosť *Salmonella enteritidis*. Uvedené šetrenie a štátny zdravotný dozor bol realizovaný v spolupráci s RVPS Prešov.

6. Poradne správnej výživy

Poradňa správnej výživy je zriadená na RÚVZ so sídlom v Prešove ako nadstavbová poradňa. Klienti do poradne sú odporúčaní na základe vyšetrení v základnej poradni zdravia na základe výsledkov biochemického vyšetrenia krvi.

V roku 2019 bolo vyšetrených **35 klientov**.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

Projekty

- Monitoring probiotík v potravinách na osobitné výživové účely a vo výživových doplnkoch
- Monitoring príjmu jódu
- Monitoring príjmu kuchynskej soli

Vyhodnotenie výsledkov je uvedené v dokumente „Programy a projekty 2019“.

Mimoriadne úlohy

1. Mimoriadna kontrola v zariadeniach spoločného stravovania, ktoré vyrábajú pokrmy z tepelne nespracovaného mäsa, vajec a rýb

- kontrola bola realizovaná v termíne od 01. 01. do 30. 08. 2019 v zariadeniach spoločného stravovania so zameraním sa na kontrolu podávania pokrmov z tepelne nespracovaného mäsa a vajec v zariadeniach reštauračného typu,
- počet vykonaných kontrol - 6,
- počet skontrolovaných prevádzok - 6,
- nedostatky neboli zistené.

2. Mimoriadna cielená kontrola na predaj výživových doplnkov obsahujúcich dinitrofenol – (DNP)

- kontrola bola realizovaná v termíne od 11. 03. do 15. 03. 2019,
- počet vykonaných kontrol - 6,
- počet skontrolovaných prevádzok - 6,
- počet skontrolovaných výživových doplnkov - 22,
- počet výživových doplnkov, v ktorých bol zistený DNP - 0.

3. Kontrola prevádzok s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2019 v okrese Prešov a Sabinov

- počet vykonaných kontrol - 40, počet skontrolovaných zariadení - 34,
- zistené nedostatky - nevyhovujúce laboratórne nálezy odobratých vzoriek zmrzlín, nedostatky v prevádzkovej a osobnej hygiene zistené sterovou metódou, nesplnenie

- povinnosti odkladania vzoriek vyrobených zmrzlín na dobu 48 hodín, nedostatočné vedenie záznamov v systéme HACCP, zistenie nepovolených farbív, nedostatky vo vysledovateľnosti pri predaji zmrzliny,
- počet uložených blokových pokút 8 v celkovej sume 360 eur podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách,
 - počet odobraných sterov z prostredia, pracovných plôch, odevov pracovníkov a rúk pracovníkov 122, 16 sterov nevyhovelo hygienickým požiadavkám,
 - počet odobratých vzoriek zmrzlín na mikrobiologické vyšetrenie - 84, z toho bolo 12 mikrobiologicky nevyhovujúcich pre nadlimitný počet kvasiniek, nadlimitné počty Enterobacteriaceae, vyšší počet plesní a zvýšený počet koliformných baktérií,
 - počet odberov vzoriek zmrzlín na chemické vyšetrenie - 84, z toho bolo 6 nevyhovujúcich pre prítomnosť nepovolených farbív v zmrzlinách E 104, E 110 a E 124,
 - počet úhrad nákladov v celkovej sume 7/290 eur.

4. Mimoriadna cielená kontrola hygienických požiadaviek v zariadeniach sociálnych služieb

- kontrola bola realizovaná v termíne od 02. 10. do 16. 10. 2019,
- počet vykonaných kontrol - 3,
- počet skontrolovaných prevádzok - 3,
- v kontrolovaných prevádzkach neboli zistené nedostatky,
- kontrola splnenia priemerných hodnôt obsahu energie, bielkovín, tukov a sacharidov prostredníctvom programu alimenta a porovnanie s platnými OVD - vyhodnotený bol týždenný jedálny lístok,
- kontrola zostavy jedál z jedálnych lístkov, či spĺňajú priemerné hodnoty obsahu energie, bielkovín, tukov a cukrov podľa OVD za časové obdobie jedného mesiaca - vyhodnotený bol mesačný jedálny lístok.

5. Mimoriadna kontrola v zariadeniach stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných trhov v okrese Prešov a Sabinov

- realizovaná v termíne od 27. 11. do 17. 12. 2019,
- počet skontrolovaných zariadení 17 a vykonaných kontrol 17,
- pri kontrolách neboli zistené nedostatky,
- počet odobratých vzoriek - 4 vzorky pokrmov rýchleho občerstvenia, ktoré vyhoveli hygienickým požiadavkám.

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek – RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2019

Tabuľka č. 1

0	Komodoita	Mikrobio- logická kontami- nácia	Iná kontami- nácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyho- vujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyho- vujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	2	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	2	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
8	Cereálie a pekár. výrobky	0	0	0	0	0	0	2	0,00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0,00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	1	0,00
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	5	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	9	6	0	0	0	12	76	15,79
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	2	0,00
19	Lahôdkarské výrobky	3	0	0	0	0	3	11	27,27
20	Cukrárske výrobky	4	0	0	0	0	4	34	11,76
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	5	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	2	0,00
26	Hotové pokrmy	6	0	0	0	0	6	172	3,49
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	3	0	0	0	0	3	30	10,0
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	36	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	10	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	2	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	1	0	0	0	1	4	25,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	13	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	2	0,00
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	5	0,00
	Spolu	25	7	0	0	0	29	416	6,97

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste - RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2019

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia zmrzliny (stánky)	Spolu prevádzkarne registrované RÚVZ	Ostatné prevádzkarne – registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	8	23	155	1867	40	2093	1105	3198
Počet kontrolovaných subjektov	2	6	34	270	25	337	81	418
Počet kontrol	2	8	51	378	42	481	101	582
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	2	1	0	22	11	36	2	38
SVP/ HACCP	0	0	0	1	1	2	0	2
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	0	0	0	0	0
Hygiena prevádzky	2	0	0	15	5	22	1	23
Osobná hygiena	1	0	0	9	3	13	1	14
Odborná spôsobilosť	0	0	0	5	0	5	0	5
Zdravotná spôsobilosť	1	0	0	1	0	2	0	2
Označovanie	0	0	0	1	0	1	0	1
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	0	0	0	0	0
Pôvod, vysledovateľnosť	0	0	0	1	1	2	0	2
Skladovanie	0	0	0	5	0	5	0	5
Manipulácia s potravinami	2	0	0	11	7	20	1	21
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	0	0	0	0	0
Iné	1	1	0	2	0	4	0	4

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2019

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	Počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	Návrhy	19	4	0	4	0	1	0	28
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	Návrhy	14	0	0	10	0	3	0	27
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	Návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	Návrhy	165	15	0	67	6	10	1	264
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	Návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Prerušenia konania		16	0	0	7	1	1	0	25
7.	Zastavenia konania		9	2	0	5	1	0	0	17
8.	Odborné konzultácie		43	7	0	12	1	1	4	68

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxinogénne mikroorganizmy – RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2019

Tabuľka č. 4 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Ent bac	Bac Cer	Cro-no B		Iné
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda – watercoolery	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	157	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
28	Det'ská a dojčenská výživa	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky – farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky – sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	346	0	0	0	0	0	0	0	1	0	13	0	0	0	5	0	0	6	2	0	0	25

Vysvetlivky: **Sal** - Salmonella spp., **Shi** - Shigella spp., **Cam** - Campylobacter jejuni, **Yer** - Yersinia enterocolitica, **Pse** - Pseudomonas aeruginosa, **Clo Per** - Clostridium perfringens, **Lis** - Listeria monocytogenes, **Sta** - Stafylokoky, **Ple** - plesne, **Kva** - kvasinky, **CloBot** - Clostridium botulinum, **B hem** – B-hemolytické streptokoky, **Vib** - Vibrio parahaemolyticus, **Kol** - koliformné baktérie, **Ecol** – E. coli, **Ent** - enterokoky, **Entbac** – Enterobacteriaceae, **BacCer** – Bacillus cereus, **Crono B** – Cronobacter spp.

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Prešov - rok 2019

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celk. poč. vz.			Pb			Cd			Hg			As			Cr			Al			Cu			Ni			Sn		
		vyš.	ne v.	%	vyš.	ne v.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	ne v.	%	vyš.	ne v.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	ne v.	%	vyš.	ne v.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	ne v.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	5	0	0,00	5	0	0,00	4	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00
25	Voda - watercoolery	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmy	19	0	0,00	13	0	0,00	13	0	0,00	13	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Detická a dojčenská výživa	19	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	6	0	0,00	6	0	0,00	6	0	0,00	6	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Pridavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné pridavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	4	0	0,00	1	0	0,00	1	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	68	0	0,00	32	0	0,00	31	0	0,00	32	0	0,00	9	0	0,00	7	0	0,00	7	0	0,00	7	0	0,00	7	0	0,00	0	0	0,00

Vysvetlivky: Pb – olovo, Cd - kadmium, Hg - ortuť, As - arzén, Cr - chróm, Al - hliník, Cu - meď, Ni - nikel, Sn - cín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ Prešov - rok 2019

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Praménité vody dojčenské	5	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00
25	Voda - watercoolery	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00
26	Hotové pokrmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	6	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Detická a dojčenská výživa	8	0	0,00	1	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	3	0	0,00
	Spolu	15	0	0,00	1	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	1	0	0,00	2	0	0,00	22	0	0,00

Vysvetlivky: NO3 - dusičnany, _RP – rezíduá pesticídov, _MT – mykotoxíny, NEL – polyaromatické uhľovodíky, PCB – polychlórované bifenylly, _NZ – nitrozamíny, EKF – estery kyseliny ftalovej, _HIS – histamín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ Prešov - rok 2019

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		vyš..	nev.	%	vyš..	nev.	%	vyš..	nev.	%	vyš..	nev.	%	vyš..	nev.	%	vyš..	nev.	%	vyš..	nev.	%	vyš..	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	5	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	3	0	0,00	4	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	4	0	0,00
25	Voda - watercoolery	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	8	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Pridavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	7	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	13	0	0,00	6	0	0,00	7	0	0,00	7	0	0,00	4	0	0,00

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2 - dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se – selén

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ Prešov - rok 2019

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

Uvádzajú sa len komodity, v ktorých boli parametre uvedené v tabuľke vyšetrené

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt		
		Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%
24	Pramenité vody dojčenské	3	0	0,00	1	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	3	0	0,00	1	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

P. č.	Komodita	rozp			styr			mono_EG			di_EG			ac_ald			akr_nit			vin_ac			kapr		
		Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	3	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	3	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

P. č.	Komodita	adip			BADGE			BFDGE			NOGE			Bisf_A			Bisf_F			Bisf_S			odol_farb		
		Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_I			iony			odpar			prch_I			senz		
		Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%	Vyš.	Nev.	%
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	3	0	0,00
	Spolu	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	7	0	0,00	8	0	0,00

Vysvetlivky: **Ag** – striebro, **Cr6+** - šesťmocný chróm, **CML** - celková migrácia látok, **form** – formaldehyd, **mel** - melamín, **PAA** - primárne aromatické amíny, **diizok** – diizokyanáty, **1-okt** - 1-oktén, **rozp** - zvyškové rozpúšťadlá, **styr** – styren, **mono_EG** – monoetylenglykol, **di_EG** – dietylenglykol, **ac_ald** – acetaldehyd, **akr_nit** – akrylonitril, **vin_ac** – vinylacetát, **kapr** – kaprolaktám, **adip** - bis-(2-etylhexyl)adipát, **Bisf_A** -Bisfenol A, **Bisf_F** - Bisfenol F, **Bisf_S** - Bisfenol S, **odol_farb** - odolnosť pigmentov a farbív, **UV_stab** - prítomnosť UV stabilizátora, **fen** – fenoly, **red_I** - redukujúce látky, **iony** - dôkaz iónov, **odpar** – odparok, **prch_I** - prchavé látky, **senz** - senzorké hodnotenie

Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2019

Tabuľka č. 6

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syr a bryndza zo Slovenska	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
8	Cereálie a pekárske výrobky	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
11	Nealkoholické nápoje	1	0	0,00	1	0	0,00	1	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
12	Víno	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	70	6	8,57	70	6	8,57	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
17	Cukrovinky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
19	Lahôdkarské výrobky	4	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	4	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
20	Cukrárske výrobky	20	0	0,00	20	0	0,00	3	0	0,00	7	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2019

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
25	Voda – watercoolery	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmy	53	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	53	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	4	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	4	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Detská a dojčenská výživa	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	4	0	0,00	4	0	0,00	3	0	0,00	3	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Prídavné látky – farbivá	4	1	25	4	1	25	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Prídavné látky – sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	13	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	179	7	3,91	99	7	7,07	7	0	0,00	16	0	0,00	0	0	0,00	63	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2019

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Feroxyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyselina manganistanom			Celkový organický uhlík		
		vyš.	nev.	%	vyš..	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
25	Voda – watercoolery	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Prídavné látky – farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Prídavné látky – sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	13	0	0,00	13	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
039	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	13	0	0,00	13	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach – RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2019

Tabuľka č. 7

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín	21	5	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1 špecializované predajne potravín	42	8	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3 lekárne, drogérie	98	31	1	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5 predajne obalov a predmetov	15	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1 nemocnice – kuchyne	2	1	1	5	1	20	18	0	0	4	1	25	0	0	0
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.3 nemocnice – bufety	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.1 závodné stravovanie – kuchyne	13	4	8	22	2	9	12	2	17	17	6	35	0	0	0
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	43	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.3 závodné stravovanie – bufety	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti – kuchyne	25	8	19	50	0	0	49	4	8	40	3	8	0	0	0
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	46	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.1 rehabilitačné zariadenia – kuchyne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.3 rehabilitačné zariadenia – bufety	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	354	89	74	133	4	3	112	20	18	96	14	15	6	0	0
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	920	13	61	23	6	26	9	1	11	11	6	55	3	0	0
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	191	11	27	25	6	24	24	4	17	16	8	50	2	0	0
5.9 krátkodobý stánkový predaj - občerstvenie (hromadné akcie)	218	16	42	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Výroba a predaj zmrzliny (stánky)	40	39	3	69	9	13	51	11	22	35	1	3	0	0	0
Medzisúčet	2093	234	247	366	29	8	275	42	15	219	39	18	11	0	0
1 Primárna výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.13 výroba ostatných výrobkov	106	1	8	15	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0
2.26 baliareň ostatných výrobkov	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 ostatné prevádzkarne (ostatné sklady)	92	4	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
4.2 ostatné potravinárske predajne	855	34	44	30	0	0	6	5	83	2	1	50	1	0	0
4.4 novinové stánky	39	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.6 krátkodobý stánkový predaj – potraviny (hromadné akcie)	11	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet	1106	39	63	50	0	0	6	5	83	2	1	50	6	0	0
Súčet	3198	273	309	416	29	7	281	47	17	221	40	18	17	0	0

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach – RÚVZ so sídlom v Prešove - rok 2019

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie)	2	1	2
Spolu	2	1	2

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

Všeobecná časť :

1. Celkové zhodnotenie činnosti odboru HDM

Oddelenie HDM sa vo svojej činnosti zameriava na aktivity, smerujúce k ochrane a upevňovaniu zdravia mladej generácie. Na úseku preventívneho hygienického dozoru sa podieľa pri plánovaní a príprave výstavby výchovných školských, stravovacích prípadne rekreačných zariadení, ktoré majú slúžiť ako prostredie pre pobyt a výchovno-vzdelávaciu činnosť, ako aj stravovanie detí a mládeže. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v jestvujúcich zariadeniach pre deti a mládež sa zameriava na hygienický stav budov, vnútorného vybavenia zariadení, na dodržiavanie zásad správneho režimu práce a odpočinku v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu, na dodržiavanie zákonných opatrení pre prácu mladistvých, na kontrolu ukazovateľov kvality pitných vôd z individuálnych vodných zdrojov a kontrolu dodržiavania ustanovení zákona o ochrane nefajčiarov. V školských stravovacích zariadeniach sleduje podmienky spoločného stravovania detí a mládeže, vrátane zostavovania jedálnych lístkov, pestrosť podávaných jedál a pod.

Pracovníci oddelenia HDM sa podieľajú na realizácii programov a projektov, stanovených HH SR. Projekty, ktoré sa riešili na oddelení hygieny detí a mládeže boli zamerané na zdravotno-výchovnú činnosť v rámci škôl podporujúcich zdravie v jednotlivých predškolských a školských zariadeniach.

V spolupráci s oddeleniami laboratórnych činností sa vykonávali laboratórne rozbory vzoriek vôd, potravín, hotových pokrmov. Zároveň sme sa podieľali na plnení a realizácii preventívnych programov a projektov zameraných na ochranu zdravia detí a mládeže a na plnení úloh z programov a projektov ÚVZ v SR za rok 2019. Zdravotno-výchovné pôsobenie bolo zamerané na oblasť školského stravovania, zdravého spôsobu života, na usmernenie zdravej výživy, problematiky obezity. V personálnom obsadení oddelenia v roku 2019 nedošlo k zmene. Na oddelení pracuje jeden lekár - hygienik vo funkcii odborného radcu, asistent hygienickej služby so stredoškolským vzdelaním vo funkcii radca a verejný zdravotník s vysokoškolským vzdelaním 2. stupňa vo funkcii samostatný radca.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda

(tab. č. 1)

V rámci osobitnej činnosti boli plnené úlohy a projekty na ochranu zdravia detí a mládeže, ktorých plnenie bolo podrobnejšie vyhodnotené v rámci odpočtu programov a projektov ÚVZ v SR za rok 2019.

Ide o nasledovné projekty :

- „Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 - 2025 (NAPPO)“.

V rámci kontroly predávaného sortimentu v školách vykonali pracovníčky odd. HDM kontroly v **12 školských bufetoch**. Porušenia zákona v dodržiavaní sortimentu bufetov neboli zistené, pracovníci bufetov boli usmerňovaní v oblasti ponuky zdravých druhov potravín t. j. potravín so zníženým množstvom prebytočnej energie, obmedzenie potravín s vysokým obsahom soli.

V oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí v šk. r. 2019/2020 bolo do programu

- „Školské mlieko“ zapojených v okrese Prešov **70 škôl**, v okrese Sabinov **25 škôl**.
- „Školské ovocie“ zapojených v okrese Prešov **70 škôl**, v okrese Sabinov **24 škôl**.

V roku 2019 v rámci zabezpečenia efektívneho výkonu ŠZD vykonali pracovníčky odd. HDM RÚVZ Prešov **60 kontrol stravovacích zariadení** pri predškolských a školských zariadeniach a **11 kontrol výdajných školských jedální**.

Diétne stravovanie je zabezpečené v 15 ŠJ pre celiatikov, v 8 ŠJ pre diabetikov a v 12 ŠJ sa pripravuje šetriaca diéta. Pracovníčky ktoré pripravujú diétnu stravu absolvovali odborné školenia v spôsobe prípravy stravy a zostavovania jedálnička pre jednotlivé diéty.

RÚVZ Prešov – odd. HDM sa na požiadanie MŠVVaŠ SR o spoluprácu pri riešení problematiky prekračovania bielkovín pri obedoch v ZŠS zapojil do odberu **vzoriek stravy na zistenie obsahu bielkovín laboratórnou metódou**. V mesiaci október 2019 odobrali pracovníčky HDM 3 vzorky stravy na obsah bielkovín zo školských jedální materských škôl (MŠ Jurkovičová 17, Prešov, MŠ Čsl. Armády 20, Prešov, MŠ Mukačevská 27, Prešov) a 3 vzorky stravy zo školských jedální základných škôl (ZŠ Šrobárová 20 Prešov, ZŠ Čsl. Armády 2, Prešov, ZŠ Mirka Nešpora 2, Prešov). Výsledky laboratórných rozborov boli dňa 18.11.2019 e-mailom zaslané UVZSR Bratislava.

Výkon ŠZD bol zameraný aj na **sledovanie pitného režimu** v základných a stredných školách s cieľom zvýšiť informovanosť detí a mládeže o potrebe konzumácie zdravotne bezchybnej vody a preferovať zdravotne vyhovujúce nápoje. V roku 2019 bolo **odobratých 54 vzoriek pitných vôd z individuálnych vodných zdrojov** na laboratórne vyšetrenie RÚVZ Prešov, z toho 17 vzoriek v mikrobiologických ukazovateľoch nevyhovovalo kritériám zodpovedá kritériám Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmentu rizík pri zásobovaní pitnou vodou. Po vykonaných nápravných opatreniach a opätovnom laboratórnom rozbere vzoriek kvalita pitných vôd spĺňa kritéria Vyhlášky MZ SR č. 247/2017, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmentu rizík pri zásobovaní pitnou vodou. Pitný režim na školách je zabezpečený hygienicky vyhovujúcim spôsobom (pitná voda z vodovodu, ktorej kvalita spĺňa kritéria Vyhlášky MZ SR č. 247/2017, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmentu rizík pri zásobovaní pitnou vodou). V prípade nevyhovujúceho zásobovania, zriaďovateľ predškolských a školských zariadení do doby zabezpečenia vyhovujúcej kvality pitnej vody, rieši pitný režim formou minerálok v originálnom balení alebo prostredníctvom dávkovačov veľkoobjemovo balených vôd tzv. watercoolerov.

Vedúca oddelenia HDM sa v roku 2019 zúčastnila 4 porád pracovníkov školského stravovania, organizovaných okresným úradom, odborom školstva.

V rámci monitoringu TV podmienok bolo vykonaných 12 kontrol detských bazénov pri MŠ a súčasne bolo odobratých 28 vzoriek vôd z detských bazénov. Na základe vykonaných laboratórných rozborov RÚVZ Prešov kvalita vody v sledovaných ukazovateľoch zodpovedala kritériám Vyhlášky MZ SR č.308/2012 Z. z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku.

- „ Zneužívanie návykových látok u detí a mládeže na Slovensku“ .

Projekt sa realizuje dotazníkovou metódou podľa požiadaviek gestora (Úrad vlády SR - odbor koordinácie protidrogovej stratégie, Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie). V roku 2019 sa realizoval v **jednom 8-ročnom gymnáziu** (Evanjelické kolegiálne gymnázium, nám. legionárov 3, Prešov) **jednej strednej odbornej škole** - (SPŠ elektrotechnická, Plzenská 1 v Prešove).

Prieskumu sa zúčastnilo 137 študentov 8 ročného gymnázia (58 chlapcov, 79 dievčat) a 150 študentov strednej priemyselnej školy elektrotechnickej (139 chlapcov, 11 dievčat) .

Zber údajov sa uskutočnil v čase od 13. 05. 2019 do 31. 05. 2019. Celkom bolo do projektu zapojených **287 respondentov**. Vyplnené dotazníky boli v mesiaci jún 2019 doručené ÚVZ SR Bratislava na ďalšie spracovanie.

- „Hygienická úroveň detských pieskovísk v areáloch MŠ a v rámci občianskej vybavenosti“.

V rámci tejto úlohy pracovníčky oddelenia RÚVZ Prešov odobrali v sledovanom období marec – november celkom 20 vzoriek piesku, z toho 12 vzoriek v rámci občianskej vybavenosti a 8 vzoriek z pieskovísk pri materských školách. Výsledky laboratórnych rozborov všetkých odobratých vzoriek piesku neprekročili najvyššie prípustné množstvo vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku v pieskovisku určenom na hranie detí.

- „Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ“.

Pre plnenie tejto úlohy boli vybrané 3 školské jedálne pri materských školách: ŠJ MŠ Mirka Nešpora 22, Prešov, ŠJ MŠ Zemplínska 2, Prešov a ŠJ MŠ Sabinovská 22/A, Prešov. Jedálne lístky za obdobie mesiacov október a november boli v mesiaci december vyhodnotené a výsledky hodnotení boli zaslané elektronicky dňa 06. 12. 2019 na ÚVZ SR.

- „Úrazy detí v SR“.

V rámci pilotného projektu bola za RÚVZ Prešov vybraná ako kontaktná osoba MUDr. Gabriela Kovačiková – vedúca odd. HDM. Následne oslovila k spolupráci oddelenie pediatrie Detskej nemocnice s poliklinikou Prešov a oddelenie úrazovej chirurgie NsP Prešov, Hollého 3. Prostredníctvom vedúcich sestier oboch pracovísk boli rodičom detí hospitalizovaných na úrazy, dodané dotazníky na vyplnenie. Údaje získané z vyplnených dotazníkov v počte 19, pracovníčky odd. HDM RÚVZ Prešov priebežne zadávali do zaslanej masky v programe Excel a v stanovenom termíne t. j. do 31. januára 2020 elektronicky zaslali NCZI na uvedenú e-mailovú adresu.

Nemalú mieru činností predstavujú konzultácie, ktoré súvisia so spracovaním prevádzkových poriadkov jednotlivých zariadení a projektových dokumentácií. Celkom bolo vykonaných 325 konzultácií (vrátane telefonických).

V rámci osobitnej činnosti bolo vydaných 88 odborných stanovísk, v nadväznosti na požiadavky HO HH SR neboli vydané žiadne výkony a zrealizovaných 8 výkonov výchovy k zdraviu.

Vedúca oddelenia sa zúčastnila pracovných porád organizovanej KO v odbore a zúčastňovala sa pravidelných porád regionálnej hygieničky.

Primeraná pozornosť bola venovaná spoločnému stravovaniu detí a mládeže z pohľadu kvality výrobného procesu (HACCP), z hľadiska skladby stravy a jej možného ovplyvnenia zdravotného stavu, plnenia pitného režimu v školských a predškolských zariadeniach, sortimentu v školských bufetoch.

Cielené mimoriadne kontroly v predškolských a školských zariadeniach boli vykonané v súvislosti s usmerneniami:

- monitoring údajov zaočkovanosti detí v materských školách – v monitoringu sa pokračuje,
- kontroly zamerané na vysledovateľnosť mäsa v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež v súvislosti s hlásením o pravdepodobnej nevhodnosti hovädzieho mäsa z Poľska na ľudskú spotrebu sme vykonali 17 kontrol, priebežné informácie o zistených skutočnostiach boli zaslané na ÚVZ SR v Bratislave,

- kontroly zamerané na dodržiavanie organizačného a technického zabezpečenia poskytovania tzv. obedov zadarmo v školských stravovacích zariadeniach boli v zmysle uvedeného prípisu vykonané kontroly v počte 10, správa o vykonaných kontrolách bola zaslaná ÚVZ SR v Bratislave,
- na základe zaslaného usmernenia ÚVZ SR na odber vzoriek stravy na zistenie obsahu bielkovín laboratórnou metódou sme vykonali v mesiaci október odber vzoriek stravy v 3 MŠ a 3 ZŠ, laboratórne sa vyšetrili bielkoviny zvlášť v polievke a zvlášť v hlavnom jedle, výsledky laboratórneho vyšetrenia bielkovín v obedoch boli zaslané na ÚVZ SR v Bratislave.

2.1. Zhodnotenie školského mliečneho programu

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v školských stravovacích zariadeniach pracovníci oddelenia HDM pravidelne sledovali podiel mlieka a mliečnych výrobkov v každodennej strave detí predškolského a školského veku. Pri hygienických previerkach bola zároveň sledovaná aj realizácia školského mliečneho programu na základných školách v súlade s metodickým pokynom MŠ SR č. 1227/1999 – 4 z 30.júla 1999 na organizáciu a výkon školského mliečneho programu. V tomto školskom roku sa mliečny program realizoval v 95 školských stravovacích zariadeniach pri ZŠ a pri MŠ. Podávanie mliečnych desiat zabezpečujú zamestnanci školských stravovacích zariadení, ktoré majú vyhovujúcu odbornú a zdravotnú spôsobilosť. Na skladovanie mlieka a mliečnych výrobkov sa využívajú chladiace zariadenia v stravovacích prevádzkach a pri ich uchovávaní neboli zistené závažnejšie hygienické nedostatky.

Tab. Zhodnotenie školského mliečneho programu v roku 2019

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečneho programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ + ZŠ	95	95	0
ZŠ			
SŠ			
Iné			
Spolu	95	95	0

2.2. Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2019

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomnosť:		
		Termotolerantné koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelminty (vajíčka, larvy)
MŠ, Sedlice č. 3	1	0	0	0
Občianska vybavenosť, Hollého13, Prešov	1	0	0	0
Občianska vybavenosť, Janoušková 12-16, Prešov	1	0	0	0
MŠ, Mirka Nešpora 1, Prešov	1	0	0	0
MŠ, Jurkovičova 17, Prešov	1	0	0	0
Občianska vybavenosť, Jurkovičova 27, Prešov	1	40	180	0
Občianska vybavenosť, Mirka Nešpora 22-24, Prešov	1	80	140	0
Občianska vybavenosť, Čergovská 3, Prešov	1	0	0	0
Občianska vybavenosť, Mukačevská 47, Prešov	1	0	0	0
MŠ, Čergovská, Prešov	1	0	0	0
MŠ, Volgogradská 48, Prešov	1	60	0	0
Občianska vybavenosť Kúpeľná 1, Prešov	1	0	0	0
Občianska vybavenosť, Pavlovičovo nám. 35, Prešov	1	120	110	0
Občianska vybavenosť, Štefánikova 11-15, Prešov	1	60	40	0
Občianska vybavenosť, Tarasa Ševčenka 6-8, Prešov	1	60	340	0
Občianska vybavenosť, Požiarnická 25, Prešov	1	0	80	0
MŠ, Čsl. armády 20, Prešov	1	0	80	0
Občianska vybavenosť, Rombauerova 7, Prešov	1	20	0	0
Občianska vybavenosť, Októbrova 21, Prešov	1	0	0	0
MŠ, Sabinovská 22, Prešov	1	120	620	0

V priebehu roka 2019 bolo vyšetrených 20 vzoriek piesku.

2.3 Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch:

V okresoch Prešov a Sabinov evidujeme celkom 34 bufetov. Spolu bolo vykonaných v priebehu roka 12 kontrol. Sortiment bufetov pozostáva z balených cukrovíniek, nealkoholických nápojov v originálnom balení, balených pekárenských výrobkov, obloženého pečiva (vyrábaného priamo v bufete) a základných školských potrieb. Porušenia zákona v dodržiavaní sortimentu bufetov neboli zistené, pracovníci bufetov boli usmerňovaní v oblasti ponuky zdravých druhov potravín t.j. potravín so zníženým množstvom prebytočnej energie, obmedzenie potravín s vysokým obsahom soli.

3. Štátny zdravotný dozor

(tab. č. 2 a 3)

V období roka 2019 sme evidovali 991 zariadení pre deti a mládež, v ktorých sa vykonával štátny zdravotný dozor. V týchto zariadeniach bolo vykonaných 163 kontrol. V týchto zariadeniach bolo odobratých spolu 23 vzoriek vôd z bazénu, 88 vzoriek pitných vôd z individuálnych vodných zdrojov školských a predškolských zariadení, 10 vzoriek z dozorovaných rekreačných zariadení, 20 vzoriek piesku a 61 vzoriek materského mlieka.

Pri výkone ŠZD zisťujeme, že v mnohých zariadeniach došlo k zlepšeniu technického stavu budov, oprave zatekajúcich striech, zlepšeniu vo všeobecnej vybavenosti, vo viacerých školách bol doplnený nábytok do tried, upravené podlahové krytiny, mnohé zariadenia majú rekonštruované zariadenia pre osobnú hygienu, zatepleniu budov. Stále však pretrvávajú nedostatok starostlivosti o tieto zariadenia, čo je zo strany prevádzkovateľov zdôvodňované nedostatkom finančných prostriedkov.

V hygienickom stave gymnázií, stredných škôl nastalo zlepšenie. Avšak aj naďalej je potrebné venovať hygienickej problematike zvýšenú pozornosť.

Oproti predchádzajúcemu hodnotenému obdobiu došlo k zlepšeniu úrovne vybavenia školských kuchýň novým technologickým zariadením resp. rekonštrukciou vnútorných priestorov niektorých zariadení. Naďalej však pretrvávajú v zariadeniach spoločného stravovania hygienické nedostatky súvisiace s ich nedostatočným vybavením umývacími drezmi, riadom a pod. , čo je zdôvodňované nedostatkom finančných prostriedkov. Jedná sa hlavne o staršie a malé zariadenia v obciach, v ktorých je problematické zabezpečiť vyhovujúce priestorové a dispozičné riešenie.

Došlo k zlepšeniu úrovne pri výkone ŠZD pravidelného plnenia si povinnosti zriaďovateľa v starostlivosti o kvalitu pitnej vody.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež (tab. č. 3 a 4)

V okrese Prešov a Sabinov máme 7 prevádzkarní do 6 rokov. Celkový počet materských škôl je 141, z toho je 18 neštátnych zariadení, ktoré sú na dobrej hygienickej úrovni. Celkový počet základných škôl v okrese Prešov a Sabinov je 123, z toho je 15 neštátnych zariadení .

V okrese Prešov a Sabinov máme 12 gymnázií, z toho 6 neštátnych. Počet stredných odborných škôl v okresoch je 32 z toho je 8 neštátnych. Všetky zariadenia sú na vyhovujúcej hygienickej úrovni. Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a vzdelávania a základné umelecké školy sú v počte 155, z toho je 28 neštátnych.

V rámci praktického vyučovania majú jednotlivé odborné školy vytvorené učebne priamo v škole alebo majú podpísané dohody o výkone odbornej praxe so súkromníkmi.

V rámci štátneho zdravotného dozoru sa sledovalo dodržiavanie predpisov na ochranu zdravia pri práci, používanie osobných ochranných pracovných pomôcok a stravovanie žiakov. Nedostatky neboli zistené.

Jazykových škôl je v našom okrese 5 z toho 4 neštátne. Špeciálne výchovné zariadenia v okrese Prešov a Sabinov nemáme.

Celkový počet špeciálnych škôl v okrese Prešov a Sabinov je 32, z toho je 9 neštátnych zariadení.

Počet vysokých škôl je 10, z toho sú 2 neštátne zariadenia. Ubytovacích zariadení pre detí a mládež je v našom okrese 25, z toho je 5 neštátnych zariadení.

V rámci zariadení sociálnych služieb evidujeme 20 zariadení, z toho je 5 súkromných zariadení.

V okrese Prešov a Sabinov máme 3 súkromné zotavovacie zariadenia.

Celkový počet zariadení školského stravovania v okrese Prešov a Sabinov je 192, z toho je 21 neštátnych zariadení. Počet zariadení rýchleho občerstvenia v okresoch je 34.

Celkový počet telovýchovných zariadení v okrese Prešov a Sabinov je 126, z toho je 11 neštátnych zariadení.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách (tab. č.5)

V okrese Prešov a Sabinov z celkového počtu ZŠ a ŠZŠ je na 8 ZŠ dvojzmenné vyučovanie. Počet žiakov chodiacich do druhej zmeny je 619. Situácia sa oproti minulému školskému roku zlepšila. Táto zmennosť sa týka aj špeciálnych základných škôl.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež (tab. č. 6)

Z celkového počtu zariadení v našom okrese je väčšina napojených na verejný vodovod (viď tab. č. 6). Zo zariadení, ktoré sú napojené na vlastný vodný zdroj sme odobrali spolu 88 vzoriek pitných vôd zo ZŠ, MŠ. Podľa požiadaviek prevádzkovateľov vodných zdrojov boli odoberané vzorky vôd aj oddelením hygieny životného prostredia. Pri opakovanej nevyhovujúcej vzorke vody bola doporučená dezinfekcia vodného zdroja, resp. jeho úprava ako aj nariadenie dodržiavania PHO vodného zdroja.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobínémie (tab. č. 7)

V tomto roku neboli hlásené ochorenia na dusičnanovú methemoglobínémiu. Vzorky vôd na stanovenie dusičnanov v pitných vodách, slúžiacich k príprave umelej dojčeneckej výživy boli odoberané podľa požiadaviek prevádzkovateľov vodných zdrojov iným oddelením (hygiena životného prostredia).

5. Stravovanie detí a mládeže

(tab. č. 8/a, 8/b, 8/c, 8/d)

Na úrovni stravovania oproti minulému roku nedošlo k výrazným zmenám. Dochádza k postupnému vybavovaniu stravovacích prevádzok strojno-technologickým a chladiacim zariadením. Dochádza ku ďalšiemu zlučovaniu stravovacích prevádzok medzi MŠ a ZŠ. Z celkového počtu zariadení pre deti a mládež 413 má vlastné stravovacie zariadenie 192, čo činí (46 %). Počet zariadení s dovozom stravy je 129, čo činí (31 %), 127 zariadení, čo činí (30 %) má stravovanie riešené v inom účelovom zariadení a 28 zariadení, čo činí (6%) nemá zabezpečené stravovanie.

Oddelenie HDM vykonáva v rámci previerok kategorizáciu stravovacích zariadení pričom z celkového počtu 413 stravovacích zariadení je 192 vývarovní, z toho je 185 vývarovní (96%) zaradených do kategórie I., 7 zariadení (4%) je zaradených do kategórie II. Z celkového počtu 57 868 detí a mládeže sa stravuje 53 143, čo je 92%.

Kvalitu stravy hodnotia konzumentí ako dobrú chuťovo, ak sme ju vyšetrovali z hľadiska mikrobiologickej bezpečnosti, výsledky boli veľmi uspokojivé. Vedúce školských jedální pravidelne normujú potraviny tak, že inventúrnou metódou sledujú aj obsah živín, minerálov a energetickú hodnotu.

Jedálne lístky sú pravidelne zostavené, primerane pestré, je zaradzované dostatočné množstvo ovocia, zeleniny, strukovín. Strava je pripravovaná každý deň čerstvá, nikdy nie dopredu.

Všetky zariadenia dodržiavajú zásady správnej výrobnjej praxe. Vo všetkých je dostatočné množstvo teplej tečúcej vody. Kuchynský personál má odbornú a zdravotnú spôsobilosť pre prácu v epidemiologicky závažných činnostiach.

Záverom môžeme konštatovať, že školské stravovanie v okrese Prešov a Sabinov je na veľmi dobrej úrovni.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

(tab. č. 9a, 9b)

Zimná rekreácia

VVLZ a ŠvP sa konali v troch zariadeniach, ktoré boli prekontrolované a odobraté vzorky pitnej vody. Počet zimných zotavovacích podujatí bolo 59 a tie sa konali v troch sledovaných rekreačných zariadeniach s celkovým počtom 2074 zúčastnených detí.

Letná rekreácia

V predprípravnej fáze boli podľa žiadosti prekontrolované objekty, v ktorých sa konala detská rekreácia. Počet letných zotavovacích podujatí bolo 21 a tie sa konali v štyroch sledovaných rekreačných zariadeniach s celkovým počtom 779 zúčastnených detí. Odobratých bolo 10 vzoriek pitných vôd, ktoré vykazovali hygienickú nezávadnosť.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

Hygienická situácia zariadení pre deti a mládež v okrese Prešov a Sabinov je na primeranej úrovni v rámci finančných možností.

Hygienická situácia sa v zariadeniach pre deti a mládež sa oproti predchádzajúcemu roku zlepšila. V prevažnej väčšine bol vyriešený havarijný stav objektov, dokončili sa rekonštrukcie zatekajúcich striech na niektorých školských objektoch, vykonala sa výmena starých okien, nefunkčných svietidiel, vnútorného vybavenia, rekonštrukcie zariadení pre osobnú hygienu žiakov a pod.

Zlepšenie hygienickej situácie nastalo aj na úseku zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež, došlo k zlepšeniu úrovne vybavenia školských kuchýň novým technologickým zariadením, v niektorých zariadeniach bola vykonaná rekonštrukcia vnútorných priestorov.

Je potrebné doriešiť doplnenie vyhovujúceho školského nábytku – lavíc a stoličiek, vykonať stavebno-technické úpravy niektorých zariadení spoločného stravovania, vybavenie stravovacích prevádzok strojnotechnologickým zariadením, chladiacimi zariadeniami. Uvedené nedostatky boli zisťované hlavne v starších zariadeniach, v ktorých je problematické zabezpečiť vyhovujúce priestorové a dispozičné riešenie.

Starostlivosť o predškolské a školské zariadenia je značne rozdielna a záleží nielen od finančných prostriedkov, ale aj od postoja obce k týmto zariadeniam. Prevádzkovatelia týchto zariadení riešia nedostatky v hygienickom stave budov a vnútornom vybavení prostredníctvom vypracovaných projektov za účelom získania finančných prostriedkov.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

V roku 2019 bol zaznamenaný 1 epidemický výskyt hnačkových ochorení v Gréckokatolíckom seminári, Sládkovičova, Prešov. Z celkového počtu exponovaných - 59, ochorelo 29 osôb. V klinickom obraze chorých dominovali vodnaté hnačky, zvracanie- 5-6x za deň, TT- do 39°C, kľčovité bolesti brucha, bolesti hlavy, nevládnosť, triaška, nauzea. U chorých bol vykonaný odber biologického materiálu: TR + stolica na vyšetrenie. Klinický priebeh ochorení si nevyžiadal hospitalizáciu.

V zariadení boli vykonané protiepidemické opatrenia v spolupráci s oddelením hygieny deti a mládeže. Zabezpečený bol odber vzoriek stravy a sterov z prostredia kuchyne. Stravovanie je zabezpečované z vlastnej kuchyne v danom seminári. Všetkým zamestnancom stravovacej prevádzky bol nariadený odber biologického materiálu na laboratórne vyšetrenie.

Výsledky laboratórných vyšetrení u chorých (TR + stolica) - negat. Vzorky stravy + stery - negat.

Tab. Prehľad gastroenteritíd pravdepodobne infekčnej etiológie v epidemiologickej súvislosti v okrese Prešov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens
1.	A09-GKS, Prešov	11.12.2019 - 12.12.2019	29/0/56	kultivačne negat.

V prípade stúpajúcej chorobnosti (nad 20%) bol v 40 predškolských a školských zariadeniach prerušený výchovno-vzdelávací proces.

Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)

úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odbor- níkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo- komunikač- nými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
				5	6	7						
5	88	0	5/519	125	24	12	3	0	0	0	8	7

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	7	7	5				
2.	Materské školy	141	18	37			48	
3.	Základné školy	123	15	14			10	58
4.	Gymnáziá	12	6	3				79
5.	SOŠ ^{b)}	32	8	2				120
6.	Jazykové školy	5	4					
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	46	43	2				
8.	Špeciálne školy ^{c)}	32	9	4			4	
9.	Fakulty vysokých škôl	10	2					
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	155	28	3				
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	25	5	4				
12.	ZSS + zar. soc. kurately	20	5					
13.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0					
14.	Zot. poduj. + ŠvP	3	3	12			10	
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	192	21	60				22
16.	Zar. rýchleho občerstv.	34	34	12				
17.	Telocvične pri školách	126	11					
18.	Ostatné	28	28	5				
SPOLU:		991	247	163	0	0	94	257

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaraďujeme sem vývarovne a vŕdajne stravy

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	7	7	7	100	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	141	18	131	92,91	10	7,09	0	0	0	0
3.	Základné školy	123	15	115	93,5	8	6,5	0	0	0	0
4.	Gymnáziá	12	6	12	100	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	32	8	32	100	0	0	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	5	4	5	100	0	0	0	0	0	0
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	46	43	46	100	0	0	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	32	9	30	93,75	0	0	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	10	2	10	100	0	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	155	28	150	96,77	5	3,23	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	25	5	23	92,0	2	8,0	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	20	5	20	0	0	0	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	3	3	3	100	0	0	0	0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	192	21	X	X	X	X	X	X	X	X
16.	Zar. rýchleho občerstv.	34	34	34	100	0	0	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	126	11	106	84,13	20	15,87	0	0	0	0
18.	Ostatné	28	28	28	100	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		991	247	752	75,8	45	4,54	0	0	0	0

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
			1	2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	0	0	0	0	0	0
2.		SOŠ	7	1480	1471	99,39	0	0
3.		konzervatóriá	0	0	0	0	0	0
4.		VŠ	8	2085	2072	99,38	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	0	0	0	0	0	0
6.		ZŠ	4	120	120	100	0	0
7.		SŠ	0	0	0	0	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		6	130	130	100	0	0
Spolu:			25	3815	3793	99,42	0	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojjmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
Prešov+								
Sabinov	123	8	24662	3242	2932	619	367	2,5
spolu v šk. roku 2017/18	125	8	22998	3195	2922	628	380	2,7
spolu v šk. roku 2018/19	123	8	24662	3242	2932	619	367	2,5

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojjmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojjmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	7	7	100,0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	141	121	85,82	20	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	123	104	84,55	19	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnáziá	12	12	100,0	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	32	32	100,0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	5	5	100,0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	46	46	100,0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	32	28	87,5	4	0	0	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	10	10	100,0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	155	142	91,61	13	0	0	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	25	25	100,0	0	0	0	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	20	20	100,0	0	0	0	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	3	1	100,0	0	0	0	0	0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	192	163	84,9	29	0	0	0	0	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	34	34	100	0	0	0	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	126	114	90,48	12	0	0	0	0	0	0
18.	Ostatné	28	28	100,0	0	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		991	892	90,01	99	0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody

- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Prešov							
S p o l u kraj:	0	0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdíčkou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	7	2	28,57	5	71,43	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	141	102	72,34	71	50,35	31	21,99	0	0	0	0
3.	Základné školy	123	71	57,72	35	28,46	17	13,82	0	0	0	0
4.	Gymnázia	12	2	16,67	6	50,0	4	33,3	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	32	8	25,0	10	31,25	14	43,75	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	32	2	6,25	2	6,25	28	87,5	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	10	2	20,0	0	0	8	80	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	25	0	0	0	0	25	100,0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	3	3	100,0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	28	0	0	0	0	0	0	0	0	28	100
S P O L U:		413	192	46,49	129	31,23	127	30,75	0	0	28	6,78

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení
2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení
3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %
4. počet zariadení s dovozom stravy
5. počet zariadení s dovozom stravy v %
6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.
7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %
8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.
9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %
10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie
11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %

a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy

c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	7	2	2	100,0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	141	102	98	96,08	4	3,92	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	123	71	68	95,77	3	4,23	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnázia	12	2	2	100,0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	32	8	8	100,0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	32	2	2	100,0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	10	2	2	100,0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	3	3	3	100,0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		413	192	185	96,37	7	3,63	0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/c. Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	7	5	5	100	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	141	44	44	100	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	123	35	35	100	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnáziá	12	6	6	100	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	32	10	10	100	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	32	2	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		413	102	102	100	0	0	0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

**Tab. 8/d. Vyt'azenosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže**

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	112	112	100,0
2.	Materské školy	7411	7411	100,0
3.	Základné školy	24662	24418	99,01
4.	Gymnázia	4253	4112	96,68
5.	SOŠ ^{b)}	5297	5123	96,72
6.	Špeciálne školy ^{c)}	1152	967	83,94
7.	Fakulty vysokých škôl	8335	7232	86,77
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	3793	3768	99,34
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0,0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	2853	2853	100,0
11.	Ostatné	0	0	0
S P O L U:		57868	55996	96,77

Legenda k tab. č. 8/d:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
1	zotavovacie podujatie	0	0	0	0
2	školy v prírode	20	20	0	689
3	Iné	1	1	0	90
SPOLU:		21	21	0	779

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	50	50	0	1888
2	školy v prírode	8	8	0	166
3	Iné	1	1	0	20
SPOLU:		59	59	0	2074

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
1. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
2. počet rekreovaných detí

PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO A TOXIKOLÓGIA

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okrese Prešov a Sabinov

Mesto Prešov s počtom obyvateľov 88 680 je tretím najväčším mestom Slovenska. Sídli v ňom viaceré krajské orgány a zároveň je správnym centrom Prešovského samosprávneho kraja, ktorý je najväčší na Slovensku. Mesto a okolitý mikroregión, vzhľadom k svojej geografickej polohe, je zameraný na ľahký priemysel a poľnohospodárstvo. Zamestnanosť udržuje zopár väčších firiem so zahraničnou účasťou a v menšej miere domáce firmy. Región výrazne zaostáva za celoslovenským priemerom v produktivite práce. Okresy Prešov a Sabinov patria medzi regióny s vysokou mierou nezamestnanosti. Miera nezamestnanosti dosahuje v okrese Prešov 5,50 % (v predchádzajúcom roku dosahovala 6,73 %, celoslovenský priemer je 4,92 %), okres Sabinov má mieru nezamestnanosti trvalo vysokú 10,00 % (v roku 2018 -11,95 %) a patrí medzi okresy s najvyššou mierou nezamestnanosti.

Zamestnanosť na úrovni predchádzajúcich rokov si udržali spoločnosti zamerané na strojársku výrobu ako LEAR corporation Seating Slovakia s.r.o. (výroba autosedačiek) – 1 004 zamestnancov, CEMM THOME SK, spol. s. r. o. (výroba a montáž kabeľáže pre automobilový priemysel) s počtom zamestnancov 850, Honeywell Turbo SK s.r.o. (výroba turbodúchadiel) – 800 zamestnancov, spoločnosť SPINEA s.r.o. Prešov (výroba ložiskových reduktorov) – 488 zamestnancov, Prysmian Kabblo s.r.o. (výroba medených a optických káblov) – 330 zamestnancov, FTE AUTOMOTIVE SK s.r.o. Malý Šariš (repasovanie bŕzd) s počtom zamestnancov 261, TOMARK s.r.o. (výroba návesov) – 225 zamestnancov, Fragokov- export, v. d. Prešov (výroba brzdových valčekov) – 173 zamestnancov, ZVL a.s. Prešov (výroba ložísk) - 165 zamestnancov, GOHR s.r.o. Veľký Šariš (výroba kovových konštrukcií) - 161 zamestnancov, ZŤS a.s. Sabinov (výroba prevodoviek) - 145 zamestnancov, REGADA s.r.o. Prešov (výroba servopohonov) - 147 zamestnancov, TEAM INDUSTRIES, s.r.o. Lipany (výroba kontajnerov) – 120 zamestnancov.

V potravinárskom priemysle najväčším zamestnávateľom sú spoločnosť Plzeňský Prazdroj Slovensko a.s. Veľký Šariš – 203 zamestnancov, Šarišské pekárne a cukrárne s.r.o. Prešov – 230 zamestnancov, Milk Agro s.r.o. Sabinov - 136 zamestnancov, Prelika a.s. – 70 zamestnancov, BUDIŠ a.s. – prevádzka Zlatá studňa Široké – 67 zamestnancov.

Z odevných firiem k pomerne stabilným patria - OZEX s.r.o. Prešov a Hinrichs, s.r.o. Prešov – výroba pánskej konfekcie, Stomex, s.r.o. Ľubotice – výroba pracovných odevov, ODEVA s.r.o. Lipany (výroba vrchného ošatenia).

Tradíciu v Prešove má polygrafický priemysel, ktorý reprezentuje spoločnosť Polygraf Print s.r.o. s viacerými vydavateľstvami, grafickými štúdiami a tlačiarňami. Zamestnáva 210 zamestnancov.

Z obchodných reťazcov zastúpenie v okrese Prešov má TESCO STORES a.s. vrátane distribučného skladu, KAUFAND v.o.d.s., LIDL a BILLA vrátane distribučných skladov, predajné a servisné centrá motorových vozidiel svetových značiek.

Drevospracujúci priemysel v regióne reprezentujú spoločnosti SANAS a.s. Sabinov (výroba nábytku) - 362 zamestnancov a menšie spoločnosti s počtom zamestnancov do 20 napr. Drevokomplet s.r.o. Prešov, Drevan s.r.o. Prešov, BELHOLZ s.r.o. M. Šariš.

Stavebníctvo je zastúpené spoločnosťou UNISTAV s.r.o. (75 zamestnancov), ťažbu kameňa vo Finticiach zabezpečuje spoločnosť LOMY s.r.o. Prešov, dobývací priestor Suchá Dolina

prevádzkuje spoločnosť VSK MINERAL s.r.o. Košice. Tradíciu vo výrobe kameňa má kameňolom Maglovec (spoločnosť IS –LOM s.r.o. Maglovec), kameňolom v Sedliciach (spoločnosť EUROVIA Kameňolomy s.r.o. Košice) a spoločnosť zameraná na výrobu tehál Leier Baustoffe SK s.r.o. v Petrovanoch.

Spoločnosť - SPINEA s.r.o. Prešov (výroba ložiskových reduktorov) sa presťahovala do nových výrobných priestorov v priemyselnom parku Haniska – Záturecká.

V poľnohospodárstve stále dominuje rastlinná výroba, postupne sa znižuje chov hospodárskych zvierat.

V okrese evidujeme 10 poľnohospodárskych organizácií a jedného súkromne hospodáriaceho roľníka, ktorý sa venuje chovu oviec a rastlinnej výrobe.

V priebehu roku 2019 vzniklo v okrese Prešov a Sabinov cca 150 nových prevádzok vrátane chránených dielní (46). Väčšinou išlo o samo zamestnávateľov, prípadne o prevádzky s počtom zamestnancov do 10.

Problematika pracovného prostredia sa aj naďalej riešila pri schvaľovaní nových prevádzok. Priestory vo väčšine zodpovedali požiadavkám na pracovné prostredie a boli v súlade s platnou legislatívou. Súčasťou predkladaných návrhov boli vypracované prevádzkové poriadky. V prevádzkach v ktorých sa predpokladalo prekročenie hodnôt a limitov faktorov práce sme uvádzali priestory do **skúšobnej prevádzky (9 rozhodnutí)**.

Samostatne zárobkovo činné osoby orgán verejného zdravotníctva o súhlas k prevádzke žiadajú len v prípade, ak si prenajímajú priestory. Ak vykonávajú práce pre iné subjekty, o súhlas nežiadajú. Týka sa to aj súkromne hospodáriacich roľníkov.

Mimoriadne a havarijné situácie sme v minulom roku neriešili.

2.Rizikové práce

V roku 2019 evidujeme v okrese Prešov a Sabinov 2 168 pracovníkov zaradených do 3. a 4. kategórie, z toho je 551 žien (v minulom roku bolo evidovaných 2 087 zamestnancov z toho 516 žien).

Najčastejšie sa vyskytujúcim rizikovým faktorom v pracovnom prostredí s najväčším počtom exponovaných zamestnancov je hluk. Ďalšími významnými faktormi práce a pracovného prostredia, podľa počtu exponovaných zamestnancov sú chemické látky a zmesi, vibrácie, záťaž teplom a chladom a biologické faktory.

K 31.12.2019 evidujeme 89 organizácií, ktoré majú rozhodnutím RÚVZ vyhlásené rizikové práce. Na základe návrhov firiem bolo vydaných 25 rozhodnutí ktorými boli práce zaradené do 3. a 4. kategórie, z toho 7 rozhodnutí pre nové právne subjekty, 17 rozhodnutí bolo vydaných na základe prehodnotenia rizík, 1 rozhodnutím boli práce vyradené z kategórie rizikových prác.

Aj naďalej pretrvávajúcim problémom sú živnostníci. Stále pretrváva ich najímanie na vykonávanie prác, ktoré sú zaradené do 3. a 4. kategórie prác, prípadne tieto práce sú vykonávané brigádnicky.

Ďalším z problémov je zaradenie prác do 4. kategórie na časovo obmedzenú dobu – na dobu 1 roka. Ani po uplynutí tejto doby nedochádza k vylepšeniu pracovných podmienok na pracoviskách ani k realizácii opatrení, ktoré by mali za následok zníženie kategórie. V praxi to zamestnávateľa riešia organizačnými opatreniami - preradzovaním pracovníkov na iné pracovné miesta, kde hodnoty prípadne limity faktorov práce nie sú prekračované.

Pred ukončením lehoty počas ktorej sú pracoviská zaradené do 4. kategórie, predkladajú zamestnávateľa návrhy na opätovné zaradenie prác do 4. kategórie.

Psychickú pracovnú záťaž, ako faktor práce s rizikovou kategóriou 3, prípadne 4 v okrese Prešov a Sabinov neevidujeme.

V priebehu mesiaca december, január zamestnávateľa, ktorí majú rozhodnutím regionálneho hygienika vyhlásené rizikové práce, zasielali informácie o vykonaných opatreniach, o počte zamestnancov na pracoviskách, o záveroch z cielených preventívnych lekárskech prehliadok. Túto povinnosť si splnilo cca 90 % zamestnávateľov.

Faktor „ionizujúce žiarenie 3. kat.“ je evidovaný v spoločnosti Wesper s.r.o. Košice, Poliklinika Sekčov – pracovisko nukleárnej medicíny. Na základe návrhu na zaradenie prác do kategórií, vypracovaného posudku o rizikách a po následnej konzultácii s oddelením ochrany zdravia pred žiarením RÚVZ v Košiciach boli profesie lekár, RTG asistent, zdravotná sestra a iný zdravotnícky pracovník zaradení do 3. kategórie.

Celkovo sme vykonali štátny zdravotný dozor v 25 subjektoch s vyhlásenou rizikovou prácou. Dvomi spoločnosťami (Fragokov export v.d. Prešov a Ing. Petro-stolárstvo Radatice) RÚVZ udelil sankciu v celkovej výške 2 500.-€ podľa § 57 ods. 22 zákona č. 355/2007 Z.z. za porušenia povinnosti zamestnávateľa pri ochrane zdravia pri práci (neaktuálna objektivizácia faktorov práce po realizovaných zmenách na pracoviskách s rizikovou prácou, absencia LPP, nevypracované posudky o rizikách a prevádzkové poriadky).

Hluk bol objektivizovaný v 9 spoločnostiach, vibrácie v 1 organizácii, osvetlenie v 3 spoločnostiach. Spolu bolo odobratých 486 vzoriek.

Chemické škodliviny sa objektivizovali v 6 organizáciách, spolu bolo odobratých 52 vzoriek.

Evidencia rizikových prác je vedená v programe ASTR, výstupné zostavy sú zasielané na ÚVZ SR.

3. Zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby podľa § 30a až 30d zák. č. 355/2007 Z. z.

K tabuľkám č. 13a, 13b a 13c uvádzame tieto skutočnosti:

tabuľka č. 13a:

- PZS (vlastnými zamestnancami) má zabezpečený RÚVZ Prešov, FNŠP J.A. Reimana Prešov
- Lekára nezamestnáva žiadny subjekt,

tabuľka 13b:

- 82 organizácií, ktoré má rozhodnutím RÚVZ Prešov vyhlásené rizikové práce, má zmluvu s PZS,
- 7 – mi všeobecní lekári zabezpečujú PZS najmä menším organizáciám,
- jeden verejný zdravotník vykonáva PZS dodávateľsky pre 4 spoločnosti

tabuľka 13c:

- jeden subjekt nemal zabezpečenú PZS-práce sú zaradené do 3 kat. – udelená sankcia vo výške 2000 .-€

Z celkového počtu 89 organizácií s vyhlásenou rizikovou prácou má 88 subjektov zmluvu s PZS. Vo všeobecnosti sa dá konštatovať zlepšenie úrovne poskytovania služieb pre zamestnávateľov zo strany PZS. Týka sa hlavne úrovne spracovania prevádzkových poriadkov, posudkov o riziku a spôsobu zaraďovania pracovných činností do kategórií. Výkon a frekvencia lekárskeho preventívneho prehliadok je dodržiavaná.

V subjektoch, v ktorých sú pracovné činnosti zaradené do tretej a štvrtej kategórie rizikových prác a v ktorých je dohľad nad pracovnými podmienkami zabezpečovaný zmluvne PZS, vykonávali lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci lekári PZS, prípadne všeobecní lekári, ktorí majú s príslušným poskytovateľom PZS uzatvorenú zmluvu.

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

V roku 2019 bolo prešetrených 11 podozrení na chorobu z povolania. Problematické je dodržanie lehoty na vybavenie požiadavky kliniky pracovného lekárstva. Napriek tomu, že pri vyžiadaní si údajov stanovujeme termín 15 dní, tento organizácie nedodržiajú. Vyžiadané údaje zasielajú do mesiaca, v mnohých prípadoch ich stanoviská neobsahujú informácie o ktoré žiadame (rozborov pracovných činností, rozborov pracovného zaťaženia, spôsob vykonávanej práce). Z uvedeného dôvodu sme nútení termín na vybavenie šetrenia predlžovať o ďalších 60 dní. Z 11 prešetrení nie je ukončených 6 chorôb z dôvodu, že požiadavky na prešetrenie boli zasielané v mesiacoch október, november a december 2019.

5. Choroby z povolania

V roku 2019 sa na profesionálnych ochoreniach podieľali choroby kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín z dlhodobého, nadmerného, jednostranného zaťaženia končatín (položka 29 a 28) - 9 podozrení. Jednalo sa o profesie : nakladačka papiera v tlačiarňi, krajčírky, kamenár, dojička, žehlič, strojník.

Dve šetrenia sa týkali ochorenia dolných ciest dýchacích – zväčšenie pľúca u profesie zväčš.

V roku 2019 boli priznané 4 choroby z povolania (DNJZ u obsluhy lisu, pracovníčky montáže, krajčírky a astma s precitlivelosť na Persteril u robotníčky vo farmaceutickom priemysle).

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

Evidujeme 13 organizácií v ktorých sa používajú toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi. Jedná sa o stabilné spoločnosti s rovnakým výrobným programom a rovnakou škálou používaných chemických látok. Sú to KTL s.r.o. (zlúčeniny Cr^{6+} používané v galvanizovni), Pragochema Prešov (kyanidy a zlúčeniny Cr^{6+} distribúcia a predaj prípravkov pre galvanizovne), Alchem, a.s. Senica distribučný sklad Prešov (distribúcia a predaj deratizačných prípravkov), Slovnaft – terminál Kapušany (zlúčeniny Cr^{6+} používané pri laboratórnych analýzach), RÚVZ Prešov (zlúčeniny Cr^{6+} používané pri laboratórnych analýzach), Plzeňský Pivovar Slovensko a.s. Veľký Šariš (chlorid ortuťnatý pri chemických analýzach v laboratóriu), VVS Prešov (dusičnan a oxid ortuťnatý pri analýzach v laboratóriu). Vo Výskumno-šľachtiteľskej stanici v M. Šariši sa používajú toxické látky a zmesi v skúšobnom laboratóriu, obdobne aj v genetickom laboratóriu SEMBID s.r.o. Prešov, SYNLAB SK s.r.o. klinické a mikrobiologické laboratórium Prešov a v hematologickom laboratóriu MEDIREX s.r.o. Levice, IREX ENZYMA s.r.o. a v spoločnostiach zabezpečujúcich DDD činnosti.

Uvedené organizácie majú vydané súhlasné rozhodnutie RÚVZ na používanie toxických a veľmi toxických chemických látok a zmesí, vypracované a schválené prevádzkové poriadky, pracovníci riadiaci práce s nebezpečnými chemickými faktormi spĺňajú podmienku odbornej spôsobilosti, skladovanie prípravkov je zabezpečené v účelových skladoch.

V mesiacoch marec – október (súvisia s vykonávaním postrekovej činnosti v chemickej ochrane rastlín v poľnohospodárskych podnikoch) boli preverené 2 poľnohospodárske organizácie. V rámci previerok ŠZD bola kontrolovaná odborná a zdravotná spôsobilosť, školenie zamestnancov, zabezpečenie OOPP, zdravotný dohľad, prevádzkové poriadky, podmienky skladovania a evidencia látok deklarovaných ako toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi.

Prípravky na chemickú ochranu rastlín sú sezónnym tovarom, ktorý sa najčastejšie nakupuje na priamu spotrebu. Pokračuje trend obmedzovania činností s toxickými a veľmi toxickými chemickými látkami a zmesami a pri chemickej ochrane rastlín sa toxické a veľmi toxické látky a zmesi používajú len výnimočne. Menšie poľnohospodárske družstvá často zabezpečovali výkon chemickej ochrany rastlín dodávateľským spôsobom, čím sa znížila expozícia zamestnancov nebezpečným chemickým látkam.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru neboli zistené nedostatky. Všetky organizácie majú účelové sklady.

V roku 2019 RÚVZ v Prešove vydal 9 osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými chemickými látkami a zmesami. Jeden žiadateľ sa podrobil preskúšaniu pred komisiou na overenie znalostí.

Nemali sme hlásené žiadne podozrenie na profesionálne poškodenie zdravia, otravu, prípadne haváriu.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

Evidujeme 15 organizácií v ktorých sa používajú látky klasifikované ako karcinogény, respektíve sa jedná o pracovný proces s rizikom chemickej karcinogenity. V 5 organizáciách je to prach z tvrdého dreva. Nejedná sa ale o čistý prach, podiel tvrdého dreva spracúvaného v týchto prevádzkach je približne 30%. Drevoobrábacie stroje majú zabezpečené odsávanie (mobilné, centrálné). V rámci ŠZD sa zameriavame na udržiavanie zodpovedajúcej úrovne, alebo primerané vylepšenie pracovných podmienok v organizáciách používajúcich karcinogénne a mutagénne látky.

V roku 2019 bolo vydaných 178 rozhodnutí k sanačným prácam súvisiacich s likvidáciou azbestu pre spoločnosti zabezpečujúce likvidáciu AZ strešných krytín (148), likvidáciu stúpačiek v bytových domoch (13 rozhodnutí) a 17 rozhodnutí na balenie a odvoz už demontovanej strešnej krytiny. V okrese Prešov a Sabinov tieto práce zabezpečujú firmy - LAMA s.r.o. Veľký Šariš, RONAR s.r.o. Košice, Správa domov Gelnica, Bytové družstvo Prešov, Proservis s.r.o. Strážske, ČOPA s.r.o. Drienov, FRIVAN s.r.o. Sabinov, Pami Mont s.r.o. Veľký Šariš, WATMEX s.r.o. Prešov, Stof plus s.r.o. Prešov, TOMSTAV Košice, MQM Detva, Michal Malík Sabinov, STRECHYM s.r.o. Sabinov, ASTANA s.r.o. Poprad, VOKUP klim s.r.o. Prešov, Okno-prim s.r.o. Spišská Nová Ves, T. Halecký Košice, J. Pačajová Poprad. Každá z týchto firiem má oprávnenie ÚVZ na výkon týchto prác. V okrese Prešov a Sabinov má oprávnenie na likvidáciu azbestu 11 spoločností.

Najväčší počet exponovaných zamestnancov karcinogénnym a mutagénnym faktorom je vo FNŠP J.A. Reimana v Prešove.

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

V roku 2019 sa uskutočnilo na pracoviskách okresu Prešov a Sabinov 17 previerok. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru sa identifikovali chemické, fyzikálne a biologické faktory práce, kontrolovalo sa dodržiavanie najvyššie prípustných hodnôt vystavenia zamestnancov faktorom práce a pracovného prostredia, sledovali sa zložky pracovného prostredia a úroveň práce z hľadiska prevencie chorôb z povolania.

Kontroloval sa stav a úroveň zariadení na dodržiavanie osobnej hygieny, plnenie povinností ustanovených zákonom o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, zabezpečenie a výkon PZS.

K 31.12. 2019 evidujeme v okrese Prešov a Sabinov 89 subjektov ktoré majú vyhlásené rizikové práce.

Vydaných bolo 49 záväzných stanovísk k územnému konaniu z toho 1 stanovisko nesúhlasné, 49 záväzných stanovísk ku kolaudácii stavby a k zmene v užívaní stavby, 179 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky, 178 rozhodnutí na likvidáciu materiálov obsahujúcich azbest, 37-mimi rozhodnutiami boli schválené prevádzkové poriadky; 13 prevádzkových poriadkov tvorilo súčasť žiadosti o uvedenie priestorov do prevádzky.

Prešetrených bolo 11 podozrení na profesionálne poškodenie zdravia.

Pri štátnom zdravotnom dozore sme sa zamerali na informovanosť zamestnancov (dotazníky) : pri práci v hluku – 16 dotazníkov, pri práci so zobrazovacími jednotkami -8 dotazníkov, pri expozícii chemickým látkam - 6 dotazníkov, pri likvidácii stavebných materiálov s obsahom azbestu 8 dotazníkov.

V priebehu roka sme šetrili 4 podania od občanov. Šetrili sme anonymné podanie na neoznačenú prevádzku - z činnosti prevádzky sa vraj šíri hluk a v noci sa v priestoroch svieti. Podnet bol neopodstatnený. Dve podania sa týkali hluku šíriaceho sa zo susedných objektov – z pracovne a garáže. Prevádzka pracovne má stanovenú pevnú pracovnú dobu do 15,30 hod. V letných mesiacoch - v čase čerpania dovolenky sa pracovalo dlhšie. Garáž prevádzkuje fyzická osoba a využíva ju na opravy motorových vozidiel rodinných príslušníkov. Podnet bol odstúpený miestne príslušnému OcÚ. Jedno podanie bolo odstúpené z IP a týkalo sa poškodenia zdravia náterovými látkami u zamestnankyne zahraničnej spoločnosti – výroba dekoračných predmetov. Podnet bol neopodstatnený.

RÚVZ udelil 2 spoločnostiam v ktorých sú vyhlásené rizikové práce sankciu v celkovej výške 2 500.- €.

Na činnosti spojené s manipuláciou s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi sme v roku 2019 vydali jedno rozhodnutie. Jed, na používanie toxických a veľmi toxických látok sme vydali 1 rozhodnutie.

9. Podpora zdravia pri práci

V rámci zdravotno-výchovných aktivít sme pri výkone štátneho zdravotného dozoru poskytovali poradenstvo zamerané na ochranu zdravia pri práci pre zamestnávateľov i zamestnancov. Zamestnávateľov sme upozorňovali na povinnosti vyplývajúce z novely zákona č. 355/2007 Z.z. týkajúce sa zabezpečenia zdravotného dohľadu pre všetkých zamestnancov pracovnou zdravotnou službou.

Európsky týždeň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa konal v 43 týždni - 23. októbra 2019. Poskytli sme poradenstvo pre právnické a fyzické osoby oprávnené na podnikanie. O dni otvorených dverí sme informovali verejnosť na internetových stránkach RÚVZ so sídlom v Prešove.

Poradenstvo v otázkach ochrany zdravia pri práci sme poskytovali aj v rámci konzultačnej činnosti, respektíve pri výkone štátneho zdravotného dozoru najmä pre prevádzkovateľov drobných prevádzok a samozamestnávateľov, ktorí požiadali v roku 2019 o vydanie posudku k prevádzke.

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

RÚVZ so sídlom v Prešove nie je členom žiadnej z medzirezortných prípadne medzinárodných pracovných skupín.

- prednášková činnosť – 0
- publikačná činnosť - 0
- zahraničné študijné a pracovné cesty - 0
- špecializované činnosti – 0
- iné činnosti - 0

K 31. 12. 2019 v rámci štátneho zdravotného dozoru boli vykonané 3 kontroly na pracoviskách, ktoré majú Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v zmysle § 55 ods. 1 zák. NR SR č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti pridelený štatút chráneného pracoviska. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na kontrolu pracovných podmienok, úroveň pracovného prostredia, vybavenie prevádzok, spôsob práce.

Jednalo o zamestnancov so zdravotným postihnutím pohybového aparátu (M 50, M 54), ochorenia žliaz s vnútorným vylučovaním a kardiovaskulárne onemocnenia.

V kontrolovaných prevádzkach nedošlo oproti vydaným rozhodnutiam k zmenám. Priestory sú pôvodné, priestorové usporiadanie a vybavenie korešponduje s vydanými rozhodnutiami. Zamestnanci majú možnosť dodržania osobnej hygieny, možnosť stravovania, v prípade vynútenej pracovnej polohy možnosť oddychu.

Na kontrolovaných pracoviskách neboli zistené žiadne nedostatky.

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci

V rámci spoločných dozorných aktivít pre rok 2019 RÚVZ v Prešove bola vykonaná spoločná previerka s IP v spoločnosti Fragokov-export v.d. Prešov a Ing. Petro-stolárstvo Radatice.

V roku 2019 o získanie certifikátu „Bezpečný podnik“ nepožiadala žiadny právny subjekt.

12. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s chemickou legislatívou

V roku 2019 boli u 17 subjektov uvedené priestory do prevádzky a zároveň bol schválený prevádzkový poriadok, ktorého súčasťou bol posudok o riziku pre prácu s chemickými faktormi. V dvoch prípadoch sa jednalo o karcinogénne, mutagénne látky a látky poškodzujúce reprodukciu.

Spoločnosti vykonávajúce DDD činnosť pravidelne oznamujú začiatok vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov (247 hlásení).

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru sa zameriavame na kontrolu kariet bezpečnostných údajov, dodržiavanie ustanovení chemickej legislatívy, t. j. plnenie povinnosti zamestnávateľa vypracovať systém kontroly látok a zmesí, dostávajúcich sa do výroby a na základe dodaných KBÚ vyhodnocovať, či zmes nie je na zozname zakázaných zmesí v SCA a ECHA a tiež povinnosť vypracovať štandardný operačný postup k uvedenej zmesi na jej používanie na konkrétnom pracovisku a pri konkrétnej činnosti.

Taktiež sa zameriavame na povinnosť zamestnávateľa vykonať hodnotenie rizík a zabezpečiť, aby zamestnancom boli poskytnuté informácie, pokyny a odborná príprava o bezpečnom používaní chemických látok na pracovisku.

12. Personalistika

Na oddelení preventívneho pracovného lekárstva pracujú 2 zamestnanci (magistra verejného zdravotníctva, AHS).

13. Tabuľky č. 1 – 16

**Počet pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v r. 2019
podľa prevažujúcej činnosti a kategórie rizikového faktora
(1.stupeň)**

Prevažujúca činnosť (1. stupeň)		počet exponovaných pracovníkov					
		3.kategória		4.kategória		spolu	
kód		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	27	9	16	0	43	9
B	ťažba a dobývanie	28	0	10	0	38	0
C	priemyselná výroba	1 309	154	84	6	1 393	160
D	dodávka elektriny ,plynu, pary, stud. vzduchu	28	0	0	0	28	0
E	Dodávka vody, čistenie, odvod odpad. vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	16	0	0	0	16	0
F	stavebníctvo	31	0	3	0	34	0
G	VO a MO, motorové vozidlá	97	30	0	0	97	30
I	Ubytovacie a stravovacie služby	4	4	0	0	4	4
M	odborné, vedecké a technické činnosti	11	8	0	0	11	8
P	Vzdelávanie	0	0	6	0	6	0
Q	zdravotníctvo a sociálna pomoc	484	332	0	0	484	332
R	Umenie zábava, rekreácia	8	2	0	0	8	2
S	Ostatné činnosti	6	6	0	0	6	6
s p o l u		2 049	545	119	6	2 168	551

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
01	Pestovanie plodín, chov zvierat, poľovníctvo	27	9	0	0	27	9
02	Lesníctvo a ťažba dreva	0	0	16	0	16	0
08	Iná ťažba a dobývanie	28	0	10	0	38	0
10	Výroba potravín	37	21	3	0	40	21
11	Výroba nápojov	136	41	0	0	136	41
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva	58	2	0	0	58	2
17	Výroba papiera a papierových výrobkov	55	31	0	0	55	31
18	Tlač a reprodukcia záznam. médií	25	14	0	0	25	14
21	Výroba farmaceut. výrobkov	29	19	9	6	38	25
22	Výroba výrobkov z gumy a plastov	51	1	1	0	52	1
23	Výroba ostatných nekov. minerálnych výrobkov	76	0	0	0	76	0
24	Výroba a spracovanie kovov	8	0	2	0	10	0
25	Výroba kovových konštrukcií	160	0	60	0	220	0
28	Výroba strojov a zariadení	560	23	2	0	562	23
31	Výroba nábytku	28	0	0	0	28	0
32	Iná výroba	86	2	7	0	93	2
35	Dodávka elektriny, plynu, pary	28	0	0	0	28	0
36	Zber a úprava vody	16	0	0	0	16	0
41	Výstavba budov	3	0	0	0	3	0
42	Inžinierske stavby	10	0	0	0	10	0
43	Špecializované stavebné práce	18	0	3	0	21	0
46	Veľkoobchod, okrem motor. vozidiel	97	30	0	0	97	30
55	Ubytovanie	4	4	0	0	4	4
75	Veterinárne činnosti	11	8	0	0	11	8
85	Vzdelávanie	0	0	6	0	8	2
86	Zdravotníctvo	484	332	0	0	484	332
90	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	8	2	0	0	8	2
96	Ostatné osobné služby	6	6	0	0	6	6
	SPOLU	2 049	545	119	6	2 168	551

Tabuľka č. 1c

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň)

Rizikový faktor 1. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	41	27	0	0	41	27
EMG	4	0	0	0	4	0
Hluk	1 310	148	96	0	1406	148
Chemické látky a zmesi	698	300	57	6	755	306
Ionizujúce žiarenie	31	15	0	0	31	15
Optické žiarenie	35	29	0	0	35	29
Vibrácie	195	0	34	0	227	0
Záťaž teplom a chladom	140	45	0	0	140	45
Fyzická záťaž	2	2	0	0	2	2

Tabuľka č. 1d

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí (2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	tuberkulóza	30	19	0	0	30	19
	Infekcie prenosné zo zvierat na ľudí	11	8	0	0	11	8
EMG		4	0	0	0	4	0
Fyzická záťaž	Práca s bremenami	2	2	0	0	2	2
Hluk	premenný	0 308	148	93	0	1401	148
	ustálený	2	0	3	0	5	0
Ionizujúce žiarenie	v zdravotníctve	31	15	0	0	31	15
Optické žiarenie	Laser	35	29	0	0	35	29
Vibrácie	Miestne	0	0	1	0	1	0
	Prenášané na ruky	193	0	25	0	218	0
	Prenášané na celé telo	0	0	8	0	8	0
Záťaž teplom a chladom	teplom	27	15	0	0	27	15
	chladom	113	30	0	0	113	30

Tabuľka č. 1e

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. stupeň)

Chemická látka 2. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Alergén	77	46	0	0	77	46
Dráždivé	368	239	0	0	368	239
Chemický karcinogén	197	148	0	0	197	148
Jedovaté- toxické	74	46	0	0	74	46
Látky poškodzujúce reprodukciu	123	102	0	0	123	102
Pevné aerosóly	239	15	57	6	296	21
Veľmi toxické	13	0	0	0	13	0
Žieravé	57	46	0	0	57	46

Tabuľka č.2

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné /nesúhlasné - § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia, alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	179		179
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	37		37
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	0		0
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	1		1
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	1		1
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	178		178
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	25		25
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov			
- ostatné			
S p o l u:	421		421
B. Rozhodnutia - pokyny - opatrenia			
C. Vydané/odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby			
D. Vydané/odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb			
E. Záväzná stanoviská: § 13 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia ŽP a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	7		7
§ 13 ods. 3 zák. č. 355/2007 Z. z. - k územným plánom a k návrhom na územné konanie	49/1		50
§ 13 ods. 3 zák. č. 355/2007 Z. z. - k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	49		49
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	0		0

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	25
Šetrenie sťažností	5
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	0
Odborné stanoviská (expertízy)	17
Konzultácie	96
Poradenstvo - individuálne	150
- skupinové	4
Iné činnosti*	2

* napr. posúdenie fyzickej záťaž, psychickej pracovnej záťaž, odbery vzoriek vôd a pod.

Tabuľka č. 4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami			Počet odobraných osvedčení
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe dĺžky odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu
Prešov	1	8	9	0

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa krajov						
	Chemický karcinogén, chem. mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)	Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií	Výsl. merania/ množstvo spotrebovaných látok/rok**
1.	Cytostatiká	proces s r.ch.k.	94	89	1	20 802 ampulí / rok
2.	Likvidácia azbestu	1 A	82	0	20	N
3.	Prach z tvrdého dreva	1 A	11	0	5	2,75 – 11,28 mg/m ³
4.	Dvojjchroman draselný	1 B	8	7	3	67,662 g

* kat. 1 A – dokázaný karcinogén pre ľudí
kat. 1 B – pravdepodobný karcinogén
proces s r. ch. k – proces s rizikom chemickej karcinogenity

**N – objektivizácia nevykonaná, resp. spotreba neudaná

Tabuľka č. 5 b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 41 ods.16 zák. č. 355/2007 Z.z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	P o č e t
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	178
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	0

Tabuľka č. 6

Sankčné opatrenia	P o č e t	V s u m e
Pokuty za priestupky – blokové konanie	0	0
Pokuty za priestupky – pokuty do 1 659.-€ okrem blokových konaní (§ 56 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z. z.)	0	0
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 50 zák. č. 355/2007 Z. z.)	2	2 500.-
Iné sankcie/ opatrenia – zákaz výroby, používanie zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f),g) zák. č. 355/2007 Z. z.)	0	0
Trestné oznámenie	0	0
náhrada nákladov (§ 58 zák. č. 355/2007 Z. z.)	0	0
zvýšenie poistného (podľa zák. č. 461/2003 Z. z.)	0	0
výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	0	0

Tabuľka č. 7

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách									
RÚVZ	Počet nových posúdení		Počet kontrolovaných CHP v danom roku	Počet kontrol na CHP v danom roku (spolu) ¹	Počet zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP v danom roku (spolu) ²	Kontrolné listy	Zistené nedostatky	Uložené opatrenia	Poznámky
	rozhodnutí	stanovísk				(aké, koľko)	(aké, koľko)	(aké, koľko)	(napr. vykonané úpravy prac. podmienok na pracovisku a pod.)
Prešov	46	0	3	3	5	0	0	0	-

Tabuľka č. 8

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Banská Bystrica										
Bardejov										
Bratislava										
Čadca										
Dolný Kubín										
Dunajská Streda										
Galanta										
Humenné										
Komárno										
Košice										
Levice										
Liptovský Mikuláš										
Lučenec										
Martin										
Michalovce										
Nitra										
Nové Zámky										
Poprad										
Považská Bystrica										
Prešov	8	0	6	16	0	0	0	0	0	8
Prievidza										
Rimavská Sobota										
Rožňava										
Senica										
Spišská Nová Ves										
Stará Ľubovňa										
Svidník										
Topoľčany										
Trebišov										
Trenčín										
Trnava										
Veľký Krtíš										
Vranov nad Topľou										
Zvolen										
Žiar nad Hronom										
Žilina										

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

- Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO-nezapísaný v OR						
Podnikateľ-FO-zapísaný v OR		210	19	2		231
FO - slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba		1	1	3		5
Fyzické osoby spolu		211	20	5		236
Verejná obchodná spoločnosť			1			1
Spoločnosť s ručením obmedzeným		140	43	13		196
Komanditná spoločnosť						
Nadácia		2				2
Nezisková organizácia		1	1			2
Akciová spoločnosť		6	4	8		18
Družstvo		1				1
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.						1
Štátny podnik				3		3
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav						
Rozpočtová organizácia				2	1	3
Príspevková organizácia					1	1
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod			4			4
Združenie (zväz, spolok)			3			3
Politická strana, hnutie			1			1
Cirkevná organizácia			1			1
Organizačná jednotka združenia			1			1
Komora (s výnimkou profesných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)		2				2
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)						
Právnické osoby spolu		152	59	26	2	239
S p o l u :		363	79	31	2	475

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania					
Č. položky zoznam CHZP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
33	Zváračské pľúca	TOMARK s.r.o.	zvárač	S	68
29	Sy canalis cubiti Neuropatia n. medianus. St.p.op. pre sy. Canalis carpi l.sin. – deliberatio n. med. l.sin. – discisio lig. carpi transversum Epicondylitis radialis humeri l.dx. Arthrosis acromioclavicularis bilat.	Agrovit Bertotovce	dojička	X	
29	Syndróm karpálneho tunela vpravo, Epicondylitis rad. Et uln.l.dx. Impigment syndróm l.dx.	SOLAR-Real s.r.o. Sabinov	žehlič	X	
29	Sy canalis cubiti, Sy canalis carpi Impingement sy subacomiale, Epicondylitis radialis	GEMOR Fashion s.r.o. Prešov	krajčírka	X	
29	Sy canalis cubiti Sy canalis carpi Impingemet sy omae, PHS bilat	MÓDA s.r.o. Uz. Šalgov	krajčírka	N	93
29	Sy KT obojstranne, PHS l. dx, Epikondylitis medialis humeri bilat	EGOTEX s.r.o. Prešov	krajčírka	X	
28	Choroba z vibrácií Raynaudov syndróm, Epikondylitis rad. humeri l.dx et radialis ulnaris l. sin	SZČO	kamenár	S	56
29	Impingement sy omae Bursitidis rad. Et uln hum, Sy canalis cubiti, sy canalis carpi	Polygraf Print s.r.o. Prešov	nakladačka papiera	X	
28	Raynaudov sy	Lesy SR š.p.	strojník	S	72
29	PHS, Tendinitis caput longum m. biceps, Bursitis SA, sy canalis carpi, sy canalis cubiti	MÓDA s.r.o. Uz. Šalgov	krajčírka	X	
33	Zváračské pľúca	TOMARK s.r.o.	zvárač	S	58

Poznámka: V tabuľke je uvedený počet prešetrení podľa položiek zoznamu chorôb z povolania (nezhoduje sa s počtom fyzickým osôb, u ktorých bola prešetrovaná choroba z povolania, vzhľadom na to, že u jednej fyzickej osoby bolo prešetrovanie podozrenia na chorobu z povolania, ktorá zahŕňa viac položiek zoznamu chorôb z povolania – najčastejšia kombinácia položiek 28/29).

Záver prešetrenia:

S = súvisí – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí – nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

? = nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bude došetrené na regionálnej alebo celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania

X = nedoriešené = nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený (pracovisko v zahraničí, zánik spoločnosti, spoločnosť v likvidácii, žiadosť odstúpená orgánu VZ iného rezortu, inému RÚVZ v SR, pracovník zomrel, adresát neznámy, prešetrenie nebolo indikované z dôvodu dodatočne zisteného úrazového deja ochorenia) – uviesť dôvod

Vzor vyplnenia stĺpca Záver prešetrenia - napr.:

S
? K
N
?

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.)

* pri nedoriešených prípadoch a v prípade nedodržania maximálnej lehoty 90 dní uviesť aj dôvod v príslušnom stĺpci, napr.: X spoločnosť v likvidácii; 138 dní (objektívizácia hluku zamestnávateľom)

Tabuľka č. 11

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť					
Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraniczne pracovné a študijné cesty (počet)	Špeciali- zované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
1	0	0	0	0	0

Poznámka: Podrobnejšie sú údaje spracované vo všeobecnej časti VS

Komentár:

Zahraniczne pracovné a študijné cesty

- názov podujatia, miesto, dátum
- Špecializované úlohy – aktívna práca na špecializovaných odborných činnostiach schválených ÚVZ SR pre dané RÚVZ a ÚVZ SR

Iné činnosti

- besedy a relácie v rozhlase, v televízii
- besedy so žiakmi ZŠ a so študentmi SŠ a SOU
- články v denníkoch, časopisoch a v regionálnej tlači
- články (aktivity) na internetových stránkach, atď.

Tabuľka č. 12

Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
ovzdušie ¹⁾ – pracovné	52	120	197
biologický materiál			
genetická toxikológia			
hluk	172	547	1560
vibrácie	14	74	182
umelé osvetlenie	289	381	398
optické žiarenie ²⁾			
elektromagnetické pole			
mikroklimatické podmienky	30	201	709
Ionizujúce žiarenie			
S p o l u	557	1 323	3 046

¹⁾ chemické faktory, prach

²⁾ lasery, UV, IR, viditeľné svetlo

Počet vzoriek sú komodity, každá označená ako „kód vzorky“ v centrálnom prijíme a na ktoré sa vydáva protokol o skúškach.

Počet ukazovateľov sa nenásobí počtom paralelných stanovení.

Počet analýz je počet paralelných stanovení ukazovateľov.

Pri fyzikálnych faktoroch sa v kolónke:

počet vzoriek uvedie **počet meraných miest**, napr. vysielateľ, miestnosť, stroj, označené ako kód vzorky v centrálnom prijíme

počet ukazovateľov uvedie **počet fyzikálnych veličín** (napr. teplota, relatívna vlhkosť, prúdenie vzduchu = 3 ukazovatele), odmeraných na meracích miestach

počet analýz uvedie sa **počet uskutočnených odčítaní**.

Poznámka: Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí vykonávaná laboratórnymi pracoviskami, vrátane pracovísk na objektívizáciu fyzikálnych faktorov.

Hodnotenie fyzickej záťaže a psychickej pracovnej záťaže (počet hodnotených profesií), metódy merania a hodnotenia **uved'te v komentári**.

Tabuľka č. 13a

PZS vlastnými zamestnancami - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	Počet subjektov**	Počet zamestnancov
B. Bystrica							
Bardejov							
Bratislava							
Čadca							
Dol. Kubín							
D. Streda							
Galanta							
Humenné							
Komárno							
Košice							
Levice							
L. Mikuláš							
Lučenec							
Martin							
Michalovce							
Nitra							
N. Zámky							
Poprad							
P. Bystrica							
Prešov	2	2 500	220	7	18	0	0
Prievidza							
R. Sobota							
Rožňava							
Senica							
Sp. N. Ves							
S. Lubovňa							
Svidník							
Topoľčany							
Trebišov							
Trenčín							
Trnava							
V. Krtíš							
Vranov n/T							
Zvolen							
Žiar n/H							
Žilina							
S p o l u	2	2 500	220	7	18	0	0

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4,

***) Údaje získané výkonom ŠZD

PZS dodávateľským spôsobom - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov
B. Bystrica							
Bardejov							
Bratislava							
Čadca							
Dol. Kubín							
D. Streda							
Galanta							
Humenné							
Komárno							
Košice							
Levice							
L. Mikuláš							
Lučenec							
Martin							
Michalovce							
Nitra							
N. Zámky							
Poprad							
P. Bystrica							
Prešov	78	3200	2 106	7	16	4	46
Prievidza							
R. Sobota							
Rožňava							
Senica							
Sp. N. Ves							
S. Lubovňa							
Svidník							
Topoľčany							
Trebišov							
Trenčín							
Tnava							
V. Krtíš							
Vranov n/T							
Zvolen							
Žiar n/H							
Žilina							
Spolu							

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS					
RÚVZ	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami		
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4
B. Bystrica					
Bardejov					
Bratislava					
Čadca					
Dol. Kubín					
D. Streda					
Galanta					
Humenné					
Komárno					
Košice					
Levice					
L. Mikuláš					
Lučenec					
Martin					
Michalovce					
Nitra					
N. Zámky					
Poprad					
P. Bystrica					
Prešov	33	198	0	0	0
Prievidza					
R. Sobota					
Rožňava					
Senica					
Sp. N. Ves					
S. Ľubovňa					
Svidník					
Topoľčany					
Trebišov					
Trenčín					
Trnava					
V. Krtíš					
Vranov n/T					
Zvolen					
Žiar n/H					
Žilina					
S p o l u					

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

**) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 13d

Sankcie pre zamestnávateľov za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS				
RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu	Správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviest' odsek a písmeno)	Popis (čoho sa týka podľa príslušného písmena)	V sume €
Prešov	Fragokov-export v.d. Prešov	§ 57 ods. 22		500.-
	Ing. Petrostolárstvo, Radatice	§ 57 ods.22	Nezabezpečenie PZS, neaktuálna objektivizácia faktorov práce, nevykonané LPP, chýbajúce PP a posudky o rizikách	2 000.-

Tabuľka č. 13e

Sankcie pre poskytovateľov PZS za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci				
RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného poskytovateľa PZS	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 alebo ods. 36 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviest' odsek a písmeno)	Popis (čoho sa týka podľa príslušného písmena)	V sume €

Tabuľka č. 14a

Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách		
Kraj	Počet	Organizácia (firma)
- Bratislavský		
Trnavský		
Nitriansky		
Žilinský		
Banskobystrický		
Trenčiansky		
Prešovský	2	Fragokov export v.d. Prešov, Ing. Petro-stolárstvo Radatice
Košický		

* vykazujú vybrané RÚVZ zo sídlom v Bratislave, Trnave, Trenčíne, Nitre, Žiline, Banskej Bystrici, Prešove a Košiciach

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách (podľa zákona č. 261/2002 Z. z.)				
Kraj	Preverka vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Kategória subjektu	Počet uložených opatrení
Prešovský	Prešov	Slovnaft a.s. Terminál Kapušany	B	0

Poznámka: K tabuľke uveďte komentár o celkovom počte vybraných organizácií (z toho počet v kategórii A a počet v kategórii B), celkový počet uložených opatrení a dôvody ich uloženia, uveďte problémy a nedostatky, s ktorými ste sa pri kontrolách stretli.

Každý RÚVZ v sídle kraja vypracuje samostatne vyhodnotenie kontrolnej činnosti v zmysle zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií.

Tabuľka č. 15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických	P o č e t rozhodnutí	
	súhlas.	nesúhlas.
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§13 ods.4 písm. a) zákona č.355/2007 Z. z.)	15	0
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.)	1	
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	1	
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§13 ods. 4 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.)	178	0

* Týka sa prevádzok, u ktorých orgán verejného zdravotníctva schválil prevádzkový poriadok, ktorého súčasťou je posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi.

V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom, mutagénom, látkam reprodukčne toxickým.

Tabuľka č. 15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	247
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	

Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia*. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.
V komentári uveďte dôvody prijatia rozhodnutia.

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.	Podľa	Počet	V sume €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.:	(uviest' odsek a písm.)		
Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 33 písm. ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.		
Poriadkové pokuty uložené podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.		

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.)	0

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
0	1	0	0	1	0	0	2

VŠ zdrav. – zdravotníckí pracovníci s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo (Bc., Mgr.)

VŠ iní – odborní pracovníci v zdravotníctve s vysokoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru (podľa NV SR č. 296/2010 Z. z. od 1.7.2010 v znení NV SR č. 111/2013 Z. z. od 1.7.2013)

DAHE – diplomovaní asistenti hygieny a epidemiológie

AHE – asistenti hygieny a epidemiológie

SŠ zdrav. – zdravotníckí laboranti, sestry

SŠ ostatní – chemickí laboranti, odborní pracovníci v zdravotníctve so stredoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru

EPIDEMIOLOGIA

I. STRUČNÁ DEMOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA OKRESU PREŠOV A SABINOV

Do pôsobnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove patria okresy Prešov a Sabinov.

Charakteristika okresov:

Okres Prešov

Okres Prešov leží v centrálnej časti východného Slovenska, na východnom okraji Šarišskej vrchoviny a na severnom okraji Košickej kotliny. Rozloha okresu je 934 km², priemerná hustota zaľudnenia 187,01 obyvateľov na km² a tvorí ho spolu 91 obcí. Správnym mestom okresu je mesto Prešov. Mesto sa v 50,67% podieľa na celkovom počte obyvateľov okresu. K 31.12.2018 na území okresu Prešov žilo 175 038 obyvateľov, čo predstavuje nárast o 0,43% v porovnaní s rokom 2017.

Tabuľka č. 1: Vývoj počtu obyvateľov okresu Prešov

	2018	r. 2017
Prešov	175 038	174 286

Z celkového počtu obyvateľov bolo 89 310 žien (51,02%), čo predstavuje nárast o 0,36% v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2017 a 85 728 mužov (48,98%), čo predstavuje taktiež nárast o 0,51 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V okrese Prešov podiel osôb v produktívnom veku predstavuje 67,81%. Priemerný vek obyvateľa je 39,10 rokov.

V roku 2018 bol zaznamenaný prirodzený prírastok obyvateľstva 588 osôb a migračné saldo predstavovalo 164 osôb. Celkový prírastok obyvateľstva v okrese Prešov predstavoval 752 osôb.

Počet živonarodených detí v roku 2018 bol 2 080, tzn., že v porovnaní s rokom 2017 poklesol o 2,85%. V roku 2018 dojčenecká úmrtnosť predstavovala 13,46/1000 novorodencov. V roku 2018 zomrelo v okrese Prešov 1 492 osôb, z toho 728 žien (48,79%) a 764 mužov (51,21%). V porovnaní s rokom 2017 ide o nárast celkovej úmrtnosti o 5,52%. Čo sa týka žien a mužov, v porovnaní s rokom 2017 počet zomrelých žien vzrástol o 11,05% a počet zomrelých mužov stúpol o 0,28%.

Okres Sabinov

Rozloha okresu je 545,45 km² s priemernou hustotou zaľudnenia 110,34 obyvateľov na km² a tvorí ho spolu 43 obcí. Správnym mestom okresu je mesto Sabinov. Mesto sa v 21,03% podieľa na celkovom počte obyvateľov okresu. K 31.12.2018 na území okresu Sabinov žilo 60 378 obyvateľov, čo predstavuje nárast o 0,64% v porovnaní s rokom 2017.

Tab. č. 2: Vývoj počtu obyvateľov v okrese Sabinov

	r. 2018	r. 2017
Sabinov	60 378	59 995

Z celkového počtu obyvateľov bolo 30 102 žien (49,86%), čo predstavuje nárast o 0,63% v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2017 a 30 276 mužov (51,14%), čo predstavuje nárast o 0,64 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V okrese Sabinov podiel osôb v produktívnom veku predstavuje 66,16%. Priemerný vek obyvateľa je 35,52 rokov.

V roku 2018 bol zaznamenaný prirodzený prírastok obyvateľstva 538 osôb a úbytok sťahovaním obyvateľstva 155 osôb. Celkový prírastok obyvateľstva v okrese Sabinov predstavoval 383 osôb.

Počet živonarodených detí v roku 2018 bol 987, tzn., že v porovnaní s rokom 2017 vzrástol o 8,82%. V roku 2018 dojčenecká úmrtnosť predstavovala 9,12/1000 novorodencov. V roku 2018 zomrelo v okrese Sabinov 449 osôb, z toho 224 žien (39,89%) a 225 mužov (50,11%). V porovnaní s rokom 2017 ide o pokles celkovej úmrtnosti o 6,07%. Čo sa týka žien a mužov, v porovnaní s rokom 2017 počet zomrelých žien klesol o 1,32% a počet zomrelých mužov taktiež poklesol o 8,91% .

Pri sledovaní zdravotného stavu obyvateľstva pozorujeme rozdiely v chorobnosti majoritnej populácie v porovnaní s populáciou žijúcou v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. V okrese Prešov žijú rómovia v 36 osadách, v okrese Sabinov v 16 osadách. Nízky hygienický štandard bývania, často bez zásobovania nezávadnou pitnou vodou, vysoká takmer 100% nezamestnanosť, výrazne vplývajú nielen na šírenie prenosných ochorení, ale celkovo na zdravotný stav. U tejto skupiny obyvateľstva je pozorovaný častejší výskyt parazitárnych a bakteriálnych črevných ochorení a v pravidelných cykloch epidémií vírusovej hepatitídy A.

V okrese Prešov je evidovaných 33 všeobecných ambulancií pre deti a dorast a 1 zariadenie – Detský Domov na Požiarnickej ulici v Prešove. V okrese Sabinov je evidovaných 13 všeobecných ambulancií pre deti a dorast. Každoročne sa vykonáva pravidelná kontrola očkovania, pri ktorej sa sleduje zaočkovanosť populácie. Na všetkých spomínaných ambulanciách bola realizovaná kontrola zaočkovanosti v stanovených ročníkoch narodenia. Počet kontrolovaných ročníkov a očkovaní v porovnaní s predchádzajúcim kontrolovaným obdobím vzrástol. Kontrola povinného očkovania v okrese Prešov a Sabinov bola v roku 2019 vykonávaná podľa odborného usmernenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. OE/5499/2019, RZ-120622/2019 zo dňa 9.7.2019 za obdobie od 1.9.2018 do 31.8.2019. V okrese Prešov bol v porovnaní s predchádzajúcim kontrolovaným obdobím zaznamenaný nárast zaočkovanosti o 1,2%, v okrese Sabinov bol zaznamenaný pokles zaočkovanosti o 0,7%. Zaočkovanosť sa v okrese Prešov pohybovala v rozsahu od 93,3% do 95,3% (minulý rok od 92,1 do 94,7). V okrese Sabinov sa zaočkovanosť v kontrolovanom období pohybovala v rozsahu od 95,0% do 98,0% (minulý rok od 95,7% do 98,5%). Zaočkovanosť nižšia ako 95% bola v okrese Prešov zistená v 7 kontrolovaných druhoch očkovania, v okrese Sabinov nebola zistená. Hranicu 90% zaočkovanosti nedosiahlo v okrese Prešov 14 a v okrese Sabinov 5 všeobecné ambulancie pre deti a dorast. Pri kontrole očkovania neboli zistené nedostatky v evidencii, dokumentácii a vo výkone očkovania. V okrese Prešov a Sabinov nie sú zriadené utečenecké tábory. Pri kontrole očkovania neboli zistené závažnejšie problémy, menšie problémy sa riešili priebežne, osobným kontaktom s lekármi. Na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove sa priebežne rieši aj problematika odmietnutého očkovania.

II. STRUČNÁ EPIDEMIOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA OKRESU PREŠOV A SABINOV V ROKU 2019

II.1 Alimentárne nákazy

V tejto skupine ochorení nedošlo k zmene chorobnosti na **brušný týfus** v okrese Prešov a Sabinov. V roku 2018 sme ochorenie na brušný týfus v okrese Prešov a Sabinov neevidovali.

V roku 2019 sme v okrese Prešov zaznamenali pokles chorobnosti na **salmonelózu** v porovnaní s predchádzajúcim rokom - index 0,82. Hlásených bolo 207 ochorení s chorobnosťou 118,26/100 000 obyvateľov, minulý rok 251 ochorení (chorobnosť 143,40/100 000 obyvateľov). V roku 2019 boli zaznamenané 4 bezpríznakové vylučovania salmonel (chorobnosť 2,29/100 000 obyvateľov), predchádzajúci rok bezpríznakové vylučovanie salmonel v okrese Prešov bolo hlásené v 3 prípadoch ochorení, chorobnosť 1,71/100 000 obyvateľov. V okrese Sabinov sme evidovali pokles chorobnosti v porovnaní s rokom 2018, index - 0,90. Hlásených bolo 132 ochorení s chorobnosťou 218,62/100 000 obyvateľov (v roku 2018 – chorobnosť 241,81/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 146). Bezpríznakové vylučovanie salmonel v roku 2019 v okrese Sabinov bolo zaznamenané v 3 prípadoch ochorenia, chorobnosť 4,97/100 000 obyvateľov. Predchádzajúci rok bolo hlásené 1 bezpríznakové vylučovanie salmonel, chorobnosť 1,66/100 000 obyvateľov. Najvyššia chorobnosť bola v oboch okresoch zaznamenaná vo vekovej skupine detí do jedného roka a 1 – 4-ročných detí. Najviac ochorení bolo spôsobených Salmonella enteritidis – okres Prešov 83,89% ochorení a okres Sabinov 72,59% ochorení. Ochorenia sa vyskytovali vo väčšine prípadov sporadicky. V okrese Prešov sme zaznamenali 9 rodinných epidemických výskytov a 1 epidemický výskyt s počtom 5 a viac ochorení. V okrese Sabinov sme zaznamenali 4 rodinné epidemické výskyty ochorení a 2 epidemické výskyty salmonelózy s počtom 5 a viac ochorení. V anamnéze chorých naďalej pretrvávala konzumácia jedál z nedostatočne tepelne spracovaných vajec.

V roku 2019 sme zaznamenali mierny nárast chorobnosti na **bacilárnu dyzentériu** v okrese Prešov - index 1,06, kde bolo hlásených 17 ochorení s chorobnosťou 9,71/100 000 obyvateľov (v roku 2018 – 16 ochorení, chorobnosť 9,14/100 000 obyvateľov). Bezpríznakové vylučovanie nebolo zaznamenané. V okrese Sabinov ochorelo 5 osôb (chorobnosť 8,28/100 000 obyvateľov), čo predstavuje pokles chorobnosti v porovnaní s minulým rokom - index 0,38 (r. 2018 – 13 ochorení, chorobnosť 21,53/100 000 obyvateľov). Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola v oboch okresoch evidovaná u 0-ročných a 1 – 4-ročných detí. V najväčšej miere sa na vzniku ochorení podieľala Shigella flexneri v okrese Prešov – 70,59%, v okrese Sabinov – 80,00%. Ochorenia sa vyskytovali len sporadicky.

V skupine **iných bakteriálnych infekcií** sme v okrese Prešov a Sabinov zaznamenali nárast chorobnosti v porovnaní s minulým rokom. V okrese Prešov bolo hlásených **662 ochorení s chorobnosťou 378,20/100 000 obyvateľov** (r. 2018 – 546 ochorení, chorobnosť 311,93/100 000 obyvateľov). V okrese Sabinov bolo zaznamenaných **221 ochorení s chorobnosťou 366,03/100 000 obyvateľov** (r. 2018 – 181 ochorení, chorobnosť 299,78/100 000 obyvateľov). Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť naďalej prevládala vo vekových skupinách detí do 1 roka a 1 – 4-ročných detí. Pôvodcom ochorení bol Campylobacter v okrese Prešov v 65,71% a v okrese Sabinov v 87,78%. V anamnéze prevládala konzumácia nedostatočne tepelne spracovaných jedál z hydiny a mäsových výrobkov ako aj ovčích syrov kupovaných na rôznych salašoch. V okrese Prešov bolo zaznamenaných 9 rodinných epidemických výskytov kamylobakteriôzy a v okrese Sabinov 1 rodinný epidemický výskyt kamylobakteriôz.

V skupine **vírusových črevných infekcií** sme v okrese Prešov aj Sabinov zaznamenali výrazný nárast chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V roku 2019 bolo v okrese Prešov hlásených 283 ochorení s chorobnosťou 161,68/100 000 obyvateľov (v roku 2018 hlásených 210 ochorení, chorobnosť 119,97/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu ochorení bolo 66 nozokomiálneho charakteru, čo predstavuje 23,32%. V roku 2018 bolo v okrese Sabinov hlásených 173 ochorení s chorobnosťou 286,53/100 000 obyvateľov (v roku 2018 hlásených 112 ochorení, chorobnosť 185,50/100 000 obyvateľov). Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť naďalej prevládala vo vekových skupinách 0-ročných a 1 – 4-ročných detí. Najviac ochorení bolo spôsobených rotavírusom – okres Prešov 62,19 % ochorení a okres Sabinov 69,36% ochorení. V okrese Prešov bol výskyt ochorení sporadický, zaznamenané boli 3 rodinné epidemické výskyty ochorení, v okrese Sabinov sme okrem sporadických prípadov zaznamenali 4 rodinné epidemické výskyty ochorení a 1 epidemický výskyt s počtom 5 a viac chorých.

II.2 Vírusové hepatitídy

V roku 2019 sme v okrese Prešov zaznamenali 1 ochorenie na **vírusovú hepatitídu A** s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku nebolo hlásené žiadne ochorenie. V okrese Sabinov bola podobne ako predchádzajúci rok zaznamenaná nulová chorobnosť na VHA.

V roku 2019 bolo v okrese Prešov hlásené 1 ochorenie na **akútnu vírusovú hepatitídu B**, v okrese Sabinov sme ochorenie nezaznamenali. V predchádzajúcom roku bolo v okrese Prešov a Sabinov hlásené 1 ochorenie na **akútnu vírusovú hepatitídu B**. V okrese Prešov bolo hlásené 1 ochorenie na **akútnu vírusovú hepatitídu C**. Zároveň sme v oboch okresoch zaznamenali **výskyt ochorenia na akútnu hepatitídu E**.

V oboch okresoch bol hlásený pokles ochorení na **chronickú vírusovú hepatitídu B**. V okrese Prešov bolo zaznamenaných 6 ochorení s chorobnosťou 3,43/100 000 obyvateľov (r. 2018 - 8 ochorení, chorobnosť 4,59/100 000 obyvateľov), V okrese Sabinov bolo evidované 1 ochorenie, chorobnosť 1,66/100 000 obyvateľov (r. 2018 8 ochorení, chorobnosť 13,33/100 000 obyvateľov). Hlásené boli 5 ochorenia v okrese Prešov a v okrese Sabinov žiadne ochorenie na **chronickú vírusovú hepatitídu C**.

II.3 Skupina nákaz preventabilných očkovaním

V oboch okresoch naďalej pretrvávala priaznivá situácia vo výskyte **rubeoly**.

V roku 2019 sme zaznamenali v okrese Sabinov 1 ochorenie na **kožnú diftériu**. V okrese Prešov sme evidovali 2 ochorenia na **osýpky**.

V roku 2019 sme nezaznamenali podstatnú zmenu chorobnosti na **parotitídu** v okrese Prešov. Hlásené boli 3 parotitídy s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov, rovnako ako predchádzajúci rok 2018– 3 ochorenia s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov. V okrese Sabinov bola zaznamenaná zvýšená chorobnosť na parotitídu. Hlásené boli 3 ochorenia s chorobnosťou 4,97/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku bola hlásená nulová chorobnosť.. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o sporadické ochorenia.

V okrese Prešov bol zaznamenaný výrazný nárast chorobnosti na **pertussis**. Hlásené boli 33 ochorenia na čierny kašeľ s chorobnosťou 18,85/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu sa v 5 prípadoch ochorenie vyskytlo u očkovaných detí (vzhľadom k veku). V roku 2019 bol v okrese Sabinov evidovaný nárast chorobnosti na **pertussis**. Hlásené boli 27 ochorenia s chorobnosťou 44,72/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku v okrese Sabinov ochorenie na pertussis bolo hlásené v 2 prípadoch. Ochorenia sa vyskytovali u očkovaných detí a neočkovaných.

V roku 2019 boli v okrese Prešov hlásené 4 **septikémie vyvolané Streptococcus pneumoniae** s chorobnosťou 2,29/100 000 obyvateľov, čo predstavuje vyššiu chorobnosť v sledovanom 10-ročnom období (r. 2018 – chorobnosť 0,57/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 1). Zaznamenaná chorobnosť je nižšia aj v porovnaní s 5-ročným priemerom. Všetky prípady sa vyskytovali u neočkovaných osôb. V okrese Sabinov boli hlásené 2 ochorenia s chorobnosťou 3,31/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku nebola hlásená žiadna septikémia vyvolaná Streptococcus pneumoniae.

V okrese Sabinov evidujeme 1 ochorenie na **pneumokokovú meningitídu** s chorobnosťou 1,66/100 000 obyvateľov.

Hemofilové invazívne ochorenie v roku 2019 v okrese Prešov a Sabinov nebolo hlásené.

II.4 Skupina respiračných nákaz

Zaznamenaný bol pnárast chorobnosti na **varicellu** v oboch okresoch, v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V okrese Prešov bolo hlásených 117 ochorení s chorobnosťou 66,84/100 000 obyvateľov (r. 2018 – 85 ochorení s chorobnosťou 48,56/100 000 obyvateľov) – index 1,38. Hlásená bola 1 varicelová meningitída. V okrese Sabinov bolo evidovaných 255 prípadov ochorení s chorobnosťou 422,34/100 000 obyvateľov (r. 2018 – 116 prípadov ochorení s chorobnosťou 192,12/100 000 obyvateľov) – index 2,20.

U **ARO** sme zaznamenali pokles chorobnosti v okrese Prešov aj okrese Sabinov. V prípade **CHPO** bol v okrese Prešov evidovaný pokles a v okrese Sabinov taktiež pokles chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V roku 2019 bolo v okrese Prešov hlásených 37 848 akútnych respiračných ochorení s chorobnosťou 164 437,8/100 000 obyvateľov v starostlivosti lekárov hlásiacich v kalendárnom roku 2019, s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0 – 5-ročných detí (r. 2018 – 41 345 akútnych respiračných ochorení s chorobnosťou 196 120,5/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu ARO bolo hlásených 4 913 chrípke podobných ochorení s chorobnosťou 21 345,5/100 000 obyvateľov s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0 – 5-ročných detí (v roku 2018 – 6 156 chrípke podobných ochorení s chorobnosťou 29 201,1/100 000 obyvateľov). Hlásených bolo 1 775 komplikácií, čo predstavuje 4,69% z celkového počtu ARO (v predchádzajúcom roku bolo hlásených 2 016 komplikácií).

V roku 2019 bolo v okrese Sabinov hlásených 36 628 ARO s chorobnosťou 159 730,4/100 000 obyvateľov v starostlivosti lekárov hlásiacich v kalendárnom roku 2019, s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0-5-ročných detí (v roku 2018 hlásených 36 209 ARO s chorobnosťou 167 928,1/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu ARO bolo hlásených 2 075 chrípke podobných ochorení s chorobnosťou 9 048,8/100 000 obyvateľov s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0 - 5-ročných (v roku 2018 hlásených 2 775 chrípke podobných ochorení s chorobnosťou 12 869,7/100 000 obyvateľov). Hlásených bolo 2 564 komplikácií, čo predstavuje 7,00% z celkového počtu ARO (vlni hlásených 2 483 komplikácií)

II.5 Neuroinfekcie

V roku 2019 bol v okrese Prešov zaznamenaný pokles chorobnosti **meningokokových invazívnych ochorení** v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V roku 2019 sme v okrese Prešov nezaznamenali žiadne meningokokové invazívne ochorenia. Predchádzajúci rok 2 ochorenia s chorobnosťou 1,15/100 000 obyvateľov. V okrese Sabinov sme zaznamenali pokles chorobnosti **meningokokových invazívnych ochorení**. Hlásené boli 4 ochorenia s chorobnosťou 6,62/100 000 obyvateľov (4x meningokoková meningitída). V predchádzajúcom roku boli hlásené 6 ochorenia s chorobnosťou 9,94/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 sme v okrese Prešov zaznamenali 1 ochorenie na **enterovírusovú meningitídu** s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov.

II.6 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V tejto skupine ochorení sme v roku 2019 v okrese Prešov zaznamenali nárast chorobnosti **kliešťovej encefalitídy** (1,14/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 2), v porovnaní s predchádzajúcim rokom, kedy nebolo hlásené žiadne ochorenie.

V roku 2019 boli v okrese Prešov hlásené 7 ochorenia na **hemoragickú horúčku s renálnym sy** s chorobnosťou 4,00/100 000 obyvateľov, čo predstavuje nárast chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2018 - 4 ochorenia, chorobnosť 2,30/100 000 obyvateľov. V okrese Sabinov došlo k nárastu chorobnosti v porovnaní s minulým rokom. Hlásené boli 2 ochorenia s chorobnosťou 3,31/100 000 obyvateľov (r. 2018 - 1 ochorenie, chorobnosť 1,67/100 000 obyvateľov.

V oboch okresoch Prešov aj Sabinov boli hlásené ochorenia na **Lymeskú chorobu**. V porovnaní s predchádzajúcim rokom ide v okrese Prešov o pokles chorobnosti a v okrese Sabinov o nárast chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi. **Okres Prešov** 3 ochorenia s chorobnosťou 1,14/100 000 obyvateľov. **Okres Sabinov** 2 ochorenia s chorobnosťou 3,31/100 000 obyvateľov. Zároveň výskyt ochorenia na artritídu pri Lymeskej chorobe (**dg. M01.2**) **nebol hlásený v okrese Prešov**. Ochorenie na polyneuropatiu pri Lymeskej chorobe (**dg. G63.0**) v okrese Prešov bol zaznamenaný v 1 prípade. **V okrese Sabinov** neboli evidované ochorenia na artritídu pri Lymeskej chorobe (**dg. M01.2**) a polyneuropatiu pri Lymeskej chorobe (**dg. G63.0**).

V okrese Prešov boli v roku 2019 zaznamenané 2 ochorenia s chorobnosťou 1,14/100 000 obyvateľov. Zároveň v okrese Sabinov nebolo hlásené ochorenie na **toxoplazmózu**.

V sledovanom 10-ročnom období v okrese Prešov a Sabinov ochorenie na **besnotu** u ľudí nebolo zaznamenané. Poranenia ľudí z besnoty podozrivým zvieratám boli hlásené v okrese Prešov u 14 osôb (v roku 2018 hlásených 21 poranení) a v okrese Sabinov u 7 osôb (v roku 2018 hlásené 4 poranenia).

II.7 Nákazy kože a slizníc

V tejto skupine ochorení bol v okrese Prešov zaznamenaný pokles chorobnosti a v okrese Sabinov nárast chorobnosti na **svrab**. V roku 2019 v okrese Prešov bolo hlásených 26 ochorení (chorobnosť 14,85/100 000 obyvateľov). V okrese Prešov bol zaznamenaný 1 epidemický výskyt svrabu na detskom oddelení FNŠP J.A. Reimana Prešov. V okrese Sabinov bolo evidovaných 31 ochorení (chorobnosť 51,34/100 000 obyvateľov), predchádzajúci rok 10 ochorení s chorobnosťou 16,56/100 000 obyvateľov. V okrese Sabinov bol zaznamenaný 1 epidemický výskyt.

II.8 Iné infekcie - nezaradené

V roku 2019 sme v okrese Prešov zaznamenali 37 iných septikémií (NN charakteru) s chorobnosťou 21,14/100 000 obyvateľov, v roku 2018 bolo hlásených 10 septických ochorení s chorobnosťou 5,71/100 000 obyvateľov.

V okrese Prešov boli v roku 2019 hlásené **6 iné puerperálne infekcie s chorobnosťou 3,43/100 000 obyvateľov** (všetky hlásené ako NN gynekologicko-pôrodnického oddelenia). Predchádzajúci rok boli hlásené 3 ochorenia s chorobnosťou 1,72/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 boli v okrese Prešov zaznamenané 5 ochorenia na bakteriálnu sepsu novorodenca nozokomiálneho charakteru s chorobnosťou 2,86/100 000 obyvateľov (dg. P 36.8–5x) z novorodeneckého odd. (JRSN) FNŠP J. A. Reimana Prešov (1x Klebsiela pneumoniae - nosohltan, 1x Klebsiela pneumoniae – katéter, 1x Klebsiela pneumoniae - kanyla, 2x Klebsiela pneumoniae- výter z mandlí).

V predchádzajúcom roku hlásené 3 ochorenia (dg. P 36.3-1x, dg. P 36.4-1x, P 36.8–1x) s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 bol v okrese Prešov hlásený 1 novozistený prípád bezpríznakovej infekcie vírusom HIV s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku sme prípad bezpríznakovej infekcie vírusom HIV nezaznamenali v okrese Prešov a Sabinov nezaznamenali.

II.9 Nozokomiálne nákazy

V roku 2019 bolo zo zdravotníckych zariadení okresu Prešov hlásených spolu **509 nozokomiálnych nákaz**, čo predstavuje nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2018 – 334 NN). Pri počte 63 986 hospitalizovaných pacientov je **proporcía hlásených NN 0,80%**, čo i napriek zvyšujúcemu sa počtu hlásených NN nemusí zodpovedať skutočnému stavu. Nozokomiálne nákazy hlásilo len lôžkové zdravotnícke zariadenie – FNŠP J. A. Reimana Prešov.

V okrese Sabinov výskyt nozokomiálnych nákaz nebol evidovaný.

Tab. II.1: Výskyt prenosných ochorení v okrese Prešov a porovnávacie indexy, rok 2019

Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2019 abs.	Rok 2018 abs.	Index 2019/2018	Priemer 2014-2018	Index2019/P	Chorobnosť v r. 2019	Priemer ch. 2014-2018
A02	Iné infekcie salmonelami	207	251	0,82	272	0,76	118,26	156,85
A02N	Vylučovanie salmonel	4	3	1,33	3,4	1,18	2,29	1,96
A03	Šigelóza	17	16	1,06	24,2	0,70	9,71	13,95
A03N	Vylučovanie šigel	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	0,46
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli	6	6	1,00	18,2	0,33	3,43	10,49
A045	Kampylobakteriálna enteritída	435	422	1,03	406	1,07	248,52	234,12
A046	Enteritída zapr. Yersinia enterocolitica	11	9	1,22	9,6	1,15	6,28	5,54
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	210	109	1,93	62,6	3,35	119,97	36,10
A07	Iné protozoárne črevné choroby	5	7	0,71	2,6	1,92	2,86	1,50
A08	Vírusové a iné šp. črevné infekcie	283	210	1,35	161,8	1,75	161,68	93,30
A09	Hnačka a gastroenteritída pr.inf. pôvodu	118	161	0,73	182,8	0,65	67,41	105,41
A32	Listerióza	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	0,35
A370	Divý kašeľ vyv. Bordetella pertussis	33	3	11,00	5	6,60	18,85	2,88
A38	Šarlach - scarlatína	0	1	0,00	1,2	0,00	0,00	0,69
A39	Meningokoková infekcia	0	2	0,00	1,6	0,00	0,00	0,92
A402	Septikémia vyv. streptokokom sk. D	1	2	0,50	1	1,00	0,57	0,58
A403	Septikémia vyv. S. pneumoniae	4	1	4,00	2,4	1,67	2,29	1,38
A410	Septikémia vyvolaná S. aureus	6	3	2,00	4,4	1,36	3,43	2,54
A411	Septikémia vyv. inými šp. stafylokokmi	5	2	2,50	2,2	2,27	2,86	1,27
A412	Septikémia vyv. nešp. stafylokokmi	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,23
A415	Septikémia vyv. inými G- organizmami	19	5	3,80	5,4	3,52	10,85	3,11
A418	Iná špecifikovaná septikémia	6	0	0,00	0,4	15,00	3,43	0,23
A419	Sepsa, bližšie neurčená	1	0	0,00	0	0,00	0,57	0,00
A51	Včasný syfilis	0	2	0,00	2,4	0,00	0,00	1,38
A53	Iný a bližšie neurčený syfilis	1	3	0,33	2,4	0,42	0,57	1,38
A69	Iné spirochétové infekcie	2	3	0,67	4,8	0,42	1,14	2,77
A81	Pomalé vírusové infekcie CNS	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,12
A84	Kliešťová encefalitída	2	0	0,00	1,6	1,25	1,14	0,92

Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2019 abs.	Rok 2018 abs.	Index 2019/2018	Priemer 2014-2018	Index2019/P	Chorobnosť v r. 2019	Priemer ch. 2014-2018
A87	Vírusová meningitída	1	10	0,10	3	0,33	0,57	1,73
B01	Varicella	117	85	1,38	184,8	0,63	66,84	106,56
B02	Herpes zoster	8	14	0,57	16,6	0,48	4,57	9,57
B15	Akútna hepatitída A	1	0	0,00	18,4	0,05	0,57	10,61
B16	Akútna hepatitída B	1	1	1,00	1,6	0,63	0,57	0,92
B171	Akútna hepatitída C	1	0	0,00	0	0,00	0,57	0,00
B181	Chronická vírusová hepatitída B	6	8	0,75	4,8	1,25	3,43	2,77
B182	Chronická vírusová hepatitída C	5	6	0,83	6	0,83	2,86	3,46
B26	Parotitída bez komplikácií	3	3	1,00	74,2	0,04	1,71	42,79
B27	Infekčná mononukleóza	26	37	0,70	38,4	0,68	14,85	22,14
B58	Toxoplazmóza	2	0	0,00	1,6	1,25	1,14	0,92
B86	Svrab - scabies	26	82	0,32	108,2	0,24	14,85	62,39
G00	Bakteriálna meningitída	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,23
G61	Zápalová polyneuropatia	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,12
G630	Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe	1	1	1,00	0,2	5,00	0,57	0,12
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	14	21	0,67	17,4	0,80	8,00	10,03
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV (vírusom ľudského imunodeficitu)	1	0	0,00	0,8	1,25	0,57	0,46

Tab. II.2: Výskyt prenosných ochorení v okrese Sabinov a porovnávacie indexy, rok 2019

Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2019 abs.	Rok 2018 abs.	Index 2019/2018	Priemer 2014-2018	Index2019/P	Chorobnosť v r. 2019	Priemer ch. 2014-2018
A02	Iné infekcie salmonelami	132	146	0,90	97,4	1,36	218,62	163,22
A02N	Vylučovanie salmonel	3	1	3,00	1,6	1,88	4,97	2,68
A03	Šigelóza	5	13	0,38	18,8	0,27	8,28	31,50
A03N	Vylučovanie šigel	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,34
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli	1	0	0,00	8,4	0,12	1,66	14,08
A045	Kampylobakteriálna enteritída	194	167	1,16	200,8	0,97	321,31	336,49
A046	Enteritída zapr. Yersiania enterocolitica	10	9	1,11	8	1,25	16,56	13,41
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	14	3	4,67	3,8	3,68	23,19	6,37
A048	Iné špecifikované bakteriálne infekcie	2	2	1,00	0,4	5,00	3,31	0,67
A05	Iné bakteriálne otravy potravinami	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,34
A07	Iné protozoárne črevné choroby	0	2	0,00	1,2	0,00	0,00	2,01
A08	Vírusové a iné šp. črevné infekcie	173	112	1,54	81,4	2,13	286,53	136,41
A09	Hnačka a gastroenteritída pr. inf.pôvodu	52	59	0,88	59,8	0,87	86,12	100,21
A32	Listerióza	1	0	0,00	0	0,00	1,66	0,00
A370	Divý kašeľ vyv. Bordetella pertussis	27	2	13,50	1,2	22,50	44,72	2,01
A38	Šarlach - scarlatina	0	0	0,00	1	0,0	0,00	1,68
A39	Meningokoková infekcia	4	6	0,67	3	1,33	6,62	5,03
A403	Septikémia vyv. S. pneumoniae	2	0	0,00	0,4	5,00	3,31	0,67
A413	Septikémia vyv. H. influenzae	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,34
A415	Septikémia vyv. inými G- organizmami	1	0	0,00	0	0,00	1,66	0,00
A53	Iný a bližšie neurčený syfílís	0	2	0,00	1	0,00	0,00	1,68
A69	Iné spirochétové infekcie	2	1	2,00	1	2,00	3,31	1,68
B01	Varicella	255	116	2,20	194,2	1,31	422,34	325,43
B02	Herpes zoster	4	5	0,80	4,2	0,95	6,62	7,04
B15	Akútna hepatitída A	0	0	0,00	4	0,00	0,00	6,70
B16	Akútna hepatitída B	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	0,67
B171	Akútna hepatitída C	0	1	0,00	0,6	0,00	0,00	1,01
B181	Chronická vírusová hepatitída B	1	8	0,13	4,4	0,23	1,66	7,37

Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2019 abs.	Rok 2018 abs.	Index 2019/2018	Priemer 2014-2018	Index2019/P	Chorobnosť v r. 2019	Priemer ch. 2014-2018
B182	Chronická vírusová hepatitída C	0	3	0,00	2,2	0,00	0,00	3,69
B26	Mumps – Parotitis epidemica	3	0	0,00	77	0,04	4,97	129,03
B27	Infekčná mononukleóza	7	9	0,78	9,8	0,71	11,59	16,42
B58	Toxoplazmóza	0	2	0,00	1,2	0,00	0,00	2,01
B86	Svrab - scabies	31	10	3,10	9,6	3,23	51,34	16,09
G00	Bakteriálna meningitída	1	2	0,50	0,8	1,25	1,66	1,34
G001	Pneumokoková meningitída	1	2	0,50	0,6	1,67	1,66	1,01
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	7	4	1,75	7	1,00	11,59	11,73
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV (vírusom ľudského imunodeficitu)	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,67

Kód MKCH	Ochorenie		Rok									
			2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
A32	Listerióza	abs.	0	1	0	0	2	1	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,59	0,00	0,00	1,16	0,58	0,00	0,00	0,00	0,00
A370	Divý kašeľ vyv. Bordetella pertussis	abs.	1	1	3	1	13	1	2	6	3	33
		rel.	0,60	0,59	1,76	0,58	7,57	0,58	1,15	3,44	1,71	18,85
A38	Šarlach - scarlatina	abs.	2	0	1	2	2	2	0	1	1	0
		rel.	1,19	0,00	0,59	1,17	1,16	1,16	0,00	0,57	0,57	0,00
A39	Meningokoková infekcia	abs.	6	1	2	0	1	1	1	3	2	0
		rel.	3,58	0,59	1,17	0,00	0,58	0,58	0,58	1,72	1,14	0,00
A402	Septikémia vyv. streptokokom sk. D	abs.	0	1	0	0	0	0	2	1	2	1
		rel.	0,00	0,59	0,00	0,00	0,00	0,00	1,15	0,57	1,14	0,57
A403	Septikémia vyvolaná Streptococcus pneumoniae	abs.	0	3	3	3	2	1	2	6	1	4
		rel.	0,00	1,77	1,76	1,75	1,16	0,58	1,15	3,44	0,57	2,29
A408	Iná streptokoková septikémia	abs.	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,59	0,00	0,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A410	Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	abs.	1	1	1	2	2	5	10	2	3	6
		rel.	0,60	0,59	0,59	1,17	1,16	2,90	5,77	1,15	1,71	3,43
A411	Septikémia vyv. inými špecifikovanými stafylokokmi	abs.	1	9	8	2	1	0	1	7	2	5
		rel.	0,60	5,30	4,69	1,17	0,58	0,00	0,58	4,02	1,14	2,86
A412	Septikémia vyv. nešpecifikovanými stafylokokmi	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,58	0,57	0,00	0,00
A414	Septikémia vyvolaná anaeróbmami	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A415	Septikémia vyvolaná inými G- organizmami	abs.	5	12	1	9	5	1	6	10	5	19
		rel.	2,98	7,07	0,59	5,26	2,91	0,58	3,46	5,74	2,86	10,85
A418	Iná špecifikovaná septikémia	abs.	0	2	0	17	0	2	0	0	0	6
		rel.	0,00	1,18	0,00	9,93	0,00	1,16	0,00	0,00	0,00	3,43
A419	Nešpecifikovaná septikémia	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,57
A51	Včasný syfilis	abs.	1	2	1	2	3	0	6	1	2	0
		rel.	0,60	1,18	0,59	1,17	1,75	0,00	3,46	0,57	1,14	0,00

Kód MKCH	Ochorenie		Rok									
			2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
A52	Neskorý syfilis	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,0	0,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A53	Iný a bližšie neurčený syfilis	abs.	3	2	0	3	6	2	1	0	3	1
		rel.	1,79	1,18	0,00	1,75	3,49	1,16	0,58	0,00	1,71	0,57
A69	Iné spirochétové infekcie	abs.	5	3	14	6	11	3	5	2	3	2
		rel.	2,98	1,77	8,21	3,50	6,40	1,74	2,88	1,15	1,71	1,14
A81	Pomalé vírusové infekcie CNS	abs.	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,58	0,00	0,00	0,58	0,00	0,00	0,00
A84	Kliešťová encefalitída	abs.	2	0	2	6	2	2	1	3	0	2
		rel.	1,19	0,00	1,17	3,50	1,16	1,16	0,58	1,72	0,00	1,14
A87	Vírusová meningitída	abs.	1	0	2	2	2	1	1	1	10	1
		rel.	0,60	0,00	1,17	1,17	1,16	0,58	0,58	0,57	5,71	0,57
B01	Varicella	abs.	171	201	59	94	406	178	151	104	85	117
		rel.	102,02	118,36	34,60	54,91	236,35	103,17	87,06	59,67	48,56	66,84
B02	Herpes zoster	abs.	19	29	12	25	26	14	14	15	14	8
		rel.	11,34	17,08	7,04	14,60	15,14	8,11	8,07	8,61	8,00	4,57
B15	Akútna hepatitída A	abs.	25	3	0	1	69	15	4	4	0	1
		rel.	14,92	1,77	0,00	0,58	40,17	8,69	2,31	2,30	0,00	0,57
B16	Akútna hepatitída B	abs.	1	1	1	1	4	2	0	1	1	1
		rel.	0,60	0,59	0,59	0,58	2,33	1,16	0,00	0,57	0,57	0,57
B171	Akútna hepatitída C	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,57
B181	Chronická vírusová hepatitída B	abs.	1	1	1	1	6	3	1	6	8	6
		rel.	0,60	0,59	0,59	0,58	3,49	1,74	0,58	3,44	4,57	3,43
B182	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	3	2	4	1	8	11	3	2	6	5
		rel.	1,79	1,18	2,35	0,58	4,66	6,38	1,73	1,15	3,43	2,86
B19	Nešpecifikovaná vírusová hepatitída	abs.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	1,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B26	Mumps – Parotitis epidemica	abs.	1	0	0	4	23	286	54	5	3	3
		rel.	0,60	0,00	0,00	2,34	13,39	165,76	31,13	2,87	1,71	1,71

Kód MKCH	Ochorenie		Rok									
			2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	65	49	56	58	37	37	43	38	37	26
		rel.	38,78	28,85	32,84	33,88	21,54	21,44	24,79	21,80	21,14	14,85
B58	Toxoplazmóza	abs.	3	2	1	2	4	1	1	2	0	2
		rel.	1,79	1,18	0,59	1,17	2,33	0,58	0,58	1,15	0,00	1,14
B86	Svrab – scabies	abs.	3	7	14	71	111	74	131	143	82	26
		rel.	1,79	4,12	8,21	41,47	64,62	42,89	75,53	82,05	46,85	14,85
G00	Bakteriálna meningitída	abs.	2	1	0	0	1	1	0	0	0	0
		rel.	1,19	0,59	0,00	0,00	0,58	0,58	0,00	0,00	0,00	0,00
G001	Pneumokoková meningitída	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G61	Zápalová polyneuropatia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,57	0,00
G630	Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		rel.	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,57	0,57
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	14	16	20	18	15	15	19	17	21	14
		rel.	8,35	9,42	11,73	10,51	8,73	8,69	10,95	9,75	12,00	8,00
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV (vírusom ľudského imunodeficitu)	abs.	0	0	0	1	2	1	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,58	1,16	0,58	0,00	0,57	0,00	0,57

Kód MKCH	Ochorenie		Rok									
			2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
A370	Divý kašeľ vyv. Bordetella pertussis	abs.	3	0	0	0	4	0	0	0	2	27
		rel.	5,19	0,00	0,00	0,00	6,78	0,00	0,00	0,00	3,31	44,72
A38	Šarlach - scarlatina	abs.	0	2	0	0	3	0	2	0	0	0
		rel.	0,00	3,44	0,00	0,00	5,09	0,00	3,35	0,00	0,00	0,00
A39	Meningokoková infekcia	abs.	0	0	0	0	0	4	3	2	6	4
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,74	5,03	3,33	9,94	6,62
A403	Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie	abs.	0	0	3	0	0	1	0	1	0	2
		rel.	0,00	0,00	5,13	0,00	0,00	1,69	0,00	1,67	0,00	3,31
A413	Septikémia vyv. H. influenzae	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,68	0,00	0,00	0,00
A415	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	1,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,66
A53	Iný a bližšie neurčený syfilis	rel.	1	0	0	0	3	0	0	0	2	0
		abs.	1,73	0,00	0,00	0,00	5,09	0,00	0,00	0,00	3,31	0,00
A69	Iné spirochétové infekcie	rel.	0	0	2	5	2	1	1	0	1	2
		abs.	0,00	0,00	3,42	8,51	3,39	1,69	1,68	0,00	1,66	3,31
A87	Vírusová meningitída	abs.	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	3,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B01	Varicella	abs.	184	223	100	347	178	273	259	145	116	255
		rel.	318,61	384,00	171,09	590,93	301,85	460,05	433,92	241,69	192,12	422,34
B02	Herpes zoster	abs.	5	8	6	12	5	1	5	5	5	4
		rel.	8,66	13,78	10,27	20,44	8,48	1,69	8,38	8,33	8,28	6,62
B15	Akútna hepatitída A	abs.	3	0	0	0	0	20	0	0	0	0
		rel.	5,19	0,00	0,00	0,00	0,00	33,70	0,00	0,00	0,00	0,00
B16	Akútna hepatitída B	abs.	2	0	0	1	0	0	0	1	1	0
		rel.	3,46	0,00	0,00	1,70	0,00	0,00	0,00	1,67	1,66	0,00
B171	Akútna hepatitída C	abs.	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	1,70	0,00	0,00	1,67	1,66	0,00
B181	Chronická vírusová hepatitída B	abs.	2	0	1	0	2	4	2	6	8	1
		rel.	3,46	0,00	1,71	0,00	3,39	6,74	3,35	10,00	13,25	1,66

Kód MKCH	Ochorenie		Rok									
			2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
B182	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	0	0	1	1	5	2	0	1	3	0
		rel.	0,00	0,00	1,71	1,70	8,48	3,37	0,00	1,67	4,97	0,00
B19	Nešpecifikovaná vírusová hepatitída	abs.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	3,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B26	Mumps- Parotitis epidemica	abs.	0	0	1	1	3	380	2	0	0	3
		rel.	0,00	0,00	1,71	1,70	5,09	640,37	3,35	0,00	0,00	4,97
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	11	12	7	17	5	14	15	6	9	7
		rel.	19,05	20,66	11,98	28,95	8,48	23,59	25,13	10,00	14,91	11,59
B58	Toxoplazmóza	abs.	1	0	0	0	2	1	1	0	2	0
		rel.	1,73	0,00	0,00	0,00	3,39	1,69	1,68	0,00	3,31	0,00
B86	Svrab – scabies	abs.	9	8	11	17	20	5	5	8	10	31
		rel.	15,58	13,78	18,82	28,95	33,92	8,43	8,38	13,33	16,56	51,34
G00	Bakteriálna meningitída	abs.	0	0	0	0	0	1	1	0	2	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,69	1,68	0,00	3,31	1,66
G001	Pneumokoková meningitída	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	2	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,68	0,00	3,31	1,66
M012	Artritída pri Lymeskej borelióze	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	1,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	5	15	12	6	9	6	7	9	4	7
		rel.	8,66	25,83	20,53	10,22	15,26	10,11	11,73	15,00	6,62	11,59
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV (vírusom ľudského imunodeficitu)	abs.	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	1,70	3,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

III. EPIDEMIOLOGICKÁ SITUÁCIA V OKRESE PREŠOV A SABINOV V ROKU 2019

III.1 Skupina alimentárnych nákaz

III.1.1 Brušný týfus a paratýfus - A 01

Okres Prešov

V sledovanom období nebolo v okrese Prešov zaznamenané ochorenie na brušný týfus.

V okrese Prešov už nevidujeme ani jedného nosiča Salmonella typhi. Posledná nosička Salmonella typhi typ E1 zomrela v roku 2007.

Okres Sabinov

Ochorenia na brušný týfus sme evidovali len v roku 1993.

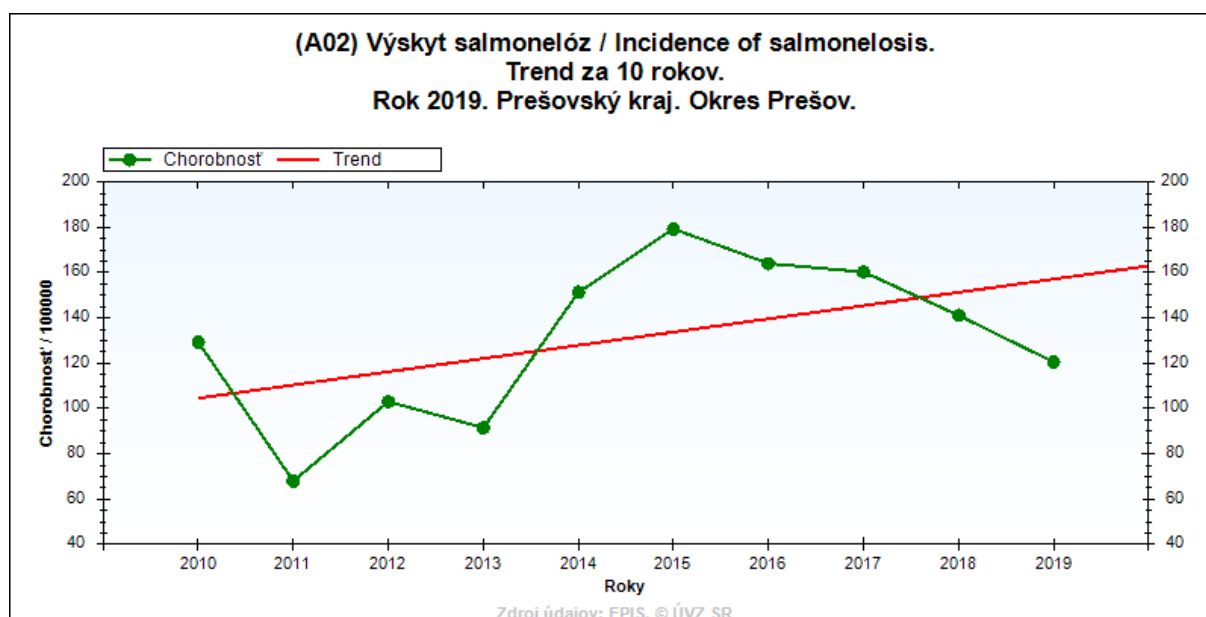
V okrese Sabinov už nie je evidovaný žiadny nosič brušného týfusu.

III.1.2 Salmonellosis - A 02

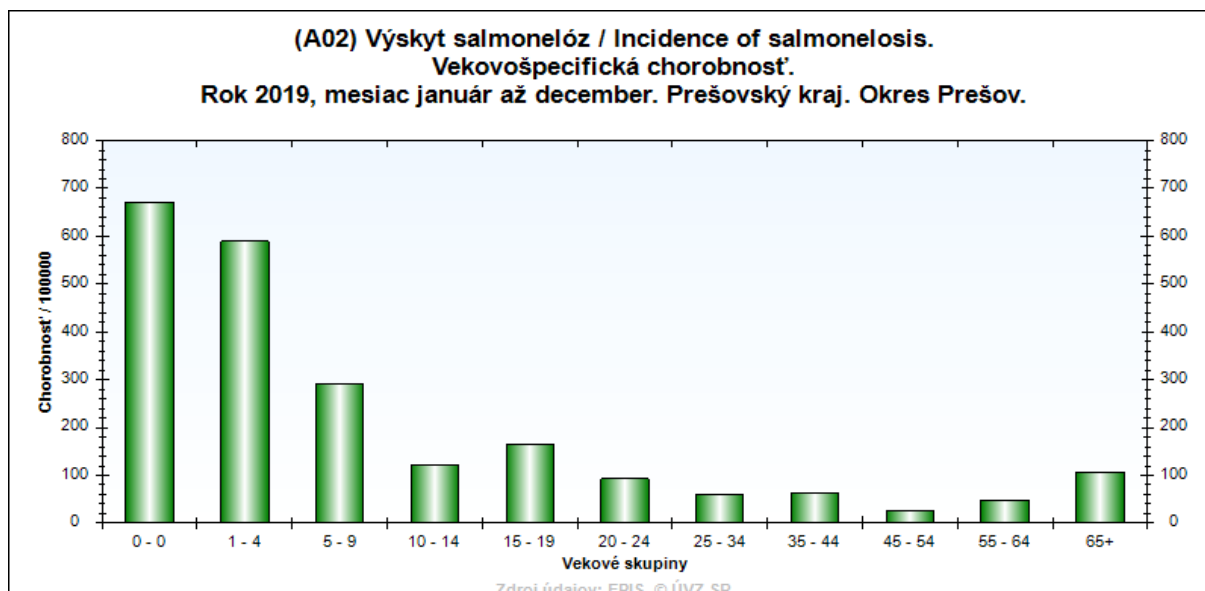
Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2015 – 173,88/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 300.

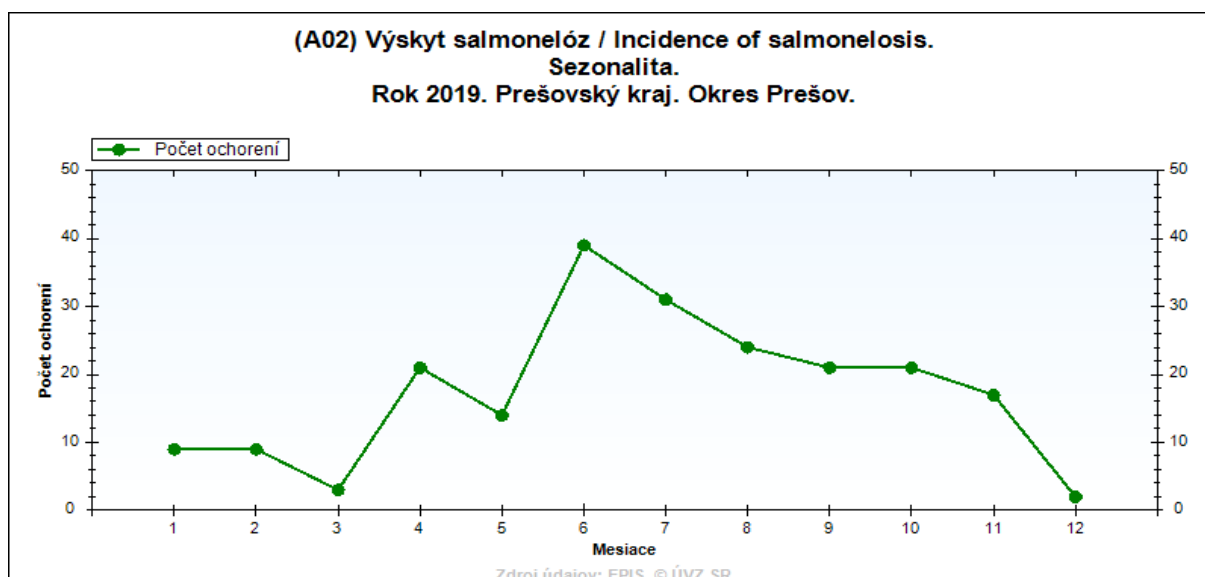
V roku 2019 bolo hlásených **207 ochorení s chorobnosťou 118,26/100 000 obyvateľov**, čo znamená, že došlo k poklesu chorobnosti v porovnaní s minulým rokom (r. 2018 – 251 ochorení, chorobnosť 143,40/100 000 obyvateľov) – index 0,82. Bezpríznakové vylučovanie salmonel v roku 2019 bolo zaznamenané v 4 prípadoch s chorobnosťou 2,29/100 000 obyvateľov, v minulom roku bezpríznakové vylučovanie salmonel bolo evidované v 3 prípadoch s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov. V 2 prípadoch boli ochorenia hlásené ako nozokomiálna nákaza, čo predstavuje 0,97%.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná vo vekovej skupine detí do 1 roka a 1 - 4-ročných detí.

Najviac ochorení sa vyskytlo v mesiaci jún a júl. Ochorelo 108 mužov a 99 žien. Hospitalizovaných bolo 37 pacientov. V 22 prípadoch bolo ochorenie zaznamenané u osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo tvorí 10,63%.

Ako etiologické agens sa uplatnilo 9 sérotypov uvedených v tab. III.1.1. V 8 prípadoch boli ochorenia spôsobené *Salmonellou Enterica*. Zo sérotypov naďalej prevládala *Salmonella enteritidis* - 177 prípadov, čo tvorí 83,89% z celkového počtu prípadov. *Salmonella typhimurium* bola izolovaná v 4 prípadoch ochorení – 1,90%.

Tab. III.1.1: Salmonelózy – frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov v okrese Prešov, rok 2019

P. č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		Z toho			
				Ochorenie		Vylučovanie	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	S. Bareilly	5	2,37	5	2,42	0	0,00
2.	S. Bovismorbificans	1	0,47	1	0,48	0	0,00
3.	S. Diarizonae (subsp. 3b)	1	0,47	1	0,48	0	0,00
4.	S. Enterica	8	3,79	8	3,86	0	0,00
5.	S. Enteritidis	177	83,89	173	83,57	4	100,00
6.	S. Hadar	1	0,47	1	0,48	0	0,00
7.	S. Infantis	2	0,95	2	0,97	0	0,00
8.	S. Kentucky	1	0,47	1	0,48	0	0,00
9.	S. Litchfield	1	0,47	1	0,48	0	0,00
10.	S. Typhimurium	4	1,90	4	1,93	0	0,00
11.	ZES- kult. nevyšetrený	10	4,74	10	4,83	0	0,00
	Spolu	211	100,00	207	100,00	4	100,00

V anamnéze neboli zistené žiadne pozoruhodnosti. U väčšiny chorých bola udávaná konzumácia jedál z nedostatočne tepelne upravených vajec.

Zaznamenaných bolo 9 rodinných epidemických výskytov s počtom chorých 19.

Tab. III.1.2: Prehľad rodinných epidemických výskytov salmonelóz v okrese Prešov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens	Faktor potvrdený	Faktor suspektný
1.	R/A020 – Mara, Prešov	10.4.2019 – 11.4.2019	2/0/4	S. Enteritidis	-	vajcia – obchodná sieť
2.	R/A020 – Kok, Prešov	17.4.2019 - 19.4.2019	2/0/4	S. Enteritidis	-	neznámy
3.	R/A020 – Kašča, Župčany	18.5.2019 – 19.5.2019	2/0/4	S. Enteritidis	-	vajcia – obchodná sieť
4.	PO/A020 – MŠ Budovateľská, Prešov	17.6.2019 - 17.6.2019	3/0/131	S. Enteritidis	-	zmiešaná strava
5.	R/A020 – Fogaš, Prešov	20.6.2019 - 27.6.2019	2/0/4	S. Enteritidis	-	neznámy

6.	R/A020 – Priščák, Radatice	27.6.2019 - 10.7.2019	1/1/4	S. Enteritidis	-	neznámy
7.	R/A020 – Poš, Chminianska N. Ves	22.7.2019 - 24.7.2019	2/0/4	S. Enteritidis	-	neznámy
8.	R/A020 – Štec, Prešov	21.8.2019 - 21.8.2019	3/0/5	S. Enteritidis	-	vajcia – obchodná sieť
9.	R/A020 – Urge, Prešov	10.9.2019 - 13.9.2019	2/0/3	S. Enteritidis	-	neznámy

V roku 2019 sme v okrese Prešov zaznamenali **1 epidemický výskyt** ochorenia na salmonelózu s počtom 5 a viac chorých:

V mesiaci júl bol zaznamenaný epidemický výskyt salmonelózy spôsobenej Salmonelou enteritidis (dg. A02.0) v rodine z obce Drienov, okres Prešov. V čase od 28.7.2019-30.7.2019 ochorelo 6 osôb (zo 6 exponovaných). V klinickom obraze dominovali početné riedke stolice, febrilita, kŕčovité bolesti brucha, celková slabosť. Klinický priebeh ochorenia si nevyžiadala hospitalizáciu. V 2 prípadoch odobratý biologický materiál - TR s pozit. výsledkom - kultivačne potvrdená Salmonella enteritidis, 4 prípady potvrdené iba na základe klinických príznakov. **Pravdepodobnou príčinou** vzniku ochorenia bola konzumácia domácej majonézy pripravenej z domácich surových vajec.

Tab. III.1.3: Prehľad epidemických výskytov salmonelóz s počtom 5 a viac prípadov v okrese Prešov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens	Faktor potvrdený	Faktor suspektný
1.	R/A020 – Pih, Drienov	28.7.2019 - 30.7.2019	6/0/36	S. Enteritidis	-	vajcia – domáce

Z celkového počtu ochorení boli zaznamenané **5 salmonelové septikémie (dg. A02.1) s chorobnosťou 2,86/100 000 obyvateľov u**

- **9-mesačného dieťaťa**, žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. Dieťa bolo prijaté na KP FNŠP J. A. Reimana Prešov pre TT: 40°C a respiračný infekt. Pre pretrvávajúce vysoké TT bola odobratá hemokultúra na vyšetrenie. Výsledok - pozit S. Enterica. Pri prijíme zároveň odobratý TR- výsledok negat.
- **8-mesačného dieťaťa**, žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. Dieťa prijaté na KP FNŠP J. A. Reimana Prešov s dg. N10 pyelonefritída. V klinickom obraze zápachajúci moč, z dôvodu výskytu febrilit do 40°C odobratá aj hemokultúra s výsledkom Salmonella enteritidis. Následne odobratý aj TR - s výsledkom C. jejuni.

- **47-ročnej ženy** štandardnej populácie. Pacientka hospitalizovaná vo FNsP J.A.Reimana Prešov pre pretrvávajúce febrility. Výskyt hnačiek v anamnéze negat. Z dôvodu pretrvávania febrilit bol odobratý biologický materiál hemokultúra s výsledkom Salmonella enteritidis.
- **87-ročnej ženy** štandardnej populácie. Pacientka hospitalizovaná na internom oddelení FNsP J. A. Reimana Prešov s dg. J18.9 zápal pľúc bližšie neurčený. V klinickom obraze prítomné febrility, sťažené dýchanie. Z dôvodu pretrvávania febrilit bola odobratá aj hemokultúra s + výsledkom Salmonella enteritidis.
- **43-ročného muža**, žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. Pacient hospitalizovaný. V klinickom obraze prítomné TT- 39°C, hnačky, celková slabosť. Z dôvodu pretrvávania febrilit bola vyšetrená hemokultúra s výsledkom Salmonella enteritidis. Zároveň bol odobratý aj TR s negatívnym výsledkom.

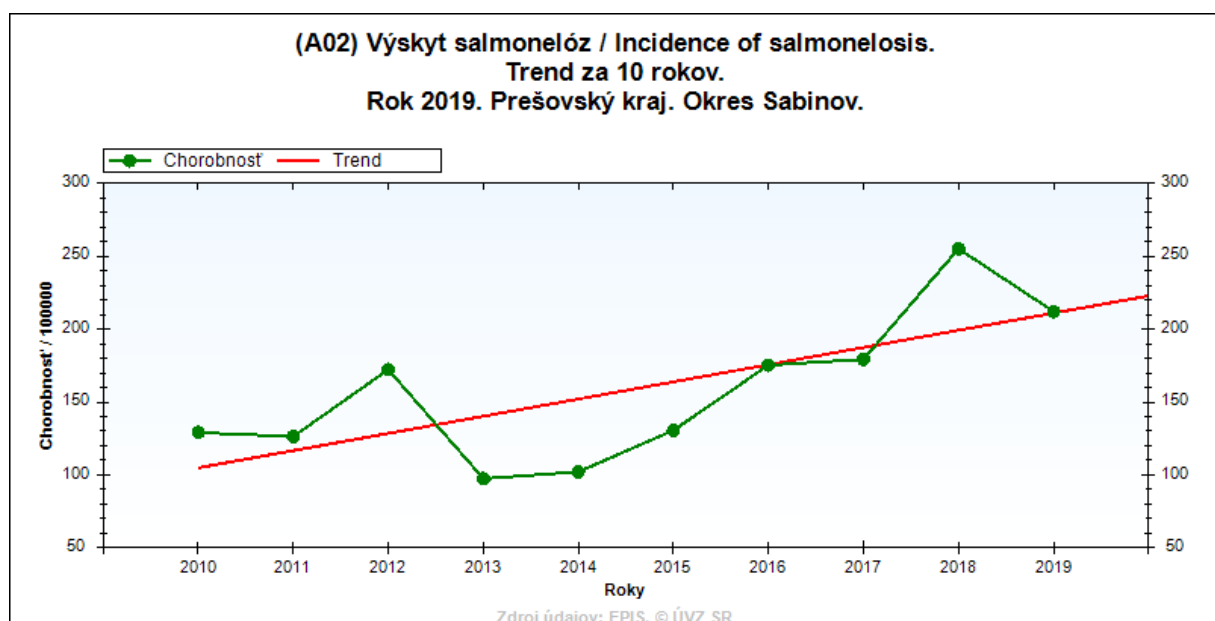
Z celkového počtu ochorení bola zaznamenaná **1 lokalizovaná salmonelová infekcia (dg. A02.2) s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov u:**

- **76-ročnej ženy** štandardnej populácie. Pacientka hospitalizovaná na oddelení infektológie FNsP J. A. Reimana Prešov pre gastroenteritídu (hnačky, bolesti brucha, subfebrility), prítomné aj pálenie pri močení. Výsledky kultivačného vyšetrenia moča – Salmonella enteritidis.

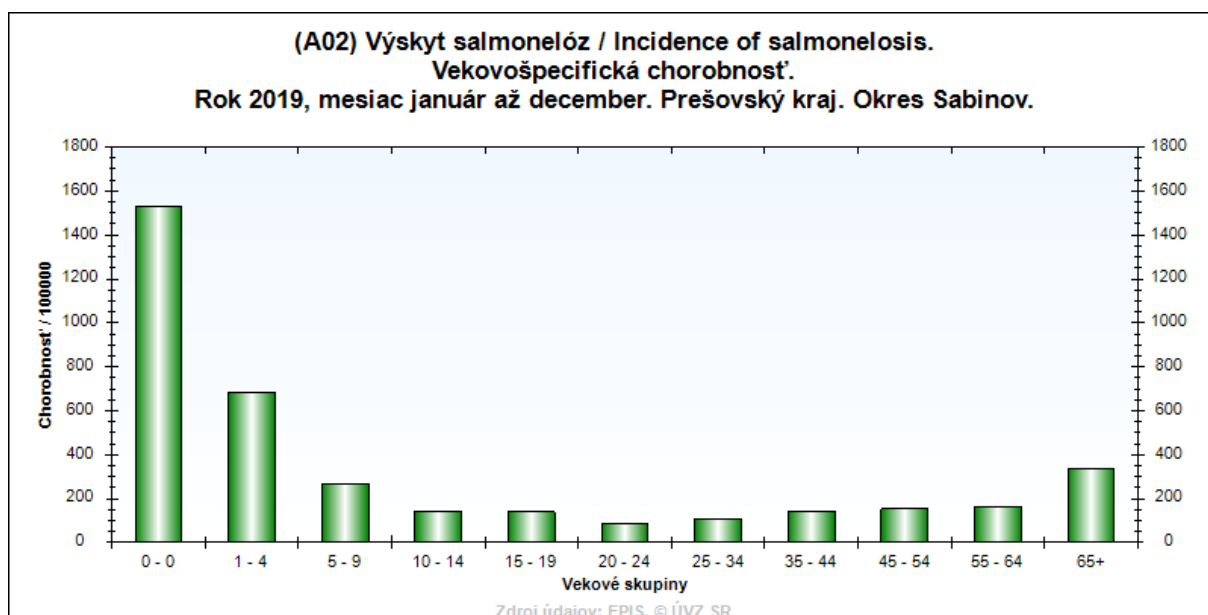
Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2018 – 241,81/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 146.

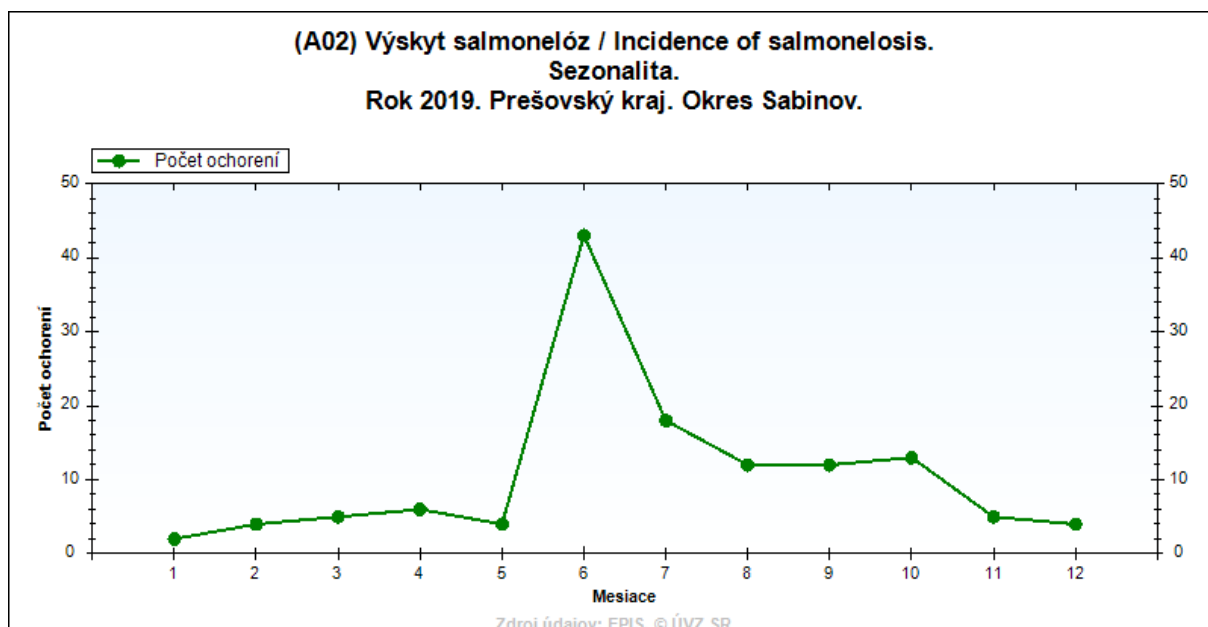
V roku 2019 bolo hlásených **132 ochorení s chorobnosťou 218,62/100 000 obyvateľov**, čo znamená pokles chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2018 – chorobnosť 241,81/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 146) – index 0,90. Zaznamenaná chorobnosť je zároveň nižšia aj v porovnaní s 5-ročným priemerom. Bezpríznakové vylučovanie salmonel v roku 2019 bolo hlásené v 3 prípadoch, chorobnosť 4,97/100 000 obyvateľov (v roku 2018 bolo zaznamenané 1 bezpríznakové vylučovanie salmonel, chorobnosť 1,66/100 000 obyvateľov).

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná u detí do 1 roka a 1 – 4-ročných detí.

Najviac ochorení vzniklo v mesiacoch jún a júl. Ochorelo 65 mužov a 67 žien. Hospitalizácia bola nevyhnutná v 46 prípadoch ochorení. Ochorelo 26 osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo tvorí 19,70 % všetkých ochorení.

Izolovaných bolo 8 sérotypov Salmonell. V 12 prípadoch bolo ochorenie vyvolané Salmonellou enterica a v 4 prípadoch Salmonellou Bareilly. Zo sérotypov naďalej prevládala Salmonella enteritidis – 98 prípadov, čo tvorí 72,59% z celkového počtu prípadov. Salmonella typhimurium bola izolovaná v 3 prípadoch, čo predstavuje 2,22% z celkového počtu ochorení.

Zo 12 prípadov ochorení v epidemiologickej súvislosti bol 1 kultivačne negatívny a 11 kultivačne nevyšetrené.

Tab. III.1.4: Salmonelózy – frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov v okrese Sabinov, rok 2019

P.č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		Z toho			
				Ochorenie		Vylučovanie	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	S. Bareilly	4	2,96	4	3,03	0	0,00
2.	S. Diarizonae (subsp. 3b)	1	0,74	0	0,00	1	33,33
3.	S. Enterica	12	8,89	12	9,09	0	0,00
4.	S. Enteritidis	98	72,59	97	73,48	1	33,33
5.	S. Escanaba	1	0,74	1	0,76	0	0,00
6.	S. Infantis	1	0,74	0	0,00	1	33,33
7.	S. London	2	1,48	2	1,52	0	0,00
8.	S. Richmond	1	0,74	1	0,76	0	0,00
9.	S. Typhimurium	3	2,22	3	2,27	0	0,00
10.	ZES- kult. negatívny	1	0,74	1	0,76	0	0,00
11.	ZES – kult. nevyšetrený	11	8,15	11	8,33	0	0,00
	Spolu	135	100,00	132	100,00	3	100,00

V anamnéze chorých neboli zistené žiadne pozoruhodnosti. V anamnéze naďalej prevládali nedostatočne tepelne upravené vajcia a jedlá z vajec.

Zaznamenané boli 4 rodinné epidemické výskyty s počtom chorých 7.

Tab. III.1.5: Prehľad rodinných epidemických výskytov salmonelóz v okrese Sabinov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens	Faktor potvrdený	Faktor suspektný
1.	R/A020 – r. Poklem, Brezovica	5.7.2019 - 5.7.2019	2/0/4	S. Enteritidis	-	vajcia-obchodná sieť
2.	R/A020 – Huňadyová, Brezovica	18.10.2019 - 28.10.2019	1/1/4	S. Enteritidis	-	neznámy
3.	R/A020 – Varga, Jakubovany	6.6.2019 - 6.6.2019	2/0/3	S. Enteritidis	-	vajcia - domáce
4.	R/A020 – Skurka-Oľšov	25.11.2019 - 25.11.2019	2/0/4	S. Enteritidis	-	vajcia – obchodná sieť

V roku 2019 sme v okrese Sabinov zaznamenali **2 epidemické výskyty** salmonelózy s počtom ochorení 5 a viac:

1. rodinná epidémia salmonelózy (dg. A02.0) spôsobenú Salmonellou enteritidis v rodine z obce Krivany, v okrese Sabinov. Dňa 14. 9. 2019 ochorelo všetkých 6 exponovaných osôb štandardnej populácie. V klinickom obraze dominovali kŕčovité bolesti brucha, hnačky, zvracanie, TT-38°C- TT-39°C. Klinický priebeh ochorení si u 4 chorých vyžiadala hospitalizáciu na oddelení infektológie vo FNŠP J.A. Reimana Prešov. Biologický materiál - TR bol odobratý u 4 chorých s pozit. výsledkom Salmonella enteritidis. U 2 chorých bola diagnóza potvrdená iba na základe klinických príznakov - TR neodobratý. Rozdelenie chorých podľa pohlavia: M-3x, Ž-3x. Vekové zloženie chorých: 52-ročný muž, 52-ročná žena, 57-ročná žena, 67-ročný muž, 74-ročná žena a 79-ročný muž. Pravdepodobnou príčinou vzniku ochorení bola konzumácia domáceho zemiakového šalátu, do ktorého bola pridávaná domáca majonéza, vyrobená zo surových vajec.

2. epidemický výskyt salmonelózy (dg. A02.0) u konzumentov cukrárenských výrobkov (venčeky, veterníky, krémeše), ktoré boli zakúpené balené v dňoch od 26.6.- 29.6.2019 v predajňach potravín Karmen, CBA, Kaufland v okrese Prešov a Sabinov. Výrobca - cukrárenská výrobná DAPEK Lipany. Prvé príznaky ochorenia vznikli v čase od 27.6.2019 – 2.7.2019 a celkovo ochorelo 62 osôb (52 dospelých a 9 detí) z okresu Prešov a Sabinov. Z toho bolo laboratórne potvrdených 45 osôb a u 16 osôb bolo ochorenie zistené na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. V klinickom obraze prítomné – hnačky, zvracanie, kŕčovité bolesti brucha, zimnica, TT-39°C. Klinický stav si vyžiadala hospitalizáciu u 17 osôb.

Zo strany RÚVZ so sídlom v Prešove bolo vydané rozhodnutie dňa 4.7.2019, ktorým bol nariadený zákaz prevádzky cukrárenskej výroby. Zároveň bol zamestnancom výroby nariadený zvýšený zdravotný dozor – dočasný zákaz výkonu epidemiologickej závažných činností a lekársky dohľad.

Tab. III.1.6: Prehľad epidemických výskytov salmonelóz s počtom 5 a viac prípadov v okrese Sabinov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens	Faktor potvrdený	Faktor suspektný
1.	R/A020 – Gernát, Krivany	14.9.2019 - 14.9.2019	6/0/6	S. Enteritidis	-	vajcia – domáce
2.	SB/A020- cukr. v. Lipany	27.6.2019 - 2.7.2019	62/0/62	S. Enteritidis	-	cukrárenské výrobky, sladkosti

Z celkového počtu ochorení bola zaznamenaná **1 salmonelová septikémia (dg. A02.1) s chorobnosťou 1,66/100 000 obyvateľov u**

- **u 74-ročného muža** štandardnej populácie. Pacient hospitalizovaný. V klinickom obraze prítomné febrilita, triaška a riedka stolica. Pre pretrvávanie febrilit realizovaný odber hemokultúry s pozitívnym výsledkom S. enteritidis.

EA: konzumácia zákuskov venčekov a krémešov zakúpených v Kauflande Sabinov.

Z celkového počtu ochorení bola zaznamenaná **1 Iná špecifikovaná salmonelová infekcia (dg. A02.8) s chorobnosťou 1,66/100 000 obyvateľov u**

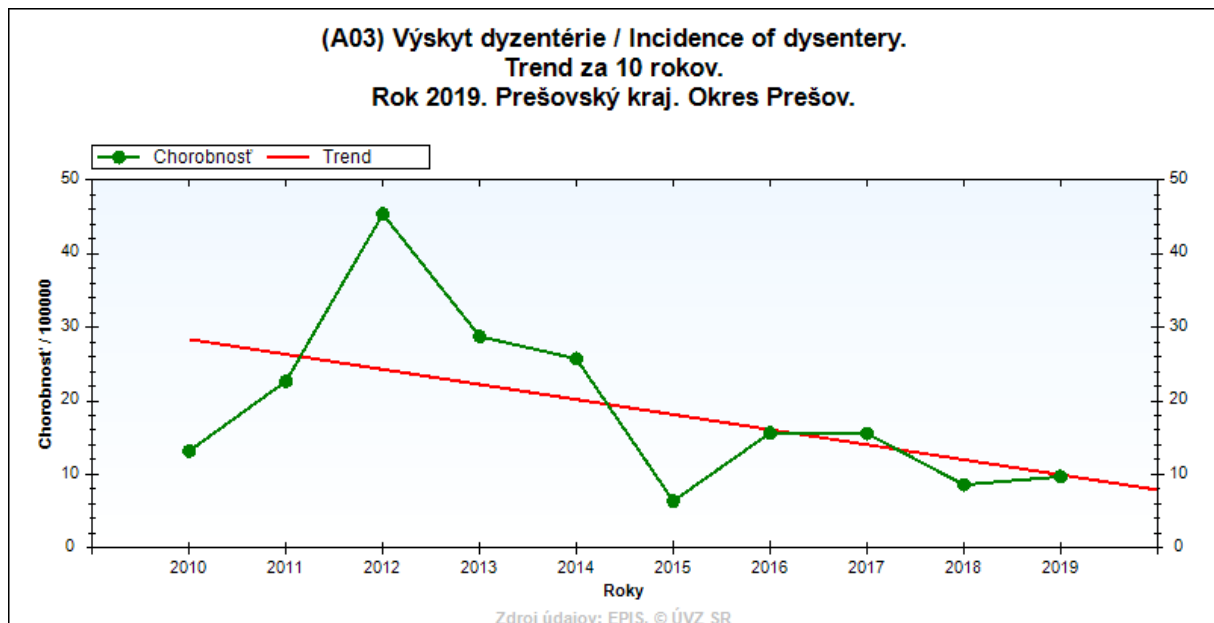
-3-ročného dieťaťa štandardnej populácie. Dieťa neizolované. V klinickom obraze prítomné hnačky, bolesti brucha, TT:38°C. Laboratórny výsledok: TR: S. Bareilly- Sa. bareilly 6,7,y:1,5.

III.1.3 Bacilová dyzentéria - A 03

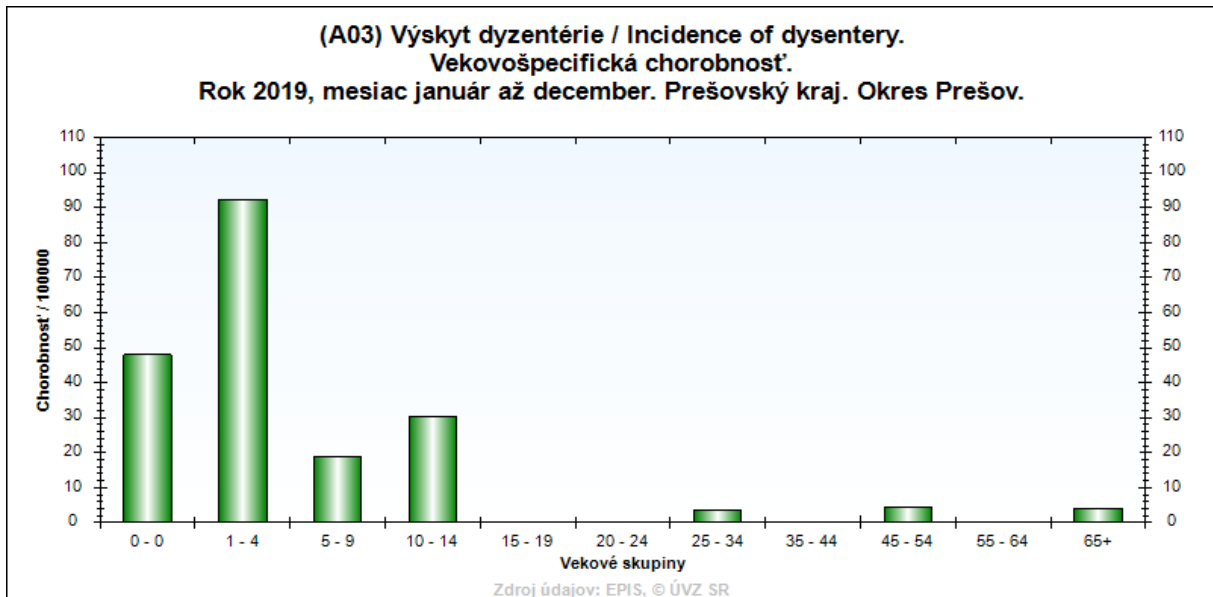
Okres Prešov

Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2012 – 43,39/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 74.

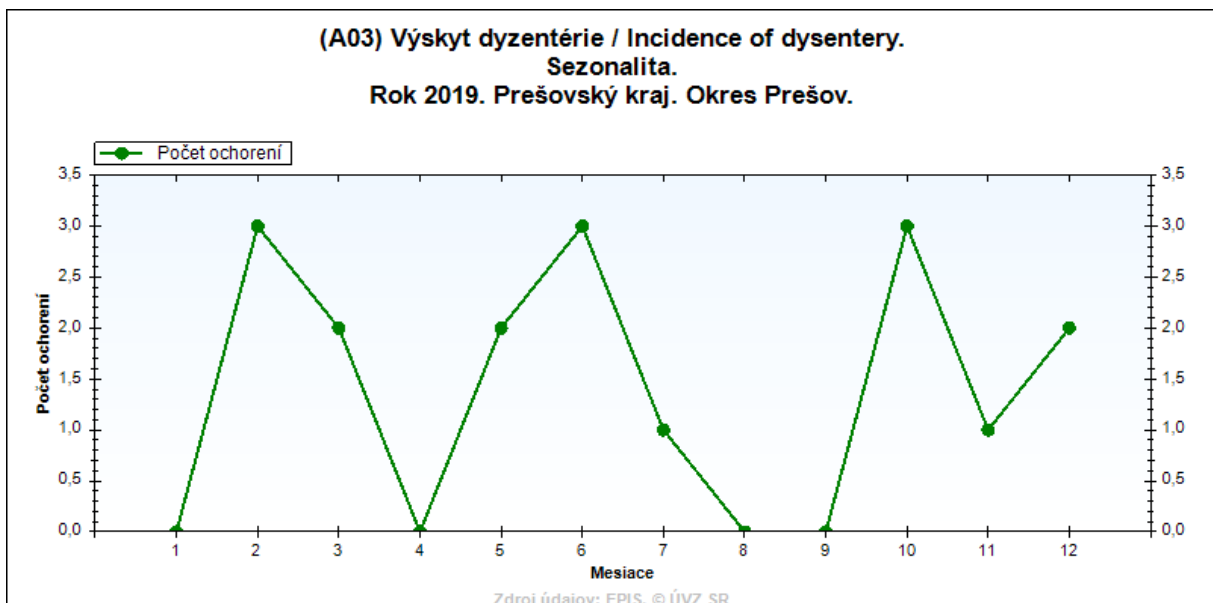
V roku 2019 bolo hlásených **17 ochorení s chorobnosťou 9,71/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje mierny nárast chorobnosti v porovnaní s minulým rokom (r. 2018 – 16 ochorení, chorobnosť 9,14/100 000 obyvateľov) – index 1,06. V porovnaní s 5-ročným priemerom má chorobnosť, ktorá bola evidovaná v roku 2019 stúpajúci trend. V roku 2019 podobne ako predchádzajúci rok bezpríznakové vylučovanie nebolo zaznamenané.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekových skupinách detí do 1 roka a 1 – 4-ročných detí.

Najviac ochorení vzniklo v mesiacoch február, jún a október. Ochorelo 9 mužov a 8 žien. V 14 prípadoch sa jednalo o ochorenie u osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo tvorí 82,35%. Hospitalizovaných bolo 9 osôb.

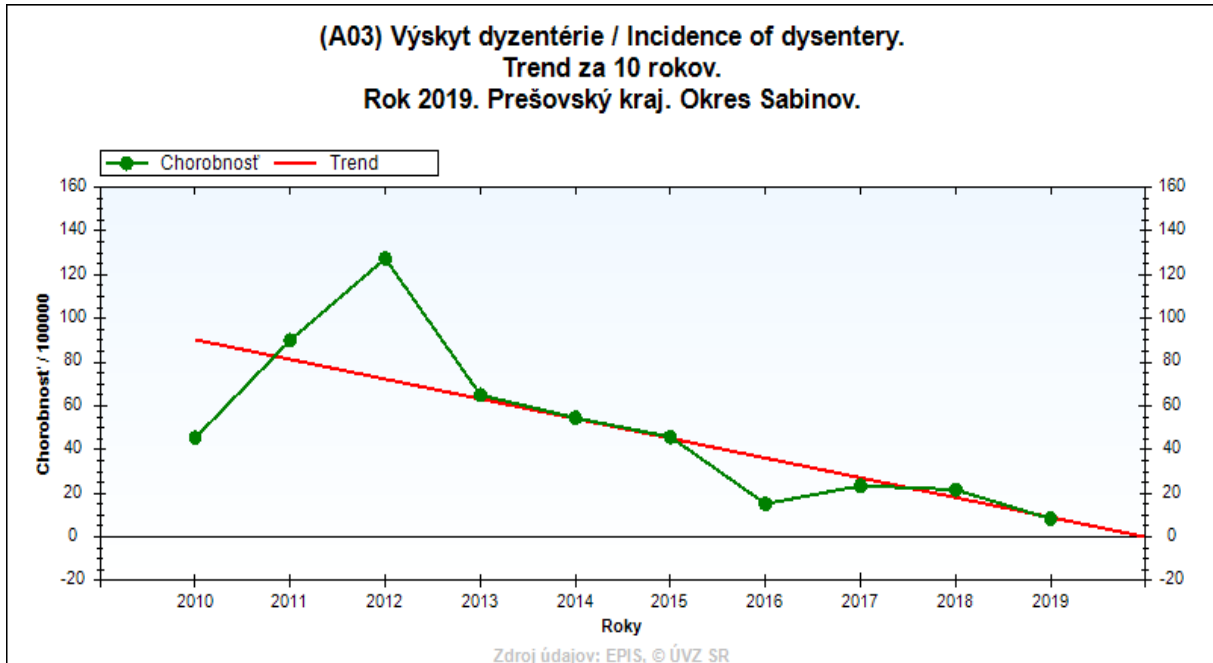
Ako etiologické agens sa u chorých uplatnila: *Shigella flexneri* 12-krát (70,59%), *Shigella sonnei* 4-krát (23,53%) a 1-krát *Shigella* bližšie neurčená (5,88%).

V roku 2019 sa ochorenia vyskytovali len sporadicky.

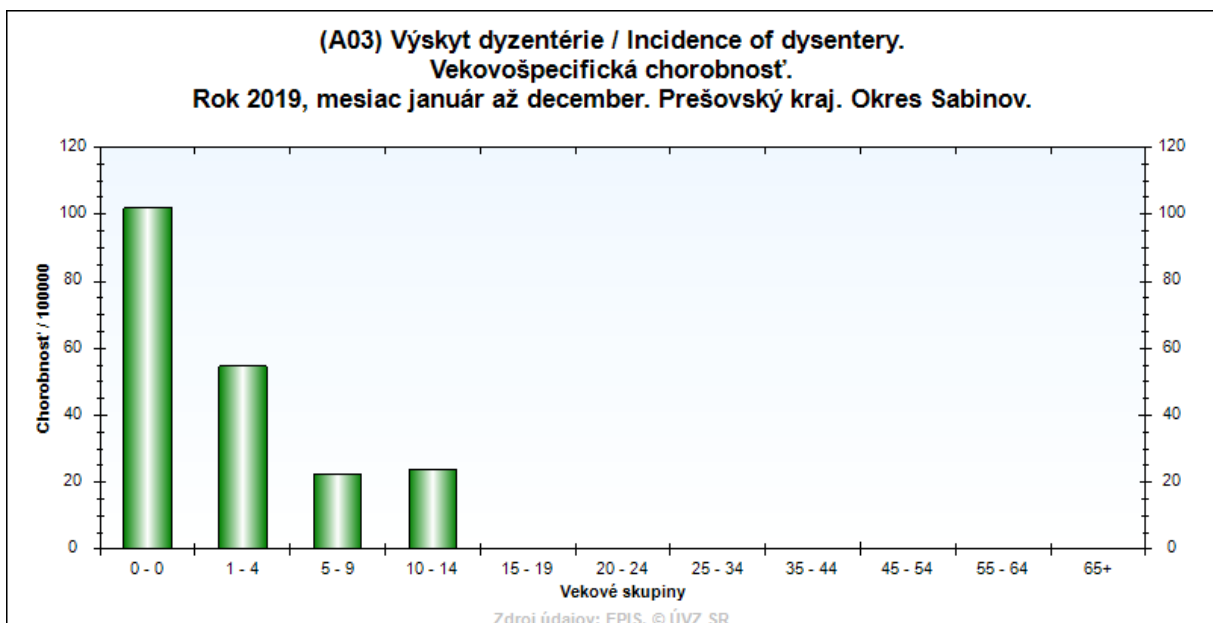
Okres Sabinov

Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2012 – 121,47/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 71.

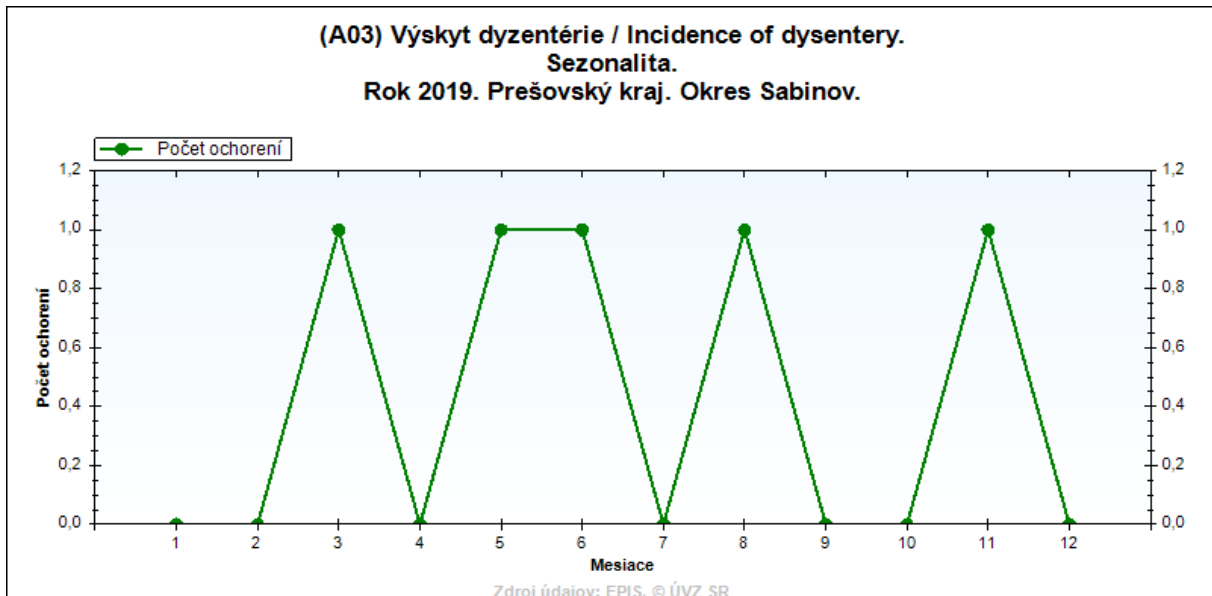
V roku 2019 bolo hlásených **5 ochorení s chorobnosťou 8,28/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje pokles chorobnosti v porovnaní s minulým rokom (r. 2018 – 13 ochorení, chorobnosť 21,53/100 000 obyvateľov) – index 0,38. Zaznamenaná chorobnosť je v porovnaní s 5-ročným priemerom nižšia. Bezpríznakové vylučovanie šigel v roku 2019 podobne ako predchádzajúci rok v okrese Sabinov nebolo zaznamenané.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná vo vekových skupinách 0-ročných a 1 – 4-ročných detí. Ochoreli 2 muži a 3 ženy.

Najviac ochorení vzniklo v mesiaci marec, máj, jún, august a november. Ochorelo 5 osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo tvorí 100,00%. Hospitalizované boli 3 osoby.

Na etiológii sa podieľala *Shigella flexneri* 4-krát (80,00%) a *Shigella sonnei* 1-krát (20,00%).

Ochorenia sa vyskytovali len sporadicky.

III.1.4 Iné bakteriálne infekcie - A 04

Okres Prešov

V roku 2019 bolo hlásených **662 ochorení s chorobnosťou 378,20/100 000 obyvateľov**, čo znamená nárast chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2018 – 546 ochorení, chorobnosť 311,93/100 000 obyvateľov).

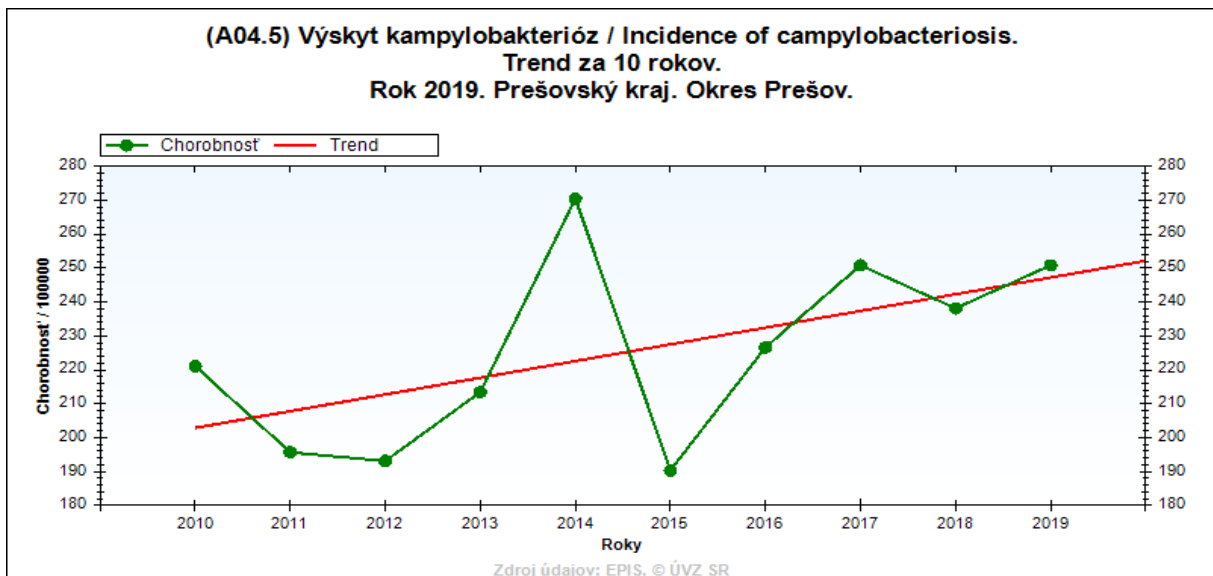
Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná u 0-ročných a 1 – 4-ročných detí. V 169 prípadoch boli ochorenia hlásené ako nozokomiálne nákazy, čo predstavuje 25,53%. Najčastejším etiologickým agens v prípade nozokomiálnych nákaz bolo *Clostridium difficile* (167 prípadov).

Na etiológii sa podieľali:

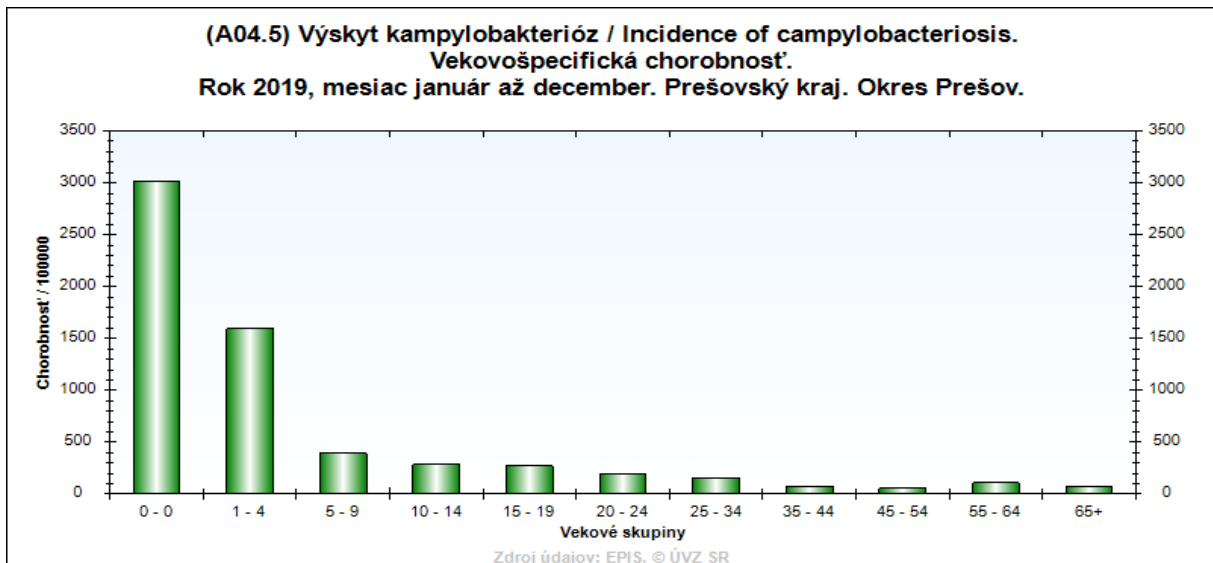
<i>Campylobacter</i>	435	-	65,71%
<i>Clostridium difficile</i>	210	-	31,72%
<i>Yersinia enterocolitica</i>	11	-	1,66%
<i>E. coli/EPEC</i>	6	-	0,91%

Kampylobakteriálna enteritída – A04.5

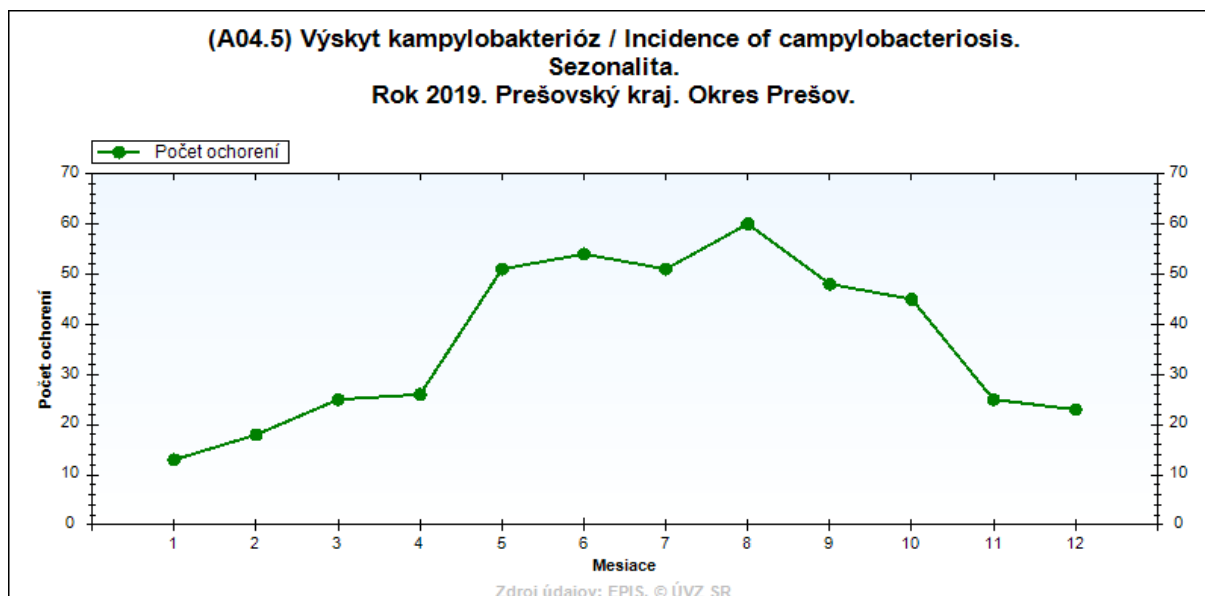
V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2014 – 270,12/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 464.

V roku 2019 bolo v okrese Prešov hlásených **435 ochorení s chorobnosťou 248,52/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje mierny nárast chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2018 – 422 ochorení, chorobnosť 241,09/100 000 obyvateľov) – index 1,03. V porovnaní s 5-ročným priemerom zaznamenaná chorobnosť je vyššia. Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine detí do 1 roka a 1 – 4-ročných detí. Ochorelo 216 mužov a 219 žien.

Najviac ochorení vzniklo v mesiaci august. Ochorelo 96 osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo predstavuje 22,10%. Priebeh ochorení si v 84 prípadoch vyžiadalo hospitalizáciu.

Vysoká chorobnosť na kampylobakteriízy súvisí s dobrou diagnostikou mikrobiologických laboratórií a záchyтом u detí hospitalizovaných s inými diagnózami v zdravotníckych zariadeniach.

V anamnéze chorých udávali konzumáciu nedostatočne tepelne upravených jedál z hydiny a ovčieho syru z nepasterizovaného mlieka.

Vo väčšine prípadov sa ochorenia vyskytovali sporadicky. Zaznamenané boli 9 rodinné epidemické výskyt kampylobakteriízy s počtom chorých 18, epidemický výskyt ochorení s počtom 5 a viac ochorení v roku 2019 nebol zaznamenaný.

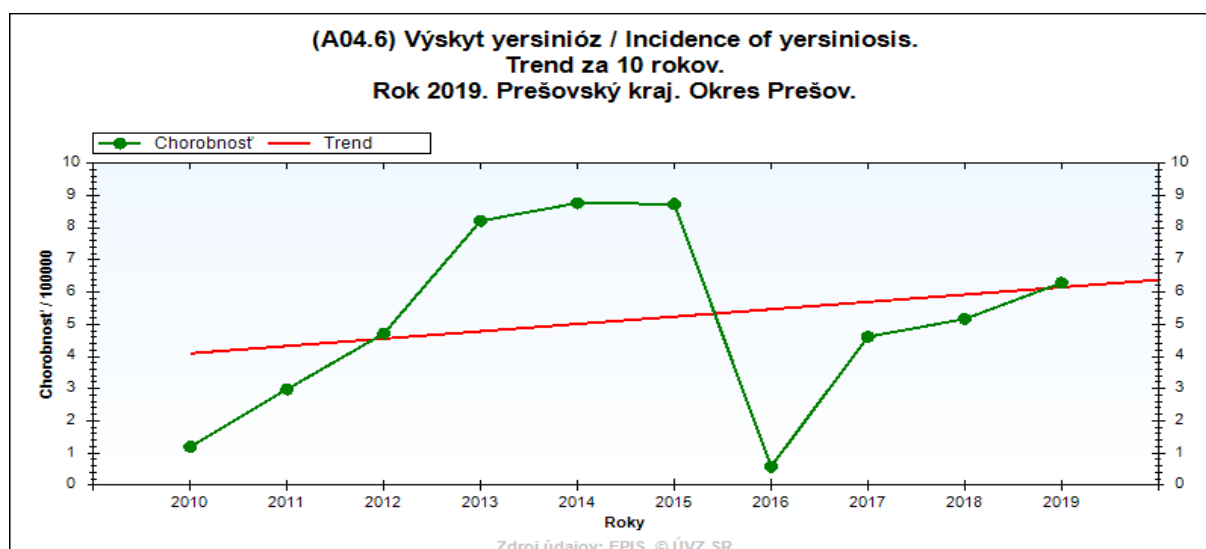
Tab. III.1.7: Prehľad rodinných epidemických výskytov kampylobakteriízy v okrese Prešov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens	Faktor potvrdený	Faktor suspektný
1.	R/A045 – Haladej, Lipovce	6.10.2019 - 7.10.2019	2/0/4	Campylobacter jejuni	-	mäso – hydina (kuracie mäso)
2.	R/A045 – Hamra, Prešov	25.2.2019 - 25.2.2019	2/0/4	Campylobacter jejuni	-	mäso – hydina (kuracie mäso)
3.	R/A045 – Gori, Prešov	1.5.2019 - 8.5.2019	2/0/4	Campylobacter jejuni	-	neznámy
4.	R/A045 – Baran, Prešov	3.10.2019 - 4.10.2019	2/0/4	Campylobacter coli	-	mäso – hydina (kuracie mäso)
5.	R/A045 – Fide, Prešov	18.8..2019 - 20.8.2019	2/0/4	Campylobacter jejuni	-	mäso – hydina (kuracie mäso)

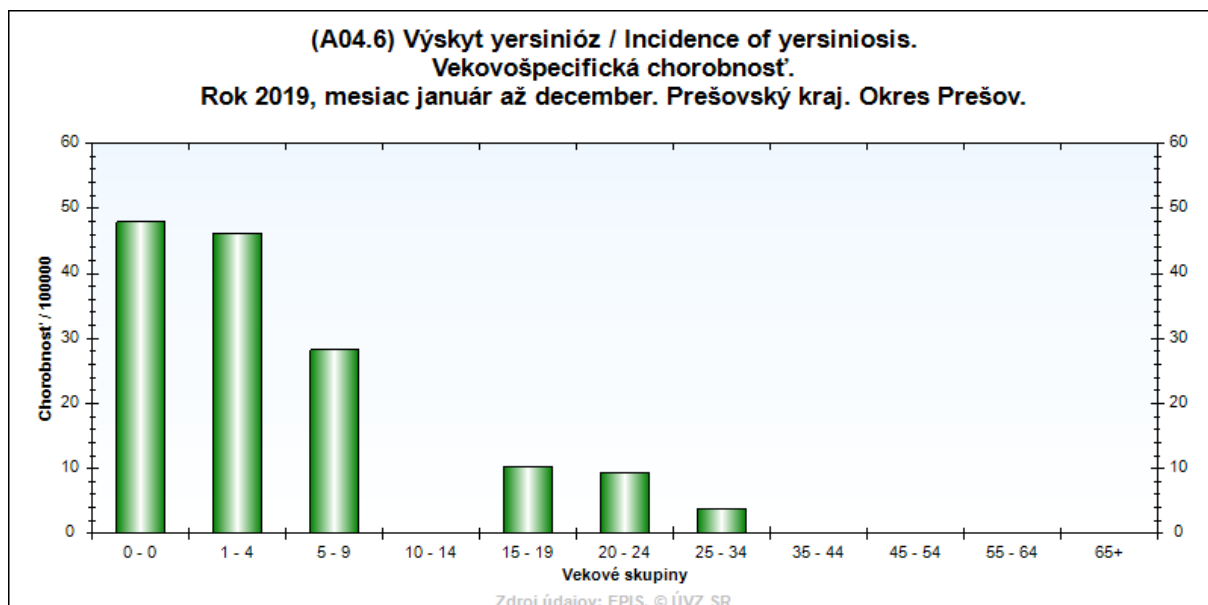
6.	R/A045 – Jedin Prešov	25.8.2019 - 25.8.2019	2/0/4	Campylobacter jejuni	-	mäso – hydina (kuracie mäso)
7.	R/A045 – Blaha Prešov	12.9.2019 - 21.9.2019	2/0/4	Campylobacter jejuni	-	neznámy
8.	R/A045 – Ivan, Vyšná Šebastová	5.5.2019 - 6.5.2019	2/0/2	Campylobacter jejuni	-	mäso – hydina (kuracie mäso)
9.	R/A045 – Ček, Záborské	26.5.2019 - 29.5.2019	2/0/4	Campylobacter jejuni	-	neznámy

Enteritída zapríčinená *Yersinia enterocolitica* – A04.6

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2014, kedy bolo hlásených 15 ochorení s chorobnosťou 8,73/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 bolo hlásených **11 ochorení s chorobnosťou 6,28/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast chorobnosti v porovnaní s rokom 2018 (9 ochorení, chorobnosť 5,14/100 000 obyvateľov) – index 1,22. Zaznamenaná chorobnosť je v porovnaní s 5-ročným priemerom vyššia. Najvyššia chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine detí do 1 roka a od 1 – 4-ročných detí.

Najviac ochorení sa prejavilo v mesiaci február a apríl. V 2 prípadoch sa jednalo o ochorenia u osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo predstavuje 18,18% z celkového počtu ochorení. Pribeh ochorenia si v 2 prípadoch vyžiadali hospitalizáciu.

Okres Sabinov

V roku 2019 bolo hlásených **221 ochorení s chorobnosťou 366,03/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast v porovnaní s minulým rokom (r. 2018 – 181 ochorení, chorobnosť 299,78/100 000 obyvateľov).

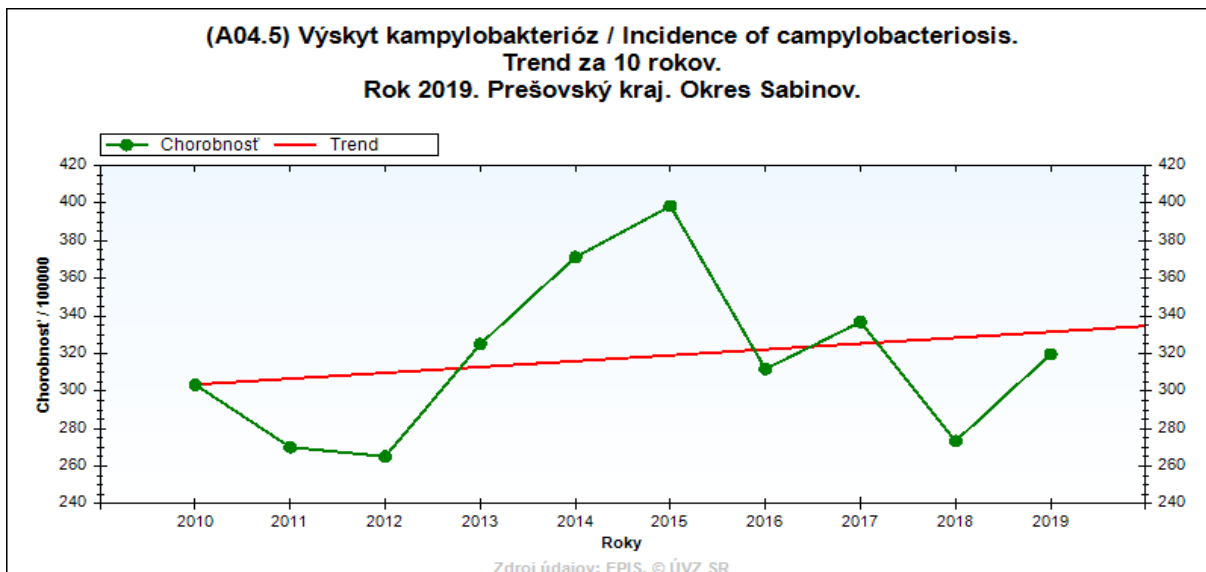
Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná u 0-ročných a 1 – 4-ročných detí.

Na etiológii sa podieľali:

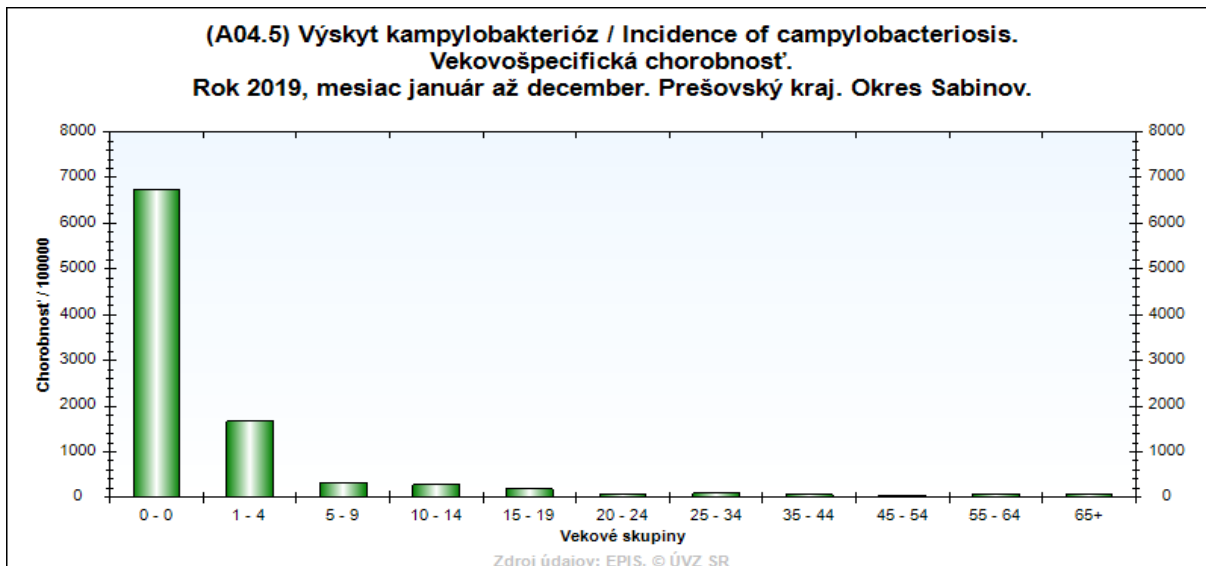
Campylobacter	194	-	87,78%
Clostridium difficile	14	-	6,33%
Yersinia enterocolitica	10	-	4,52%
Iné špecifikované bakteriálne infekcie	2	-	0,90%
E. coli/EPEC	1	-	0,45%

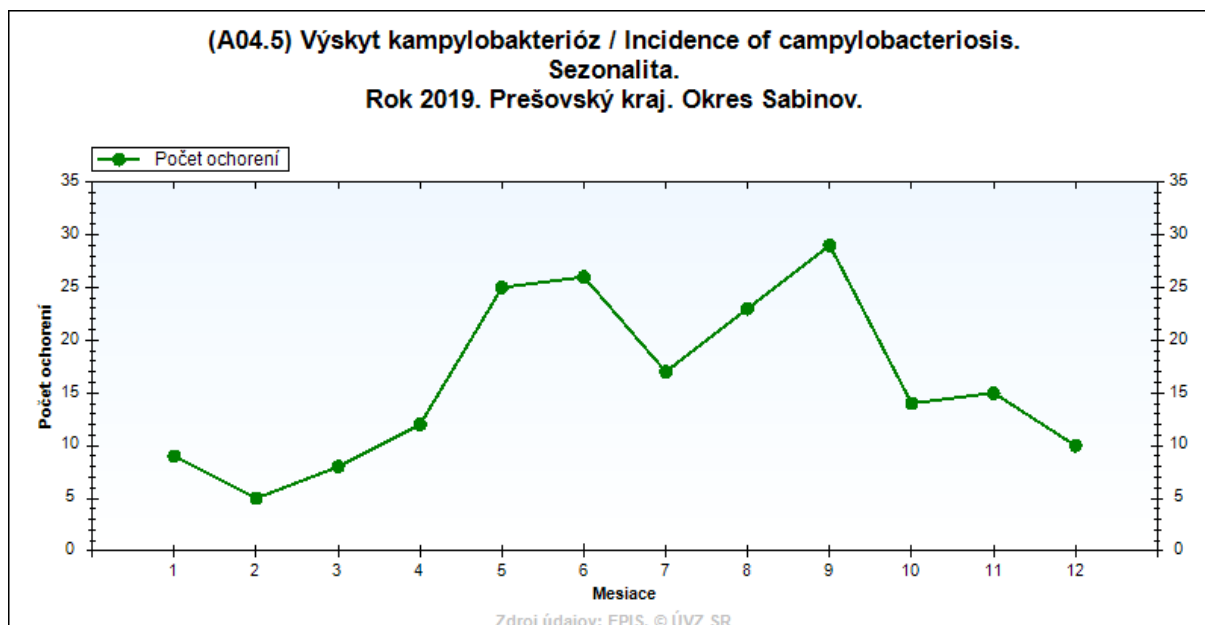
Kampylobakteriálna enteritída – A04.5

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2015 – 396,02/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 235.

V roku 2019 bolo v okrese Sabinov hlásených **194 ochorení s chorobnosťou 321,31/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2018 – 167 ochorení, chorobnosť 276,59/100 000 obyvateľov) – index 1,16. Zaznamenaná chorobnosť je vyššia v porovnaní s 5-ročným priemerom. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine detí do 1 roka a 1 – 4-ročných detí. Ochorelo 100 mužov a 94 žien. Najviac ochorení vzniklo v mesiaci jún a september. Ochorelo 105 osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo predstavuje 54,12%. Priebeh ochorení si v 77 prípadoch vyžiadala hospitalizáciu.

Vysoká chorobnosť na kampylobakteriôzy súvisí taktiež s dobrou diagnostikou mikrobiologických laboratórií a záchytným u detí hospitalizovaných s inými diagnózami v zdravotníckych zariadeniach.

V anamnéze chorých bola najčastejšie udávaná konzumácia ovčích syrov z rôznych salašov a nedostatočne tepelne upraveného hydinového mäsa.

Vo väčšine prípadov sa ochorenia vyskytovali sporadicky.

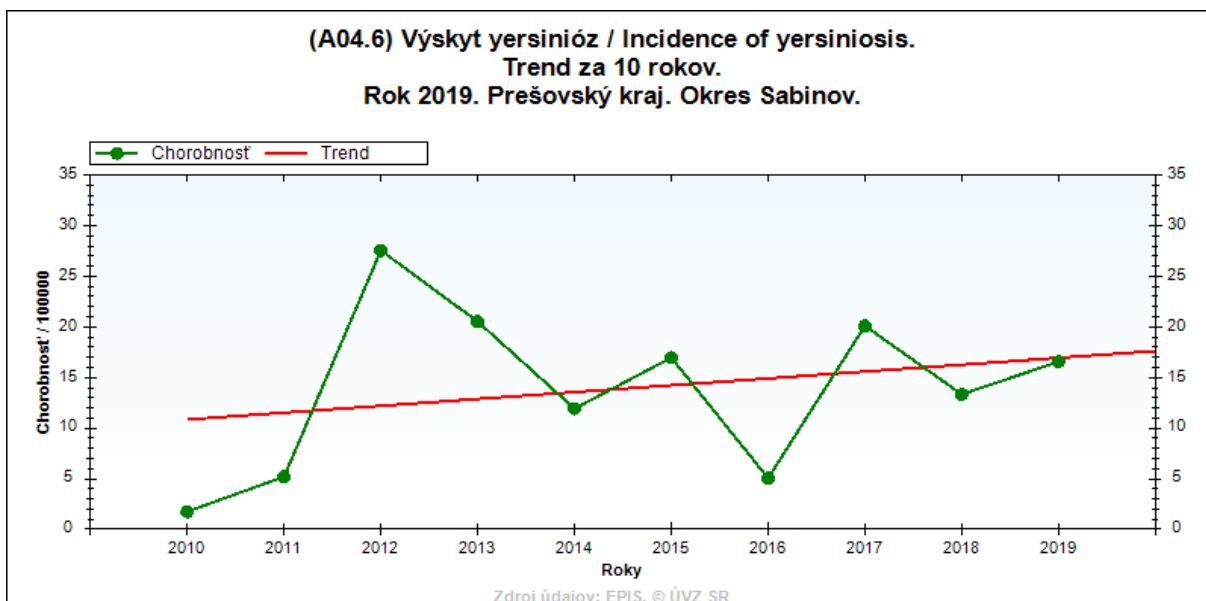
Zaznamenaný bol 1 rodinný epidemický výskyt ochorenia na kampylobakteriôzy s počtom chorých 2. Epidemický výskyt ochorení s počtom 5 a viac ochorení v tomto roku nebol zaznamenaný.

Tab. III.1.8: Prehľad rodinných epidemických výskytov kampylobakteriôz v okrese Sabinov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens	Faktor potvrdený	Faktor suspektný
1.	R/A045 – Puš, Sabinov	12.8.2019 - 13.8.2019	2/0/3	Campylobacter jejuni	-	neznámy

Enteritída zapríčinená *Yersinia enterocolitica* – A04.6

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2012 – 27,37/100 000 obyvateľov, s počtom ochorení 16.

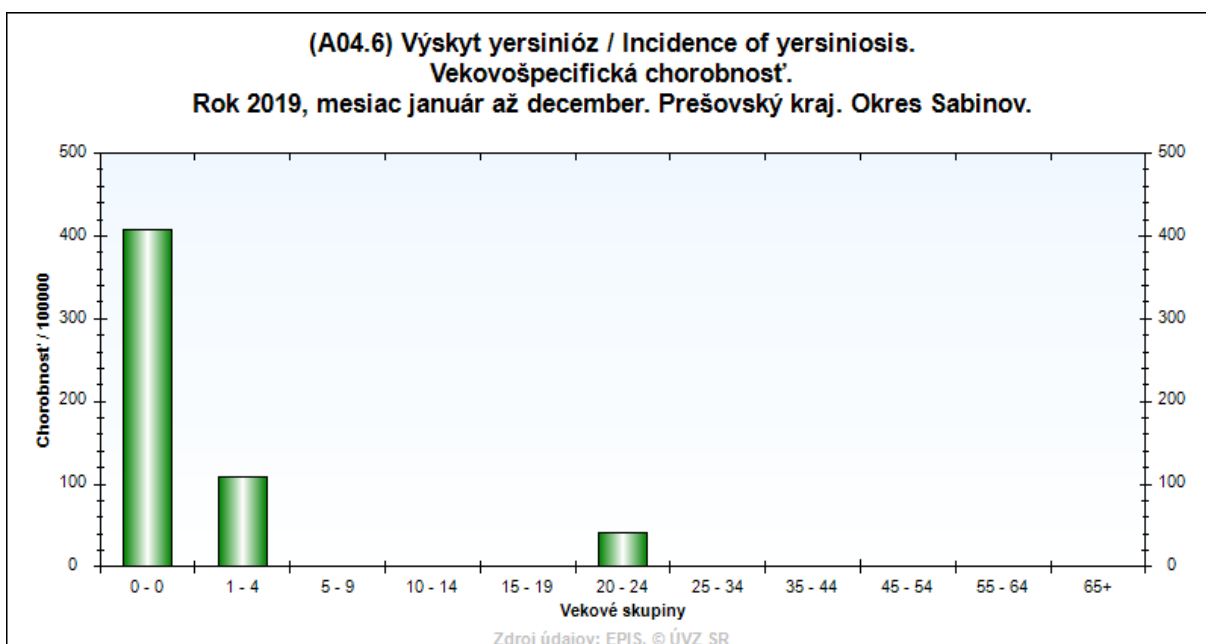
V roku 2019 bolo hlásených **10 ochorení s chorobnosťou 16,56/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast chorobnosti v porovnaní s rokom 2018 (9 ochorení, chorobnosť 14,91/100 000 obyvateľov) – index 1,11. Zaznamenaná chorobnosť je vyššia aj v porovnaní s 5-ročným priemerom.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine detí do 1 roka a 1 – 4-ročných detí. Ochorelo 5 mužov a 5 žien. Najviac ochorení vzniklo v mesiaci október.

V 8 prípadoch boli ochorenia zaznamenané u osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo predstavuje 80,00% z celkového počtu ochorení.

Priebeh ochorení si v 2 prípadoch vyžiadala hospitalizáciu. Všetky ochorenia boli potvrdené laboratórne, kultivačným vyšetrením.

V tomto roku nebol zaznamenaný rodinný epidemický výskyt a epidemický výskyt ochorení s počtom 5 a viac ochorení na yersiniózu.

III.1.5 Iné bakteriálne otravy potravinami - A 05

Okres Prešov

V sledovanom období bol výskyt ochorení ojedinelý.

V roku 2019 podobne ako predchádzajúci rok bakteriálne otravy potravinami neboli hlásené.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bolo zaznamenané len 1 ochorenie v roku 2014 s chorobnosťou 1,70/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 podobne ako predchádzajúci rok bakteriálne otravy potravinami neboli hlásené.

III.1.6 Akútna amébová dyzentéria – A06.0

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bol výskyt ochorení ojedinelý.

V roku 2019 podobne ako predchádzajúci rok akútna amébová dyzentéria nebola hlásená.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období sme ochorenie na akútnu amébovú dyzentériu nevidovali.

V roku 2019 podobne ako predchádzajúci rok akútna amébová dyzentéria nebola hlásená.

III.1.7 Iné protozoárne choroby - A 07

Okres Prešov

V 10-ročnom období bol výskyt ochorení ojedinelý.

V roku 2019 boli hlásené **5 protozoárne ochorenia s chorobnosťou 2,86/100 000 obyvateľov** (4 prípady u osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom), v roku 2018 bolo zaznamenaných 7 ochorení s chorobnosťou 4,00/100 000 obyvateľov. Vo všetkých prípadoch laboratórnym vyšetrením zo stolice potvrdená Giardia intestinalis.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bol v okrese Sabinov výskyt protozoárnych ochorení ojedinelý.

V roku 2019 neboli hlásené **protozoárne ochorenia** (r.2018 – 2 ochorenia s chorobnosťou 3,31/100 000 obyvateľov). Laboratórnym vyšetrením zo stolice potvrdená Giardia intestinalis.

III.1.8 Vírusové a iné nešpecifikované črevné infekcie - A 08

Okres Prešov

V sledovanom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2013 – 165,89/100 000 obyvateľov s počtom chorých 284.

V roku 2019 sme zaznamenali **283 ochorení s chorobnosťou 161,68/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje výrazný nárast chorobnosti v porovnaní s rokom 2018 (210 ochorení, chorobnosť 119,97/100 000 obyvateľov) – index 1,35. Zaznamenaná chorobnosť je vyššia aj v porovnaní s 5-ročným priemerom. Jednalo sa prevažne o ochorenia u detí, najčastejšie vo vekovej kategórii detí do 1 roka a 1 – 4-ročných detí. Najviac ochorení sa vyskytovalo v mesiaci august a október. Ochorelo 142 mužov a 141 žien. Z celkového počtu ochorení bolo 66 nozokomiálneho charakteru, čo predstavuje 23,32% (rotavírusová enteritída-36x, akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk- 17x, Adenovírusová enteritída-7x a Iná vírusová enteritída-6x).

Na etiológii sa podieľali:

rotavírus	176	-	62,19% - všetky ochorenia u neočkovaných osôb
norovírus	59	-	20,85%
adenovírus	27	-	9,54%
Iná vírusová enteritída	21	-	7,42%

Vo väčšine prípadov sa ochorenia vyskytovali sporadicky. Zaznamenané boli 3 rodinné epidemické výskyty vírusových enteritíd s počtom chorých 6. Epidemický výskyt ochorení s počtom 5 a viac ochorení v tomto roku nebol zaznamenaný.

Tab. III.1.9: Prehľad rodinných epidemických výskytov vírusových enteritíd v okrese Prešov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens
1.	R/A080 – Zajac, Petrovany	4.11.2019 - 6.11.2019	2/0/4	rotavírus
2.	R/A080 – Štefaňak, Prešov	27.11.2019 - 27.11.2019	2/0/4	rotavírus
3.	R/A081 – Semančíková, Prešov	3.3.2019 - 6.3.2019	2/0/4	norovírus

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2012 – 212,15/100 000 obyvateľov s počtom chorých 124.

V roku 2019 sme zaznamenali **173 ochorení s chorobnosťou 286,53/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje výrazný nárast chorobnosti v porovnaní s rokom 2018 (112 ochorení, chorobnosť 185,50/100 000 obyvateľov). Jednalo sa prevažne o ochorenia u detí, najčastejšie vo vekovej kategórii detí do 1 roka a 1 – 4-ročných detí. Najviac ochorení sa vyskytovalo v mesiaci september a október. Ochorelo 100 mužov a 73 žien.

Na etiológii sa podieľali:

rotavírus	120	-	69,36%	- všetky ochorenia u neočkovaných osôb
norovírus	16	-	9,25%	
adenovírus	13	-	7,51%	
iná vírusová enteritída	10	-	5,78%	
vírus. črevná infekcia, bližšie neurčená	14	-	8,09%	

Vo väčšine prípadov sa ochorenia vyskytovali sporadicky. Zaznamenané boli 4 rodinné epidemické výskytov vírusových enteritíd s 8 chorými. Epidemické výskytov vírusových črevných infekcií s počtom 5 a viac ochorení v okrese Sabinov v roku 2019 boli zaznamenané v 1 prípade.

Tab. III.1.10: Prehľad rodinných epidemických výskytov vírusových enteritíd v okrese Sabinov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens
1.	R/A080 – Tur, Sabinov	23.4.2019 - 24.4.2019	2/0/4	rotavírus

2.	R/A080 – Miha, Sabinov	28.9.2019 - 28.9.2019	2/0/4	rotavírus
3.	R/A080 – Antoňuk, Milpoš	10.10.2019 - 10.10.2019	2/0/4	rotavírus
4.	R/A081 – Gavur, Dubovica	27.8.2019 - 27.8.2019	2/0/4	norovírus

Epidemický výskyt vírusových črevných infekcií s počtom 5 a viac ochorení v okrese Sabinov v roku 2019 bol zaznamenaný v 1 prípade:

- u klientov DSS, Kukučínova 2, Sabinov, hlásených na RÚVZ so sídlom v Prešove VLD dňa 29.4.2019. Epidemiologickým vyšetrením bolo zistené, že z celkového počtu exponovaných 153 (88 klientov a 65 osôb personálu) ochorelo 14 klientov, ochorenie u personálu nebolo zaznamenané. Prvé príznaky ochorenia boli zaznamenané v čase od 25.4.2019 - 29.4.2019. V klinickom obraze boli prítomné hnačky, zvracanie, bolesti brucha, ktoré po 1 až 2 dňoch ustúpili. Priebeh ochorenia si nevyžiadal hospitalizáciu. Vo všetkých 14 prípadoch bol odobratý TR na kultivačné vyšetrenie, vo všetkých prípadoch s negatívnym výsledkom. Vzhľadom na možnú vírusovú etiológiu ochorenia, vzhľadom aj na klinický priebeh ochorenia bol u týchto klientov nariadený aj odber stolice na lab. vyšetrenie. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Tab. III.1.11: Prehľad epidemických výskytov vírusových enteritíd s počtom 5 a viac prípadov v okrese Sabinov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens
1.	SB/A084 – DSS, Sabinov	25.4.2019 - 29.4.2019	14/0/153	vírus iný nešpecifikovaný

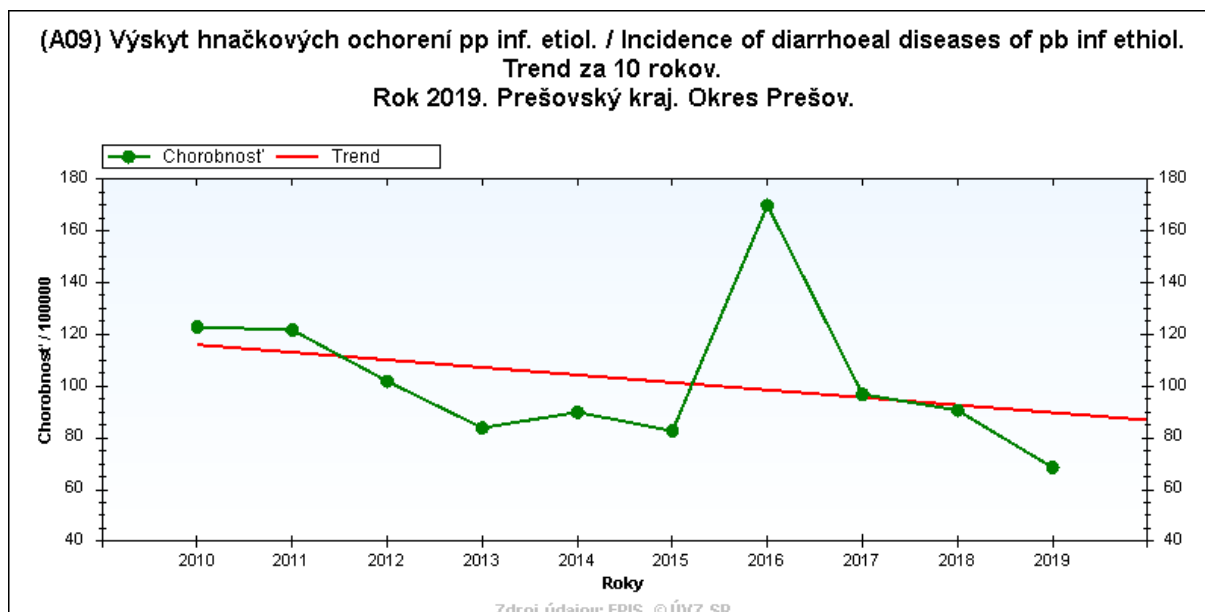
III.1.9 Hnačka alebo gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu - A 09

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2016 – 170,08/100 000 obyvateľov s počtom chorých 295.

V roku 2019 bol zaznamenaný pokles chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r.2018-161 ochorení, chorobnosť 91,98/100 000 obyvateľov) – index 0,73. Zaznamenaných bolo **118 ochorení s chorobnosťou 67,41/100 000 obyvateľov**. Zaznamenaná chorobnosť je zároveň nižšia aj v porovnaní s 5-ročným priemerom chorobnosti.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná u 1 – 4-ročných detí a u 20-24-ročných osôb. Najviac ochorení vzniklo v mesiaci december. Ochorelo 66 mužov a 52 žien.

Ochorenia vyskytovali sporadicky, rodinný výskyt ochorení nebol zaznamenaný. Zaznamenaný bol 1 epidemický výskyt ochorení:
- u bohoslovcov v Gréckokatolíckom seminári, Sládkovičova, Prešov, kde v čase od 11.12.2019 do 12.12.2019 z celkového počtu 59 exponovaných ochorelo 29 osôb. V klinickom obraze chorých dominovali vodnaté hnačky, zvracanie- 5-6x za deň, TT- do 39°C, kŕčovité bolesti brucha, bolesti hlavy, nevládnosť, triaška, nauzea. U chorých bol vykonaný odber biologického materiálu: TR + stolica na vyšetrenie. Klinický priebeh ochorení si nevyžiadal hospitalizáciu.
V zariadení boli vykonané protiepidemické opatrenia v spolupráci s oddelením hygieny detí a mládeže. Zabezpečený bol odber vzoriek stravy a sterov z prostredia kuchyne. Stravovanie je zabezpečované z vlastnej kuchyne v danom seminári. Všetkým zamestnancom stravovacej prevádzky bol nariadený odber biologického materiálu na laboratórne vyšetrenie.
Výsledky laboratórných vyšetrení u chorých (TR + stolica) - negat. Vzorky stravy + stery - negat.

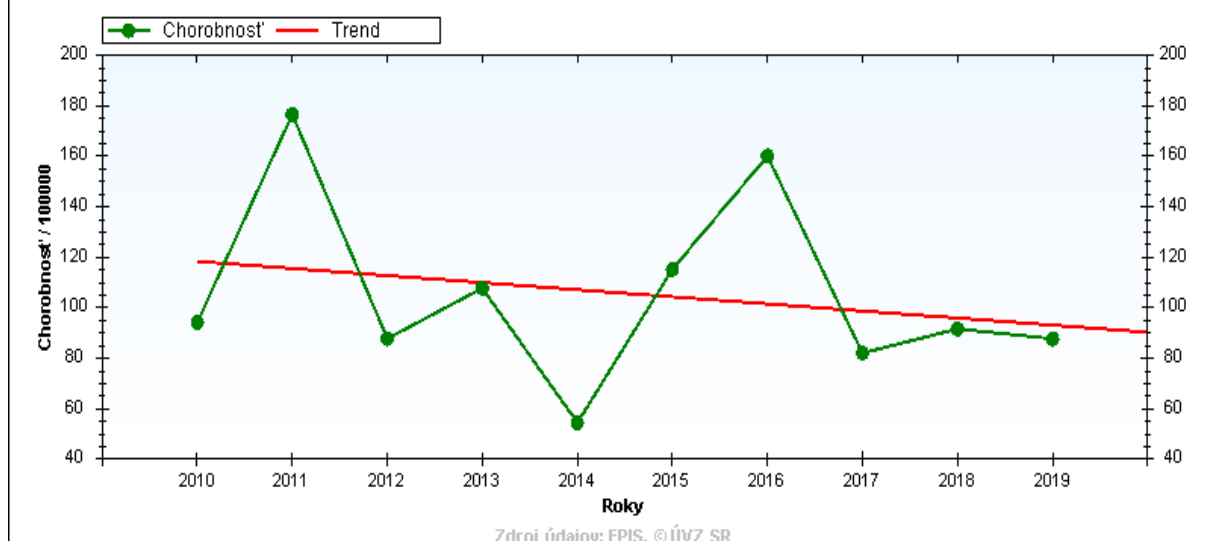
Tab. III.1.12: Prehľad gastroenteritíd pravdepodobne infekčnej etiológie v epidemiologickej súvislosti v okrese Prešov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens
1.	PO/A09 – GSK, Prešov	11.12.2019 - 12.12.2019	29/0/56	kultivačne negat.

Okres Sabinov

Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2011 173,92/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 101.

(A09) Výskyt hnačkových ochorení pp inf. etiolo. / Incidence of diarrhoeal diseases of pb inf etiolo.
Trend za 10 rokov.
Rok 2019. Prešovský kraj. Okres Sabinov.

V roku 2019 bolo hlásených **52 ochorení s chorobnosťou 86,12/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje pokles chorobnosti v porovnaní s minulým rokom (r. 2018 – 59 ochorení, chorobnosť 97,72/100 000 obyvateľov) – index 0,88. Zaznamenaná chorobnosť je zároveň nižšia aj v porovnaní s 5-ročným priemerom.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná u detí do 1 roka a 1 – 4-ročných detí. Najviac ochorení vzniklo v mesiaci január a júl. Ochorelo 27 mužov a 25 žien.

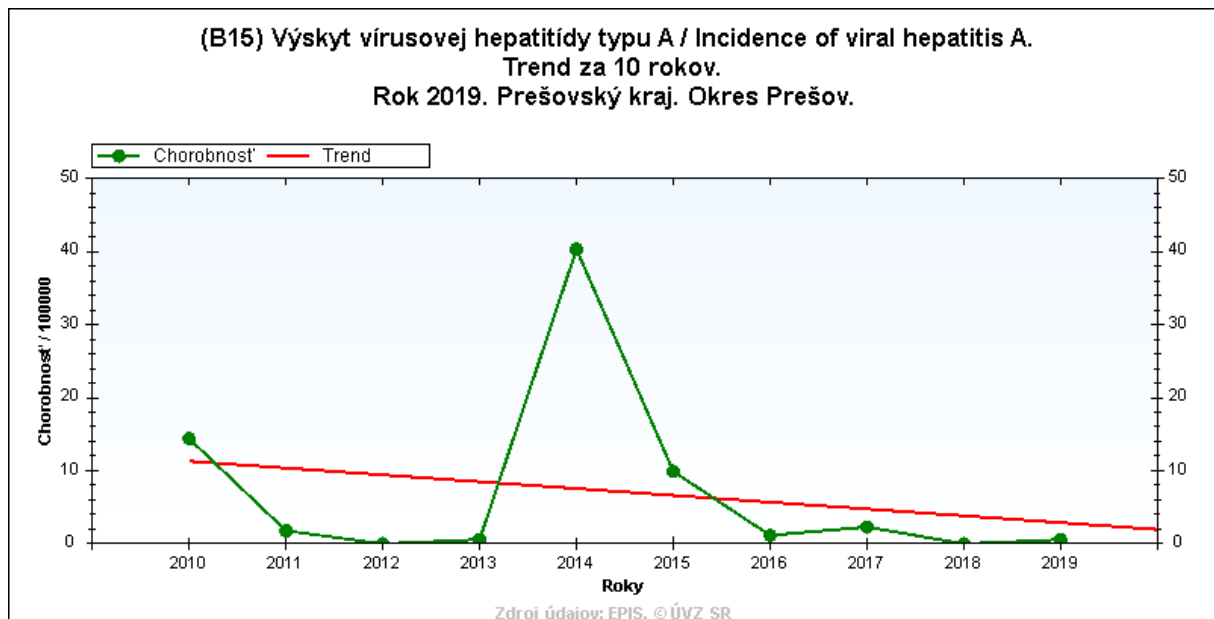
Výskyt ochorení bol vo všetkých prípadoch sporadický. Rodinný epidemický výskyt a epidemický výskyt s počtom 5 a viac ochorení nebol zaznamenaný.

III.2 Skupina vírusových hepatítid

III.2.1 Akútna hepatitída A - B 15

Okres Prešov

V posledných 10-tich rokoch bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2014 40,17/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 69.

V roku 2019 bolo zaznamenané 1 ochorenie na vírusovú hepatitídu typu A s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku neboli hlásené **žiadne ochorenia**. Zaznamenaná chorobnosť je v porovnaní s 5-ročným priemerom nižšia.

Ochorenie zaznamenané:

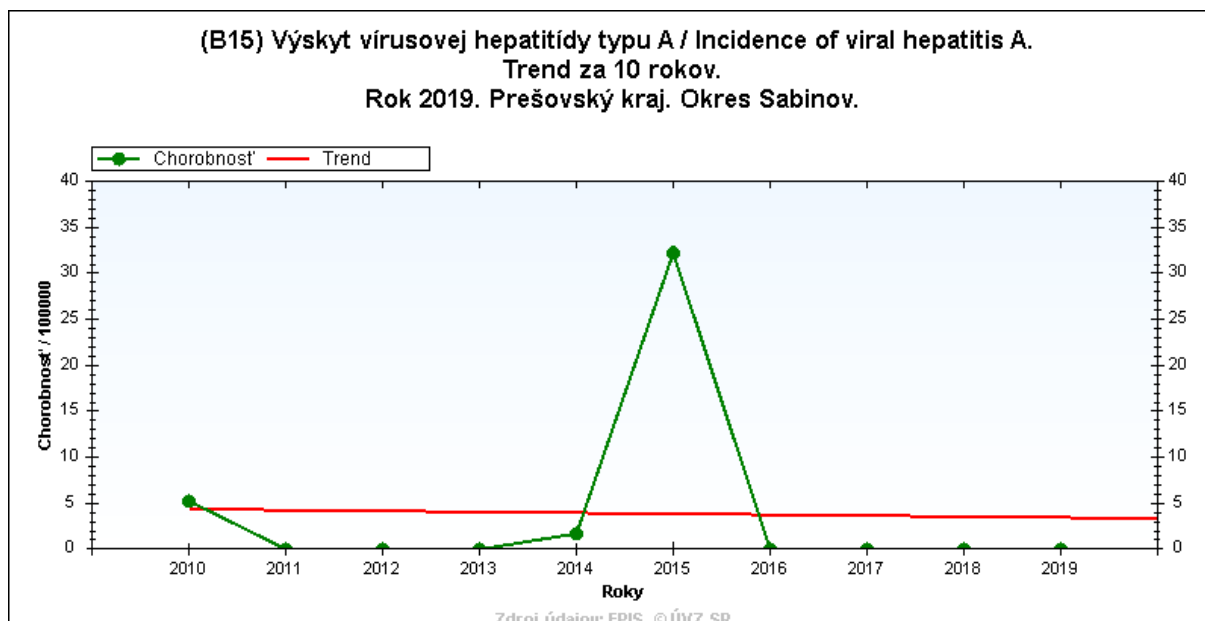
- u **43-ročnej ženy** štandardnej populácie. Ikterická forma ochorenia. Hospitalizovaná bola na Infekčnom oddelení FNsP J.A.Reimana v Prešove. V klickom obraze prítomné zvracanie, tmavý moč, prítomný ikterus kože, TT-37,7°C, bolesti celého tela. Proti VHA neočkovaná.

Výsledky laboratórných vyšetrení : anti HAV IgM > 10 – pozit, AST - 64,50 ukat/l - pozit; ALT - 95,01 ukat/l - pozit; GMT - 2,95 ukat/l – pozit.

Zaznamenané ochorenia boli sporadické, rodinný epidemický výskyt a epidemický výskyt ochorení spočtom 5 a viac ochorení nebol zaznamenaný.

Okres Sabinov

V sledovanom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2015 (33,70/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 20).

V roku 2019 v okrese Sabinov podobne ako predchádzajúci rok ochorenie na vírusovú hepatitídu typu A nebolo hlásené.

III.2.2 Akútna hepatitída B - B16

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola zaznamenaná najvyššia chorobnosť v roku **2014** (4 ochorenia, chorobnosť 2,33/100 000 obyvateľov).

V roku 2019 podobne ako v predchádzajúcom roku bola hlásená **1 akútna hepatitída B** s chorobnosťou **0,57/100 000 obyvateľov**.

Ochorenie zaznamenané:

- u **19-ročného muža**, žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. V klinickom obraze prítomná bolesť brucha, teplota, ikterus kože, tmavý moč, H+L nehmateľné. Ide o ikterická forma. Ochorenie potvrdené laboratórne: AntiHBc IgM – pozit., HBsAg - pozit, anti HBc total - pozit, HBeAg - pozit, anti HCV - negat; BILC-152,10 umol/l+ BILK - 128,00 umol/l+, AST -5,60 ukat/l, ALT - 32,99 ukat/l, GMT- 2,77 ukat/l, ALP - 2,36ukat/l, AFP - 50,93 KIU/l - pozit;. Neočkovaný.

Tab. III.2.1: Analýza hepatitíd B vzhľadom na druh anamnézy v okrese Prešov, rok 2019

Veková skupina	VHB spolu	Z toho					
		Pozitívna anamnéza					Negatívna anamnéza
		Amb.	Hosp.	Kúpele	Soc. zar.	Iné	
abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.
0	-	-	-	-	-	-	-
1 – 4	-	-	-	-	-	-	-
5 – 9	-	-	-	-	-	-	-

10 – 14	-	-	-	-	-	-	-
15 – 19	1	-	-	-	-	-	1
20 – 24	-	-	-	-	-	-	-
25 – 34	-	-	-	-	-	-	-
35 – 44	-	-	-	-	-	-	-
45 – 54	-	-	-	-	-	-	-
55 – 64	-	-	-	-	-	-	-
65 +	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	1	-	-	-	-	-	1

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bola zaznamenaná nízka chorobnosť na akútnu VHB.

V roku 2019 nebolo v okrese Sabinov hlásené ochorenie na akútnu VHB, predchádzajúci rok bolo evidované 1 ochorenie na akútnu VHB s chorobnosťou 1,67/100 000 obyvateľov.

Tab. III.2.2: Analýza hepatitíd B vzhľadom na druh anamnézy v okrese Sabinov, rok 2019

Veková skupina	VHB spolu	Z toho					Negatívna anamnéza
		Poitívna anamnéza					
		Amb.	Hosp.	Kúpele	Soc. zar.	Iné	
abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.
0	-	-	-	-	-	-	-
1 – 4	-	-	-	-	-	-	-
5 – 9	-	-	-	-	-	-	-
10 – 14	-	-	-	-	-	-	-
15 – 19	-	-	-	-	-	-	-
20 – 24	-	-	-	-	-	-	-
25 – 34	-	-	-	-	-	-	-
35 – 44	-	-	-	-	-	-	-
45 – 54	-	-	-	-	-	-	-
55 – 64	-	-	-	-	-	-	-
65 +	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	-	-	-	-	-	-	-

III.2.3 Akútna hepatitída C - B 17.1

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období akútna VHC v okrese Prešov bola zaznamenaná v roku 2019.

V roku 2019 bolo zaznamenané 1 ochorenie na vírusovú hepatitídu typu C s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku neboli hlásené **žiadne ochorenia**. Zaznamenaná chorobnosť je v porovnaní s 5-ročným priemerom vyššia.

Ochorenie zaznamenané

- u 33-ročného muža bezdomovca. Anikterická forma ochorenia. Bez príznakov ochorenia.

Pacient hospitalizovaný, kde v rámci dif. dg. odobratá a vyšetrená krv s pozit. výsledkom.

Ochorenie potvrdené laboratórne: anti Anti HCV - pozit. EA: nezistená.

Tab. III.2.3: Analýza akútnych hepatítid C vzhľadom na druh anamnézy v okrese Prešov, rok 2019

Veková skupina	VHC spolu	Z toho					
		Pozitívna anamnéza					Negatívna anamnéza
		Amb.	Hosp.	Kúpele	Soc. zar.	Iné	
abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.
0	-	-	-	-	-	-	-
1 – 4	-	-	-	-	-	-	-
5 – 9	-	-	-	-	-	-	-
10 – 14	-	-	-	-	-	-	-
15 – 19	-	-	-	-	-	-	-
20 – 24	-	-	-	-	-	-	-
25 – 34	1	-	-	-	-	-	1
35 – 44	-	-	-	-	-	-	-
45 – 54	-	-	-	-	-	-	-
55 – 64	-	-	-	-	-	-	-
65 +	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	1	-	-	-	-	-	1

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období boli zaznamenané len **3 akútne VHC**, 1 v roku 2014- chorobnosť 1,70/100 000 obyvateľov, 1 v roku 2017 s chorobnosťou 1,67/100 000 obyvateľov a 1 v roku 2018- chorobnosť 1,66/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 nebolo zaznamenané ochorenie na vírusovú hepatitídu typu C. V predchádzajúcom roku bolo hlásené **1 ochorenie** s chorobnosťou 1,66/100 000 obyvateľov. Zaznamenaná chorobnosť je v porovnaní s 5-ročným priemerom nižšia.

Tab. III.2.4: Analýza akútnych hepatítid C vzhľadom na druh anamnézy v okrese Sabinov, rok 2019

Veková skupina	VHC spolu	Z toho					
		Pozitívna anamnéza					Negatívna anamnéza
		Amb.	Hosp.	Kúpele	Soc. zar.	Iné	
abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.
0	-	-	-	-	-	-	-
1 – 4	-	-	-	-	-	-	-
5 – 9	-	-	-	-	-	-	-
10 – 14	-	-	-	-	-	-	-
15 – 19	-	-	-	-	-	-	-
20 – 24	-	-	-	-	-	-	-
25 – 34	-	-	-	-	-	-	-
35 – 44	-	-	-	-	-	-	-
45 – 54	-	-	-	-	-	-	-

55 – 64	-	-	-	-	-	-	-
65 +	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	-	-	-	-	-	-	-

III.2.4 Akútna hepatitída E - B 17.2

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období boli zaznamenané len 3 akútne VHE, 1 v roku 2011 a 1 v roku 2017 a 1 v roku 2019 s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 bolo zaznamenané 1 ochorenie na akútnu VHE s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku ochorenie nebolo hlásené.

Ochorenie zaznamenané **u 62-ročného muža** majoritnej populácie. Anikterická forma ochorenia. Pacientovi v rámci vyšetrenia na diabetológii zistené zvýšené hodnoty TRM. Anti HEV – pozit. protilátky zistené v rámci dif. dg. EA: dovolenka v zahraničí (Maďarsko, Poľsko), kde navštevoval miestne kúpaliská a konzumoval miestnu stravu- konkrétne nevedel udať.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období akútna VHE v okrese Sabinov bola zaznamenaná iba v roku 2019, chorobnosť 1,66/100 000 obyvateľov. V minulom roku ochorenie nebolo evidované.

Ochorenie zaznamenané **u 70-ročnej ženy** majoritnej populácie. Ikterická forma ochorenia. V klinickom obraze prítomná - TT-40°C, triaška, nechut' do jedla, nauzea, celková slabosť a ikterus kože a sklér. Vzhľadom k pretrvávajúcej teplote odobratý biologický materiál na vyšetrenie s pozit. výsledkom - vysoké hodnoty TRM (ALT, AST). Pacientka hospitalizovaná. Ochorenie potvrdené laboratórne- S anti-HEV IgM (ELISA) - pozit. EA: nezistená

III.2.5 Chronická vírusová hepatitída B – B 18.0 , B 18.1

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola zaznamenaná nízka chorobnosť.

V roku 2019 podobne ako predchádzajúci rok nebolo zaznamenané ochorenie na chronickú vírusovú hepatitídu B s agensom delta (dg. B18.0).

V roku 2019 bolo zaznamenaných **6 chronických vírusových hepatítid B bez agensu delta (dg. B18.1) s chorobnosťou 3,43/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje pokles chorobnosti v porovnaní s rokom 2018 (8 ochorení, chorobnosť 4,57/100 000 obyvateľov) – index 0,75. Zaznamenaná chorobnosť je zároveň nižšia aj v porovnaní s 5-ročným priemerom.

Navyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 35 – 44-ročných osôb. Ochorenia vyskytovali sporadicky. Ochoreli 4 muži a 2 ženy. Vo všetkých 6 prípadoch klinická forma bezpríznaková. V 6 prípadoch sa jednalo o ochorenia u proti VHB neočkovaných osôb (1 prípad ochorenia zaznamenaný u pacienta žijúceho v prostredí s NHŠ, 5 prípadov u majoritnej populácie). EA: 1x tetovanie, 1x prekonanie akútnej VHB. V 4 prípadoch bola epidemiologická anamnéza neznáma.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bola zaznamenaná nízka chorobnosť.

V roku 2019 podobne ako predchádzajúci rok nebolo zaznamenané ochorenie na chronickú vírusovú hepatitídu B s agensom delta (dg. B18.0).

V roku 2019 bolo zaznamenané **1 ochorenie na chronickú hepatitídu B** s chorobnosťou **1,66/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje výrazny pokles chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom (8 ochorení s chorobnosťou 13,25/100 000 obyvateľov) – index 0,13. Zaznamenaná chorobnosť je nižšia v porovnaní s 5-ročným priemerom.

Ochorenie bolo zaznamenané u **43-ročného muža**, žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. Pacient pre žalúdočné ťažkosti vyšetrený na gastroenterologickej ambulancii, kde zistená hepatálna lézia a zvýšené TRM. Ochorenie laboratórne potvrdené. Chorý proti VHB neočkovaný, nehospitalizovaný. EA: negat.

III.2.6 Chronická vírusová hepatitída C - B 18.2

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2015 – 6,38/100 000 obyvateľov s počtom 11 ochorení.

V roku 2019 bolo zaznamenaných **5 ochorení s chorobnosťou 2,86/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje pokles chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom (rok 2018 - 6 ochorení, chorobnosť 3,43/100 000 obyvateľov). Zaznamenaná chorobnosť je nižšia v porovnaní s 5-ročným priemerom.

Veková štruktúra chorých 15-19-roč.: 1x, 55 – 64-roč.: 3x, 65+: 1x. Ochoreli 3 muži a 2 ženy. V 1 prípade sa ochorenie vyskytlo u osoby žijúcej v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, ostatné prípady boli zaznamenané u majoritnej populácie. Vo všetkých prípadoch išlo o bezpríznakovú formu ochorenia. Všetky prípady ochorenia potvrdené laboratórne. V epidemiologickej anamnéze chorých: operácia – 3x, transfúzia krvi – 1x, i. v. aplikácia drog (heroín) – 1x.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2014 – 8,48/100 000 obyvateľov s počtom 5 ochorení.

V roku 2019 nebolo hlásené žiadne ochorenie na **chronickú vírusovú hepatitídu C**. V roku 2018 boli evidované 3 ochorenia na chronickú vírusovú hepatitídu C s chorobnosťou 4,97/100 000 obyvateľov.

III.2.7 Nešpecifikované vírusové hepatitídy - B 19

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období boli v okrese Prešov zaznamenané len 2 nešpecifikované vírusové hepatitídy, obe v roku 2010 (chorobnosť 1,19/100 000 obyvateľov).

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 neboli zaznamenané žiadne ochorenia na nešpecifikovanú vírusovú hepatitídu.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období boli v okrese Sabinov zaznamenané len 2 nešpecifikované vírusové hepatitídy, obe v roku 2010 (chorobnosť 3,46/100 000 obyvateľov).

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 neboli zaznamenané žiadne ochorenia na nešpecifikovanú vírusovú hepatitídu.

III.2.8 Nosičstvo HBsAg – Z 22.5

Okres Prešov

V roku 2019 bolo hlásených **18 nosičstiev HBsAg**, čo predstavuje nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom, kedy bolo hlásených 17 nosičstiev HBsAg.

V 7 prípadoch sa jednalo o osoby žijúce v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, v 11 prípadoch o osoby majoritnej populácie. V 16 prípadoch sa jednalo o proti VHB neočkované osoby. V 2 prípadoch očkovanie nezistené.

EA: v 7 prípadoch nozokomiálny mechanizmus prenosu s pozitívnym parentrerálnym výkonom (1x ortopedická operácia, 1x - gynekologická, 2x brušná operácia, 3x pôrod), v 11 prípadoch mechanizmus prenosu nezistený.

Zaznamenali sme 1 rodinný epidemický výskyt..

Tab. III.2.4: Prehľad nosičstiev HBsAg v epidemiologickej súvislosti v okrese Prešov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	nos./exp.	Dôkaz
1.	R/Z225-Janka Kal	17.2.2019 - 13.3.2019	2/11	laboratórne potvrdené

Okres Sabinov

V roku 2019 bolo hlásených **11 nosičstiev HBsAg**, čo predstavuje nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom, kedy bolo hlásených 8 nosičstiev HBsAg.

V 10 prípadoch sa jednalo o ochorenie u proti VHB neočkovaných osôb, v 1 prípade očkovanie nezistené. V 8 prípadoch sa jednalo o osoby žijúce v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, v 3 prípadoch o osoby majoritnej populácie. EA: v 1 prípade nozokomiálny mechanizmus prenosu s pozitívnym parentrerálnym výkonom (1x pôrod), v 10 prípadoch mechanizmus prenosu nezistený.

III.3 Skupina nákaz preventabilných očkovaním

III.3.1 Diftéria - záškrt - A 36

V sledovanom 10-ročnom období nebolo v **okrese Prešov** hlásené ochorenie ani podozrenie z ochorenia. Zachytené nebolo ani nosičstvo *Corynebacterium diphtheriae*.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bolo v okrese Sabinov v **roku 2019** zaznamenané **1 ochorenie na kožnú diftériu s chorobnosťou 1,66/100 000 obyvateľov**. V predchádzajúcom období nebolo hlásené žiadne ochorenie.

Ochorenie zaznamenané u **1,5-ročného** dieťaťa, žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým tandardom. Dieťa s dg. R55 (stav po poruche vedomia), privezené RZP na hospitalizáciu na oddelenie KP vo FNsP J.A. Reimana Prešov. Pri prijíme prítomné subfebrility, mierne dispnoické, kašeľ s expektoračnou zložkou. RTG pľúc - pneumonický nález vpravo centrálne. Pre ťažkú anémiu 21.4.2019 podaná transfúzia Ery masy bez komplikácií. Na nohe prítomné ložisko. Liečba - ATB - Ambrobene - 7,5 mg/ml, Bitammon 1g/0,5g.

Dieťa vzhľadom k veku má podané riadne 3 dávky očkovacej látky.

Realizovaný ster z kožnej plochy (z ložiska na nohe)- s pozit. Výsledkom Corynebacterium difteriae. NRC pre diftériu RÚVZ Košice hlásil výsledok - Cor. difteriae **typ gravis toxický kmeň**.

III.3.2 Divý kašeľ - pertussis - A 37

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2019 – 18,85/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 33.

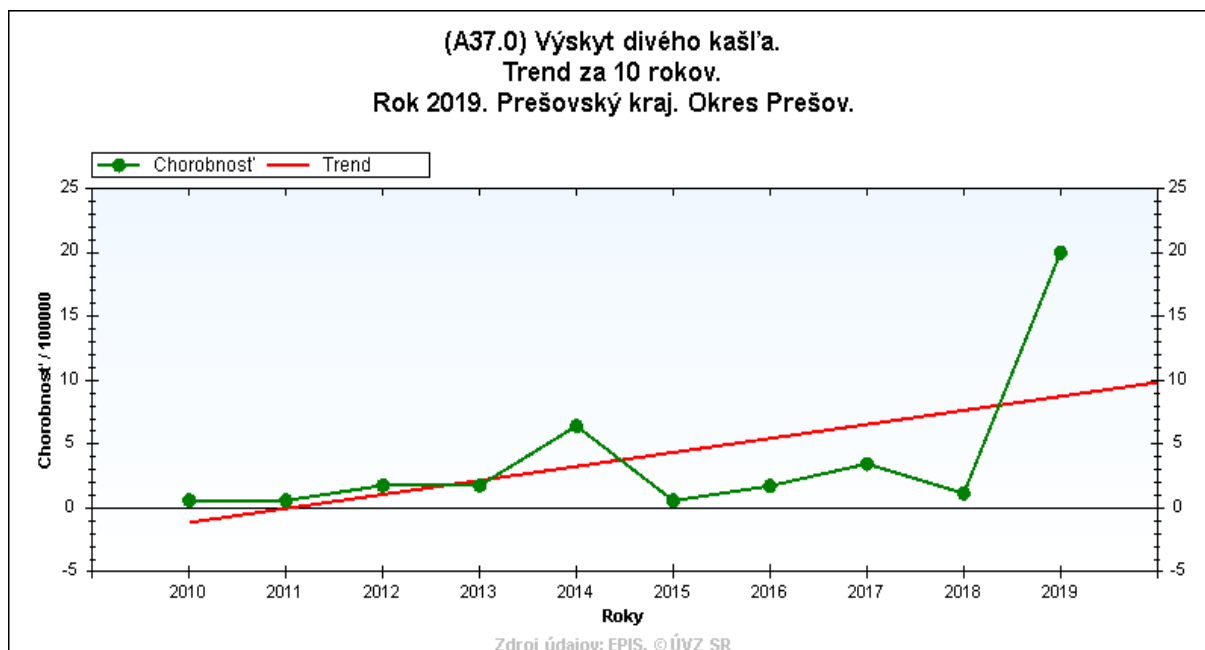
V roku 2019 sme zaznamenali **33 ochorení** na divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis s **chorobnosťou 18,85/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje výrazný nárast chorobnosti v porovnaní s rokom 2018, kedy boli hlásené 3 ochorenia s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov – index 11,00. Zaznamenaná chorobnosť je zároveň najvyššia aj v porovnaní s 5-ročným priemerom chorobnosti.

Ochorelo 17 mužov a 16 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná u detí do 1 roka. Z hľadiska sezonality najviac ochorení sa prejavilo v mesiaci marec. Z celkového počtu ochorení sa 10 ochorení vyskytlo u osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom a 23 ochorení u štandardnej populácie. U 17 osôb si ochorenie vyžadovalo hospitalizáciu, 16 osôb izolovaných nebolo.

V 33 prípadoch ochorení v klinickom obraze prítomný dlhodobý suchý dráždivý kašeľ. Vo všetkých prípadoch ochorenia laboratórne potvrdené.

Očkovanie:

- neočkovaný – 12x,
- vzhľadom k veku neočkovaný -5
- nezistené – 4x,
- základné očkovanie a preočkovanie – 5x,
- očkovaný čiastočne - 3x,
- očkovanie nerealizované pre časté hospitalizácie, respir. infekty – 3x,
- nezistené – 1x

Výsledky kontroly očkovania DTP k 31.8.2019, okres Prešov:

ročník narodenia 2017: z 2 211 detí, 2 084 očkovaných - 94,3%

ročník narodenia 2012: z 2 010 detí, 1 893 očkovaných - 94,2%

ročník narodenia 2005: z 1 779 detí, 1 684 očkovaných - 94,7%

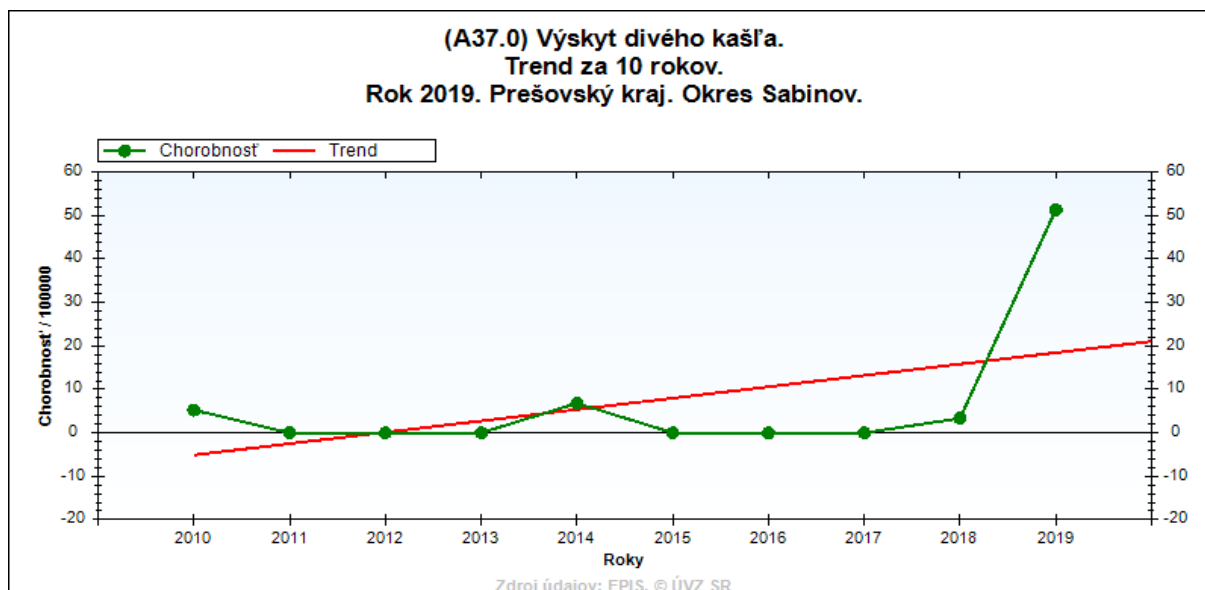
Vo väčšine prípadov sa ochorenia vyskytovali sporadicky. Zaznamenané boli 3 rodinné epidemické výskyty pertussis so 6 chorými. Epidemické výskyty vírusových črevných infekcií s počtom 5 a viac ochorení v roku 2019 neboli zaznamenané.

Tab. III.3.1: Prehľad pertussis v epidemiologickej súvislosti v okrese Prešov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	och./exp.	Dôkaz
1.	R/A370-Pola	20.2.2019 - 7.3.2019	2/4	laboratórne potvrdené
2.	R/A370-Maz	13.5.2019 - 27.5.2019	2/4	laboratórne potvrdené
3	R/A370-Jenč	1.3.2019 - 7.3.2019	2/2	laboratórne potvrdené

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2019 – 44,72/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 27.

V roku 2019 bolo hlásených **27 ochorení** na divý kašeľ vyvolaný *Bordetella pertussis* s **chorobnosťou 44,72/100 000 obyvateľov**. V predchádzajúcom roku boli zaznamenané 2 ochorenia na pertussis s chorobnosťou 3,31/100 000 obyvateľov – index 13,50.

Zaznamenaná chorobnosť je zároveň najvyššia aj v porovnaní s 5-ročným priemerom chorobnosti.

Ochorelo 10 mužov a 17 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná u detí do 1 roka. Z hľadiska sezonality najviac ochorení sa prejavilo v mesiaci november. Z celkového počtu ochorení sa 13 ochorení vyskytlo u osôb žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom a 14 ochorení u štandardnej populácie. U 16 osôb si ochorenie vyžadovalo hospitalizáciu, 11 osôb izolovaných nebolo.

Vo všetkých 27 prípadoch ochorení v klinickom obraze prítomný dlhodobý suchý dráždivý kašeľ. Vo všetkých prípadoch ochorenia laboratórne potvrdené.

Očkovanie:

- neočkovaný – 4x,
- vzhľadom k veku neočkovaný -5x
- nezistené – 2x,
- základné očkovanie a preočkovanie – 10x,
- očkovaný riadne - 5x,
- očkovanie nerealizované pre časté respir. infekty – 1x

Výsledky kontroly očkovania DTP k 31.8.2019, okres Sabinov:

ročník narodenia 2017: z 893 detí, 860 očkovaných - 96,3%
 ročník narodenia 2012: z 865 detí, 8127 očkovaných - 95,6%
 ročník narodenia 2005: z 765 detí, 736 očkovaných - 96,2%

Vo väčšine prípadov sa ochorenia vyskytovali sporadicky. Zaznamenané boli 3 rodinné epidemické výskyty pertussis so 7 chorými. Epidemické výskyty vírusových črevných infekcií s počtom 5 a viac ochorení v roku 2019 neboli zaznamenané.

Tab. III.3.2: Prehľad pertussis v epidemiologickej súvislosti v okrese Sabinov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	och./exp.	Dôkaz
1.	R/A370-Sont	16.2.2019 - 11.3.2019	2/5	laboratórne potvrdené
2.	R/A370-Zahurák	29.10.2019 - 15.11.2019	3/4	laboratórne potvrdené
3	R/A370-Glad	21.12.2019 - 3.1.2020	2/4	laboratórne potvrdené

III.3.3 Osýpkv - morbilli - B 05

Okres Prešov

V roku **2019** sme zaznamenali **2 ochorenia na morbilli s chorobnosťou 1,14/100 000 obyvateľov**. v predchádzajúcom roku sme zaznamenali 1 ochorenie na osýpkv s chorobnosťou **0,57/100 000 obyvateľov**.

Ochorenie hlásené u:

- **44-ročného muža** majoritnej populácie z Prešova. V klinickom obraze prítomné od 26.7.2019 - TT:39°C. Dňa 29.7.2019 - chorý ošetrený na ORL ambulancii FNsP J.A. Reimana Prešov, ordinované ATB. Teploty neustúpili, od 31. 7. 2019 sa pridružil zápal spojiviek, kašeľ a výsev na vrchnej časti trupu, ktorý sa neskôr rozšíril aj na ruky a nohy, pre ktorý bol vyšetrený na alergologickej ambulancii. Dňa 2.8.2019 bol vyšetrený na očnej a znova na ORL ambulancii, odkiaľ bol odoslaný na hospitalizáciu na infekčné oddelenie FNsP J. A. Reimana Prešov. Proti osýpkam neočkovaný. Ochorenie potvrdené aj laboratórne - anti Morbilli IgM - pozit, anti Morbilli IgG - negat. EA: výlet na motorke v Rumunsku.
- **46-ročnej ženy** majoritnej populácie z Prešova. V klinickom obraze prítomné od 8.8.2019 - TT:38,5°C, mierny výsev na hrudníku, tvári, rukách a nohách - trvajúci 2 dni. Izolovaná bola doma. Po odznení klinických príznakov jej bol na infekčnej ambulancii vykonaný odber krvi na vyšetrenie protilátok. Výsledky laboratórneho vyšetrenia: anti morb.IgM - pozit, anti morb. IgG >300. Očkovanie proti osýpkam nezistené, nakoľko v zdravotnej dokumentácii nie je uvedený záznam o očkovaní. EA: výskyt ochorenia u manžela.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období sme v **roku 2019** evidovali **1 ochorenie** na morbilli s chorobnosťou 1,66/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku sme ochorenie nezaznamenali.

Ochorenie hlásené u:

- **23-ročného muža** cudzej štátnej príslušnosti pochádzajúceho z Ukrajiny - okres Ivanko Frankivsk, ktorý od septembra 2018 pracuje ako zvárač v strojárnskej firme. Chorý od 30.4.2019 - TT-38°C. Ošetrený na LSPP 2.5.2019 pre pretrvávajúce teploty, výsev na tvári a bolesti hrdla - ordinované ATB - Amoksiklav. Z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu - rozšírenie vyrážky na trupe, HK, pretrvávajúce teplôt a suchý kašeľ

bol 4.5.2019 opätovne vyšetrený na LSPP v Sabinove a následne s podozrením na osýpky, v ten istý deň hospitalizovaný na oddelení infektológie vo FNŠP J.A. Reimana Prešov. Pri prijíme v klinickom obraze prítomné TT-38,9°C, koža na tvári, trupe, krku, chrbte a laterálne na prednej časti hrudníka pokrytá makulopapulóznymi morbillifórnymi splývavými eflorescenciami, suchý dráždivý kašeľ. Očkovanie proti osýpkam nezistené. Ochorenie potvrdené aj laboratórne anti Morbilli IgM - pozit, anti Morbilli IgG - negat. (ELISA).

Epidemiologická anamnéza - pochádza v oblasti, kde bola epidémia osýpok. Za prácou dochádza vlakom, kde nie je možné vylúčiť, či bol resp. nebol v kontakte s chorými na osýpky.

Protiepidemické opatrenia proti osýpkam u kontaktov vykonané v plnom rozsahu. V domácnosti na Slovensku žije sám.

III.3.4 Ružienka - rubeola - B 06

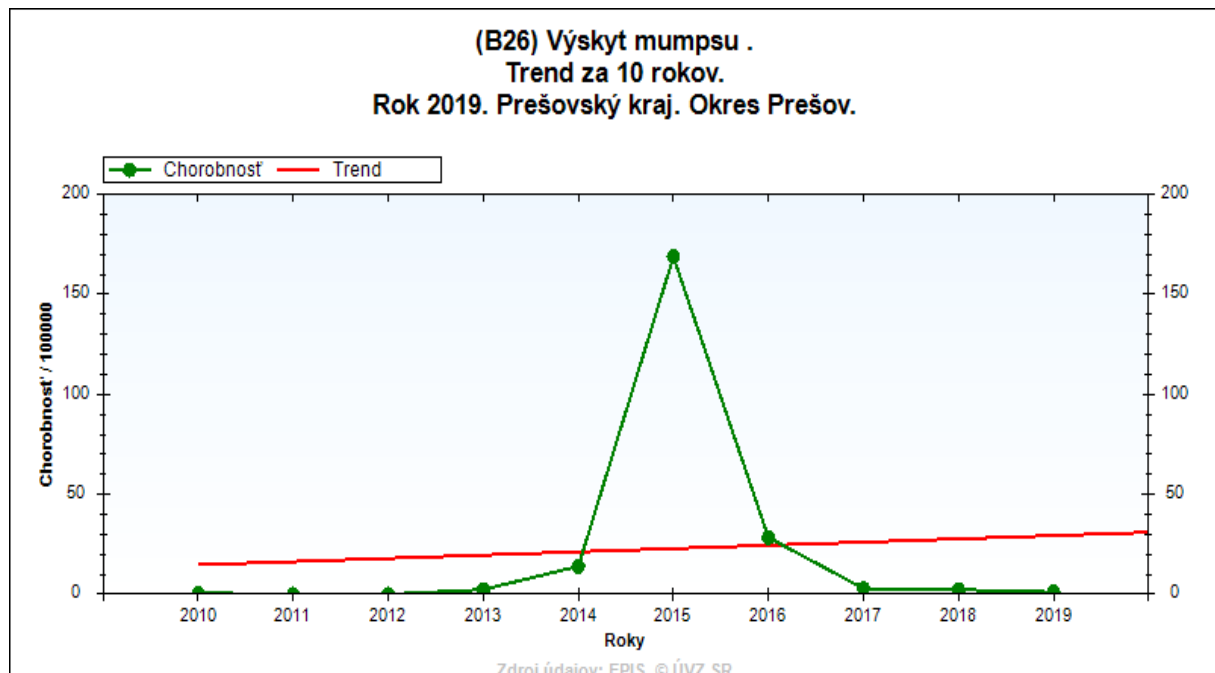
V sledovanom 10-ročnom období sme v **okrese Prešov a Sabinov** ochorenie na rubeolu neevidovali.

III.3.5 Mumps - Parotitis epidemica - B 26

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2015 – 165,76/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 286.

V roku 2019 boli podobne ako v roku 2018 zaznamenané **3 ochorenia s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov** – index 1,00. V porovnaní s 5-ročným priemerom chorobnosti sme nezaznamenali podstatnú zmenu chorobnosti.

Ochorenia hlásené u osôb vo veku 3, 13 a 22 rokov. Najviac ochorení vzniklo v mesiaci marec a november. Ochoreli 2 muži a 1 žena. Vo všetkých prípadoch bolo ochorenie zaznamenané u osôb majoritnej populácie. V 2 prípadoch očkovanie nezistené, nakoľko nebol známy lekár I. kontaktu a 1 osoba vzhľadom k veku očkovaná (základné očkovanie + preočkovanie). Vo všetkých prípadoch nekomplikovaný priebeh ochorenia, výskyt ochorení sporadický bez epidemiologickej súvislosti. Vo všetkých prípadoch materiál nebol odobraný. Ochorenia potvrdené na základe klinických príznakov.

Základné očkovanie a preočkovanie proti osýpkam, rubeole a parotitíde k 31.8.2019, okres

Prešov:

ročník narodenia 2017: z 2 211 detí – 2 062 očkovaných - 93,3%

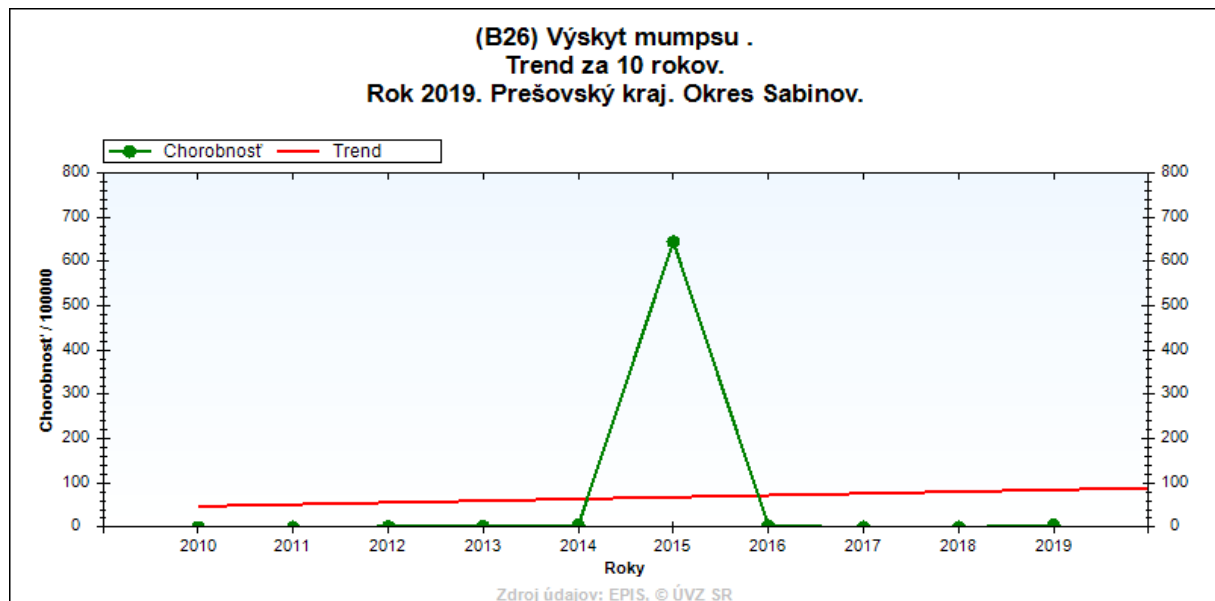
ročník narodenia 2016: z 2 089 detí – 1 991 očkovaných - 95,3%

ročník narodenia 2007: z 1 775 detí – 1 671 očkovaných - 94,1%

ročník narodenia 2006: z 1 771 detí – 1 668 očkovaných - 94,2%

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2015 – 640,37/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 380.

V roku 2019 boli hlásené 3 ochorenia na parotitídu s chorobnosťou 4,97/100 000 obyvateľov. V minulom roku ochorenia neboli zaznamenané.

Ochorenia hlásené u osôb vo veku 3, 12 a 24 rokov. Najviac ochorení vzniklo v mesiaci január. Ochoreli 2 ženy a 1 muž. Vo všetkých prípadoch bolo ochorenie zaznamenané u osôb majoritnej populácie. V 1 prípade očkovanie nezistené a 2 osoby vzhľadom k veku očkované (základné očkovanie + preočkovanie). Vo všetkých prípadoch nekomplikovaný priebeh ochorenia, výskyt ochorení sporadický bez epidemiologickej súvislosti. Vo všetkých prípadoch materiál nebol odobraný. Ochorenia potvrdené na základe klinických príznakov.

Základné očkovanie a preočkovanie proti osýpkam, rubeole a parotitíde k 31.8.2019, okres Sabinov:

ročník narodenia 2017: z 893 detí – 852 očkovaných - 95,4%
ročník narodenia 2016: z 896 detí – 878 očkovaných - 98,0%
ročník narodenia 2007: z 747 detí – 710 očkovaných - 95,0%
ročník narodenia 2006: z 769 detí – 746 očkovaných - 97,0%

III.3.6 Hemofilové invazívne nákazy – A41.3, G00.0, J14
Septikémia vyvolaná Haemophilus influenzae - A41.3

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období v okrese Prešov septikémia vyvolaná Haemophilus influenzae nebola hlásená.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bola hlásená len 1 septikémia vyvolaná Haemophilus influenzae v roku 2016 s chorobnosťou 1,68/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 podobne ako v predchádzajúcom roku ochorenie nebolo hlásené.

Hemofilová meningitída - G00.0

V sledovanom 10-ročnom období v okrese Prešov a Sabinov hemofilová meningitída nebola hlásená.

Zápal pľúc vyvolaný Haemophilus influenzae - J14

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období v okrese Prešov bola zaznamenaná nízka chorobnosť ochorení.

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 zápal pľúc vyvolaný Haemophilus influenzae nebol hlásený.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období sme v okrese Sabinov zápal pľúc vyvolaný Haemophilus influenzae nezaznamenali.

III.3.7 Pneumokokové invazívne nákazy – A40.3, G00.1, J13
Septikémia vyvolaná Streptococcus pneumoniae - A40.3

Okres Prešov

V roku 2019 boli v okrese Prešov hlásené **4 ochorenia s chorobnosťou 2,29/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje vyššiu chorobnosť v sledovanom 10-ročnom období (r. 2018 – chorobnosť 0,57/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 1). Zaznamenaná chorobnosť je vyššia v porovnaní s 5-ročným priemerom.

Ochorenia zaznamenané u:

- **68-ročného muža** majoritnej populácie z obce Brestov. Pacient s dg. A09 hospitalizovaný na oddelení infektológie vo FNsP J.A. Reimana Prešov. V klinickom obraze hnačky, TT-38°C, kašeľ s expektoráciou, prítomná bronchopneumónia l.sin. Z dôvodu pretrvávania teplôt odobratý a vyšetrený biologický materiál - hemokultúra s pozitívnym výsledkom. Proti IPO neočkovaný.

Výsledky laboratórneho vyšetrenia: hemokultúra – Streptococcus pneumoniae, sérotyp 29.

-**58-ročného muža** majoritnej populácie z Prešova. Pacient s dg. J18.0 privezený RZP na hospitalizáciu na interné oddelenie vo FNsP J.A. Reimana Prešov. V klinickom obraze prítomné TT do 39°C, sťažené dýchanie, bolesti rúk, nôh, svalov, kašeľ, pri ktorom vykašľava biele spútum, bez prítomných krvácajúcich prejavov, prítomná bronchopneumónia viac vpravo. Pred mesiacom prekonal zápal priedušiek. Pacient trpí stredne ťažkou Astma bronchiálne. Proti IPO neočkovaný.

Výsledky laboratórneho vyšetrenia: hemokultúra – Streptococcus pneumoniae, sérotyp 23A.

-**34-ročného muža** majoritnej populácie z obce Víťaz. Pacient s anamnézou CHOCHP, stredne ťažkej perzistujúcej astma bronchiálne prijatý na Interné oddelenie vo FNsP J.A.Reimana Prešov pre TT – 38,5°C, triaška, nádcha a kašeľ s expektoráciou spúta. Prítomná výrazná laboratórna elevácia CRP, PCT, leukocytóza s neutrofiliou, prítomná zvýšená sedimentácia. Z klinického hľadiska auskultačný nález svedčí pre pneumóniu. RTG nález ľavostrannej pneumónie. Z dôvodu pretrvávania teplôt, odobratý biologický materiál - hemokultúra s pozitívnym výsledkom - Streptococcus pneumoniae S fáze. Proti IPO neočkovaný

Výsledky laboratórneho vyšetrenia: hemokultúra – Streptococcus pneumoniae, sérotyp 8.

-**18-ročného muža** majoritnej populácie z obce Ličartovce. Pacient odoslaný z LSPP s dg. J18.1 na hospitalizáciu na KP vo FNsP J.A. Reimana Prešov. V klinickom obraze prítomný silný kašeľ, celková slabosť, 3 dni pretrvávajúce TT- 39°C, silný zápal pľúc - difúzna bolesť na prednej strane hrudníka viac vpravo. RTG vyšetrenie - známky rozsiahlej pravostrannej bronchopneumónie. Pozitívna zápalová aktivita CRP - 346. Z dôvodu pretrvávania febrilit odobratý biolog. materiál - hemokultúra na vyšetrenie s pozit. výsledkom. Proti IPO neočkovaný. Výsledky laboratórneho vyšetrenia: hemokultúra – Streptococcus pneumoniae, sérotyp 1.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období v **okrese Sabinov** bol výskyt ochorení ojedinelý.

V roku 2019 boli zaznamenané **2 ochorenia** na septikémiu vyvolanú S. pneumoniae s chorobnosťou **3,31/100 000 obyvateľov**. V predchádzajúcom roku sme ochorenie na septikémiu vyvolanú S. pneumoniae **nevidovali**.

Ochorenia zaznamenané u:

- **77-ročnej ženy** majoritnej populácie z obce Ostrovany. Pacientka prijatá na interné oddelenie FNsP J.A.Reimana Prešov s dg. J18.0. Proti IPO neočkovaná.

Výsledky laboratórneho vyšetrenia: hemokultúra – Streptococcus pneumoniae S fáze.

-**88-ročnej ženy** majoritnej populácie z obce Uzovský Šalgov. Polymorbidná pacientka privezená RZP na oddelenie VLaG vo FNsP J.A. Reimana Prešov pre dyspnoe a subfebrilitu - 37,4°C trvajúce 3 dni. V klinickom obraze prítomné ťažkosti s dýchaním, kašeľ trvajúci 4 dni s expektoráciou hnedožltých hlienov. Pridružili sa bolesti na ľavej strane hrudníka, vykonané RTG vyšetrenie - diagnostikovaná bronchopneumónia l.sin. Prítomná celková slabosť, nechutenstvo. laboratórne zvýšené hodnoty zápalových parametrov septického charakteru (CRP, PCT, laktát), akútna renálna insuficiencia. Z dôvodu zhoršenia zdravotného

stavu, odobratý biologický materiál - hemokultúra na vyšetrenie s pozit. výsledkom. Proti IPO neočkovaný.

Výsledky laboratórneho vyšetrenia: hemokultúra – Streptococcus pneumoniae, sérotyp 3.

Pneumokoková meningitída - G00.1

V sledovanom 10-ročnom období v okrese Prešov a Sabinov bol výskyt pneumokokovej meningitídy ojedinelý.

V roku 2019 podobne ako v predchádzajúcom roku pneumokoková meningitída v okrese Prešov nebola zaznamenaná.

Okres Sabinov

V roku 2019 bolo zaznamenané 1 ochorenie na **pneumokokovú meningitídu** s chorobnosťou 1,66/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku boli hlásené 2 ochorenia s chorobnosťou 3,33/100 000 obyvateľov.

Ochorenia zaznamenané u :

- 56-ročnej ženy majoritnej populácie z obce Ostrovany. V klinickom obraze prítomné príznaky CHPO, afebrilná, bolesť ľavého ucha so sekreciou, 1x výstup TT do 38°C, následne zmena správania, dezorientovaná, dysartria. Pacientka hospitalizovaná na JIS neurologického oddelenia FNŠP J. A. Reimana Prešov, nasledne preložená na infekčné odd. FNŠP J. A. Reimana Prešov. Očkovanie nezistené.

Výsledky laboratórných vyšetrení:

L_ Streptococcus pneumoniae (PCR) pozit.

Biochemické vyš. likvoru: L-Glu 0,63 mmol/l, L-CB 3093,00 mg/l, L-Cl 111,30 mmol/l, L-Lakt 11,92 mmol/l, L- Spektr valce hyal, hlien. vlákna ojedinele

Zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae - J13

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období v okrese Prešov bola najvyššia chorobnosť hlásená v roku 2011 – 2,35/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 4.

V roku 2019 bolo zaznamenané 1 ochorenie na zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov. V roku 2018 zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae nebol hlásený.

Ochorenia zaznamenané u :

- 79-ročného dôchodcu majoritnej populácie z Kendíc. Pacient s dysfagickými ťažkosťami prijatý za účelom chirurgického riešenia tumoru strednej tretiny ezofágu. Po príprave vykonaný operačný výkon. Priebeh hospitalizácie bez komplikácií, domov prepustený v dobrom stave. V správe pacienta pri prijímaní dňa 20.5.2019 nie je zaznamenaný žiadny respiračný infekť, dýchanie - uvedené čisté. Dňa 21.5.2019 bola vykonaná bronchoskopia, pri ktorej bolo zistené: na stenách priedušnice obojstranne sú pruhy a vločky hnisavého sekrétu, obsah odsatý. Aspirát z bronchu odoslaný na bakteriologické vyšetrenie. Nariadená liečba ATB. Pacient proti IPO neočkovaný.

Z bronchoalveolárneho aspirátu vykultivovaný Streptococcus pneumoniae, sérotyp 11A.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období sme v okrese Sabinov zápal pľúc vyvolaný *Streptococcus pneumoniae* zaznamenali v 2 prípadoch, obe v roku 2017 s chorobnosťou 3,35/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 podobne ako v predchádzajúcom roku sme ochorenie na zápal pľúc vyvolaný *Streptococcus pneumoniae* neevidovali.

III.3.8 Poliomyelitída - A80 a ACHO

V sledovanom 10-ročnom období v okrese Prešov a Sabinov poliomyelitída nebola hlásená.

V roku 2019 podobne ako predchádzajúci rok v okrese Prešov a Sabinov nebola hlásená akútna chabá obrna.

III.4 Skupina respiračných nákaz

III.4.1 Šarlach - Scarletina – A38

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola zaznamenaná nízka chorobnosť.

V roku 2019 sme nezaznamenali **ochorenie** na šarlach. Zaznamenaná chorobnosť je v porovnaní s 5-ročným priemerom nižšia. Predchádzajúci rok bolo hlásené 1 ochorenie s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2014 – 5,09/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 3.

V roku 2019 podobne ako predchádzajúci rok ochorenie na šarlach nebolo hlásené.

III.4.2 Infekcie herpetickým vírusom (herpes simplex) - B 00

Okres Prešov

V roku 2019 podobne ako v predchádzajúcom roku ochorenie na herpetickú gingivostomatídu nebolo hlásené.

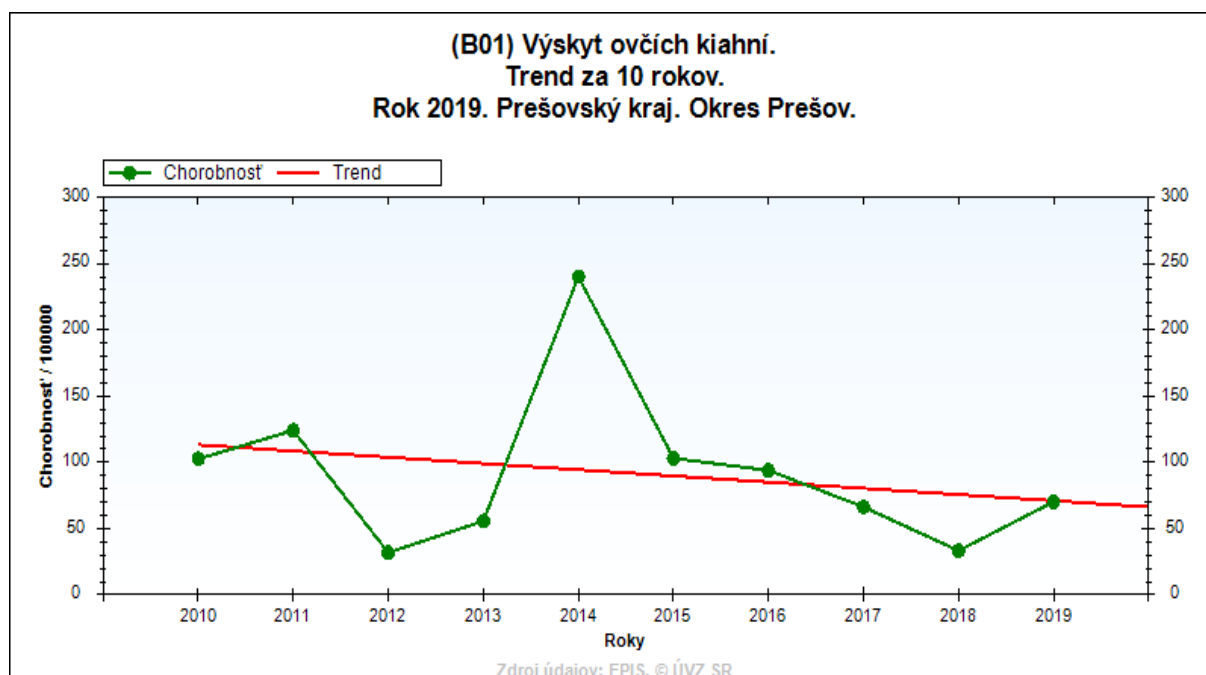
Okres Sabinov

V roku 2019 podobne ako predchádzajúci rok infekcia herpetickým vírusom nebola hlásená.

III.4.3 Ovčie kiahne – Varicella – B 01

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2014 – 236,35/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 406.

V roku 2019 bol zaznamenaný nárast chorobnosti na varicellu v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Hlásených bolo **117 ochorení s chorobnosťou 66,84/100 000 obyvateľov** (predchádzajúci rok 85 ochorení, chorobnosť 48,56/100 000 obyvateľov) – index 1,38. Zaznamenaná chorobnosť je zároveň vyššia aj v porovnaní s 5-ročným priemerom chorobnosti.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná u 1 – 4-ročných a 5-9-ročných detí.

Najviac ochorení vzniklo v mesiaci október. Ochorelo 54 mužov a 63 žien. Priebeh ochorenia si v 2 prípadoch vyžiadala hospitalizáciu.

V roku 2019 boli zaznamenané epidemické výskyty tohto ochorenia v 4 kolektívnych zariadeniach (2x MŠ, 2x ZŠ).

V roku 2019 bola hlásená **1 komplikácia Varicelová meningitída (dg. B01.0)** s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku neboli hlásené žiadne komplikácie.

Ochorenie zaznamenané u:

- **5-ročného chlapca** majoritnej populácie z Prešova. Dieťa bolo ošetrované u obvodnej lekárky pre zvracanie, TT-38,6°C, celkovú, slabosť, skleslosť, silné bolesti hlavy, zápal. aktivita - CRP -77 mg/l. Th: Cefzin. S podozrením na bolesť hlavy (dg. R51), dieťa cestou obvodnej lekárky odoslané na hospitalizáciu na oddelenie KP vo FNŠP J.A. Reimana Prešov. Pri prijímaní opätovne prítomné vyššie uvedené klinické príznaky. Prítomný meningizmus - svetloplachosť, šija mierne oponuje v poslednej fáze,

lasseque - negat. Th - III. generačný Cefalosporín + Herpesín. Vykonaná LP s pozitívnym výsledkom. Dieťaťu bolo obv. lekárkou na základe klinických príznakov diagnostikované infekčné ochorenie Varicella. Dieťa neočkované.

Výsledky laboratórných vyšetrení:

likvor PCR- vírus varicella zoster,

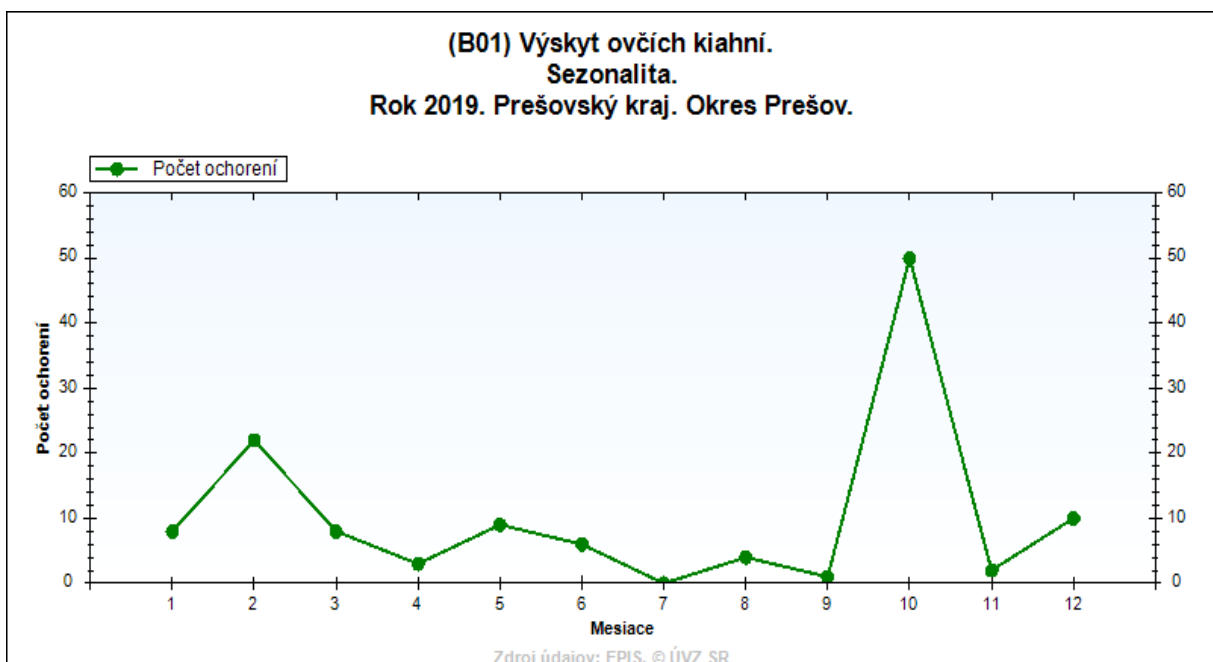
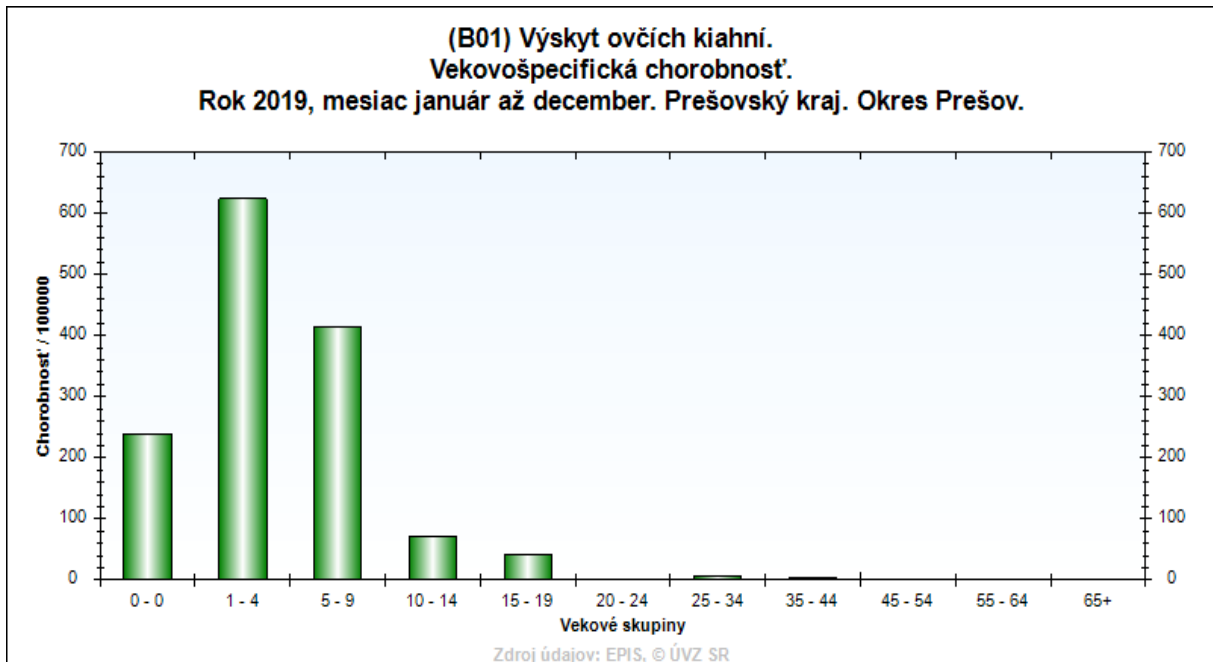
V likvore prítomná zápalová aktivita - pozit. elementy - (Monocyty+Granulocyty).

Likvor - vzhľad - slabo zakalený.

Biochemické vyšetrenie likvoru s pozit. výsledkom

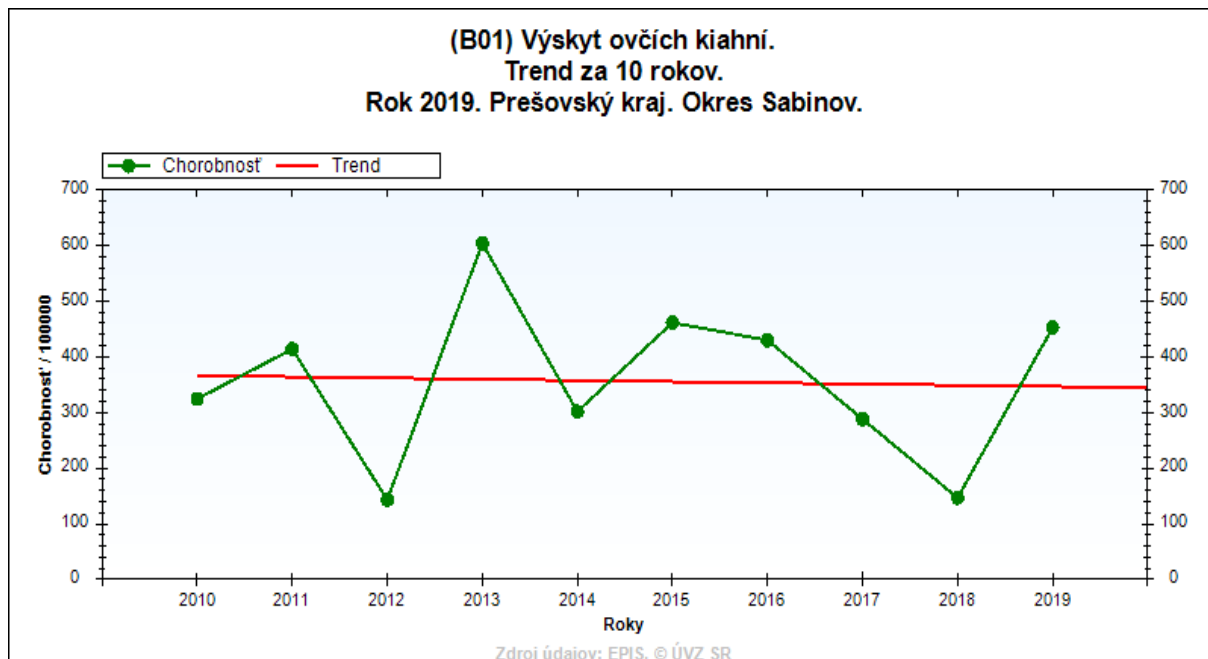
(Glu-3,45 mmol/l; CB-227,00 mg/l; GL-119,00 mmol/l; Lakt - 2,23 mmol/l; Ery-záplava.

Podľa udania otca dieťaťa - úraz hlavy nezistený, kliešte - poštípanie negat.

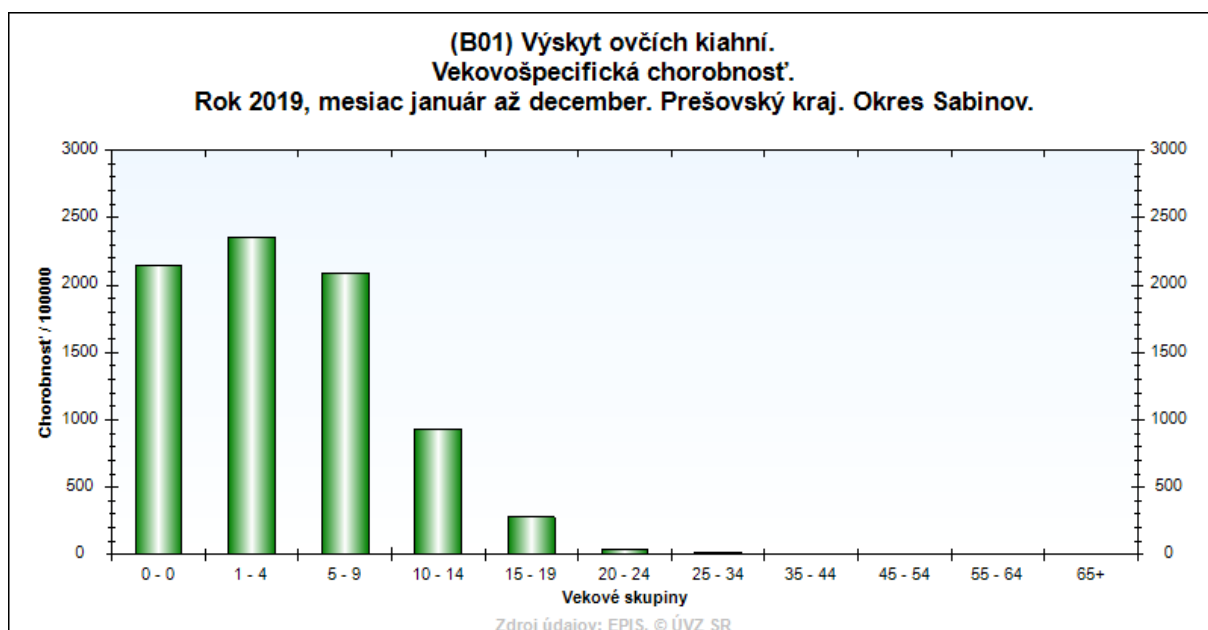
Okres Sabinov

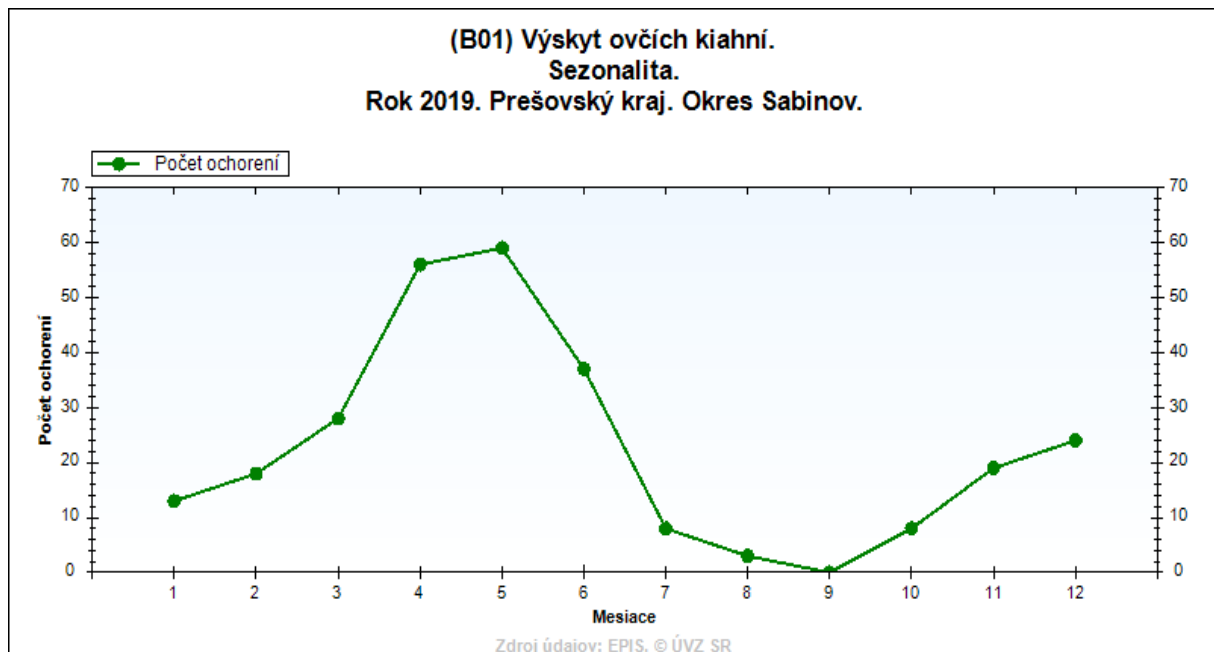
V sledovaných 10-tich rokoch bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2013 – 590,93/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 347.

V roku 2019 bolo evidovaných **255 prípadov ochorení s chorobnosťou 422,34/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2018 – chorobnosť 192,12/100 000 obyvateľov, 116 ochorení) – index 2,20. Zaznamenaná chorobnosť je vyššia aj v porovnaní s 5-ročným priemerom.

Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola zaznamenaná u 1 – 4-ročných a detí do 1 roka. Najviac ochorení vzniklo v mesiaci apríl a máj. Ochorelo 124 mužov a 131 žien. Pribeh ochorenia si nevyžiadal žiadnu hospitalizáciu, komplikácie neboli hlásené.

V roku 2019 bolo zaznamenaných 24 epidemických výskytov tohto ochorenia v kolektívnych zariadeniach (14x MŠ, 10x ZŠ).

III.4.4 Herpes zoster - Plazivec pásový - B 02

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2011 – 17,08/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 29.

V roku 2019 došlo k poklese chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Hlásených bolo **8 ochorení s chorobnosťou 4,57/100 000 obyvateľov** (predchádzajúci rok hlásených 14 ochorení, chorobnosť 8,00/100 000 obyvateľov) – index 0,57. Zaznamenaná chorobnosť je v porovnaní s 5-ročným priemerom chorobnosti nižšia.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 55-64-ročných. Najviac ochorení vzniklo v mesiaci júl. Ochorelo 2 muži a 6 ženy. V 2 prípadoch si priebeh ochorenia vyžiadala hospitalizáciu.

Okres Sabinov

Najvyššia chorobnosť v sledovanom 10-ročnom období bola zaznamenaná v roku 2013 – 20,44/100 000 obyvateľov s počtom chorých 12.

V roku 2019 došlo k poklese chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Hlásené boli **4 ochorenia s chorobnosťou 6,62/100 000 obyvateľov** – index 0,80. Zaznamenaná chorobnosť je v porovnaní s 5-ročným priemerom nižšia.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine starších ako 65 rokov. Ochoreli 4 ženy. V 1 prípade si priebeh ochorenia vyžiadala hospitalizáciu.

III.4.5 Iné vírusové infekcie charakterizované léziami - B 08

Okres Prešov

V roku 2019 sme podobne ako predchádzajúci rok **ochorenie na enterovírusovú vezikulárnu stomatitídu s exantémom** nezaznamenali.

Okres Sabinov

V roku 2019 sme podobne ako predchádzajúci rok vírusové infekcie charakterizované léziami nezaznamenali.

III.4.6 Infekčná mononukleóza - B 27

Okres Prešov

V sledovanom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2010 – 38,78/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 65.

V roku 2019 bol zaznamenaný pokles chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom – index 0,70. Hlásených bolo **26 ochorení s chorobnosťou 14,85/100 000 obyvateľov**, predchádzajúci rok 37 ochorení s chorobnosťou 21,14/100 000 obyvateľov. Zaznamenaná chorobnosť je nižšia aj v porovnaní s 5-ročným priemerom.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 15-19-ročných. Ochorelo 12 mužov a 14 žien. Maximum ochorení vzniklo v mesiaci január. Priebeh ochorenia si v 4 prípadoch vyžiadal hospitalizáciu.

Okres Sabinov

V sledovanom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2013 – 28,95/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 17.

V roku 2019 bolo hlásených **7 ochorení s chorobnosťou 11,59/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje pokles chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Index- 0,78. (v roku 2018 hlásených 9 ochorení s chorobnosťou 14,91/100 000 obyvateľov).

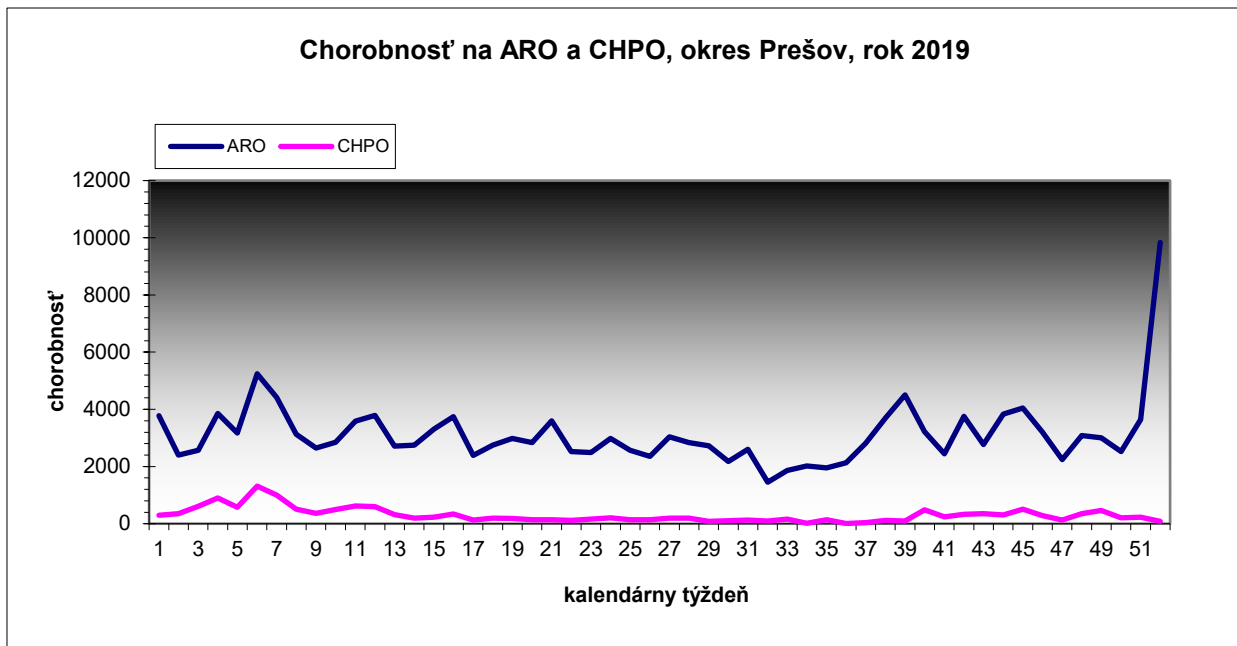
Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 15 - 19-ročných. Ochoreli 3 muži a 4 ženy. Maximum ochorení vzniklo v mesiaci máj a jún. Priebeh ochorenia si v 2 prípadoch vyžiadal hospitalizáciu.

III.4.7 Chrápka a akútne respiračné ochorenia - J 10, J 11

Okres Prešov

V roku 2019 bolo hlásených **37 848 akútnych respiračných ochorení s chorobnosťou 164 437,8/100 000 obyvateľov** v starostlivosti lekárov hlásiacich v kalendárnom roku 2019, s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0 – 5-ročných detí (r. 2018 – 41 345 akútnych respiračných ochorení s chorobnosťou 196 120,5/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu ARO bolo hlásených **4 913 chrípke podobných ochorení s chorobnosťou 21 345,5/100 000 obyvateľov** s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0 – 5-ročných detí (v roku 2018 – 6 156 chrípke podobných ochorení s chorobnosťou 29 201,1/100 000 obyvateľov). Hlásených bolo 1 775 komplikácií, čo

prestavuje 4,69% z celkového počtu ARO (v predchádzajúcom roku bolo hlásených 2 016 komplikácií).

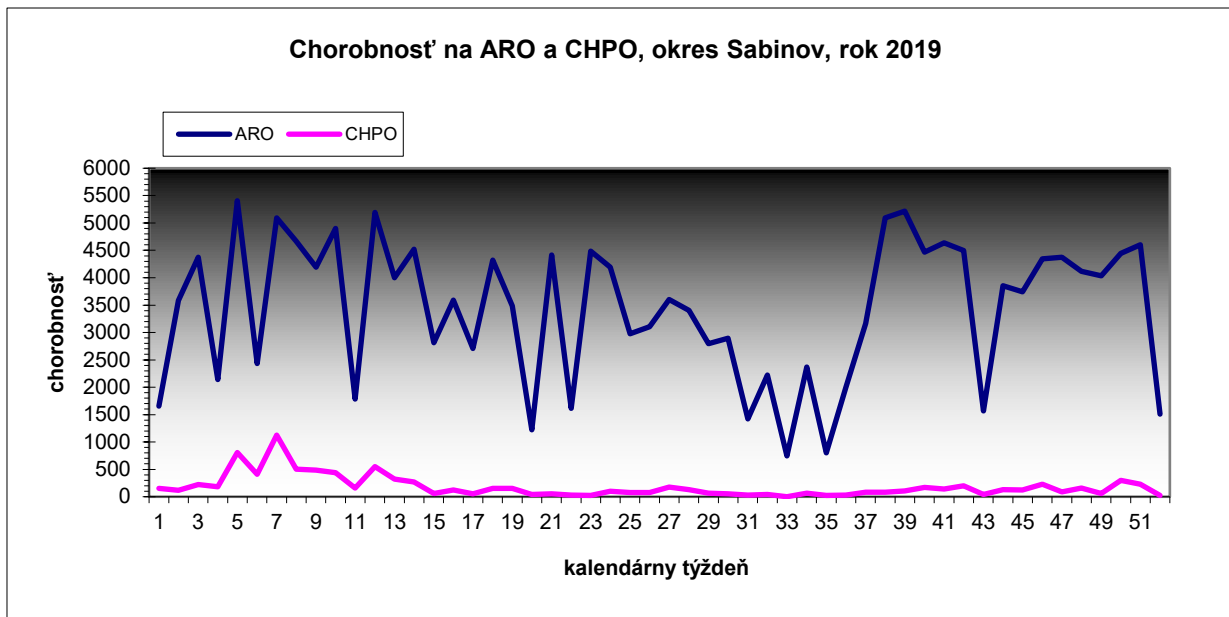
Z dôvodu zvýšenej chorobnosti na ARO bol v roku 2019 v okrese Prešov prerušený vzdelávací proces v 29 kolektívnych zariadeniach (6 MŠ, 18 ZŠ a 5 SŠ).

V chrípkovej sezóne 2018/2019 bolo proti chrípke očkovaných **521 (70,9%)** osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb v okrese Prešov, z toho **107** osôb očkovacou látkou Vaxigrip a **414** osôb očkovacou látkou Influvac.

Okres Sabinov

V roku 2019 bolo hlásených **36 628 ARO s chorobnosťou 159 730,4/100 000 obyvateľov v starostlivosti lekárov hlásiacich v kalendárnom roku 2019**, s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0-5-ročných detí (v roku 2018 hlásených 36 209 ARO s chorobnosťou 167 928,1/100 000 obyvateľov).

Z celkového počtu ARO bolo hlásených **2 075 chrípke podobných ochorení s chorobnosťou 9 048,8/100 000 obyvateľov** s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 0 - 5-ročných detí (v roku 2018 hlásených 2 775 chrípke podobných ochorení s chorobnosťou 12 869,7/100 000 obyvateľov). Hlásených bolo 2 564 komplikácií, čo predstavuje 7,00% z celkového počtu ARO (vlani hlásených 2 483 komplikácií).

Z dôvodu zvýšenej chorobnosti na ARO bol v roku 2019 v okrese Sabinov prerušený vzdelávací proces v 8 kolektívnych zariadeniach 6 MŠ, 2 ZŠ).

V chrípkovej sezóne 2018/2019 bolo proti chrípke očkovaných **169 osôb (92,9%)** umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb, z toho 85 osôb očkovacou látkou Vaxigrip a 84 osôb očkovacou látkou Influvac.

Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky – J10

Okres Prešov

V roku 2019 sme zaznamenali **71 ochorení na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky s chorobnosťou 40,56/100 000 obyvateľov**, v roku 2018 boli hlásené 7 ochorenia s chorobnosťou 4,02/100 000 obyvateľov.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine detí do 1 roka, 1 – 4-ročných detí a 5-9-ročných detí. Maximum ochorení vzniklo v mesiaci február. Ochorelo 38 mužov a 33 žien. V 70 prípadoch sa jednalo o neočkované osoby, v 1 prípade očkovanie nezistené. V 43 prípadoch sa jednalo o osoby majoritnej populácie, v 28 prípadoch o osoby žijúce v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. V 53 prípadoch si priebeh ochorenia vyžiadala hospitalizáciu. Všetky ochorenia potvrdené laboratórne s pozitívnym výsledkom vírus chrípky A. V 2 prípadoch vírus chrípky A (H1N1) Michigan/45/2015 pdm09-like a v 2 prípadoch vírus chrípky A (H1).

Okres Sabinov

V roku 2019 bolo v okrese Sabinov hlásených **57 ochorení s chorobnosťou 94,41/100 000 obyvateľov**, predchádzajúci rok boli hlásené 4 ochorenia s chorobnosťou 6,67/100 000 obyvateľov.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine detí do 1 roka, 1 – 4-ročných detí a 5-9-ročných detí. Maximum ochorení vzniklo v mesiaci január. Ochoreli 30 muži a 27 žien. Vo všetkých 57 prípadoch sa jednalo o neočkované osoby. V 31 prípadoch sa jednalo o osoby majoritnej populácie, v 26 prípadoch o osoby žijúce v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. V 31 prípadoch si priebeh ochorenia vyžiadala hospitalizáciu. Všetky ochorenia potvrdené laboratórne s pozitívnym výsledkom vírus chrípky A, v 4 prípadoch vírus chrípky A (H1).

Chrípka A(H1N1) Novel - J10.9

Okres Prešov

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 nebol v okrese Prešov zaznamenaný laboratórne potvrdený prípad ochorenia na chrípku A (H1N1)2009.

Okres Sabinov

V okrese Sabinov v roku 2019 podobne ako v predchádzajúcom roku ochorenie nebolo hlásené.

SARI - J10.7

V súvislosti so zavedením hlásenia ochorení na dg. J10.7 SARI (ochorení a úmrtí na závažné akútne respiračné infekcie vyžadujúce hospitalizáciu z dôvodu respiračných ťažkostí) od 01. 12. 2009, v roku 2019 podobne ako v roku 2018 v okrese Sabinov ochorenie SARI nebolo hlásené.

Okres Prešov

V roku 2019 bolo evidované 1 ochorenie na dg. J10.7 SARI s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov.

Ochorenie zaznamenané u:

-77-ročnej dôchodkyne majoritnej populácie z Prešova. Pacientka s dg. J18.0 privezená RZP z DSS Cemjata na oddelenie vnútorné lekárstvo a geriatrickej FNsP J.A. Reimana Prešov. V klinickom obraze TT >38°C, suchý kašeľ, sťažené dýchanie, zahlienenosť, celková slabosť, bronchopneumónia l.dx. V laboratórnom okne prítomné vysoké zápalové parametre, CRP-pozit. Z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu nariadená oxygenoterapia - 22.2.2019. Th - ATB - Cefalosporíny III. generácie. Jedná sa o polymorbidnú pacientku (dg. ICHS, Hypertenzia II. št. , Ca oropharyngu). Pacientka neočkovaná.

Výsledky laboratórnych vyšetrení:

výter z hrdla a nosa -vírus chrípky A(H1) pdm09.

Dopad ochorenia: exitus - 27.2.2019

III.4.8 Akútny obštrukčný zápal hrtana - J05

V sledovanom 10-ročnom období nebolo v okrese Prešov a Sabinov hlásené ochorenie na akútny obštrukčný zápal hrtana.

III.4.9 Legionárska choroba - A 48.1

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 sme ochorenie s dg. A48.1 v okrese Prešov a Sabinov neevidovali.

III.4.10 Tuberkulóza - A 15 – A 19

Okres Prešov

V roku 2019 bolo hlásených **6 ochorení s chorobnosťou 3,42/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast chorobnosti v porovnaní s rokom 2018, kedy bolo hlásených 5 ochorení s chorobnosťou 2,86/100 000 obyvateľov. V 3 prípadoch ochoreli osoby žijúce v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo predstavuje 50,00%.

Okres Sabinov

V roku 2019 boli hlásené **2 ochorenia s chorobnosťou 3,32/100 000 obyvateľov**, v roku 2018 hlásené 4 ochorenia s chorobnosťou 6,67/100 000 obyvateľov. Vo všetkých prípadoch ochoreli osoby žijúce v prostredí s nízkym hygienickým štandardom, čo predstavuje 100,00%.

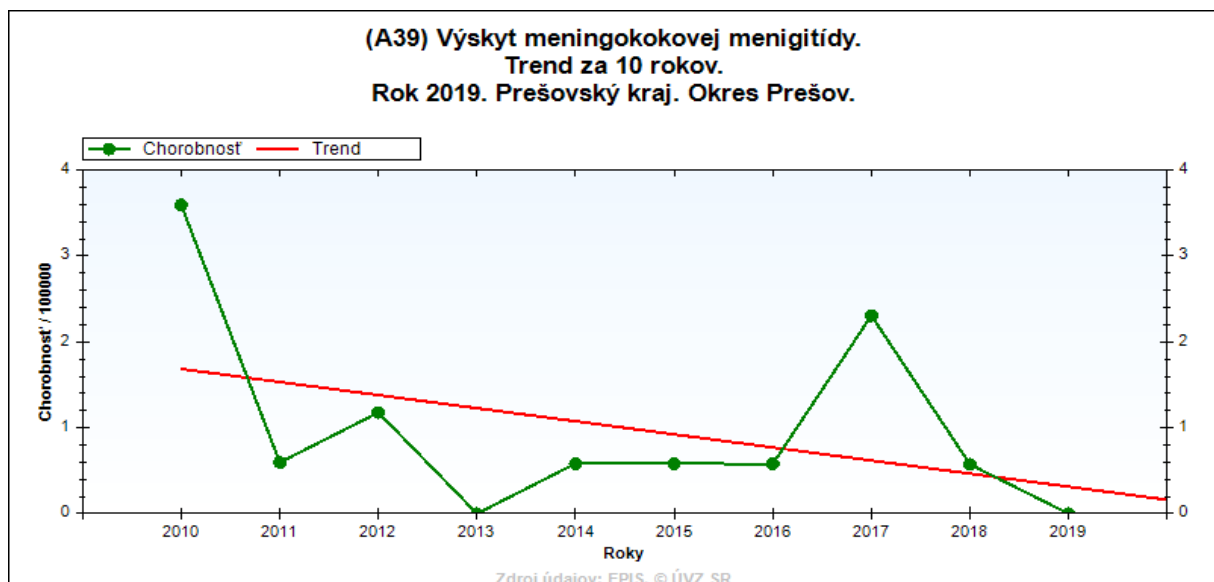
III.5 Neuroinfekcie

III.5.1 Meningokokové invazívne ochorenia - A 39

Okres Prešov

V 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2010 – 3,58/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 6.

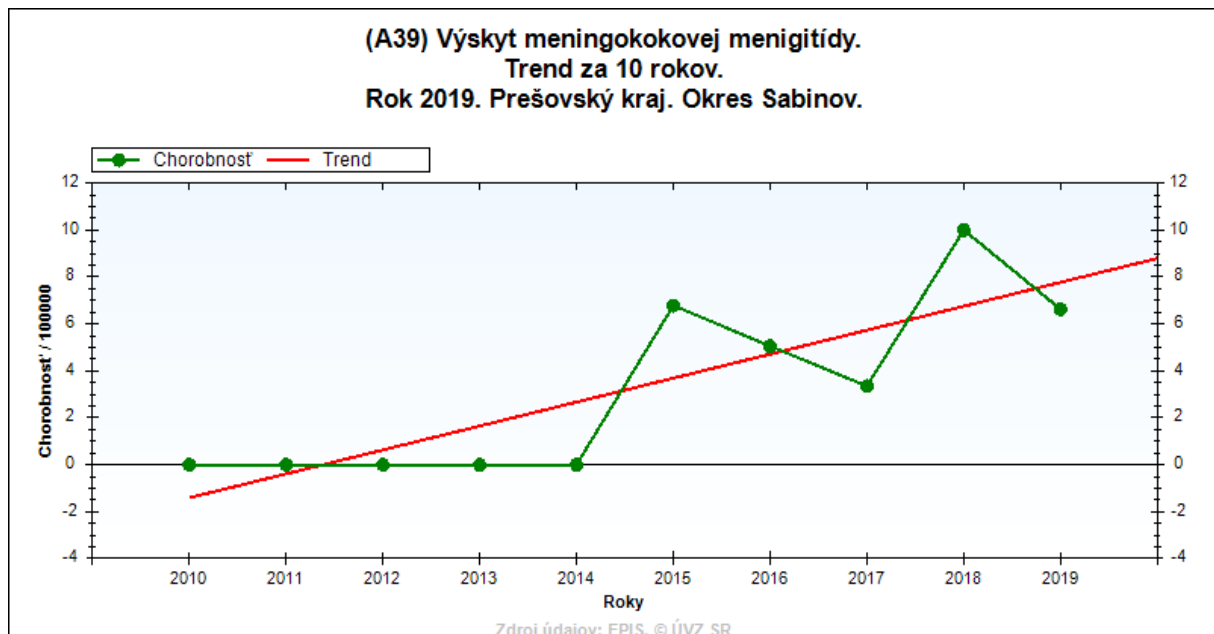
V roku 2019 sme nezaznamenali **ochorenie na meningokokové invazívne ochorenia**, predchádzajúci rok hlásené 2 ochorenia s chorobnosťou 1,15/100 000 obyvateľov.

Okres Sabinov

V 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2018 – 9,94/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 6.

V roku 2019 boli v okrese Sabinov hlásené **4 ochorenia s chorobnosťou 6,62/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje pokles chorobnosti v porovnaní s rokom 2018, kedy boli zaznamenané 6 ochorenia s chorobnosťou 9,94/100 000 obyvateľov.

Meningokoková meningitída – A39.0 – hlásené 4 ochorenia u:

- 6-ročného chlapca žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom v obci Jarovnice. V klinickom obraze prítomné bolesti hlavy, opakované zvracanie (20x), TT 38°C, dieťa spavé, prítomný kašeľ a sekrécia z nosa. Dieťa hospitalizované na oddelení pediatrie FN sP J. A. Reimana Prešov. Pri prijíme prítomné príznaky meningeálneho dráždenia (šiju nedotiahne v poslednej fáze), dieťa spavé, reaguje len na algické podnety, na trupe prítomný petechoidný, na horných a dolných končatinách petechiálny výsev, oropharynx hyperemický. TH: Cefotaxim + symptomatická

Výsledky laboratórneho vyšetrenia:

likvor – PCR: Neisseria meningitidis

Likvor - bezfarebný, zakalený, elementy - záplava, mononukleáry - prítomné, polynukleáry - záplava, Ery - prítomné, L-Glu - 4,03mmol/l, L-CB - 438 mg/l, L-Cl - 122,40 mmol/l, L-Lakt - 2,87 mmol/l

- 2-ročného dieťaťa žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom v obci Jarovnice. Dieťa prijaté na JISPE pre suspektnú meningokokovú sepsu a meningitídu. Pred prekladom podaná úvodná liečba ATB, v ktorej sa pokračovalo (ATB 3.gener.CFS).

V klinickom obraze prítomné TT 38,3°C, postupne iba subfebrility. Dieťa pri vedomí, pokojné, eupnoické, hlava mezofalická, na poklop nebolestivá, inervácia n.VII správne, šija bez opozície.

Výsledky laboratórneho vyšetrenia:

likvor – PCR: Neisseria meningitidis

Likvor mikroskopicky - leukocyty neprítomné, erytrocyty ojedinelé, G-diplokoky neprítomné, G+ koky v zhlukoch neprítomné, G- paličky neprítomné

- mierne skálený. Kultivácia na N. meningitidis negat.

- 1,5-ročného dieťaťa žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom v obci Jarovnice. Dieťa preložené z infekčného oddelenia, kde bolo hospitalizované pre akútnu gastritídu. Dieťa pri prijíme spavé, dehydrované, lab. zápalová aktivita vysoká, iniciovaná rehydratačná liečba + ATB Amoksiklav. Pre pretrvávajúcu spavosť, TT do 39,5°C konzultovaný pediater a doporučený preklad na oddelenie pediatrie. Pri prijíme v klinickom obraze prítomné pretrvávajúce febrility, dieťa spavé, zrenice izokorické, koža bez petéchií, anikterická, hlava mezocefalická, na poklop nebolestivá, veľká fontanela zašlá, príznaky meningeálneho dráždenia neprítomné. Vykonaná LP a vyšetrenie likvoru potvrdilo eleváciu zápalových parametrov - leukocytov. Likvor (PCR) - Neisseria meningitidis bez bližšej špecifikácie.

Výsledky laboratórneho vyšetrenia:

likvor – PCR: Neisseria meningitidis

Likvor mikroskopicky - leukocyty ++, erytrocyty neprítomné

-mierne zakálený, bezfarebný, pre záplavu polynukleárov nie je možné v likvore kvantifikovať ostatné elementy

likvor - biochem. - L-elementy - záplava, L- erytr. - nehodnotiteľné, L- Glu - 3,30, L- CB- 345,00, L- Cl - 124,10, L-Lakt - 1,63

- 52-ročného muža majoritnej populácie z obce Torysa. Pacient s klinickými príznakmi - TT-39,9°C, bolesti hlavy v záhlaví a v krku, nauzea ošetrovaný na internom oddelení FNŠP J.A.Reimana Prešov, kde diagnostikovaná - R50.9. Hospitalizovaný na oddelení infektológie, kde v rámci obj. vyšetrenia, okrem uvedených príznakov zistené následovné: TT-39,9°C, bolesti hlavy, šija oponuje na dľaň, očné bulby doťahuje do kútikov bilat, chôdza v norme. Prítomná vysoká zápalová aktivita. Vykonaná LP s pozit. výsledkom vyšetrenia likvoru. Th - Manitol, Cefotaxim, Dexamed, Novalgín.

Výsledky laboratórneho vyšetrenia:

likvor – PCR: Neisseria meningitidis

Likvor - mierne zakálený.

Likvor mikroskopicky - elementy záplava, Polynuk - záplava, Ery - neprítomné.

Likvor - biochemicky - Glu - 0,13 mmol/l - negat; CB -2408,00 mg/l - pozit;
CL - 109,60 - mmol/l - pozit; Lakt - 18,3 mmol/l - pozit.

CRP - 284,08 mg/l - pozit.

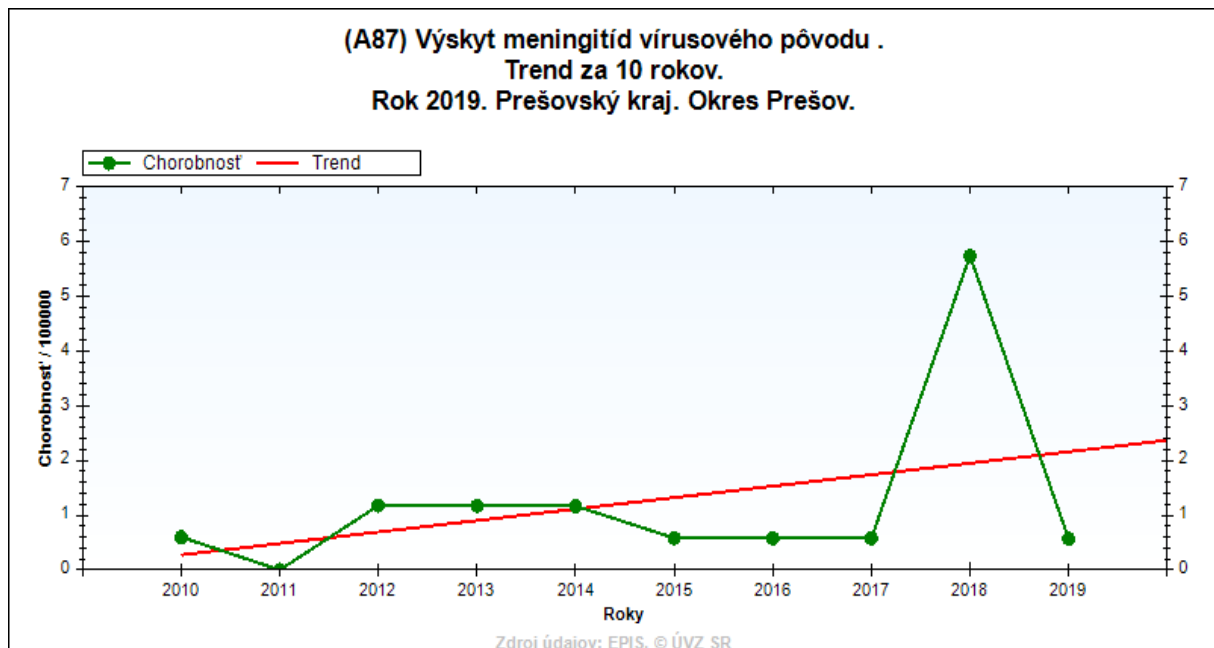
Likvor - kultivačne + latex-aglutinácia - negat.

Protiepidemické opatrenia vykonané v plnom rozsahu (cestou lekárov I. kontaktu nariadené profylaktické podanie ATB - V-PNC + telesné šetrenie rodinným príslušníkom).

III.5.2 Vírusová meningitída A - 87

Okres Prešov

V 10-ročnom období boli evidované nízke chorobnosti.

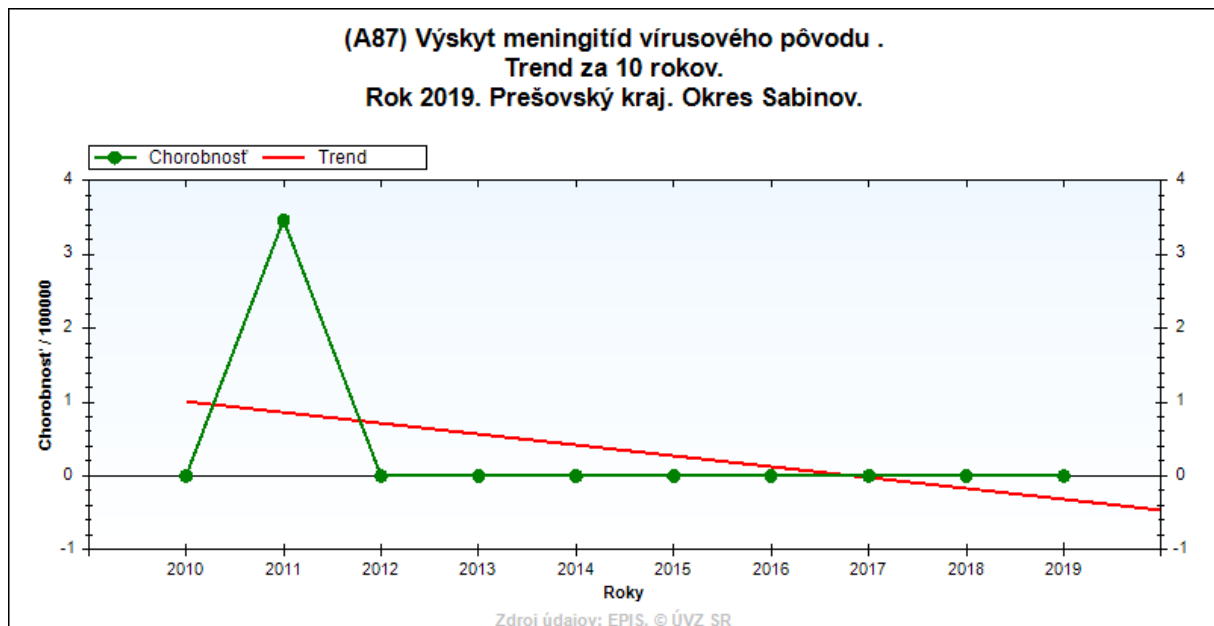
V roku 2019 sme zaznamenali **1 ochorenie na vírusovú meningitídu s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov**. Predchádzajúci rok bolo evidované 10 ochorení s chorobnosťou 5,74/100 000 obyvateľov.

Ochorenia na enterovírusovú meningitídu (dg. A87.0) zaznamenané u:

- 9-mesačného dieťaťa žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom v obci Šarišská Poruba. V klinickom obraze prítomná TT:39°C, kašeľ, dieťa vyšetrené u obvodného detského lekára - ordinovaný Klacid. Stav sa neupravil. Dieťa vyšetrené na LSPP, odkiaľ bolo odoslané na hospitalizáciu na KP FNŠP J.A. Reimana Prešov. Pri prijíme prítomný dusivý kašeľ, TT, sťažené dýchanie, nekludné, odmieta jesť a piť, šija bez opozície. Liečba: Cefotaxim. Po 3- dňovej liečbe ATB vzhľadom na mierny vzostup CRP a pretrvávanie TT bola vykonaná LP- odobratý likvor s pozit. výsledkom (likvor – PCR – enterovírus).

Okres Sabinov

Najvyššia chorobnosť v sledovanom 10-ročnom období bola evidovaná iba v roku 2011 – 3,44/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 2.

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 v okrese Sabinov nešpecifikovaná vírusová meningitída **nebola hlásená**.

III.5.3 Iné vírusové infekcie CNS nezatriedené inde - A - 88

V sledovanom 10-ročnom období sme v okrese Prešov a Sabinov ochorenie v tejto skupine nezaznamenali.

III.5.4 Iné a nešpecifikované meningitídy - A 89

V sledovanom 10-ročnom období sme v okrese Prešov a Sabinov ochorenie s dg. A89 nezaznamenali.

III.5.5 Iné a špecifikované encefalitídy – B 00.4, B02.0, B01.1

Za sledované 10-ročné obdobie boli z týchto dg. hlásené len 3 ochorenia v **okrese Prešov** v roku 2018 a to s dg. **B00.4 (chorobnosť 1,72/100 000 obyvateľov)**.

V roku 2019 bolo zaznamenané **1** ochorenie na Herpetickú encefalitídu dg. B00.4 s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov.

Ochorenie zaznamenané u:

-7-mesačného dieťaťa, žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom v obci Chminianske Jakubovany. Dieťa ošetrované na LSPP. Z dôvodu dg. R50.8 a dg. J00 odoslané na hospitalizáciu na oddelenie KP vo FNsP J.A. Reimana Prešov. Pri prijímaní v klinickom obraze prítomná - vysoká zápal. aktivita, TT-38,8°C, bolesti hlavy, kašeľ, sekrécia z nosa, mikrocytárna anémia ťažkého stupňa. Na trupe prítomný parainfekčný exantém, na stehnách a chodidlách nôh prítomný herpetiformný exantém.

Pre pulzujúcu VF a pretrvávajúce febrility vykonaná LP s pozit. výsledkom -(likvor-PCR-HHV6).

V okrese **Sabinov** za 10-ročné obdobie boli z týchto dg. hlásené **2 ochorenia** a to dg. **B00.3 – chorobnosť 1,67/100 000 obyvateľov** a dg. **B00.4 - chorobnosť 1,67/100 000 obyvateľov**.

V roku 2019 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

Ostatné dg. za posledných 10 rokov v okrese Prešov a Sabinov neboli hlásené.

III.5.6 Bakteriálna meningitída nezatriedená inde G 00

Okres Prešov

Za posledných 10 rokov bol výskyt bakteriálnych meningitíd v okrese Prešov ojedinelý.

V roku 2019 podobne ako predchádzajúci rok bakteriálna meningitída **nebola hlásená**.

Okres Sabinov

V 10-ročnom období bol výskyt ochorení na bakteriálnu meningitídu v okrese Sabinov ojedinelý.

V roku 2019 podobne ako v predchádzajúcom roku ochorenie **nebolo hlásené**.

III.5.7 Serózna meningitída - G 03

V sledovanom 10-ročnom období sme v okrese Prešov a Sabinov seróznou meningitídu neevidovali.

III.5.8 Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy - G 04

V sledovanom 10-ročnom období sme ochorenie s dg. G04 v okrese Prešov a Sabinov nezaznamenali.

III.5.9 Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy – encephalitis, myelitis a a encephalomyelitis pri chorobách zatriedených inde – G 05

V sledovanom období bola v okrese Prešov a Sabinov zaznamenaná nízka chorobnosť ochorení s dg. G05.

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 sme v okrese Prešov a Sabinov ochorenie s dg. G05 neevidovali.

III.5.10 Poruchy spánkového nervu - G 51

V sledovanom období bola v okrese Prešov a Sabinov zaznamenaná nízka chorobnosť na ochorení s dg. G51.

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 sme v okrese Prešov a Sabinov ochorenie s dg. G51 neevidovali.

III.5.11 Zápalová polyneuropatia - G 61

V sledovanom 10-ročnom období sme v okrese Prešov ochorenie na zápalovú polyneuropatiu zaznamenali v roku 2018, chorobnosť 0,57/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 podobne ako v predchádzajúcom roku nebolo hlásené žiadne ochorenie.

V sledovanom 10-ročnom období sme v **okrese Sabinov** ochorenie na zápalovú polyneuropatiu zaznamenali.

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6 Skupina zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou

III.6.1 Tularémia - A 21

V okrese Prešov a Sabinov sme za posledných 10 rokov ochorenie na tularémiu nezaznamenali.

III.6.2 Brucelóza - A 23

V okrese Prešov a Sabinov sme za posledných 10 rokov ochorenie na brucelózu nezaznamenali.

III.6.3 Leptospiróza - A 27

V sledovanom období sa v okrese Prešov a Sabinov ochorenia vyskytovali ojedinele.

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 sme výskyt leptospirózy v okrese Prešov a Sabinov nezaznamenali.

III.6.4 Listeriόza - A 32

Okres Prešov

V sledovanom období sa ochorenia vyskytovali ojedinele.

V roku 2019 sme podobne ako predchádzajúci rok ochorenie na listeriόzu nezaznamenali.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období v okrese Sabinov bolo v **roku 2019** zaznamenané 1 ochorenie na listeriόzu s chorobnosťou 1,66/100 000 obyvateľov.

Ochorenie hlásené u:

-93-ročného dôchodcu majoritnej populácie v obci Červenica pri Sabinove. Ide o polymorbidného pacienta, ktorý bol privezený RZP a hospitalizovaný na oddelení vnútorného lekárstva a geriatrickej vo FNsP J.A. Reimana Prešov s podozrením na sepsu. V klinickom obraze prítomné TT-37,8°C, zimnica, pichanie v pravej časti hrudníka, celková slabosť, nechutenstvo, stolice nepravidelné, bolesti brucha neudával. Z dôvodu pretrvávania subfebrilit bol odobratý biologický materiál - hemokultúra na laboratórne vyšetrenie s pozit. výsledkom - *Listeria monocytogenes*. Th - ATB - Amoksiklav i.v.

Z dôvodu pozitívneho výsledku kultivačného vyšetrenia hemokultúry (*L. monocytogenes*), bol za účelom doliečenia, preložený na oddelenie infektológie FNsP J.A. R. Prešov.

EA: v mesiaci máj 2019 zakúpil od baču zo salaša z Hanigoviec 4 litre žinčice, vyrobenej pravdepodobne z nepasterizovaného ovčieho mlieka.

III.6.5 Lymeská borelióza - A 69.2, M 01.2, G63.0

Okres Prešov

V 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2012 – 8,21/100 000 obyvateľov s počtom prípadov 14.

V roku 2019 boli evidované 2 ochorenia na Lymeskú chorobu s chorobnosťou 1,14/100 000 obyvateľov. v predchádzajúcom roku ochorenia boli hlásené 3 ochorenia s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 nebola hlásená v okrese Prešov artritída pri Lymeskej chorobe (**dg. M01.2**), zaznamenaná bola v 1 prípade polyneuropatia pri Lymeskej chorobe (**dg. G63.0**) s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov.

Ochorenia na Lymeskú chorobu zaznamenané u:

- 58-ročného muža majoritnej populácie z obce Lipníky. Pacient hospitalizovaný na očné oddelení FNsP J. A. Reimana Prešov pre recidívu herpet. keratitídy a pretrvávajúce hmlisté videnie. V rámci dif. dg. mu bola odobratá aj krv na ďalšie vyšetrenia. EA: negat. Výsledok laboratorného vyšetrenia: *Borrelia IgM* - pozit.
- 51-ročnej ženy majoritnej populácie z obce Víťaz. Pacientka počas prechádzky v prírode pred 3 týždňami, poštípana na nohe neznámym hmyzom. V mieste poštípania prítomný erytém. Th – ATB. Pacientka nehospitalizovaná. Materiál neodobraný.

Hlásené bolo 1 ochorenie s **dg. G630 – Polyneuropatia pri infekčných a parazitárnych chorobách zatriedených inde** s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov.

Ochorenie hlásené u:

- 61-ročného muža majoritnej populácie zo Záhradného. Pacient hospitalizovaný na neurologickom oddelení vo FNsP J.A. Reimana Prešov pre bolesti v driekovej oblasti s propagáciou do oboch DKK, objektívne polyneuropatia DKK, prítomný pocit zatŕpnutia od hrudníka nadol, taktilná hypostéza od Th 10 nadol, ataktická chôdza. V MRC5-6 bulding disku C5-6 s prechodom do fokálnej extrúzie intraforaminálne doľava, s impresiou miechy. LS atakovanie koreňovej pošvy L5 v ľavom neuroforamen v Th bez útlaku neuroštruktúr. Miecha bez ložiskových lezií. Th - antivirotická a analgetická liečba.

V rámci dif. dg. prevedená LP - likvor s pozit. výsledkom. S pretrvávajúcimi neurologickými ťažkosťami a pozitívnymi výsledkami v likvore indikovaná liečba neuroboreliózy ako včasnej disseminovanej formy. Pacient preložený na oddelenie

infektológie vo FNŠP J.A. Reimana Prešov pre stav neuroboreliózy - pretrvávanie ťažkostí - trpnutie a ťažkosti pri pohybe, citlivosť v okolí pása, od Th -10 po bedrá. Th - Ceftriaxon - 2 gr. i.v. vo FR 100 ml cestou stacionára.

EA - poštípanie iným hmyzom pri práci v záhrade

Výsledky laboratórných vyšetrení : likvor ELISA IgM Borrelia Burgdorferi- pozit.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť evidovaná v roku 2013 – 8,51/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 5.

V roku 2019 boli hlásené **2** ochorenia na Lymeskú chorobu s **chorobnosťou 3,31/100 000 obyvateľov**. Predchádzajúci rok evidované 1 ochorenie s **chorobnosťou 1,67/100 000 obyvateľov**.

Ochorenie zaznamenané u:

- 59-ročného muža majoritnej populácie z obce Kamenica. V mieste uštipnutia, prisatia kliešť'a zistená zápalová reakcia. EA: prisatie kliešť'a
Výsledok laboratórneho vyšetrenia: Borrelia IgM – pozit
- 56-ročnej ženy majoritnej populácie z Lipian. Pacientka poštípaná kliešť'om pri pobyte v lese, na pravej nohe v stehennej oblasti, kde prítomný erytém a pretrvávajúca celková slabosť. Th: ATB - Doxycyklín - 20 dní.
Výsledok laboratórneho vyšetrenia: sérum - anti boreliové protilátky IgM - pozit; anti boreliové protilátky IgG >110.

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 v okrese Sabinov artritída pri Lymeskej chorobe (**dg. M01.2**), ani polyneuropatia pri Lymeskej chorobe (**dg. G63.0**) nebola hlásená.

III.6.6 Ornitóza - A 70

Okres Prešov

V 10-ročnom období boli v okrese Prešov hlásené len 2 ochorenia v roku 2015 s chorobnosťou 1,12/100 000 obyvateľov.

Ochorenie v okrese Prešov v roku 2019 ani v predchádzajúcom roku **nebolo hlásené**.

Okres Sabinov

V okrese Sabinov sme v posledných 10 rokoch ochorenie na ornitózu nezaznamenali.

III.6.7 Creutzfeldtova - Jakobova choroba - A 81.0

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom sa Creutzfeldtova - Jakobova choroba vyskytovala ojedinele.

V roku 2019 Creutzfeldtova - Jakobova choroba **nebola hlásená**, predchádzajúci rok taktiež ochorenie nebolo evidované.

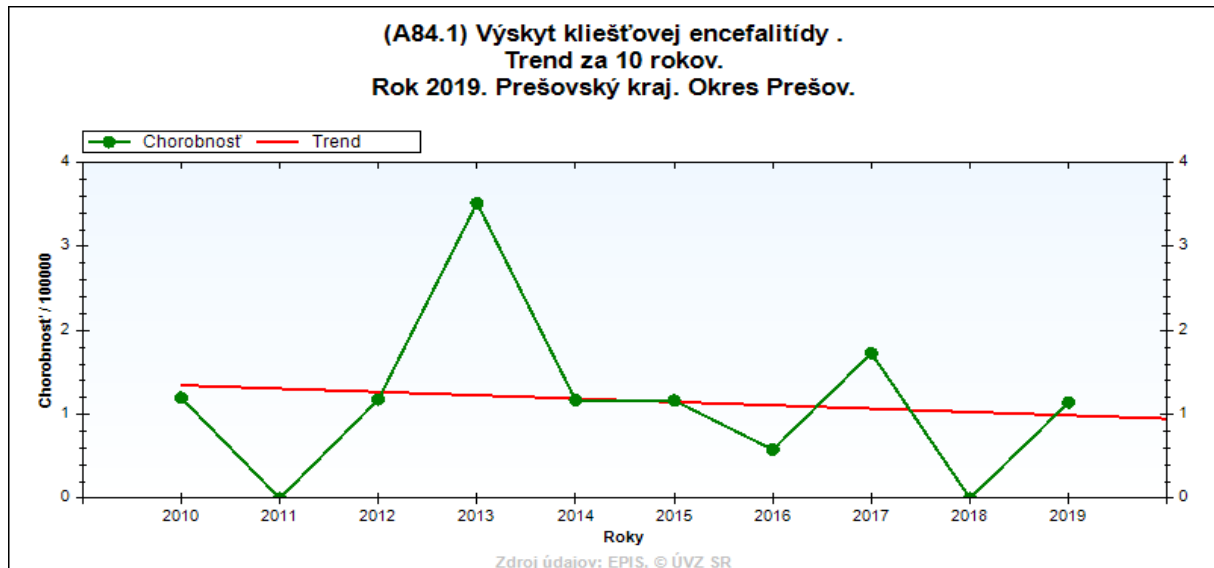
Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období Creutzfeldtova - Jakobova choroba **nebola hlásená**.

III.6.8 Vírusová encefalítida prenášaná kliešťami - A 84

Okres Prešov

V 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2013 – 3,50/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 6.

V roku 2019 boli hlásené **2 ochorenia na Stredoeurópsku kliešťovú encefalítidu s chorobnosťou 1,14/100 000 obyvateľov**, predchádzajúci rok neboli zaznamenané žiadne ochorenia.

Ochorenia zaznamenané u:

- 2 osôb štandardnej populácie z obce Fulianka v okr. Prešov. Proti KE neočkovaní. Klinická forma - neurologická. Ochoreli 2 osoby (45-ročný otec a 4-ročný syn). V klinickom obraze prítomné - TT-39,5°C - 40°C, nočné potenie, úbytok na váhe, zvracanie, silné bolesti hlavy, príznaky meningeálneho dráždenia neprítomné. Laboratórne prítomná trombocytopenia a leukopénia. Chorí hospitalizovaní vo FNŠP J.A. Reimana Prešov (na oddelení KP a Neurologickom oddelení). Ochorenie v oboch prípadoch potvrdené sérologicky - sérum KE IgM a IgG - pozit. (ELISA). EA - v predchorobí poštípanie kliešťom doma na záhrade. V domácnosti nechovajú žiadne zvieratá, konzumáciu kozieho nepasterizovaného mlieka a výrobkov z neho negujú.

Tab. III.6.1: Prehľad vírusovej encefalitídy v epidemiologickej súvislosti v okrese Prešov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	och./exp.	Dôkaz
1.	R/A841 - Sal	10.7.2019 - 16.7.2019	2/2	laboratórne potvrdené

Okres Sabinov

V 10-ročnom období sa ochorenie nevyskytlo.

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 Stredoeurópska kliešťová encefalitída **nebola hlásená**.

III.6.9 Iné špecifikované komármi prenášané vírusové horúčky - A 92.8

Okres Prešov

V roku 2018 podobne ako v roku 2017 ochorenie **nebolo hlásené**.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období v okrese Sabinov výskyt ochorenia s dg. A92.8 nebol zaznamenaný.

III.6.10 Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom - A 98.5

Okres Prešov

V roku 2019 bolo v okrese Prešov hlásených **7 ochorení s chorobnosťou 4,00/100 000 obyvateľov**, predchádzajúci rok 4 ochorenia na hemoragickú horúčku s renálnym sy, chorobnosť 2,30/ 100 000 obyvateľov.

Ochorenia hlásené u:

- **49-ročného muža** majoritnej populácie z Prešova. Pacient hospitalizovaný na internom oddelení FNsP J. A. Reimana Prešov pre febrilitu pri bilaterálnej bronchopneumónii, vstupne vysoko elevované zápalové parametre, hepatopatia. Indikované ATB v 2-kombinácii, ústup febrilit a pokles zápalových parametrov. Výsledky kvantitatívneho odpadu bielkovín v moči sú negatívne. EA: negatívna. V rámci dif. dg. odobratá krv na Hantaan vírusy s pozitívnym laboratórnym výsledkom.
- **21-ročnej ženy**, žijúcej v prostredí s NHŠ z obce Chmeľov. Pacientka hospitalizovaná na infekčnom oddelení FNsP J.A. Reimana Prešov pre vysoké TT - 39,5°C a výsev po celom tele. Laboratorne zistená - vysoká zápalová aktivita. Nasadená liečba: ATB - cefalosporíny 3. generácie. Postupne nastáva zlepšenie zdravotného stavu a pacientka je prepustená do ambulantnej starostlivosti.

EA: žije v prostredí s NHŠ, podobne príznaky ochorenia zistené aj u dieťaťa. Možný výskyt potkanov, hlodavcov.

V rámci dif. dg. odobratá krv na Hantaan vírusy s pozitívnym laboratórnym výsledkom.

- **3-ročného dieťaťa**, žijúceho v prostredí s NHŠ z obce Chmeľov. Dieťa prijaté na detské oddelenie FNŠP J. A. Reimana Prešov pre respiračný infekť - kašeľ, tonzily zväčšené, jazyk bielo povlečený, LU na krku zväčšené, oči - konjunktivítida, po celom tele červený mapovitý exantém s maximom na hrudníku. V laboratórnom obraze - vyššia zápalová aktivita, v biochemických parametroch - vyššie AST. Ordinované - ATB + kortikoidy a antihistaminika. Pre stále pretrvávajúce vysoké TT bola vykonaná lumb. punkcia a odber krvi na ďalšie vyšetrenia.

EA: dieťa žije v prostredí s NHŠ, podobne príznaky ochorenia zistené aj u matky. Možný výskyt potkanov, hlodavcov.

Výsledky laboratórných vyšetrení: Hantaan vírus IgM - pozit.

- **21-ročného muža** majoritnej populácie z obce Kendice. V klinickom obraze prítomné točenie hlavy - bolesť hlavy, nevoľnosť, zvracanie, febrilita, kašeľ. Th - Paralen (doma).

Obvodným lekárom na základe vyšetrenia ordinovaný Amoxiklav - 4 dni (2x1g). Pri hospitalizácii potvrdená relatívna lymfocytóza. Pálenie pri močení - mierne.

EA: kontakt s domácimi zvieratami.

V rámci dif. dg. odobratá krv na Hantaan vírusy s pozitívnym laboratórnym výsledkom

- **13-ročnej študentky** majoritnej populácie z Bajerova. Pacientka prijatá na detské oddelenie FNŠP j. A. Reimana Prešov pre bolesti hlavy a febrilitu. Počas hospitalizácie opakovane zistená tubulárna proteinúria sprevádzaná plíživou progresiou akútneho obličkového poškodenia so vzostupom sérového keratinínu. Z nefrologického hľadiska je na objasnenie progredujúceho akútneho obličkového poškodenia nejasnej etiopatogenézy charakteru tubulointersticiálnej nefritity potrebné realizovať bioptické vyšetrenie, preto realizovaný preklad do DFN Košice s dg. akútne zlyhanie obličiek. Pacientka preložená z Košíc na detskú kliniku NÚDCH Bratislava pre pokračovanie v diferenciálnej diagnostike prolongovaných febrilit s vysokou zápalovou aktivitou s rozvojom akútneho obličkového poškodenia nejasnej etiológie s charakterom TIN. Pri prijímaní realizované odbery v súvislosti s diagnózou A985.

EA: v jari sa zúčastnila na búracích prácach starého senníka

V rámci dif. dg. odobratá krv na Hantaan vírusy s pozitívnym laboratórnym výsledkom.

- **45-ročného muža** majoritnej populácie z obce Fulianka. Pacient s dg. R50.9 hospitalizovaný na internom oddelení vo FNŠP J.A. Reimana Prešov s príznakmi - 2 týždne TT-39,5°C (vo večerných hodinách), prítomné nočné potenie, úbytok na váhe, (kašeľ a bolesti na hrudníku - neprítomné), bolesti hlavy pri vysokých teplotách, 2x zvracanie, celková slabosť, trpnutie končatín, nadmerné močenie.

EA: neobjasnená

V rámci dif. dg. odobratá krv na Hantaan vírusy s pozitívnym laboratórnym výsledkom

- **57-ročného muža** majoritnej populácie z Prešova. Pacient s dg. J18.0 bronchopneumónia bilat., hospitalizovaný na internom oddelení FNŠP J.A. Reimana Prešov. V klinickom obraze prítomné 5 dní trvajúce TT- 40°C s triaškou, hnačky, bolesti na hrudníku neudával, bolesti kĺbov a svalov, kašeľ. Prítomné nadmerné močenie - 1500 ml moče v priebehu 24 h. Potvrdená kvantitatívna proteinúria (2,96g).

Pacient vyšetrený nefrológom - potvrdený (nefritický sy), v dif. dg. parainfekčný. Th - ATB - Augmentín, Cefotaxim -i.v., Medociprín - 500 mg, Ciprofloxacín - i.v.
EA: Pacient konzumoval pivo z plechovky, ktorá bola na povrchu znečistená pravdepodobne výlučkami - močom hlodavcov.
V rámci dif. dg. odobratá krv na Hantaan vírusy s pozitívnym laboratórnym výsledkom

Okres Sabinov

V roku 2019 boli v okrese Sabinov hlásené **2 ochorenia s chorobnosťou 3,31/100 000 obyvateľov**, predchádzajúci rok hemoragická horúčka s renálnym sy bola hlásená v 1 prípade, chorobnosť 1,67/ 100 000 obyvateľov.

Ochorenie hlásené u:

- **24-ročného muža**, žijúceho v prostredí s NHŠ z obce Ostrovany. Pacient hospitalizovaný na internom oddelení FNŠP J.A.R Prešov. V klinickom obraze prítomné bolesti v krížovej oblasti, TT - 39°C, zvracanie. Th - ATB - Ciprofloxacín. Preložený na oddelenie urológie pre akútne bolesti chrbta, zvracanie, pre pozit. močový nález - erytocyúria, proteinúria, renálna kolika vpravo.
EA: žije v prostredí s NHŠ, podobne príznaky ochorenia zistené aj u dieťaťa. Možný výskyt potkanov, hlodavcov.
V rámci dif. dg. odobratá krv na Hantaan vírusy s pozitívnym laboratórnym výsledkom.
- **31-ročného muža**, žijúceho v prostredí s NHŠ z Lipian. Pacient hospitalizovaný s hypertenziou na internom oddelení vo FNŠP J.A. Reimana Prešov. V klinickom obraze prítomná dlhodobá bolesť hlavy, bez teplôt. Prítomné nadmerné močenie.
EA: žije v prostredí s NHŠ, podobne príznaky ochorenia zistené aj u dieťaťa. Možný výskyt potkanov, hlodavcov.
V rámci dif. dg. odobratá krv na Hantaan vírusy s pozitívnym laboratórnym výsledkom

III.6.11 Toxoplazmóza - B 58

Okres Prešov

V 10-ročnom období boli zaznamenané nízke chorobnosti.

V roku **2019** boli hlásené **2 ochorenia na toxoplazmózu** s chorobnosťou 1,14/100 000 obyvateľov, predchádzajúci rok neboli hlásené žiadne ochorenia na toxoplazmózu.

Ochorenia zaznamenané u:

- **56-ročnej ženy** majoritnej populácie z Prešova. Pacientka odoslaná lekárom I. kontaktu na odborné vyšetrenie z dôvodu pretrvávania celkovej únavy, zväčšenia LU v okolí kývačov cca 1 cm - palp. citlivé. TT - neprítomná.
EA: v minulosti chovala mačky, č. nechová žiadne zvieratá.
Ochorenie potvrdené sérologicky anti Toxo IgM - pozit; Toxo IgG - 196,0 - U/ml - pozit;
- **15-ročnej študentky** majoritnej populácie z Veľkého Šariša. V klinickom obraze prítomné bolesti hrdla, zväčšená LU na krku vľavona pohmat vpravo bolestivá. EA: matka kontakt so zvieratami neguje. Ochorenie potvrdené sérologicky anti TOXO IgA 1:581 pozit., IgM 1.988 pozit. KFR1:512

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období bola zaznamenaná nízka chorobnosť.

V roku 2019 nebolo **vidované ochorenie na toxoplazmózu**. Predchádzajúci rok bolo ochorenie zaznamenané v 2 prípadoch, chorobnosť 3,33/100 000 obyvateľov.

III.6.12 Echinokokóza - B 67

Okres Prešov

Výskyt ochorení na echinokokózu bol v 10-ročnom období ojedinelý.

V roku 2019 nebolo hlásené ochorenie na Echinokokózu. V roku 2018 **bolo vidované 1** ochorenie na echinokokózu s chorobnosťou 0,57/ 100 000 obyvateľov.

Okres Sabinov

Výskyt ochorení na echinokokózu bol v 10-ročnom období ojedinelý.

V roku 2019 bolo zaznamenané 1 ochorenie s chorobnosťou 1,66/100 000 obyvateľov, v roku 2018 **nebolo hlásené** ochorenie na echinokokózu.

Ochorenie zaznamenané u :

- 30-ročnej ženy, žijúcej v prostredí s nízkym hygienickým štandardom z Lipian. V klickom obraze prítomné problémy s trávením. Realizované vyšetrenie pečene (USG) - prítomné cysty. Th - Zentel - 400 mg. Pacientka neizolovaná. EA: v minulosti - kontakt so zvieratami - psom a mačkou z okolia. Sami zvieratá nechovajú. Výsledky laboratórných vyšetrení: Echinococcus multilocularis - pozit.

III.6.13 Teniáza - B 68

V okrese Prešov a Sabinov sme za posledných 10 rokov teniázu nezaznamenali.

III.6.14 Trichinelóza - B 75

Okres Prešov

V sledovanom období bolo hlásené len 1 ochorenie v roku 2008 (chorobnosť 0,60/100 000 obyvateľov).

Okres Sabinov

V 10-ročnom období sme v okrese Sabinov ochorenie na trichinelózu nevidovali.

III.6.15 Enterobióza – B80

Okres Prešov

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 bolo hlásených 7 ochorení s chorobnosťou 4,00/100 000 obyvateľov.

Ochorenia laboratórne potvrdené.

Zaznamenaný 1 rodinný epidemický výskyt enterobiózy s počtom ochorých 2.

Tab. III.6.2: Prehľad výskytu enterobiózy v epidemiologickej súvislosti v okrese Prešov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	och./exp.	Dôkaz
1.	R/B80 - Uličná	8.11.2019 - 8.11.2019	2/2	laboratórne potvrdené

Okres Sabinov

V roku 2019 bolo hlásených 5 ochorení na enterobiózu s chorobnosťou 8,28/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles chorobnosti v porovnaní s rokom 2018, kedy boli zaznamenané 2 ochorenia.

Všetky ochorenia laboratórne potvrdené.

III.6.16 Toxokaróza - B 83.0

Okres Prešov

Výskyt ochorení bol v sledovanom období ojedinelý.

V roku 2019 podobne ako v roku 2018 ochornie na toxokarózu **nebolo hlásené**.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období sme v okrese Sabinov ochorenie na toxokarózu zaznamenali po prvýkrát v roku 2018, chorobnosť 1,67/100 000 obyvateľov.

V roku 2019 ochorenie na toxokarózu nebolo evidované.

III.6.17 Kontakt alebo ohrozenie besnotou – Z20.3

Okres Prešov

V 10-ročnom období v okrese Prešov ochorenie na besnotu u ľudí nebolo zaznamenané.

Poranenia ľudí z besnoty podozrivým zvierat'om boli v roku 2019 hlásené u **14 osôb** (8 mužov a 6 žien), čo predstavuje pokles v porovnaní s minulým rokom (21 poranení).

Analýza výskytu podľa mesiacov: január – 2, február – 0, marec – 1, apríl – 1, máj – 0, jún – 4, júl – 0, august – 0, september – 2, október – 0, november – 3, december – 1

Druh zvierat'a: pes - 10, mačka - 2, líška - 1, netopier - 1

Zviera bolo známe: 0

Druh poranenia: pohryznutie - 14x

Lokalizácia poranenia: ruka – 5x, ruka-palec- 2x, noha – 1x, lýtko – 5x, viacnásobné poranenie – 1x

Počet vakcinovaných osôb podľa druhu vakcíny: Verorab – 13 (1 dávka – 1x, 2 dávky – 1x, 3 dávky- 1x, 4 dávky- 2x, 5 dávok - 8x), v 1 prípade osoba nevakcinovaná- poranenie zvierat'om bolo spôsobené viac ako 1 mesiac.

Počet podaných dávok očkovacej látky: Verorab – 54
Imovax Rabies- 0

Okres Sabinov

V 10-ročnom období v okrese Sabinov ochorenie na besnotu u ľudí nebolo zaznamenané.

Poranenia ľudí z besnoty podozrivým zvierat'om boli v roku 2019 hlásené u **7 osôb** (4 muži a 3 ženy), čo predstavuje nárast v porovnaní s minulým rokom (4 poranení).

Analýza výskytu podľa mesiacov: január - 0, február – 0, marec – 0, apríl – 1, máj – 0, jún – 1, júl – 0, august – 2, september – 0, október – 1, november – 1, december - 1

Druh zvierat'a: pes – 7

Zviera bolo známe: 2 prípadoch
neznáme: 5 prípadoch

Druh poranenia: pohryznutie – 7

Lokalizácia poranenia: ruka – palec- 1, zápästie- 1, lýtko-2, stehno- 1, predkolenie – 1, viacnásobné poranenie - 1

Počet vakcinovaných osôb podľa druhu vakcíny: Verorab – 6 (1 dávka – 1x, 2 dávky – 1x, 4 dávky – 2x, 5 dávok – 2x)

Počet podaných dávok očkovacej látky: Verorab – 2

III.7 Nákazy kože a slizníc

III.7.1 Tetanus - A 33 – 35

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bolo hlásené len 1 ochorenie na tetanus v roku 2010 (chorobnosť 0,60/100 000 obyvateľov), v roku 2019 ochorenie na tetanus nebolo hlásené.

Okres Sabinov

V okrese Sabinov sme v sledovanom 10-ročnom období ochorenie tetanus neevidovali.

III.7.2 Plynová gangréna - A 48.0

V okrese Prešov a Sabinov sme za posledných 10 rokov ochorenie na plynovú gangrénu nezaznamenali.

III.7.3 Dermatofytóza - B 35

Okres Prešov

V 10-ročnom období bol v okrese Prešov výskyt ochorenia ojedinelý.

V roku 2019 sme zaznamenali **1 ochorenie s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov**, predchádzajúci rok hlásených 4 ochorenia s chorobnosťou 2,30/100 000 obyvateľov. Epidemiologická anamnéza - negatívna.

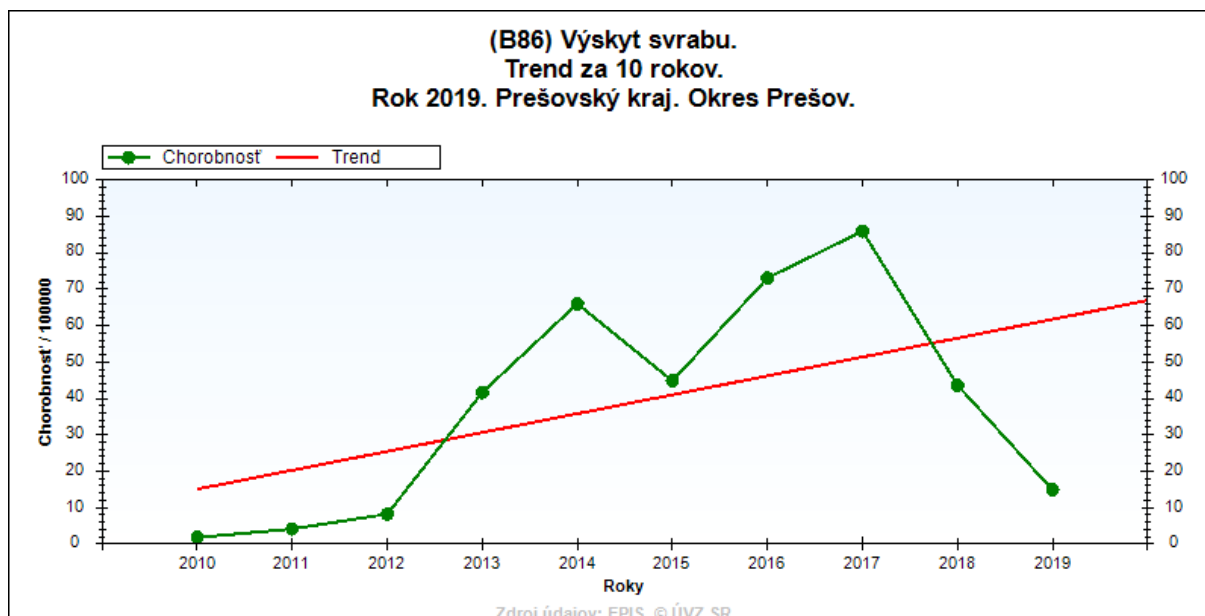
Okres Sabinov

V okrese Sabinov sme za posledných 10 rokov ochorenie na dermatofytózu evidovali po prvýkrát v roku 2018, chorobnosť 1,67/100 000 obyvateľov. V roku 2019 sme ochorenie nezaznamenali.

III.7.4 Scabies - svrab - B 86

Okres Prešov

V roku 2019 bolo hlásených **26 ochorení s chorobnosťou 14,85/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje pokles chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2018 – 82 ochorení, chorobnosť 46,85/100 000 obyvateľov) – index 0,32. Zaznamenaná chorobnosť je nižšia v porovnaní s 5-ročným priemerom. Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine detí do 1 roka a 20 – 24-ročných. V 10 prípadoch sa jednalo o osoby žijúce v prostredí s nízkym hygienickým štandardom. Ochorelo 17 mužov a 9 žien. Najviac ochorení vzniklo v mesiaci máj.

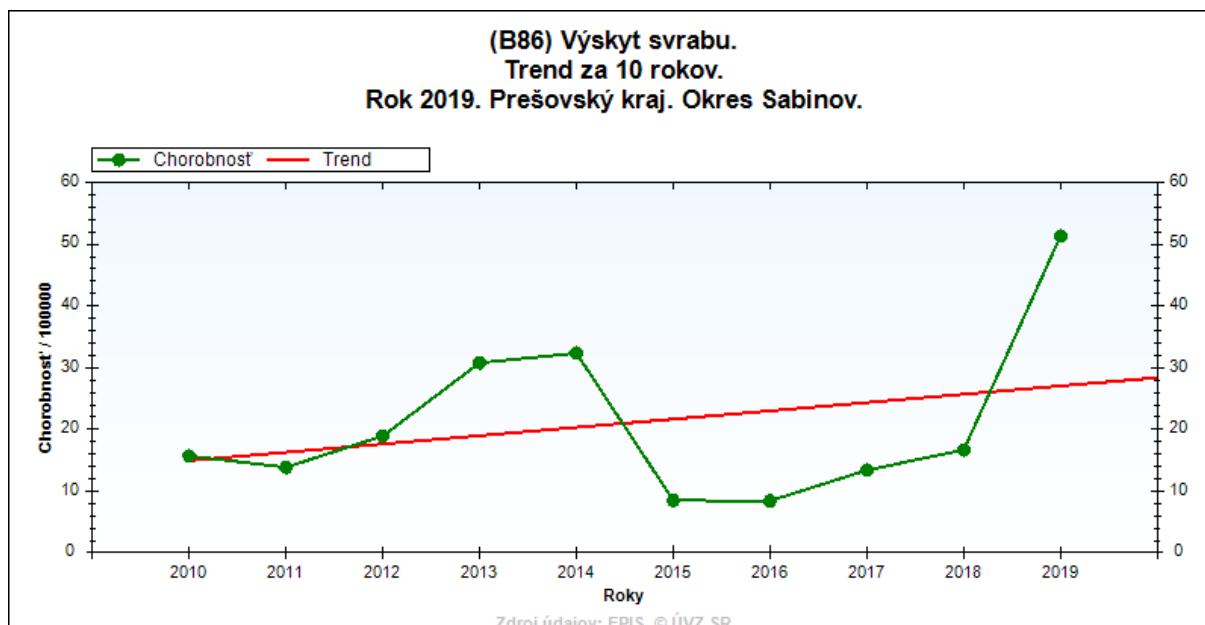
V roku 2019 neboli zaznamenané **epidemické výskyty ochorenia Scabies (dg.B86)**.

Tab. III.7.1: Prehľad epidemických výskytov ochorení na svrab v okrese Prešov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens
1.	PO/B86 – PediatRIA, Prešov	11.5.2019 - 11.5.2019	3/0/32	Zákožka svrabová

Okres Sabinov

V 10-ročnom období bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2014 – 33,92/100 000 obyvateľov s počtom ochorení 20.

V roku 2019 bolo v okrese Sabinov hlásených **31 ochorení s chorobnosťou 51,34/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2018 - 16,56/100 000 obyvateľov, počet ochorení 10) – index 3,10. V 28 prípadoch sa jednalo o osoby žijúce v prostredí s nízkym hygienickým štandardom.. Ochorelo 20 mužov a 11 žien. Najviac ochorení sa prejavilo v mesiaci september.

Zaznamenaný bol 1 epidemický výskyt ochorení u osôb, žijúcich v prostredí s nízkym hygienickým štandardom v obci Šar. Michal'any v okrese Sabinov. Hlásených bolo 9 ochorení na svrab (dg. B86). Všetci chorí sú na základe nariadenia ošetrojúcej lekárky v domácej izolácii.

Tab. III.7.2: Prehľad epidemických výskytov ochorení na svrab v okrese Sabinov, rok 2019

P. č.	Miesto	čas	Počet och./vyl./exp.	Etiologický agens
1.	SB/B86 – Šarišské Michal'any,	9.9.2019 - 14.9.2019	9/0/156	Zákožka svrabová

III.8 Iné infekcie nezaradené

III.8.1 Streptokokové septikémie - A 40

Okres Prešov

V roku 2019 sme zaznamenali **5 streptokokové septikémie s chorobnosťou 2,86/100 000 obyvateľov**, čo predstavuje nárast chorobnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom, kedy boli hlásené 3 streptokokové septikémie s chorobnosťou 1,71/100 000

obyvateľov. Jedná sa o 1 nozokomiálnu septikémiu vyvolanú streptokokom zo skupiny D (ochorenia sú bližšie popísané v časti nákaz preventabilných očkovaním).

Okres Sabinov

V roku 2019 boli v okrese Sabinov hlásené 2 ochorenia na streptokokovú septikémiu (vyvolanú *Streptococcus pneumoniae*) s chorobnosťou 3,31/100 000 obyvateľov. Predchádzajúci rok nebolo hlásené žiadne ochorenie. Ochorenia sú bližšie popísané v časti nákaz preventabilných očkovaním

III.8.2 Iné septikémie A 41

Okres Prešov

V roku 2019 sme zaznamenali 37 septických ochorení s chorobnosťou 21,14/100 000 obyvateľov, v roku 2018 bolo hlásených 10 septických ochorení s chorobnosťou 5,71/100 000 obyvateľov.

Septikémia vyvolaná *Staphylococcus aureus* - A 41.0

Hlásených bolo 6 ochorení s chorobnosťou 3,43/100 000 obyvateľov (5 prípadov nozokomiálneho charakteru), predchádzajúci rok 3 ochorenia s chorobnosťou 1,72/100 000 obyvateľov. Ochorenia hlásené z odd. úrazovej chirurgie – 1x, vnútorného lekárstva a geriatrickej – 1x, interné odd. – 2x a klinická onkológia – 1x. Z hemokultúry vo všetkých prípadoch izolovaný *Staphylococcus aureus*.

Zaznamenané bolo 1 ochorenie u 91-ročného dôchodcu majoritnej populácie. Pacient hospitalizovaný na internom oddelení FNsP J.A.Reimana Prešov. V klinickom obraze prítomná horúčka. Z dôvodu pretrvávajúcej horúčky odobratá hemokultúra s pozitívnym výsledkom *Staphylococcus aureus*.

Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi - A 41.1

Hlásené boli 5 ochorenia s chorobnosťou 2,86/100 000 obyvateľov, predchádzajúci rok hlásené 2 ochorenia s chorobnosťou 1,14/100 000 obyvateľov. Všetky prípady ochorení hlásené ako NN. Ochorenia hlásené z oddelení neurológia -1x, hematológie a transfuziológie – 2x, klinická onkológia – 1x, ARO – 1x. Z hemokultúry izolovaný *Staphylococcus haemolyticus* – 3x a *Staphylococcus hominis* – 2x.

Septikémia vyvolaná nešpecifikovanými stafylokokmi - A 41.2

V tejto skupine ochorení nebol zaznamenaný žiaden výskyt ochorení. V predchádzajúcom roku taktiež žiadne ochorenie nebolo hlásené.

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami - A 41.5

Hlásených bolo 19 septikémií nozokomiálneho charakteru s chorobnosťou 10,85/100 000 obyvateľov, predchádzajúci rok hlásených 5 ochorení s chorobnosťou 2,86/100 000 obyvateľov. Ochorenia hlásené z AIM – 16x, neurológia – 1x, OVL a Geriatrickej – 1x, hematológia a transfuziológia – 1x.

V 6 prípadoch izolovaná *Klebsiella pneumoniae* (5x hemokultúra, 1x zo spúta), v 2 prípadoch izolovaná *Klebsiella* iná (1x hemokultúra, 1x spútum), v 1 prípade izolovaný *Acinetobacter baumannii* (1x hnis), v 4 prípadoch izolovaná *E.coli* (2x hemokultúra, 1x spútum, 1x sérum), v 1 prípade izolovaný *Proteus mirabilis* (1x hemokultúra), v 2 prípadoch izolovaný *Pseudomonas aeruginosa* (1x ster z rany, 1x sérum), v 1 prípade zo steru z kožnej lézie/plochy izolovaný *Enterobacter cloacae*, 1x ster z kanyly- *Enterococcus faecalis* a 1x ster z kožnej lézie/plochy izolovaný *Proteus morganiella morgani*.

Iná sepsa, bližšie určená – A41.8

Hlásené boli **6** septikémií nozokomiálneho charakteru s chorobnosťou 3,43/100 000 obyvateľov, predchádzajúci rok neboli hlásené žiadne ochorenia. Ochorenia hlásené z AIM – 5x, OVLaGeriatric – 1x.

V **5** prípadoch izolovaný *Enterococcus faecalis* (4x hemokultúra, 1x sérum), v **1** prípade izolovaný *Micrococcus luteus* (1x hemokultúra).

Sepsa, bližšie neurčená – A41.9

Hlásená bola **1** septikémia nozokomiálneho charakteru s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov, predchádzajúci rok neboli hlásené žiadne ochorenia. Ochorenie hlásené z neurologického oddelenia – 1x.

V **1** prípade izolované mikroorganizmy iné nešpecifikované (1x hemokultúra).

Okres Sabinov

V roku 2019 bolo hlásené **1** ochorenie na **Septikémiu vyvolanú inými gramnegatívnymi organizmami dg. A 41.5** s chorobnosťou 1,66/100 000 obyvateľov. V roku 2018 sme ochorenie v okrese Sabinov nezaznamenali.

Zaznamenané bolo **1 ochorenie** u **82-ročnej** dôchodkyne majoritnej populácie z Rožkovian. Pacientka hospitalizovaná na oddelení vnútorného lekárstva a geriatric FNsP J.A.Reimana Prešov. Prijatá bola pre vysoké TT a dg. N10. Z dôvodu pretrvávajúcej horúčky odobratá hemokultúra s pozitívnym výsledkom *E.coli*.

III.8.3 Pľúcna kandidóza - B37.1

Okres Prešov

V roku **2019** sme v okrese Prešov zaznamenali **1** ochorenie na pľúcnu kandidózu s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov. V predchádzajúcom roku ochorenie nebolo evidované.

Ochorenie bolo hlásené ako **NN** z oddelenia klinickej onkológie. Zo spúta izolovaná *Candida albicans*.

Okres Sabinov

V okrese Sabinov sme nezaznamenali výskyt ochorení na pľúcnu kandidózu.

III.8.4 Kandidová septikémia – B37.7

V roku 2019 sme podobne ako predchádzajúci rok ochorenie na kandidovú sepsu v okrese Prešov a Sabinov **nezaznamenali**.

III.8.5 Puerperálna sepsa – popôrodná sepsa – O85

V sledovanom 10-ročnom období sme ochorenie na puerperálnu sepsu v okrese Prešov a Sabinov nezaznamenali.

III.8.6 Iné puerperálne infekcie – O86

Okres Prešov

V roku 2019 boli hlásené **6 iné puerperálne infekcie s chorobnosťou 3,43/100 000 obyvateľov** (všetky hlásené ako NN gynekologicko-pôrodnického oddelenia). Predchádzajúci rok boli hlásené 3 ochorenia s chorobnosťou 1,72/100 000 obyvateľov.

Okres Sabinov

Za posledných 10 rokov sme v okrese Sabinov ochorenia s dg O86 **nezaznamenali**.

III.8.7 Infekcie prsníka spojené s pôrodom – O91

V roku 2019 sme podobne ako v roku 2018 infekcie prsníka spojené s pôrodom v okrese Prešov a Sabinov **nezaznamenali**.

III.8.8 Bakteriálna sepsa novorodenca – P36

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bol výskyt ochorení ojedinelý.

V roku 2019 sme zaznamenali **5 ochorení** s chorobnosťou 2,86/100 000 obyvateľov (dg. P 36.8–5x) z novorodeneckého odd. (JRSN) FNŠP J. A. Reimana Prešov. (1x Klebsiela pneumoniae - nosohltan, 1x Klebsiela pneumoniae – katéter, 1x Klebsiela pneumoniae - kanyla, 2x Klebsiela pneumoniae- výter z mandlí).

V predchádzajúcom roku hlásené 3 ochorenia (dg. P 36.3-1x, dg. P 36.4-1x, P 36.8–1x) s chorobnosťou 1,71/100 000 obyvateľov.

Okres Sabinov

V sledovanom 10-ročnom období sme v okrese Sabinov bakteriálnu sepsu novorodenca **nezaznamenali**.

III.8.9 Aspergilóza – B44

Okres Prešov

V sledovanom 10-ročnom období bolo v okrese Prešov zaznamenané len 1 ochorenie v roku 2011 (chorobnosť 0,60/100 000 obyvateľov) a **1 ochorenie v roku 2017 s chorobnosťou 0,58/100 000 obyvateľov**.

V roku 2019 ochorenie na aspergilózu nebolo hlásené.

Okres Sabinov

Za sledovaných 10 rokov sme aspergilózu v okrese Sabinov **nezaznamenali**.

III.8.10 Bezpríznakový stav infekcie vírusom HIV – Z21

Okres Prešov

V roku 2019 bol hlásený **1 novozistený prípad bezpríznakovej infekcie vírusom HIV s chorobnosťou 0,57/100 000 obyvateľov**. V minulom roku sme prípad bezpríznakovej infekcie vírusom HIV nezaznamenali.

Okres Sabinov

V okrese Sabinov sme v roku 2019 podobne ako predchádzajúci rok prípad bezpríznakovej infekcie vírusom HIV **nezaznamenali**.

Ú M R T I A

V roku **2019** sme v okrese **Prešov** a v okrese **Sabinov** zaznamenali **2 prípady úmrtia** v súvislosti s výskytom infekčného ochorenia.

Okres Prešov (1x)

Úmrtie na ochorenie SARI dg. J10.7 u:

77-ročnej dochodkyne majoritnej populácie z okresu Prešov. Pacientka s dg. J18.0 privezená RZP z DSS Cemjata na oddelenie vnútorné lekárstvo a geriatricie FNŠP J.A. Reimana Prešov.

V klinickom obraze prítomná TT >38°C, suchý kašeľ, sťažené dýchanie, zahlienenosť, celková slabosť, bronchopneumónia l.dx. V laboratórnom okne prítomné vysoké zápalové parametre, CRP-pozit. Z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu nariadená oxygenoterapia - 22.2.2019.

Th - ATB - Cefalosporíny III. generácie

Jedná sa o polymorbidnú pacientku (dg. ICHS, Hypertenzia II. št. , Ca oropharyngu). Pacientka neočkovaná.

Výsledky laboratórnych vyšetrení:

lab. Medirex Košice - TH - Klebsiella pneumoniae ESBL - POZIT.

odber- výter hrdlo, nos - vírus chrípky A(H1) pdm 09 - RT - PCR - pozit.

Exitus - 27.2.2019.

Okrese Sabinov (1x)

- 1 **úmrtie** v súvislosti s výskytom infekčného ochorenia na Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis (**dg. A37.0**). Ochorenie s následným úmrtím bolo hlásené u 3-mesačného dieťaťa žijúceho v prostredí s nízkym hygienickým štandardom v obci Jarovnice, okres Sabinov. Dieťa hospitalizované na KP FNŠP J. A. Reimana Prešov. V klinickom obraze prítomný suchý dráždivý kašeľ trvajúci týždeň, TT-38°C, zvracanie. Dieťa z dôvodu častých respir. infekcií, proti DTP vzhľadom k veku, neočkované. Z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu preložené do KDFN Košice, kde 2.10.2019 nastal exitus.

Výsledky laboratórných vyšetrení:

-výter z nosohltanu-PCR- Bordetella pertussis a Klebsiella pneumoniae.

Základná príčina smrti - obojstranný zápal pľúc. Výsledky pitvy - bezprostredná príčina smrti ARDS pri obojstrannom zápale pľúc.

Rodinné kontakty (matka + 3 súrodenci) vzhľadom k veku proti DTP riadne očkovaní + preočkovaní, u otca očkovanie nezistené, nakoľko nie je známy lekár I. kontaktu.

III.9 Nozokomiálne nákazy

Okres Prešov

V roku 2019 bolo zo zdravotníckych zariadení okresu Prešov hlásených spolu **509 nozokomiálnych nákaz**, čo predstavuje nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom (r. 2018 – 334 NN). Pri počte 63 986 hospitalizovaných pacientov je **proporcia hlásených NN 0,80%**, čo i napriek zvyšujúcemu sa počtu hlásených NN nemusí zodpovedať skutočnému stavu. Nozokomiálne nákazy hlásilo len lôžkové zdravotnícke zariadenie – FNsP J. A. Reimana Prešov.

Z celkového počtu bolo hlásených 237 (46,56%) črevných infekcií, 60 (11,79%) infekcií DDC, 49 (9,63%) infekcií HDC, 46 (9,04%) infekcií v mieste operačného výkonu, 42 (8,25%) sepsí, 22 (4,32%) uroinfekcií, 12 (2,36%) gynekologických infekcií, 11 (2,16%) infekcií kože a slizníc a 30 iných infekcií (5,89%). Najviac NN hlásilo interné odd. (83 – 16,31%), oddelenie AIM (73 – 14,34%), pediatrické odd. (72 – 14,15%) a ODCH (70 – 13,75%) FNsP J. A. Reimana Prešov. Pri vzniku NN sa uplatnili najmä Clostridium difficile v 167 (32,81%), Klebsiella pneumoniae v 44 (8,64%) prípadov a rotavírus v 36 (7,07%) prípadov.

Septické ochorenia hlásili: OAIM – 23, Perinatologické centrum – 5, odd. klinickej hematológie – 3, neurologické odd. – 3, odd. VL a geriatrickej – 3, interné odd. – 2, odd. klinickej onkológie – 2 a odd. úrazovej chirurgie - 1.

Pri vzniku nozokomiálnych nákaz sa uplatňovali najmä invazívne výkony, CVK, umelá pľúcna ventilácia, močová katetrizácia a základná diagnóza chorých. V prípade enterokolitíd zapr. Clostridium difficile aj predchádzajúca ATB terapia.

V roku 2019 nebol zaznamenaný epidemický výskyt NN.

Spolupráca s FNsP J. A. Reimana v Prešove sa v oblasti hlásenia NN výrazne zlepšila. Hlásenie jednotlivých oddelení sa skvalitnilo, napriek tomu nemusí zodpovedať skutočnému stavu vo výskyte NN.

Pretrvávajúcimi problémami v prevencii NN je nedodržiavanie správnej ošetrovacej techniky, aseptického spôsobu práce, bariérovej ošetrovacej techniky a nedostatočné vedomosti, prípadne nezáujem o problematiku nemocničných nákaz.

Tab. III.9.1: Proporcija výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Prešov v roku 2019

Názov PZS	Počet NN	Počet hospit.	%
FNsP J. A. Reimana Prešov	509	44 857	1,13
MINERAL – SLOVAKIA, s.r.o.	0	1 121	0,00
Spolu lôžkové zariadenia	509	45 978	1,11
FMC - dialyzačné služby, s.r.o.	0	7 856	0,00
Logman West a.s.	0	10 152	0,00
Spolu dialyzačné zariadenia	0	18 008	0,00
Spolu	509	63 986	0,80

Tab. III.9.2: Proporcija výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Prešov v roku 2019

Oddelenie	Počet NN	Počet hospit.	%
Anestéziológia a intenzívna medicína	73	413	17,68
Cievna chirurgia	8	813	0,98
Dermatovenerológia	0	756	0,00
ODCH	70	1 325	5,28
Gynekologicko-pôrodnice	22	4 540	0,48
Chirurgia	1	3 664	0,03
Infektológia	3	933	0,32
Interné	83	4 248	1,95
Kardiocentrum	2	3 600	0,06
Klinickej hematológie	18	307	5,86
Klinická onkológia	38	1 205	3,15
Neurológia	16	2 603	0,61
Oftalmológia	0	982	0,00
Ortopédia	16	1 785	0,90
Otorinolaryngológia + Maxilofaciálna chirurgia	0	1 671	0,00
Pediatrica	72	3 323	2,17
Perinatologické centrum	8	2 767	0,29
Psychiatria	19	2 807	0,68
Radiačná onkológia	9	234	3,85
Úrazová chirurgia	15	2 638	0,57
Urológia	1	2 255	0,04
Vnútorného lekárstva a geriatric	35	1 988	1,76
Fyziatrica, balneológia a liečebná rehabilitácia	0	1 121	0,00
Dialýza	0	18 008	0,00
Spolu	509	63 986	0,80

Tab. III.9.3: Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Prešov, rok 2019

Diagnóza MKCH	Diagnóza	Počet abs.	Proporcija %
A020	Salmonelová enteritída	2	0,39
A045	Kampylobakteriálna enteritída	2	0,39
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	167	32,81
A080	Rotavírusová enteritída	36	7,07
A081	Akútna gastroenteropatia zapr. vírusom Norwalk	17	3,34
A082	Adenovírusová enteritída	7	1,38
A083	Iné vírusové enteritídy	6	1,18
A402	Septikémia vyvolaná streptokokom skupiny D	1	0,20
A410	Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	5	0,98
A411	Septikémia vyvolaná inými špecif. stafylokokmi	5	0,98
A415	Septikémia vyvolaná inými G- organizmami	19	3,73
A418	Iná špecifikovaná septikémia	6	1,18
A419	Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	1	0,20
B019	Varicella bez komplikácie	1	0,20
B370	Kandidová stomatitída	4	0,79
B371	Plúcna kandidóza	1	0,20
B378	Kandidóza iných miest	1	0,20

J02	Akútny zápal hltana - pharyngitis acuta	4	0,79
J03	Akútny zápal mandlí - tonsillitis acuta	17	3,34
J06	Akútne infekcie horných dýchacích ciest	6	1,18
J060	Akútna laryngofaryngitída	3	0,59
J069	Nešp. akútna infekcia horných dýchacích ciest	12	2,36
J10	Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky	6	1,18
J121	Pneumónia vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom	2	0,39
J150	Pneumónia vyv. Klebsiella pneumoniae	4	0,79
J151	Pneumónia vyv. Pseudomonas	4	0,79
J152	Pneumónia vyv. Staphylococcus	3	0,59
J156	Pneumónia vyv. Inými aeróbnymi gram-negat. baktériami	1	0,20
J158	Iná bakteriálna pneumónia	3	0,59
J18	Zápal pľúc vyvolaný nešp. mikroorganizmom	2	0,39
J180	Bližšie neurčená pneumónia	8	1,57
J188	Iná pneumónia, zárodok neurčený	1	0,20
J205	Akútna bronchitída vyv. RSV	1	0,20
J208	Akútna bronchitída vyv inými špecifikovanými org.	13	2,55
J22	Nešp. akútna infekcia dolných dýchacích ciest	15	2,95
J40	Bronchitída neurčená ako akútna alebo chronická	2	0,39
K12	Zápal ústnej sliznice - stomatitis	2	0,39
L03	Celulitída - flegmóna	1	0,20
L08	Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva	3	0,59
M00	Pyogénna artritída	1	0,20
N300	Akútna cystitída	13	2,55
N390	Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	9	1,77
N76	Iné zápaly pošvy a vulvy	1	0,20
O23	Infekcia močovopohlavných orgánov v ťarchavosti	3	0,59
O86	Iné puerperálne infekcie	6	1,18
O90	Komplikácie popôrodia nezatriedené inde	2	0,39
P368	Iná bakteriálna sepsa novorodenca	5	0,98
P398	Iné špecif. infekcie typické pre perinatálnu periódu	1	0,20
T802	Infekcie po infúzii, transfúzii, liečebnej injekcii	29	5,70
T813	Rozpad operačnej rany nezatriedený inde	10	1,96
T814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	31	6,09
T845	Inf. a zápal. reakcia zav. vnútornou kĺbovou protézou	4	0,79
Spolu		509	100

Tab. III.9.4: Výskyt NN podľa oddelení v okrese Prešov v roku 2019

Ooddelenie	FNsP J. A. Reimana Prešov		MINERAL - SLOVAKIA, s.r.o.		FMC - dialyzačné služby, s.r.o.		Logman West a.s.		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Anestéziológia a intenzívna medicína	73	14,34	-	-	-	-	-	-	73	14,34
Cievna chirurgia	8	1,57	-	-	-	-	-	-	8	1,57
Dermatovenerológia	0	0,00	-	-	-	-	-	-	0	0,00
ODCH	70	13,75	-	-	-	-	-	-	70	13,75
Gynekologicko-pôrodnice	22	4,32	-	-	-	-	-	-	22	4,32
Chirurgia	1	0,20	-	-	-	-	-	-	1	0,20
Infektológia	3	0,59	-	-	-	-	-	-	3	0,59
Interné	83	16,31	-	-	-	-	-	-	83	16,31
Kardiocentrum	2	0,39	-	-	-	-	-	-	2	0,39
Klinickej hematológie	18	3,54	-	-	-	-	-	-	18	3,54
Klinická onkológia	38	7,47	-	-	-	-	-	-	38	7,47
Neurológia	16	3,14	-	-	-	-	-	-	16	3,14
Oftalmológia	0	0,00	-	-	-	-	-	-	0	0,00
Ortopédia	16	3,14	-	-	-	-	-	-	16	3,14
Otorinolaryngológia + Maxilofaciálna chirurgia	0	0,00	-	-	-	-	-	-	0	0,00
Pediatria	72	14,15	-	-	-	-	-	-	72	14,15
Perinatologické centrum	8	1,57	-	-	-	-	-	-	8	1,57
Psychiatria	19	3,73	-	-	-	-	-	-	19	3,73
Radiačná onkológia	9	1,77	-	-	-	-	-	-	9	1,77
Úrazová chirurgia	15	2,95	-	-	-	-	-	-	15	2,95
Urológia	1	0,20	-	-	-	-	-	-	1	0,20
Vnútorného lekárstva a geriatric	35	6,88	-	-	-	-	-	-	35	6,88
Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia	0	0,00	0	0,00	-	-	-	-	0	0,00
Dialýza	0	0,00	-	-	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Spolu	509	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	509	100

Tab. III.9.5: Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okrese Prešov, rok 2019

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		DDC		gynekolog.		HDC		iné		infekcie v mieste chir. rany (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		sepsy (BSI)		urologické (UTI)		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Anestéziológia a intenzívna medicína	4	0,79	25	4,91	1	0,20	16	3,14	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	23	4,52	4	0,79	73	14,34
Cievna chirurgia	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	1,38	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	8	1,57
Dermatovenerológia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
ODCH	65	12,77	3	0,59	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	70	13,75
Gynekologicko-pôrodnice	1	0,20	0	0,00	11	2,16	0	0,00	1	0,20	7	1,38	1	0,20	0	0,00	0	0,00	1	0,20	22	4,32
Chirurgia	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20
Infektológia	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	0,59
Interné	46	9,04	6	1,18	0	0,00	2	0,39	27	5,30	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39	0	0,00	83	16,31
Kardiocentrum	2	0,39	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39
Klinickej hematológia	3	0,59	6	1,18	0	0,00	4	0,79	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	3	0,59	1	0,20	18	3,54
Klinická onkológia	13	2,55	8	1,57	0	0,00	8	1,57	0	0,00	2	0,39	0	0,00	0	0,00	2	0,39	5	0,98	38	7,47
Neurológia	5	0,98	4	0,79	0	0,00	2	0,39	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	3	0,59	1	0,20	16	3,14
Oftalmológia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ortopédia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	15	2,95	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	16	3,14
Otorinolaryngológia + Maxilofaciálna chir.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Pediatrica	63	12,38	3	0,59	0	0,00	6	1,18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	72	14,15
Perinatologické centrum	2	0,39	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	0,98	0	0,00	8	1,57
Psychiatria	3	0,59	3	0,59	0	0,00	8	1,57	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	4	0,79	19	3,73
Radiačná onkológia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	6	1,18	0	0,00	0	0,00	2	0,39	9	1,77
Úrazová chirurgia	3	0,59	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11	2,16	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	15	2,95
Urológia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20
Vnútorného lekárstva a geriatric	24	4,72	2	0,39	0	0,00	1	0,20	1	0,20	1	0,20	0	0,00	0	0,00	3	0,59	3	0,59	35	6,88
Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Dialýza	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Spolu	237	46,56	60	11,79	12	2,36	49	9,63	30	5,89	46	9,04	11	2,16	0	0,00	42	8,25	22	4,32	509	100

Tab. III.9.6: Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Prešov, rok 2019

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		DDC		gynekolog.		HDC		iné		inf.ekcie v mieste chir. rany (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		sepsy (BSI)		urologické (UTI)		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
<i>Acinetobacter baumannii</i>	0	0,00	2	0,39	0	0,00	2	0,39	0	0,00	3	0,59	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	8	1,57
<i>Acinetobacter junii</i>	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20
adenovírus	7	1,38	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	1,38
astrovírus	6	1,18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	1,18
<i>Campylobacter coli</i>	2	0,39	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39
<i>Candida albicans</i>	0	0,00	1	0,20	0	0,00	4	0,79	0	0,00	0	0,00	4	0,79	0	0,00	0	0,00	0	0,00	9	1,77
<i>Candida glabrata</i>	0	0,00	1	0,20	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	3	0,59
<i>Candida iná</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39
<i>Candida parapsilosis</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39
<i>Citrobacter freundii</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39
<i>Clostridium difficile</i>	167	32,81	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	167	32,81
<i>E. coli</i> nešpecifikované	0	0,00	8	1,57	4	0,79	1	0,20	0	0,00	5	0,98	1	0,20	0	0,00	4	0,79	6	1,18	29	5,70
<i>E. coli</i> /EPEC	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	2	0,39
<i>Enterobacter cloacae</i>	0	0,00	4	0,79	0	0,00	1	0,20	0	0,00	4	0,79	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	10	1,96
<i>Enterobacter kobei</i>	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20
<i>Enterococcus faecalis</i>	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39	4	0,79
<i>Enterococcus faecium</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	1	0,20
<i>Klebsiella iná</i>	0	0,00	5	0,98	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39	0	0,00	8	1,57
<i>Klebsiella oxitoca</i>	0	0,00	2	0,39	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	3	0,59
<i>Klebsiella pneumoniae</i>	0	0,00	13	2,55	3	0,59	12	2,36	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	11	2,16	4	0,79	44	8,64
Mikroorganizmy gramnegatívne iné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39
Mikroorganizmy grampozitívne	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	0,98	0	0,00	5	0,98
Mikroorganizmy grampozitívne iné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39
Mikroorganizmy iné nešpecifikované	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	1	0,20
Mikroorganizmy iné špecifikované	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	1	0,20
nezistené	0	0,00	6	1,18	1	0,20	5	0,98	29	5,70	1	0,20	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	43	8,45
norovírus	17	3,34	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	17	3,34
<i>Proteus mirabilis</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	0,59	0	0,00	0	0,00	2	0,39	4	0,79	9	1,77
<i>Proteus Morganella morgani</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	1	0,20
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	0	0,00	5	0,98	0	0,00	1	0,20	0	0,00	4	0,79	1	0,20	0	0,00	2	0,39	1	0,20	14	2,75
rotavírus	36	7,07	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	36	7,07
RS vírus	0	0,00	4	0,79	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	0,79
<i>S. Diarizonae</i> (subsp. 3b)	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20
<i>S. Enteritidis</i>	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20
<i>Serratia marcescens</i>	0	0,00	1	0,20	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39
<i>Staphylococcus aureus</i>	0	0,00	4	0,79	2	0,39	5	0,98	1	0,20	4	0,79	2	0,39	0	0,00	5	0,98	0	0,00	23	4,52
<i>Staphylococcus epidermidis</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	8	1,57	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	8	1,57
<i>Staphylococcus haemolyticus</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	1,38	0	0,00	0	0,00	3	0,59	1	0,20	11	2,16
<i>Staphylococcus hominis</i>	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	2	0,39	0	0,00	3	0,59

Staphylococcus iný špecifikovaný	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20
Stenotrphomonas maltophilia	0	0,00	2	0,39	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39
Steptococcus iný špecifikovaný	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,39
Streptococcus sk. D (enterokoky)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	2	0,39
vírus chrípky A	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	1,18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	1,18
ZES- nevyšetrený	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,20
Spolu	237	46,56	60	11,79	12	2,36	49	9,63	30	5,89	46	9,04	11	2,16	0	0,00	42	8,25	22	4,32	509	100

Okres Sabinov

V okrese Sabinov v **roku 2019** nebol zaznamenaný výskyt nozokomiálnych nákaz.

IV. VÝKON ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU A POSUDKOVÁ ČINNOSŤ

Základná charakteristika zdravotníckych zariadení

Okres Prešov

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove vykonáva štátny zdravotný dozor v dvoch lôžkových zariadeniach v okrese Prešov:

- FN sP J. A. Reimana Prešov - 1 221 lôžok
- MINERAL – SLOVAKIA, s.r.o. - 48 lôžok

V ambulantných zložkách došlo k malým zmenám. V pôsobnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove je v okrese Prešov spolu **449 ambulantných zariadení**. Z celkového počtu je v pôsobnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove **9 zariadení na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti** (3 v odbore gynekológia, 2 v odbore chirurgia a 2 v odbore oftalmológia a 1 v odbore ortopédia, 1x v odbore gastroenterológia), **6 stacionárov, 14 ADOS, 2 zariadenie spol. vyš. a lieč. zložiek v odbore nukleárna medicína**. V okrese Prešov je evidovaných **5 klinických laboratórií**.

Prehľad ambulantných zdravotníckych zariadení v okrese Prešov podľa špecializácie

Typ ambulancie	Ambulancia	počet
Ambulancie všeobecnej amb. zdrav. starostlivosti	Všeobecná ambulancia pre deti a dorast	35
	Všeobecná ambulancia pre dospelých	77
Ambulancie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti	Gynekologická ambulancia	22
	Ambulancia vnútorného lekárstva	53
	Chirurgická ambulancia	10
	Ortopedická ambulancia	10
	Urologická ambulancia	5
	Otorinolaryngologická ambulancia	9
	Oftalmologická ambulancia	12
	Dermatovenerologická ambulancia	10
	Neurologická ambulancia	13
	Psychiatrická ambulancia	11
	Centrum drogových závislostí	1
	Ambulancia klinickej psychológie	15
	Ambulancia klinickej logopédie	7
	Ambulancia liečebnej pedagogiky	1
	Ambulancia lekárskej genetiky	1
Ambulancia rýchlej zdravotnej pomoci	6	

	a dispečing	
	Ambulancia klinickej imunológie a alergológie	9
	Ambulancia telovýchovného lekárstva	1
	Ambulancia zubného lekárstva	99
	Ambulancia radiológie, FBLR	8
	Ambulancia pneumologická	3
ADOS		14
Zariadenie spol. vyš. a lieč. zložiek v odbore nukleárna medicína		2
Zariadenie na poskytovanie jednotňovej zdrav. starostlivosti		9
Stacionáre		6
Spolu		449

Okres Sabinov

V okrese Sabinov sa nenachádzajú lôžkové zdravotnícke zariadenia.

V ambulatných zložkách došlo k menším zmenám. V pôsobnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Sabinove je spolu **100 ambulatných zariadení**. Z celkového počtu je v okrese Sabinov **1 zariadenie na poskytovanie jednotňovej zdravotnej starostlivosti** (v odbore jednotňová ortopedická chirurgia), **2 stacionáre** (1 v odbore vnútorné lekárstvo a 1 v odbore chirurgia) a **2 ADOS**. V okrese Sabinov je evidované **1 laboratórium klinickej mikrobiológie** a **1 laboratórium klinickej biochémie a hematológie**.

Prehľad ambulatných zdravotníckych zariadení v okrese Sabinov podľa špecializácie

Typ ambulancie	Ambulancia	počet
Ambulancie všeobecnej amb. zdrav. starostlivosti	Všeobecná ambulancia pre deti a dorast	15
	Všeobecná ambulancia pre dospelých	19
Ambulancie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti	Gynekologická ambulancia	3
	Ambulancia vnútorného lekárstva	16
	Chirurgická ambulancia	2
	Ortopedická ambulancia	4
	Urologická ambulancia	1
	Otorinolaryngologická ambulancia	3
	Oftalmologická ambulancia	3
	Dermatovenerologická ambulancia	2
	Neurologická ambulancia	2
	Psychiatrická ambulancia	2
	Ambulancia klinickej logopédie	1
	Ambulancia klinickej imunológie a alergológie	1
	Ambulancia zubného lekárstva	17
	Ambulancia radiológie, FBLR	2
	Ambulancia rýchlej ZP	1
Ambulancia pneumologická	1	

ADOS	2
Zariadenie na poskytovanie jednodňovej zdrav. starostlivosti	1
Stacionáre	2
Spolu	100

IV. 1 Výkon ŠZD v ZZ

V okrese Prešov a Sabinov sa vykonávajú kontroly HER v zmysle platných právnych predpisov priebežne, ako aj pri výskyte nozokomiálnych nákaz. Vzhľadom na najväčšie riziko vzniku nozokomiálnych nákaz sa zvýšená pozornosť venuje kontrole HER na JIS a operačných sálach jednotlivých oddelení FNsP J. A. Reimana Prešov. V tomto lôžkovom ZZ sa intenzívna zdravotnícka starostlivosť poskytuje na KAIM a 5 JIS. Vo FNsP J. A. Reimana Prešov sa nachádza oddelenie centrálnych operačných sál, ktoré je k dispozícii pre oddelenia nachádzajúce sa v budove chirurgického monobloku. Vlastnými operačnými sálami disponujú odd. ortopédie, ORL, oftalmológie a gynekológie.

V rámci ŠZD bolo v ZZ okrese Prešov a Sabinov vykonaných **30 komplexných previerok ZZ. V 116 prípadoch vykonaných previerok bol realizovaný len mikrobiálny monitoring.** Pri výkone HER boli odobrané vzorky z prostredia, vzorky sterilného materiálu a zo sterilných predmetov. Výsledky sú uvedené v jednotlivých tabuľkách.

Realizovaný bol odber **37 vzoriek sterilného materiálu**, čo predstavuje nárast v porovnaní s minulým rokom (34). Percento pozitívnych vzoriek predstavuje 10,81%, čo predstavuje nárast v porovnaní s rokom 2018 (8,82%).

Zároveň bolo odobratých **1 497 vzoriek z prostredia**, čo znamená nárast v porovnaní s rokom 2018 (1 157). Z celkového počtu vzoriek odobratých z prostredia bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný nárast (3,61% pozitívnych).

V lekárňach okrese Prešov a Sabinov bolo vykonaných **17 odberov čistenej vody** na mikrobiologický a chemický rozbor.

V zdravotníckych zariadeniach v okrese Prešov a Sabinov je spolu evidovaných **332 sterilizačných prístrojov: 169 HVZ, 161 AUT a 2 plazmové sterilizačné prístroje.** V roku 2019 **bola vykonaná kontrola 270 sterilizačných prístrojov, čo predstavuje 81,33% zo všetkých evidovaných prístrojov sterilizačnej techniky.** Proporcia testovaných sterilizačných prístrojov s pozitívnym výsledkom je 3,33%. V 9 prípadoch testovaných sterilizačných prístrojov s pozitívnym výsledkom bola následne vykonaná opakovaná kontrola, po realizovaní ktorej nebol zaznamenaný opakovane pozitívny výsledok. Počty vyšetrení vzoriek sú limitované kapacitnými možnosťami laboratória.

Pretrvávajúce problémy zistené pri výkone kontroly hygienicko-epidemiologického režimu v zdravotníckych zariadeniach:

- podceňovanie významu dôsledného dodržiavania hygienicko-epidemiologického režimu z dôvodu neznalosti základných epidemiologických charakteristík infekčných ochorení
- nedostatočná hygiena rúk ošetrojúceho personálu
- nedostatočné vedomosti v oblasti nemocničných nákaz, dezinfekcie a sterilizácie
- nefunkčná vzduchotechnika a neexistencia klimatizácie v zdravotníckych zariadeniach

Tab. IV.1.1: Prehľad o výkone ŠZD ZZ v okrese Prešov a Sabinov, rok 2019

Zdravotnícke zariadenie/ oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				Spolu
		komplex. previerky	v súvislosti s NN	kontrola nápravných opatrení	iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	1/5	0	0	0	11	11
Lôžk. odd.- chirurgický smer	12	0	0	0	36	36
Lôžk. odd. - nechirurgický smer	22	0	0	0	51	51
Amb. všeobecní lekári	146	5	0	0	0	5
Amb. odborní lekári	278	17	0	0	14	31
stomatológovia	116	8	0	0	4	12
Lekáreň	0	0	0	0	0	2
Spolu	580	30	0	0	116	146

Tab. IV.1.2: Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Prešov a Sabinov, rok 2019

Oddelenie	Steril. materiál			Prostredie		
	Počet	Z toho pozit.		Počet	Z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
AIM	0	0	0,00	50	0	0,00
COS a CS	10	0	0,00	167	1	0,60
Dermatovenerologické	0	0	0,00	30	0	0,00
ODCH	0	0	0,00	27	4	14,81
Gyn. – pôrodnice I.	0	0	0,00	85	3	3,53
Gyn. – pôrodnice II.	0	0	0,00	80	2	2,50
Chirurgické + plastická chir.	8	0	0,00	94	1	1,06
Interné	0	0	0,00	50	4	8,00
Kardiologické	0	0	0,00	70	3	4,29
Klinickej hematológie	0	0	0,00	24	1	4,17
Klinickej onkológie	0	0	0,00	30	1	3,33
Maxilofaciálnej chirurgie	0	0	0,00	10	0	0,00
Neonatólogie a perinatológie I.	0	0	0,00	55	2	3,64
Neonatólogie a perinatológie II.	0	0	0,00	59	2	3,39
Neurologické	0	0	0,00	38	2	5,26
Oftalmologické	0	0	0,00	40	2	5,00
Ortopedické	2	0	0,00	106	4	3,77
Otorinolaryngologické	0	0	0,00	62	2	3,23
Pediatrické	0	0	0,00	72	3	4,17
Prenosných chorôb	0	0	0,00	8	0	0,00
Psychiatrické	0	0	0,00	22	3	13,64
Radiačnej onkológie	0	0	0,00	18	0	0,00
Urologické	0	0	0,00	50	2	4,00
Úrazovej chirurgie	0	0	0,00	61	2	3,28
Vnútorého lekárstva a geriatric	0	0	0,00	58	4	6,90
Ambulancie všeobecných lekárov	0	0	0,00	0	0	0,00
Ambulancie odborných lekárov	2	2	100,00	59	1	1,69
Poliklinika Sekčov	11	0	0,00	32	0	0,00
MEDICAL CARE	2	0	0,00	9	0	0,00
MINERAL - SLOVAKIA	0	0	0,00	0	0	0,00
Amb. zubného lekárstva	2	2	100,00	10	0	0,00
Lekárne	0	0	0,00	6	0	0,00
Bytový dom	0	0	0,00	15	5	33,33
Spolu	37	4	10,81	1497	54	3,61

Tab. IV.1.3: Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okrese Prešov a Sabinov, rok 2019

Názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v										Spolu		% pozit.
	jednoráz. kombin. obaloch		kazetách, dózach		kontajneroch		v inom obale		voľne				
	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	
kov	0	0	8	2	14	2	0	0	6	0	28	4	14,29
sklo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
guma	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0	0,00
textil	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0,00
plasty	0	0	3	0	2	0	0	0	0	0	5	0	0,00
liečivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
endoskopy kateg.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
iné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Spolu	0	0	11	2	20	2	0	0	6	0	37	4	10,81
% pozit.	0,00		18,18		10,00		0,00		0,00		10,81		

Tab. IV.1.4: Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Prešov a Sabinov, rok 2019

Názov zdravot. pomôcky															Spolu		% pozit.
	HVS		autokláv		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD				
	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	
kov	19	1	12	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31	4	12,90
sklo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
guma	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0,00
textil	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0,00
plasty	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0	0,00
liečivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
endosk. I. kateg.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
iné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Spolu	19	1	15	3	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	37	4	10,81
% pozit.	5,26		20,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		10,81		

Tab. IV.1.5: Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese Prešov a Sabinov, rok 2019

	počet evidovaných prístrojov	Výsledky testovania						
		počet kontrol.	% kontrol.	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrol.	opakovane kontrol.	počet opakovane pozit.	počet vyradených
AUT	161	134	83,23	2	1,49	2	0	0
HVZ	169	134	79,30	7	5,22	7	0	0
FS	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Plazma	2	2	100,00	0	0,00	0	0	0
EO	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Iný	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Spolu	332	270	81,33	9	3,33	9	0	0

Tab. IV.1.6: Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov v okrese Prešov a Sabinov, rok 2019

Miesto odberu vzoriek	Počet odoberatých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	celkom	pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	65	4	6,15	4	0	0
Pokožka a ruky pac.	0	0	0,00	0	0	0
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	58	0	0,00	0	0	0
Inkubátory	13	0	0,00	0	0	0
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kat.	25	0	0,00	0	0	0
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	53	9	16,98	9	0	0
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	98	7	7,14	5	2	0
Dezinfekčné roztoky	0	0	0,00	0	0	0
Lekárske roztoky a H ₂ O	0	0	0,00	0	0	0
Masti a gély	0	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na stravovanie pac.	48	6	12,50	6	0	0
Lôžkoviny a bielizeň	38	4	10,53	4	0	0
Pomôcky na upratovanie a toaletu pacientov	49	9	18,37	0	9	0
Maloplošná dezinfekcia (odd., lekárne, ambulancie)	161	3	1,86	2	1	0
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	264	0	0,00	0	0	0
Velkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	367	8	2,18	8	0	0
Velkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	253	0	0,00	0	0	0
Výšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	5	4	80,00	0	0	4
Spolu	1 497	54	3,61	38	12	4

IV.2. Výkon ŠZD v ohniskách nákaz

Surveillance prenosných ochorení, hlásenie, opatrenia v ohniskách nákazy sa vykonávajú v súlade s platnou legislatívou a odbornými usmerneniami. Realizácia surveillance prenosných ochorení, vykonávanie opatrení v ohniskách nákazy, prípadne plnenie imunizačného programu v r. 2019 bola popísaná v časti Preventívne programy a projekty odelenia epidemiológie.

Charakteristika primárnej a nemocničnej zdravotníckej starostlivosti v okrese Prešov a Sabinov je podrobnejšie rozobraná v časti „Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť“.

Aj v tomto roku sa monitoroval výskyt prenosných ochorení, na základe výskytu ktorých boli realizované preventívne a represívne opatrenia. Údaje z epidemiologickej a laboratórnej surveillance boli vložené do epidemiologického informačného systému EPIS.

V roku 2019 bolo spracovaných a do epidemiologického informačného systému prenosných ochorení vložených **3 084 prenosných ochorení** (okres Prešov 2 043, okres Sabinov 1 041). Zároveň bolo zadaných spolu **386 hlásení v systéme rýchleho varovania (SRV)** - 40 z okr. Prešov, 34 z okr. Sabinov a 312 hlásení za Prešovský kraj.

Za uvedené obdobie sme vykonali návštevy v **854 ohniskách nákaz infekčných ochorení** (okres Prešov 790 a okres Sabinov 64).

Za dané obdobie bolo vydaných **127 opatrení na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení** (49 ZZD a LD - dočasný zákaz epidemiologickej závažných činností, 20 LD a 57 rozhodnutí o izolácii + LD, 1 rozhodnutie v prípade výskytu KPC vo FNsP J. A. Reimana Prešov).

V ohniskách bolo nariadených spolu **854 opatrení**: (dezinfekcia domácností, prevádzok, vyhládanie podozrivých z nákazy, zdravotná výchova, informovanie zainteresovaných)

V priebehu roka 2019 boli okrem sporadických prípadov zaznamenané aj rodinné a epidemické výskyty ochorení:

Salmonelóza

- 13 rodinné epidemické výskyty (9x PO, 4x SB), zaznamenané boli aj 3 epidemické výskyty ochorení s počtom 5 a viac chorých (1x PO, 2x SB)

Kampylobakterióza

- 10 rodinných epidemických výskytov (9x PO, 1x SB)

Rotavírusová enteritída

- 5 rodinných epidemických výskytov (2x PO, 3x SB)

Akútna gastroenteritída zapríčinená norovírusom

- 2 rodinné epidemické výskyty (1xPO, 1x SB)

Vírusová črevná infekcia, bližšie neurčená

- 1 epidemický výskyt (1x SB)

Pertussis

- 6 rodinných epidemických výskytov (3x PO, 3xSB)

Iná gastroenteritída a kolitída infekčného a bližšie neurčeného pôvodu (dg.A09)

- 1 epidemický výskyt (1xPO)

Svrab

- 2 epidemické výskyty ochorení (1x SB, 1xPO)

Enterobióza

- 1 rodinný epidemický výskyt (1x PO)

Stredo európska kliešťová encefalitída

- 1 rodinný epidemický výskyt (okres Prešov)

V. OSTATNÉ ČINNOSTI

a) *Preventívne programy a projekty*

Oddelenie epidemiológie RÚVZ so sídlom v Prešove preventívne programy a projekty plní v rámci Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v Slovenskej republike. Správa o plnení bola vypracovaná k 31.12.2019 a vyhodnotenie odoslané v termíne.

Oddelením epidemiológie RÚVZ so sídlom v Prešove bolo plnených 9 úloh:

Národný imunizačný program SR (NIP SR)

Surveillance infekčných chorôb

Informačný systém prenosných ochorení

Nozokomiálne nákazy

Mimoriadne epidemiologické situácie

Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV

Prevenia HIV/AIDS

Poradňa očkovania

Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaniu

b) Špecializované činnosti

Oddelenie epidemiológie vykonáva všetky úlohy vyplývajúce z koncepcie odboru epidemiológie, ktorú vypracoval ÚVZ SR. V rámci špecializovaných činností sme zabezpečovali:

- vykonávanie surveillance vybraných nákaz;
- sledovanie, resp. monitorovanie výskytu infekčných chorôb a analýza epidemiologickej situácie;
- analýzu faktorov ovplyvňujúcich vznik, priebeh a následky infekčných chorôb;
- vedenie evidencie a dokumentácie epidemiologických údajov;
- prešetrovanie chorôb z povolania infekčnej etiológie;
- hodnotenie imunitného stavu obyvateľstva na základe kontrol očkovania, kontrola správnych postupov a manipuláciu s očkovacími látkami;
- vedenie poradne pre prevenciu HIV/AIDS a poradne očkovania;
- konzultačnú činnosť v oblasti ochorení preventabilných očkovaním;
- výkon ŠZD v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach;
- surveillance NN;
- zdravotno-výchovnú činnosť v oblasti prevencie infekčných ochorení

c) Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

Preventívna činnosť RÚVZ so sídlom v Prešove bola zameraná na riadenie a kontrolu imunizácie a odbornú a poradenskú činnosť (osvetová činnosť pre širokú verejnosť, príspevky do regionálnych periodík, web RÚVZ), metodické usmernenia zaslané poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, prednášky.

Na oddelení epidemiológie sú zriadené dve poradne: poradňa prevencie HIV/AIDS a poradňa očkovania zameraná na poskytovanie poradenstva a konzultácií v oblasti očkovania pre zdravotníckych pracovníkov a laickú verejnosť.

Na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove je zriadená Poradňa prevencie HIV/AIDS, kde sa okrem poradenstva vykonávajú aj anonymné odbory biologického materiálu na vyšetrenie HIV protilátok. Odbory vykonáva RÚVZ so sídlom v Prešove ako jediný v rámci RÚVZ Prešovského kraja. V roku 2019 bolo v rámci Poradne prevencie HIV/AIDS realizovaných 33 odberov biologického materiálu na virologické vyšetrenie. Odbory boli realizované u 25 mužov a 8 žien vo vekovom rozmedzí od 25 do 34 rokov. Najčastejším dôvodom vyšetrenia bola u klientov prítomnosť rizikovej situácie - nechránený pohlavný styk. Súčasne s činnosťou Poradne prevencie HIV/AIDS je v prevádzke telefonická linka prevencie HIV/AIDS, ktorá je dostupná počas pracovnej doby. Linku kontaktovalo 30 klientov, v 31 prípadoch bola informácia poskytnutá e-mailom a v 35 prípadoch bola klientovi poskytnutá informácia osobne. Najčastejšími dotazmi boli možnosti vyšetrenia HIV protilátok, prenosu infekcie HIV a možnosti prevencie.

Na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove je zriadená poradňa očkovania, ktorá poskytuje pre verejnosť poradenstvo a konzultácie v oblasti ochorení preventabilných očkovaním počas pracovnej doby telefonicky, e-mailom prípadne osobnou konzultáciou. Poradenstvo je zamerané na:

- problematiku povinného pravidelného očkovania osôb, ktoré dosiahli určený vek
- očkovania pred cestou do zahraničia

- problematiku odporúčaného očkovania
- očkovania detí s kontraindikáciami
- poradenstvo týkajúce sa očkovacieho kalendára, odstupov medzi jednotlivými očkovaniami

V rámci poradne očkovania bola v roku 2019 poskytnutá informácia týkajúca sa povinného očkovania, odporúčaného očkovania príp. očkovania pred cestou do zahraničia v 35 prípadoch.

V rámci poskytovania poradenstva v oblasti prevencie prenosných ochorení (aj NN) bolo v priebehu roka poskytnutých 1 821 konzultácií, či už v ohniskách alebo na základe telefonického rozhovoru.

d) Zdravotno-výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

Zlepšenie informovanosti a zvýšenie edukácie obyvateľstva v problematike prenosných ochorení je zabezpečené prostredníctvom webovej stránky RÚVZ so sídlom v Prešove, prostredníctvom vstupného portálu pre verejnosť programu EPIS.

- pre zdravotníkov:

Ambulantní lekári a primári jednotlivých oddelení FN sP J. A. Reimana Prešov sú každý mesiac informovaní o epidemiologickej situácii v okresoch Prešov a Sabinov, o prípadných zmenách v očkovačom kalendári a epidemiologickej situácii vo svete.

Podobne ako po iné roky aj v roku 2019 sa RÚVZ so sídlom v Prešove zapojilo do kampane „**Save Lives: Clean Your Hands**“, ktorá prebiehala dňa 5.5.2019. Hlavný cieľ kampane bola „správna hygiena rúk je najúčinnější spôsob prevencie nozokomiálnych nákaz“.

Oddelenie epidemiológie sa tento rok zapojilo do projektu (školenia) Hygiena rúk vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov. Toto školenie bolo realizované u zdravotníckych pracovníkov nemocníc a zdravotníckych pracovníkov v DSS. V rámci toho odzneli prednášky, ukážky správnej techniky umývania a dezinfekcie rúk, kontrola správnosti vykonanej dezinfekcie pomocou UV lampy).

- pre laickú verejnosť:

V roku 2019 sa RÚVZ so sídlom v Prešove podobne ako po iné roky zapojilo do kampane **Európskeho imunizačného týždňa (EIW)**, ktorý prebiehal od 24.4.2019 – 30.4.2019. V rámci kampane boli realizované zdravotno-výchovné aktivity so zameraním na zlepšenie informovanosti širokej verejnosti o význame očkovania proti ochoreniam preventabilných očkovaním, ako aj na zvýšenie zaočkovanosti ťažko dosiahnuteľných skupín populácie. V rámci aktivít EIW boli uverejnené informácie o očkovaní na webovej stránke ako aj na nástenke RÚVZ so sídlom v Prešove. Na laickú verejnosť bolo zameraných 6 aktivít. Na 1 Strednej zdravotníckej škole v Prešove bol počas EIW 2019 realizovaný projekt na zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním (prítomných 27 študentov) a význame očkovania (zúčastnilo sa 23 študentov). V rámci poradenskej činnosti bola laickej verejnosti v 3 prípadoch poskytnutá informácia.

Počas chrípkovej sezóny boli v médiach uverejnené informácie o aktuálnej epidemiologickej situácii vo výskyte ARO a CHPO. V regionálnych printových médiách boli uverejnené aj informácie o očkovaní v súvislosti s európskym imunizačným týždňom, kampaňou „**Save Lives: Clean Your Hands**“.

V spolupráci s oddelením PZ a VZ bolo v roku 2019 realizovaných 4 edukačné aktivity v problematike prevencie HIV/AIDS. Realizovaná bola 1 beseda so žiakmi základných škôl, na ktorých sa zúčastnilo 30 žiakov. 3 besedy, ktoré sa uskutočnili u študentov stredných škôl. Prítomných bolo 75 študentov

Na zabránenie ďalšieho šírenia infekcie bola vykonávaná aj cieleňá zdravotná výchova v ohniskách nákaz, prípadne v kolektívnych zariadeniach (VHA, kožné ochorenia....)

e) Mimoriadne úlohy

Cieľom je ochraňovať občanov pred mimoriadnymi epidemiologickými situáciami, zabezpečiť pripravenosť, rýchlu a koordinovanú reakciu na mimoriadne epidemiologické situácie (hrozby a naliehavé situácie), skvalitniť pripravenosť na pandémiu chrípky a riešenie osobitných zdravotných hrozieb.

Od polovice júna do konca septembra 2018 oddelenie epidemiológie RÚVZ so sídlom v Prešove realizoval viacúčelový imunologický prehľad s cieľom zistiť informácie o aktuálnom stave imunity obyvateľstva voči vybraným prenosným ochoreniam. **V roku 2019** sme obdržali výsledky viacúčelového imunologického prehľadu, ktoré boli distribuované praktickým lekárom, ktorí vykonávali odbery. V našom regióne bolo vykonaných 150 odberov.

V mesiaci máj 2019 bola vykonaná mimoriadná cieleňá kontrola zameraná na hygienický stav priestorov a dodržiavanie hygienicko-epidemiologického režimu v lôžkových zdravotníckych zariadeniach v okrese Prešov a Sabinov.

Kontrola bola zameraná na:

- kontrolu nedostatkov v stavebno-technickom stave budov,
- dodržiavanie hygienicko-epidemiologického režimu na pracoviskách,
- dodržiavanie zásad požadovaných pre prácu s infekčným materiálom.

V okrese Prešov bolo celkovo vykonaných **35** kontrol, z toho **29** kontrol bolo realizovaných v jednom zdravotníckom zariadení - FN sP J. A. Reimana Prešov. V menovanej nemocnici personál dodržiava na každom oddelení zásady hygienicko-epidemiologického režimu podľa vypracovaného PP a dodržiava zásady požadované pri práci s infekčným materiálom. Pri mimoriadnej kontrole neboli zistené žiadne nedostatky na troch oddeleniach (Kardiocentrum, OAIM a dermatovenerologické oddelenie). Na ostatných oddeleniach sa zo zistených nedostatkov najčastejšie vyskytovali: narušená celistvosť podlahy, narušená maľovka stien, stropu. A zároveň bol vykonaný aj ŠZD v **6** zariadeniach jednodňovej zdravotnej starostlivosti.

V okrese Sabinov sa lôžkové zdravotnícke zariadenia nenachádzajú. Mimoriadna kontrola bola vykonaná v zdravotníckom zariadení, ktoré poskytuje jednodňovú zdravotnú starostlivosť v odbore ortopedická chirurgia (**ORTHON, s.r.o, SNP 1, Sabinov**). Kontrolou na tvári miesta neboli zistené žiadne nedostatky. V priestoroch sú vykonávané pravidelne 1x ročne odbery sterov.

f) Členstvo v pracovných skupinách

Zamestnanci oddelenia epidemiológie nie sú členmi pracovných skupín.

g) Členstvo a účasť na práci ECDC

Zamestnanci oddelenia epidemiológie nie sú členmi a nezúčastňujú sa na práci ECDC.

VI. VŠEOBECNÉ KRITÉRIÁ

Tab. VI.1: Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Prešov, rok 2019

Kód MKCH	Ochorenie	Spolu		Z toho			
				Muži		Ženy	
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
A02	Iné infekcie salmonelami	207	118,26	108	125,98	99	110,85
A02N	Vylučovanie salmonel	4	2,29	2	2,33	2	2,24
A03	Šigelóza	17	9,71	9	10,50	8	8,96
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli	6	3,43	2	2,33	4	4,48
A045	Kampylobakteriálna enteritída	435	248,52	216	251,96	219	245,21
A046	Enteritída zapr. Yerinia enterocolitica	11	6,28	7	8,17	4	4,48
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	210	119,97	93	108,48	117	131,0
A07	Iné protozoárne črevné choroby	5	2,86	3	3,50	2	2,24
A08	Vírusové a iné šp. črevné infekcie	283	161,68	142	165,64	141	157,88
A09	Gastroenteritída pr. infekčného pôvodu	118	67,41	66	76,99	52	58,22
A370	Divý kašeľ vyv. Bordetella pertussis	33	18,85	17	19,83	16	17,92
A402	Septikémia vyv. streptokokom sk. D	1	0,57	1	1,17	0	0,00
A403	Septikémia vyv. S. pneumoniae	4	2,29	4	4,67	0	0,00
A410	Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	6	3,43	5	5,83	1	1,12
A411	Septikémia vyv. inými šp. stafylokokmi	5	2,86	4	4,67	1	1,12
A415	Septikémia vyv. inými G- organizmami	19	10,85	14	16,33	5	5,60
A418	Iná sepsa, bližšie určená	6	3,43	4	4,67	2	2,24
A419	Sepsa, bližšie neurčená	1	0,57	1	1,17	0	0,00
A53	Iný a bližšie neurčený syfilis	1	0,57	1	1,17	0	0,00
A69	Iné spirochétové infekcie	2	1,14	1	1,17	1	1,12
A84	Klieťová encefalitída	2	1,14	2	2,33	0	0,00
A87	Nešpecifikovaná vírusová meningitída	1	0,57	1	1,17	0	0,0
B01	Varicella	117	66,84	54	62,99	63	70,54
B02	Herpes zoster	8	4,57	2	2,33	6	6,72

Kód MKCH	Ochorenie	Spolu		Z toho			
				Muži		Ženy	
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
B15	Akútna hepatitída A	1	0,57	0	0,00	1	1,12
B16	Akútna hepatitída B	1	0,57	1	1,17	0	0,00
B171	Akútna hepatitída C	1	0,57	1	1,17	0	0,00
B181	Chronická VHB bez agensu delta	6	3,43	4	4,67	2	2,24
B182	Chronická vírusová hepatitída C	5	2,86	3	3,50	2	2,24
B26	Mumps – Parotitis epidemica	3	1,71	2	2,33	1	1,12
B27	Infekčná mononukleóza	26	14,85	12	14,00	14	15,68
B58	Toxoplazmóza	2	1,14	0	0,00	2	2,24
B86	Svrab - scabies	26	14,85	17	19,83	9	10,08
G630	Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe	1	0,57	1	1,17	0	0,00
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	14	8,00	8	9,33	6	6,72
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV (vírusom ľudského imunodeficitu)	1	0,57	1	1,17	0	0,00

Tab. VI.2: Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Sabinov, rok 2019

Kód MKCH	Ochorenie	Spolu		Z toho			
				Muži		Ženy	
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
A02	Iné infekcie salmonelami	132	218,62	65	214,69	67	222,58
A02N	Vylučovanie salmonel	3	4,97	1	3,30	2	6,64
A03	Šigelóza	5	8,28	2	6,61	3	9,97
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli	1	1,66	1	3,30	0	0,00
A045	Kampylobakteriálna enteritída	194	321,31	100	330,29	94	312,27
A046	Enteritída zapr. Yersinia enterocolitica	10	16,56	5	16,51	5	16,61
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	14	23,19	5	16,51	9	29,90
A048	Iné špecifikované bakteriálne infekcie	2	3,31	2	6,61	0	0,00
A08	Vírusové a iné šp. črevné infekcie	173	286,53	100	330,29	73	242,51
A09	Gastroenteritída pr. infekčného pôvodu	52	86,12	27	89,18	25	83,05
A32	Listerióza	1	1,66	1	3,30	0	0,00
A370	Divý kašeľ vyv. Bordetella pertussis	27	44,72	10	33,03	17	56,47
A39	Meningokoková infekcia	4	6,62	3	9,91	1	3,32
A403	Septikémia vyvolaná Streptococcus pneumoniae	2	3,31	0	0,00	2	6,64
A415	Septikémia vyv. inými G- organizmami	1	1,66	0	0,00	1	3,32
A69	Iné spirochétové infekcie	2	3,31	1	3,30	1	3,32
B01	Varicella	255	422,34	124	409,57	131	435,19
B02	Herpes zoster	4	6,62	0	0,00	4	13,29
B181	Chronická vírusová hepatitída B bez agensu delta	1	1,66	1	3,30	0	0,00
B26	Mumps – Parotitis epidemica	3	4,97	1	3,30	2	6,64
B27	Infekčná mononukleóza	7	11,59	3	9,91	4	13,29
B86	Svrab - scabies	31	51,34	20	66,06	11	36,54
G00	Bakteriálna meningitída	1	1,66	0	0,00	1	3,32
G001	Pneumokoková meningitída	1	1,66	0	0,00	1	3,32
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	7	11,59	4	13,21	3	9,97

Tab. VI.3: Vekovo-špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Prešov, rok 2019

Kód MKCH	Ochorenie		Vekové skupiny											
			0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Spolu
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	14	50	31	12	14	10	15	17	6	11	27	207
		rel.	670,82	577,37	291,5	121,20	145,48	92,91	55,81	63,95	26,73	49,11	107,72	118,26
A02N	Vylučovanie salmonel	abs.	0	1	0	0	2	0	1	0	0	0	0	4
		rel.	0,00	11,55	0,00	0,00	20,78	0,00	3,72	0,00	0,00	0,00	0,00	2,29
A03	Šigelóza	abs.	1	8	2	3	0	0	1	0	1	0	1	17
		rel.	47,92	92,38	18,81	30,30	0,00	0,00	3,72	0,00	4,46	0,00	3,99	9,71
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli	abs.	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
		rel.	239,59	11,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,43
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs.	63	138	42	28	26	21	41	21	12	24	19	435
		rel.	3018,69	1593,53	394,9	282,80	270,19	195,11	152,55	78,99	53,47	107,1	75,80	248,52
A046	Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	abs.	1	4	3	0	1	1	1	0	0	0	0	11
		rel.	47,92	46,19	28,21	0,00	10,39	9,29	3,72	0,00	0,00	0,00	0,00	6,28
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	abs.	2	1	0	0	0	0	3	11	14	24	155	210
		rel.	95,83	11,55	0,00	0,00	0,00	0,00	11,16	41,38	62,38	107,15	618,37	119,97
A07	Iné protozoárne črevné choroby	abs.	0	3	1	0	0	0	0	1	0	0	0	5
		rel.	0,00	34,64	9,40	0,00	0,00	0,00	0,00	3,76	0,00	0,00	0,00	2,86
A08	Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie	abs.	135	107	17	8	2	1	1	1	2	3	6	283
		rel.	6468,62	1235,57	159,86	80,80	20,78	9,29	3,72	3,76	8,91	13,39	23,94	161,68
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu	abs.	1	19	11	3	6	18	21	6	4	7	22	118
		rel.	47,92	219,40	103,44	30,30	62,35	167,24	78,14	22,57	17,82	31,25	87,77	67,41
A370	Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	abs.	10	1	1	0	1	0	2	1	7	0	10	33
		rel.	479,16	11,55	9,40	0,00	10,39	0,00	7,44	3,76	31,19	0,00	39,89	18,85
A402	Septikémia vyv. streptokokom sk. D	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,46	0,00	0,57
A403	Septikémia vyvolaná Streptococcus pneumoniae	abs.	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	4
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	10,39	0,00	3,72	0,00	0,00	4,46	3,99	2,29
A410	Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23,94	3,43

Kód MKCH	Ochorenie		Vekové skupiny											
			0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Spolu
A411	Septikémia vyv. inými šp. stafylokokmi	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	3	5
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	10,39	0,00	0,00	0,00	0,00	4,46	11,97	2,86
A415	Septikémia vyv. inými G- organizmami	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	4	6	9	19
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,82	26,79	35,91	10,85
A418	Iná sepsa, bližšie určená	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	3	0	2	6
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,29	0,00	0,00	13,37	0,00	7,98	3,43
A419	Sepsa, bližšie neurčená	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,99	0,57
A53	Iný a bližšie neurčený syfilis	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,76	0,00	0,00	0,00	0,57
A69	Lymeská choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,46	4,46	0,00	1,14
A84	Stredo európska kliešťová encefalitída	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
		rel.	0,00	11,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,46	0,00	0,00	1,14
A87	Vírusová meningitída	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	47,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,57
B01	Varicella	abs.	5	54	44	7	4	0	2	1	0	0	0	117
		rel.	239,58	623,56	413,77	70,70	41,57	0,00	7,44	3,76	0,00	0,00	0,00	66,84
B02	Herpes zoster	abs.	0	0	0	0	0	1	2	0	0	4	1	8
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,29	7,44	0,00	0,00	17,86	3,99	4,57
B15	Akútna hepatitída A	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,76	0,00	0,00	0,00	0,57
B16	Akútna hepatitída B	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	10,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,57
B171	Akútna hepatitída C	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,57
B181	Chronická vírusová hepatitída B bez agensu delta	abs.	0	0	0	0	0	0	0	5	0	1	0	6
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,81	0,00	4,46	0,00	3,43
B182	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3	1	5
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	10,39	0,00	0,00	0,00	0,00	13,39	3,99	2,86

Tab. VI.4: Vekovošpecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Sabinov, rok 2019

Kód MKCH	Ochorenie		Vekové skupiny										Spolu	
			0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64		65+
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	15	24	12	6	6	4	9	12	11	10	23	132
		rel.	1529,05	656,10	269,48	143,44	138,73	83,91	96,95	144,63	152,63	164,74	321,50	218,62
A02N	Vylučovanie salmonel	abs.	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	3
		rel.	0,00	27,34	0,00	0,00	0,00	0,00	10,77	0,00	0,00	0,00	13,98	4,97
A03	Šigelóza	abs.	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	5
		rel.	101,94	54,67	22,46	23,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,28
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	101,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,66
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs.	66	61	15	12	8	4	9	5	4	4	6	194
		rel.	6727,83	1667,58	336,85	286,88	184,97	83,91	96,95	60,26	55,50	65,90	83,87	321,31
A046	Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	abs.	4	4	0	0	0	2	0	0	0	0	0	10
		rel.	407,75	109,35	0,00	0,00	0,00	41,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,56
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	abs.	3	0	0	0	0	0	0	1	1	1	8	14
		rel.	305,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,05	13,88	16,47	111,83	23,19
A048	Iné špecifikované bakteriálne infekcie	abs.	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	2
		rel.	0,00	0,00	22,46	0,00	0,00	0,00	0,00	12,05	0,00	0,00	0,00	3,31
A08	Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie	abs.	96	56	4	0	0	2	0	1	2	4	8	173
		rel.	9785,93	1530,89	89,83	0,00	0,00	41,96	0,00	12,05	27,75	65,90	111,8	286,53
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu	abs.	2	18	4	2	3	1	4	2	4	3	9	52
		rel.	203,87	492,07	89,83	47,81	69,36	20,98	43,09	24,11	55,50	49,42	125,8	86,12
A32	Listerióza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,98	1,66
A370	Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	abs.	10	0	1	1	0	2	2	1	2	4	4	27
		rel.	1019,37	0,00	22,46	23,91	0,00	41,96	21,54	12,05	27,75	65,90	55,91	44,72
A39	Meningokoková infekcia	abs.	0	2	1	0	0	0	0	0	1	0	0	4
		rel.	0,00	54,67	22,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,88	0,00	0,00	6,62
A403	Septikémia vyvolaná Streptococcus pneumoniae	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27,96	3,31

Kód MKCH	Ochorenie		Vekové skupiny											
			0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Spolu
A415	Septikémia vyv. inými G- organizmami	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,98
A69	Lymeská choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32,95	0,00
B01	Varicella	abs.	21	86	93	39	12	2	2	0	0	0	0	255
		rel.	2140,67	2351,01	2088,48	932,35	277,46	41,96	21,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B02	Herpes zoster	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2	4
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,98	0,00	0,00	0,00	16,47	27,96	6,62
B181	Chronická vírusová hepatitída B bez agensu delta	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,05	0,00	0,00	0,00	1,66
B26	Mumps – Parotitis epidemica	abs.	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	3
		rel.	0,00	27,34	0,00	23,91	0,00	20,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	0	1	1	2	3	0	0	0	0	0	0	7
		rel.	0,00	27,34	22,46	47,81	69,3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,59
B86	Svrab - Scabies	abs.	2	5	13	9	0	0	0	2	0	0	0	31
		rel.	203,87	136,69	291,94	215,16	0,00	0,00	0,00	24,11	0,00	0,00	0,00	51,34
G00	Bakteriálna meningitída	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,47	0,00	1,66
G001	Pneumokoková meningitída	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,47	0,00	1,66
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	7
		rel.	0,0	27,34	22,46	23,91	23,12	0,00	0,00	12,05	13,88	0,00	13,98	11,59

Tab. VI.5: Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Prešov, rok 2019

Kód MKC H	Ochorenie		Mesiac												Spolu
			Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	9	9	3	21	14	39	30	24	21	21	14	2	207
		%	4,35	4,35	1,45	10,14	6,76	18,84	14,49	11,59	10,14	10,14	6,76	0,97	100,00
A02N	Vylučovanie salmonel	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	3	0	4
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	75,00	0,00	100,00
A03	Šigelóza	abs.	0	3	2	0	2	3	1	0	0	3	1	2	17
		%	0,00	17,65	11,7	0,00	11,76	17,65	5,88	0,00	0,00	17,65	5,88	11,76	100,00
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli	abs.	0	0	0	1	2	0	0	0	2	0	0	0	5
		%	0,00	0,00	0,0	20,00	40,00	0,00	0,00	0,00	40,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs.	13	18	25	26	51	54	51	60	48	45	25	23	439
		%	2,96	4,10	5,69	5,92	11,62	12,30	11,62	13,67	10,93	10,25	5,69	5,24	100,00
A046	Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	abs.	0	2	1	2	0	0	1	0	1	0	2	2	11
		%	0,00	18,18	9,09	18,18	0,00	0,00	9,09	0,00	9,09	0,00	18,18	18,18	100,00
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	abs.	5	9	13	17	23	21	21	29	23	27	8	12	208
		%	2,40	4,33	6,25	8,17	11,06	10,10	10,10	13,94	11,06	12,98	3,85	5,17	100,00
A07	Iné protozoárne črevné choroby	abs.	0	0	2	1	0	0	0	0	1	0	1	0	5
		%	0,00	0,00	40,0	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	0,00	20,00	0,00	100,00
A08	Vírusové a iné špecif. črevné infekcie	abs.	18	18	24	19	24	17	11	33	20	58	18	20	280
		%	6,43	6,43	8,57	6,79	8,57	6,07	3,93	11,79	7,14	20,71	6,43	7,14	100,00
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu	abs.	3	9	9	9	11	4	5	12	11	7	5	35	120
		%	2,50	7,50	7,50	7,50	9,17	3,33	4,17	10,00	9,17	5,83	4,17	29,17	100,00
A370	Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	abs.	1	4	7	0	3	5	2	1	2	4	3	1	33
		%	3,03	12,12	21,2	0,00	9,09	15,15	6,06	3,03	6,06	12,12	9,09	3,03	100,00
A402	Septikémia vyv. streptokokom sk. D	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A403	Septikémia vyvolaná Streptococcus pneumoniae	abs.	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
		%	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A410	Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	abs.	0	0	0	2	0	0	1	1	1	0	0	0	5
		%	0,00	0,00	0,00	40,00	0,00	0,00	20,00	20,00	20,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Kód MKC H	Ochorenie		Mesiac													
			Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Spolu	
A411	Septikémia vyv. inými šp. stafylokokmi	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	0	0	4
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	25,00	25,00	0,0	0,00	100,00
A415	Septikémia vyv. inými G- organizmami	abs.	1	2	0	2	0	1	3	2	3	1	3	2	20	
		%	5,00	10,00	0,00	10,00	0,00	5,00	15,00	10,00	15,00	5,00	15,00	10,0	100,00	
A418	Iná sepsa, bližšie určená	abs.	0	1	0	0	0	0	3	0	2	0	0	0	6	
		%	0,00	16,67	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	100,00	
A419	Sepsa, bližšie neurčená	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
A53	Iný a bližšie neurčený syfilis	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
		%	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
A69	Lymeská choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,0	0,00	0,00	100,00	
A84	Stredoeurópska kliešťová encefalitída	abs.	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
A87	Vírusová meningitída	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
		%	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
B01	Varicella	abs.	8	22	8	3	9	6	0	4	1	50	2	10	123	
		%	6,50	17,89	6,50	2,44	7,32	4,88	0,00	3,25	0,81	40,65	1,63	8,13	100,00	
B02	Herpes zoster	abs.	0	2	1	0	0	0	3	2	0	0	0	0	8	
		%	0,00	25,00	12,50	0,00	0,00	0,00	37,5	25,0	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
B15	Akútna hepatitída A	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
B16	Akútna hepatitída B	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
B171	Akútna hepatitída C	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
B181	Chronická vírusová hepatitída B bez agensu delta	abs.	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	5	
		%	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	20,00	0,00	0,00	20,00	20,00	0,00	100,00	
B182	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	0	0	1	0	0	0	1	1	0	2	0	0	5	
		%	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00	0,00	20,00	20,00	0,00	40,00	0,00	0,00	100,00	

Kód MKCH	Ochorenie		Mesiac												
			Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Spolu
B26	Mumps – Parotitis epidemica	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
		%	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	5	4	1	0	4	0	1	1	4	2	4	2	28
		%	17,86	14,29	3,57	0,00	14,29	0,00	3,57	3,57	14,29	7,14	14,29	7,14	100,00
B58	Toxoplazmóza	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
		%	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	100,00
B86	Svrab - scabies	abs.	1	2	2	1	5	0	2	2	2	2	4	3	26
		%	3,85	7,69	7,69	3,85	19,23	0,00	7,69	7,69	7,69	7,69	15,38	11,54	100,00
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	2	0	1	1	0	4	0	0	2	0	3	2	15
		%	13,33	0,00	6,67	6,67	0,00	26,67	0,00	0,00	13,33	0,00	20,00	13,33	100,00
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV (vírusom ľudského imunodeficitu)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Tab. VI.6: Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Sabinov, rok 2019

Kód MKCH	Ochorenie		Mesiac												Spolu
			Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	2	4	5	5	4	42	18	12	12	12	5	4	125
		%	1,60	3,20	4,00	4,00	3,20	33,60	14,40	9,60	9,60	9,60	4,00	3,20	100,00
A02N	Vylučovanie salmonel	abs.	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	3
		%	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	0,00	100,00
A03	Šigelóza	abs.	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	5
		%	0,00	0,00	20,00	0,00	20,00	20,00	0,00	20,00	0,00	0,00	20,00	0,00	100,00
A040	Infekcia enteropatogénnymi E. coli	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs.	9	5	8	12	25	26	17	23	29	14	15	10	193
		%	4,66	2,59	4,15	6,22	12,95	13,47	8,81	11,92	15,03	7,25	7,77	5,18	100,00
A046	Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	abs.	0	0	1	1	1	0	1	0	1	3	1	1	10
		%	0,00	0,00	10,00	10,00	10,00	0,00	10,00	0,00	10,00	30,00	10,00	10,00	100,00
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	abs.	0	1	0	0	1	2	2	4	0	0	1	3	14
		%	0,00	7,14	0,00	0,00	7,14	14,29	14,29	28,57	0,00	0,00	7,14	21,43	100,00
A048	Iné špecifikované bakteriálne infekcie	abs.	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
		%	0,00	50,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A08	Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie	abs.	5	3	3	27	5	4	11	20	42	27	17	9	173
		%	2,89	1,73	1,73	15,61	2,89	2,31	6,36	11,56	24,28	15,61	9,83	5,20	100,00
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu	abs.	8	5	5	4	6	4	8	5	4	3	0	1	53
		%	15,09	9,43	9,43	7,55	11,32	7,55	15,09	9,43	7,55	5,66	0,00	1,89	100,00
A32	Listerióza	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A370	Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	abs.	0	1	1	0	1	3	3	3	4	4	7	3	30
		%	0,00	3,33	3,33	0,00	3,33	10,00	10,00	10,00	13,33	13,33	23,33	10,00	100,00
A39	Meningokoková infekcia	abs.	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	4
		%	25,00	25,00	25,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A403	Sepsa zapríčinená Streptococcus pneumoniae	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2
		%	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	100,00

Kód MKCH	Ochorenie		Mesiac													
			Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Spolu	
A415	Sepsa zapríčinená inou gramnegatívnou baktériou	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
A69	Lymeská choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
B01	Varicella	abs.	13	18	28	56	59	37	8	3	0	8	19	23	272	
		%	4,78	6,62	10,29	20,59	21,69	13,60	2,94	1,10	0,00	2,94	6,99	8,46	100,00	
B02	Herpes zoster	abs.	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	4	
		%	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	100,0	
B181	Chronická vírusová hepatitída B bez agensu delta	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
B26	Mumps	abs.	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	
		%	66,67	0,00	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	0	0	1	0	2	2	0	1	0	1	0	0	7	
		%	0,00	0,00	14,29	0,00	28,57	28,57	0,00	14,29	0,00	14,29	0,00	0,00	100,00	
B86	Svrab - scabies	abs.	0	1	0	0	1	0	0	2	26	1	0	0	31	
		%	0,00	3,23	0,00	0,00	3,23	0,00	0,00	6,45	83,87	3,23	0,00	0,00	100,00	
G00	Bakteriálna meningitída	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	100,00	
G001	Pneumokoková meningitída	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	100,00	
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	0	0	0	1	0	1	0	2	0	1	1	1	7	
		%	0,00	0,00	0,00	14,29	0,00	14,29	0,00	28,57	0,00	14,29	14,29	14,29	100,00	

Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ so sídlom v Prešove			Počet
1.	Epidemiologické vyšetrenie v ohniskách nákazy (okrem NN)	počet ohnísk	3 084
		zvýšený zdravotný dozor	49
		lekársky dohľad	45
		spolu:	3 178
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom	1 534
		vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia:	
		voda	17
		potraviny	0
		iné	270
		spolu:	1 821
3.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov (počet kontrolovaných PZS pri výkone kontroly očkovania)	48
		kontrola očkovania (počet očkovaných)	22 778
		kontrola skladovania očkovacích látok	48
		prejednanie neúčasti na očkovaní	0
		priestupkové konanie	115
		iné	0
		spolu:	22 989
4.	Práca v EPIS-e	zadávanie prípadov	3 084
		kontrola a uzatváranie prípadov	3 075
		spracovanie dotazníkov k epidémii	51
		SRV	386
		spolu:	6 596
5.	Analýza epidemiologickej situácie (uviest' počet)	týždenná	156
		mesačná	24
		ročná	3
		na požiadanie	5
		spolu:	188
6.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť	0
		prednášky pre ZP	6
		spolu:	6
7.	Publikačná činnosť	Spolu:	1
8.	Účasť na konferenciách	aktívna	10
		pasívna	10
		spolu:	20

9.	Práca na osobitných štúdiách a programoch	príprava zadania	3
		zber podkladov	51
		sumarizácia	3
		analýza	3
		iné (príprava)	0
		spolu:	60
10.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0

11.	Posudková činnosť	štúdie projektovej dokumentácie	22
		konzultácie	407
		kolaudácia	5
		vydanie posudkov (čiaskové stanoviská)	6
		záväzné stanoviská	11
		spolu:	451
12.	Podnety	počet	0
13.	Sankcie	v zmysle §12ods.2 opatrenia počet	0
14.	Rozhodnutia	v zmysle §12 ods.2	54
		v zmysle §13 ods.4	32
15.	Odvolania	počet	1

Príloha

3) Účasť na konferenciách

- X. Slovenský vakcinologický kongres, Tatranská Lomnica – Chrípka nie je len bežná viróza -analýza

Pasívna účasť

- IX. Martinské dni verejného zdravotníctva, konferencia s medzinárodnou účasťou
- XVIII. Odborný seminár DDD
- X. Slovenský vakcinologický kongres, Tatranská Lomnica
- XIX. ročník Surveillance nemocničných nákaz
- Vedenie hodnotiaceho rozhovoru, Bratislava
- XXII. Východoslovenský vakcinačný deň Louisa Pasteura – Košice
- Antibiotiká, vývoj bakteriálnej rezistencie a šírenie rezistentných kmeňov, Banská Bystrica
- XXVII. Vedecko-odborná konferencia s medzinárodnou účasťou, Životné podmienky a zdravie
- XXIV. Červenkové dni preventívnej medicíny, Tále

4) Práca na osobitných štúdiách a programoch

- Projekt vzdelávania študentov SZŠ vo vakcinológii
- Projekt „Očkovanie Hrou“
- Projekt „Hygiena rúk v zdravotníckych zariadeniach a v DSS“

Prednášková činnosť

Aktívna účasť

- Vysoko nebezpečná nákaza, charakteristika, epidemiologická situácia (KOS, CP, všeobecní lekári pre deti a dorast)
- Hygiena rúk, vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov- sestry
- Hygiena rúk, vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov- DSS
- Chrípka nie je len bežná viróza
- Význam očkovania
- Hygiena rúk v prevencii nozokomiálnych nákaz
- Kombinované ošetrovanie rúk a protiepidemické opatrenia pri infekcii vyvolanej Clostridium difficile
- Indikácie pre dezinfekciu rúk a používanie rukavíc
- Praktický nácvik dezinfekcie rúk - manuál

Publikácie pre verejnosť (uviest' názov v prílohe)

1. Európsky imunizačný týždeň – Prešovský večerník

Personálne obsadenie odd. epidemiológie k 31.12.2019:

4 magistri VZ , 2 AHS - obe s PŠŠ a 1 DAHE s PŠŠ.

Personálne obsadenie odd. epidemiológie k 31.12.2018:

4 magistri VZ , 2 AHS - obe s PŠŠ a 1 DAHE s PŠŠ.

ODBOR LABORATÓRNYCH ČINNOSTÍ

MIKROBIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1. Personálne obsadenie pracovísk MŽP v SR a stav akreditácie v roku 2019

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok / počet ukazovateľov		počet odberov / počet ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
RÚVZ Prešov	2,5	4,5	2	9	S	19	22	1	0	20.12.2024
					U	23	33	8	0	

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)
 strední zdravotníckí pracovníci (SZP)
 pomocný personál (NZP)
 MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
 N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

2. Analytická činnosť pracovísk MŽP v roku 2019

a) podľa typu komodít

Úrad		Druh analyzovaného materiálu							
		voda	ovzdušie	potraviny	PBP	dekontaminácia prostredia, skúšky sterility	vzorky zabezpečenia kvality meraní	iné Piesok	spolu
RÚVZ Prešov	vzorky	2195	8	1298	0	5862	4371	184	13918
	ukazovatele	10501	8	5545	0	11670	4953	552	33229
	analýzy	16352	27	12065	0	16642	13505	1309	59900

PBP – predmety bežného používania

b) prehľad o počte a druhu vzoriek vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR

Komodita	Počet		
	vzoriek	ukazovateľov	analýz
voda	2195	10501	16352
ovzdušie	8	8	27
potraviny	1298	5545	12065
kozmetika a predmety bežného používania	0	0	0
dekontaminácia prostredia skúšky sterility	5862	11670	16642
vzorky zabezpečenia kvality meraní	4371	4953	13505
Iné - Piesok	184	552	1309
<i>SPOLU</i>	13918	33229	59900

Prehľad o druhoch a počte vôd vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR v roku 2019

Názov úradu		Druh analyzovanej vody										
		vodovody	studne	pramene	vrty	technologické vody	nádrže	štrkoviská	bazény		Iné čistená voda	spolu
									termálne	netermálne		
RÚVZ Prešov	vzorky	966	521	40	0	0	56	0	0	456	156	2195
	ukazovatele	4830	2605	200	0	0	118	0	0	2280	468	10501
	analýzy	7248	4101	344	0	0	245	0	0	3435	979	16352

Prehľad o druhoch a počte vyšetrených vzoriek potravín, kozmetiky a predmetov bežného používania v pracoviskách MŽP v SR v roku 2019

č.	Druh potraviny	Počet		
		vzoriek	ukazovateľov	analýz
1	Syry a bryndza	1	5	16
2	Ostatné mliečne výrobky	1	2	4
3	Vajcia a výrobky z vajec	17	27	78
4	Mäso a výrobky z mäsa	1	5	20
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0
7	Polievky, bujóny, omáčky	87	194	424
8	Cereálie a pekárenské výrobky	12	24	52
9	Ovocie a zelenina	1	2	4
10	Byliny a koreniny	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0
12	Víno a alkoholické nápoje	0	0	0
13	Zmrzlina a mrazené dezerty	280	1289	2658
14	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem bylenných)	0	0	0
15	Ovocné a bylenné čaje	18	36	145
16	Pokrmý pre spoločné stravovanie	473	2224	4758
17	Polotovary	4	8	16
18	Detská a dojčenská výživa	112	495	1100
19	Výživové doplnky	14	28	62
20	Prídavné látky (aditíva)	2	2	8
21	Lahôdkarske výrobky	87	344	789
22	Cukrárske výrobky	101	398	968
23	Cukrovinky	0	0	0
24	Minerálne, pramenité a balené vody	26	208	290
25	Materské mlieko	61	254	673
	SPOLU	1298	5545	12065
26	PBP	0	0	0
27	Kozmetika	0	0	0
28	Ostatné	0	0	0
	SPOLU	0	0	0

Prehľad o vyšetreniach účinnosti sterilizácie, dezinfekcie pomôcok a prostredia vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR v roku 2019

Názov úradu		Sanitárne mikrobiologické testy	Kontrola sterilizačných prístrojov	Zisťovanie účinnosti dezinfekčných roztokov	Kontrola sterility predmetov	Ovzdušie	Iný materiál	Spolu
RÚVZ Prešov	vzorky	4245	1196	42	379	8	0	5870
	ukazovatele	8490	2296	126	758	8	0	11678
	analýzy	12531	2399	878	834	27	0	16669

Prehľad významných bakteriálnych kmeňov izolovaných z prostredia zdravotníckych zariadení v roku 2019

Názov	Názov úradu											Spolu
	RÚVZ Banská Bystrica	RÚVZ Bratislava hl. mesto SR	RÚVZ Košice	RÚVZ Nitra	RÚVZ Poprad	RÚVZ Prešov	RÚVZ Prievidza	RÚVZ Trenčín	RÚVZ Trnava	RÚVZ Žilina	ÚVZ SR	
<i>Acinetobacter spp.</i>						9						
<i>Aeromonas hydrophila</i>						0						
<i>Aeromonas spp.</i>						1						
<i>Alcaligenes faecalis</i>						0						
<i>Bacillus cereus</i>						0						
<i>Bacillus subtilis</i>						0						
<i>Bacillus sp.</i>						0						
<i>Citrobacter spp.</i>						0						
<i>Clostridium perfringens</i>						0						
<i>Enterobacter aerogenes</i>						0						
<i>Enterobacter agglomerans</i>						0						
<i>Enterobacter spp.</i>						31						
<i>Enterococcus faecalis</i>						7						
<i>Escherichia coli</i>						0						
<i>Hafnia spp.</i>						0						
<i>Klebsiella spp.</i>						0						
<i>Klebsiella oxytoca</i>						0						
<i>Legionella pneumophila ser.1</i>						0						
<i>legionella pneumophila ser.2-15</i>						0						
<i>Legionella pneumophila ser.3</i>						0						
<i>Legionella pneumophila ser.5</i>						0						
<i>Legionella pneumophila ser.6</i>						0						
<i>Legionella sp.</i>						0						

<i>Pantoea spp.</i>						9						
<i>Proteus spp.</i>						1						
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>						6						
<i>Pseudomonas spp.</i>						14						
<i>Salmonella sp.</i>						0						
saprofitické plesne						32						
<i>Serratia marcescens</i>						0						
<i>Serratia spp.</i>						0						
<i>Staphylococcus aureus</i>						54						
<i>Staphylococcus sp.</i>						1403						
iné												
<i>Klebsiella pneumonie</i>						5						
<i>Micrococcus</i>						148						
<i>Aerob. sporulanty</i>						400						
<i>Neferm. palička</i>						62						
<i>Kvasinky</i>						2						
<i>Corynebacterium sp.</i>						19						

Nadstavbová diagnostika NRC pre *Vibrionaceae* v roku 2019

Izolované druhy	Povrchové vody				Spolu
	Dunaj	Váh	Štrkoviská	Iné **	
Počet izolovaných kmeňov					
Počet vyšetrených vzoriek					

Nadstavbová diagnostika NRC pre mykológiu životného prostredia v roku 2019

Prehľad o výskyte niektorých mikroskopických vláknitých húb a kvasiniek			
Vláknitá huba	počet vzoriek		
	potraviny	prostredie	iné (klinický materiál)

Nadstavbová diagnostika NRC pre listeriózu v roku 2019

Druh vzorky	Počet LMO	Sérotyp LMO		Listeria sp.
		O1	O4	
Potraviny				
Klinický materiál				
Spolu				

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk MŽP v SR v roku 2019

Názov úradu	Počet		Typ vzorky						
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Bakteriálny kmeň	iné	Spolu
RÚVZ Prešov	testov	prihlásené	1	0	0	0	1	1	3
		ukončené	1	0	0	0	1	1	3
	ukazovateľov	prihlásené	1	0	0	0	3	2	6
		ukončené	1	0	0	0	3	2	6

4. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích a bilaterálnych testov pracoviskami MŽP v SR v roku 2019

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ Prešov	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách MŽP v SR v roku 2019

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Prešov	0	0	0	
	0	0	0	
	0	0	0	

6. Odborná činnosť pracovísk MŽP v SR v roku 2019

a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 7.1	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring vybraných prírodných vodných plôch a biokúpalísk	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	50	118

Číslo úlohy: 7.2	NÁZOV ÚLOHY: Kvalita vody a prostredia umelých kúpalísk a zdravotníckych zariadení	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	469	2306

Číslo úlohy: 7.3	NÁZOV ÚLOHY: Materské mlieko	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov		
Nepasterizované	0	0
Pasterizované	61	244

b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Prešov	-	-	-	-	-

c) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	-	-

7. Medzinárodná činnosť pracovísk MŽP v SR v roku 2019

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	-	-

BIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1. Personálne obsadenie pracovísk BŽP v SR a stav akreditácie v roku 2019

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok/počet ukazovateľov		počet odberov/počet ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
RÚVZ Prešov	0,5	0,5	0	1	S	3	5	0	0	20.12.2024
					U	8	9	0	0	

VŠ – vysokoškolsky vzdelaní pracovníci
 SZP – strední zdravotnícki pracovníci
 NZP – pomocný personál
 MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
 N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
 S – skúšky
 U – ukazovatele

2. Analytická činnosť pracovísk BŽP v roku 2019

a) podľa typu komodít

Názov úradu		Vody pitné a užitkové	Vody minerálne, pramenité, bal. pitné	Vody bazénové	Vody z prírodných kúpalísk	Vodné kvety	Makrofyty	Stery	Piesok	Ovzdušie a bytový prach	Pele	Biol. materiál	Zabezpečenie kvality	Iné	SPOLU
RÚVZ Prešov	vzorky	1527	30	456	51	0	0	0	144	0	0	0	33	0	2241
	ukazovatele	9162	120	912	153	0	0	0	144	0	0	0	225	0	10716
	analýzy	10837	150	1373	459	0	0	0	2160	0	0	0	332	0	15311

b) prehľad výkonov analytických skúšok BŽP

Názov úradu		Abiosestón a biosestón pitných vôd	Biosestón prírodných kúpalísk	Vodné kvety kvalita - kvantita	Biosestón umelých kúpalísk	Améby	Chlorofyl a	Makrofyty	Testy ekotoxicity	Vajčka helmintov	Cytoogenetika	Pele	Biologický materiál	Roztoče	Iné
RÚVZ Prešov	vzorky	1557	51	0	456	0	51	0	0	144	0	0	0	0	0
	ukazovatele	9282	51	0	912	0	102	0	0	144	0	0	0	0	0
	analýzy	10987	306	0	1373	0	153	0	0	2160	0	0	0	0	0

3. Účast' na medzilaboratórných porovnávacích testoch a porovnaniach pracovísk BŽP v SR v roku 2019

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Prešov	testov	prihlásené	1	0	0	0	0	1
		ukončené	1	0	0	0	0	1
	ukazovateľov	prihlásené	1	0	0	0	0	1
		ukončené	1	0	0	0	0	1

4. Organizovanie medzilaboratórných porovnávacích testov pracoviskami BŽP v SR v roku 2019

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ Prešov	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách BŽP v SR v roku 2019

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Prešov	-	-	-	-

6. Odborná činnosť pracovísk BŽP v SR v roku 2019

a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
7.1	Monitoring vybraných prírodných vodných plôch a bio kúpalísk	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	51	153

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
7.2	Kvalita vody a prostredia umelých kúpalísk a zdravotníckych zariadení	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	460	936

b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Prešov	-	-	-	-	-

c) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	OMŽP	<u>Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách</u> •Krajská odborníčka HH SR v odbore biológia životného prostredia (Mgr. Ulehlová) •Členka Poradného zboru HH SR pre biológiu životného prostredia (Ing. Janečková)

7. Medzinárodná činnosť pracovísk BŽP v SR v roku 2019

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	-	-

**FYZIKÁLNE FAKTORY V ŽIVOTNOM A PRACOVNOM
PROSTREDÍ**

1. Personálne obsadenie pracovísk FF v SR a stav akreditácie v roku 2019

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok / počet ukazovateľov		počet odberov / počet ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
RÚVZ Prešov	1	2	0	3	S	4	4	0	0	20.12.2024
					U	10	18	0	0	
					U					

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)
strední zdravotnícki pracovníci (SZP)
pomocný personál (NZP)
MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

Prehľad meraní veličín fyzikálnych faktorov v životnom a pracovnom prostredí v SR v roku 2019

Názov úradu	HLUK			VIBRÁCIE			OPTICKÉ ŽIARENIE (osvetlenie, lasery, UV, IR)			TEPELNO-VLHKOSTNÁ MIKROKLÍMA			ELEKTROMAGN. POLE		
	POČET			POČET			POČET			POČET			POČET		
	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz
RÚVZ Prešov	224	689	1910	14	74	182	367 ¹⁾	459 ¹⁾	476 ¹⁾	11	144	652	0	0	0
Spolu	224	689	1910	14	74	182	367 ¹⁾	459 ¹⁾	476 ¹⁾	11	144	652	0	0	0

Poznámky k tabuľke:

počet vzoriek = počet meraných miest, napr. vysielateľ, miestnosť, pracovné miesto, stroj, stanovište apod. (označených kódovým číslom centrálného príjmu)

počet ukazovateľov = počet fyz. veličín (faktorov) zmeraných na meraných miestach

počet analýz = počet meraní

¹⁾ z toho (vzorky/ukazovatele/analýzy) osvetlenie 289/381/398, UV 78/78/78, lasery 0/0/0

2. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaniach pracovísk (FF) v SR v roku 2019

Názov úradu	Počet		Typ vzorky						Spolu
			Hluk	Vibrácie	Umelé osvetlenie	Elektromagn. vlnenie	TVM	iné	
RÚVZ Prešov	testov	prihlásené	1	0	2	0	0	0	3
		ukončené	1	0	2	0	0	0	3
	ukazovateľov	prihlásené	2	0	5	0	0	0	7
		ukončené	2	0	5	0	0	0	7

3. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov pracoviskami (FF) v SR v roku 2019

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ Prešov	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

4. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách (FF) v SR v roku 2019

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Prešov	-	-	-	-

5. Odborná činnosť pracovísk (FF) v SR v roku 2019

a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 7.11	NÁZOV ÚLOHY: Objektívizácia účinkov zdrojov optického žiarenia v pracovnom a životnom prostredí	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	66	100

b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Prešov	ÚVZ SR	Mimoriadny cieleň ŠZD v prevádzkach solárií	36	36	36

c) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	OFA	- odborné stanoviská, konzultácie a poradenstvo pre oddelenia PPL, HV a HŽP RÚVZ Prešovského kraja, PZS a iných organizácií z problematiky fyzikálnych faktorov - konzultácie k vypracovaniu posudkov na akustické štúdie

6. Medzinárodná činnosť pracovísk (FF) v SR v roku 2019

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	-	-

CHEMICKÉ ANALÝZY

1) Personálne obsadenie pracovísk a stav akreditácie v roku 2019 k 31.12.2019

pracovníci NRC sú zahrnutí v celkovom počte pracovníkov jednotlivých RÚVZ

Názov úradu	Pracovníci				Akreditácia				platnosť do	
	VŠ	SZP	NZP	Spolu	počet skúšok / ukazovateľov		počet odberov / ukazovateľov			
					A	N	A	N		
RÚVZ so sídlom v Prešove z toho: - NRC pre organizovanie MPS v oblasti potravín	4	9	1	14	S	38	90	2	1	20.12.2024
					U	102	152	22	19	
	1	3	0	0	S					
					U					

- vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)
- strední zdravotnícki pracovníci (SZP)
- pomocný personál (NZP)

- A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
- N – neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
- S – skúška
- U – ukazovateľ

2) Analytická činnosť pracovísk OCHA v roku 2019

a) podľa typu komodít

Názov úradu	Druh výkonu	Typ vzorky										Spolu
		Voda pitná	Voda na kúpanie	Minerálne vody	Potraviny	Materské mlieko	PBP	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ	vzorky	1536	474	20	917	21	0	0	494	0	145	3607
Prešov	ukazovatele	21176	1503	386	1976	147	0	0	642	0	1388	27218
	analýzy	31719	2104	623	4127	252	0	0	830	0	1388	41043

b) zabezpečenie kvality skúšok

Názov úradu		Typ vzorky								
		Vody	Potraviny	Materské mlieko	PBP	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	Spolu
RÚVZ	ukazovatele	3148	1372	63	0	0	223	0	5	4811
Prešov	analýzy	5200	2793	63	0	0	448	0	109	8613

c) meranie mikroklimatických faktorov pri odbere ovzdušia

Názov úradu	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Prešov	450	450

3) Účast' na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk v roku 2019

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Prešov	testov	prihlásené	2	7	0	0	0	9
		ukončené	2	7	0	0	0	9
	ukazovateľov	prihlásené	12	23	0	0	0	35
		ukončené	12	23	0	0	0	35

4) Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov v roku 2019

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ Prešov NRC pre organizovanie MPS v oblasti potravín	PT-PO-33/2019 Kvalitatívne stanovenie syntetických farbív v cukrárskom výrobku	PT	3	10
	PT-PO-34/2019 Kvantitatívne stanovenie histamínu v rybacej konzerve	PT	1	3
	PT-PO-34/2019 Stanovenie energetickej hodnoty a stanovenie dusitanov a dusičnanov v strave	PT	8	14

5) Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách v roku 2019

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Prešov	0	0	0	0

6) Odborná činnosť pracovísk v roku 2019

a) Programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 2.1	NÁZOV ÚLOHY: ZNIŽOVANIE MIERY ZDRAVOTNÝCH RIZÍK ZAMESTNANCOV Z PRACOVNÉHO PROSTREDIA, PRACOVNÝCH PODMIENOK A SPÔSOBU PRÁCE	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	44	112

Číslo úlohy: 2.1.3	NÁZOV ÚLOHY: <i>Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém</i>	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	8	8

Číslo úlohy: 3.2	NÁZOV ÚLOHY: MONITORING PRÍJMU KUCHYNSKEJ SOLI	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	41	41

Číslo úlohy: 7.2	NÁZOV ÚLOHY: KVALITA VODY A PROSTREDIA UMELÝCH KÚPALÍSK A ZDRAVOTNÍCKYCH ZARIADENÍ	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	448	1376

Číslo úlohy: 7.3	NÁZOV ÚLOHY: MATERSKÉ MLIEKO	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	21	147

Číslo úlohy: 7.15	NÁZOV ÚLOHY: ANALÝZA CELKOVÉHO ARZÉNU V POTRAVINÁCH	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	16	16

Číslo úlohy: 7.16	NÁZOV ÚLOHY: MONITORING OBSAHU DUSITANOV A DUSIČNANOV V SUROVINÁCH A POKRMOCH Z DOMÁCEJ PRODUKČIE POUŽITÝCH V STRAVOVANÍ DOJČIAT A MALÝCH DETÍ	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Prešov	22	44

b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Prešov	-	-	-	-	-

c) Iná odborná činnosť

Okrem výkonu laboratórnych skúšok a meraní pracovníci OCHFA vykonávali nasledovné odborné činnosti:

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	OLČ	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Členstvo v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách:</u> <ul style="list-style-type: none"> - krajský odborník pre chemické analýzy, - členstvo v pracovných skupinách hlavného odborníka pre chemické analýzy: • <u>Iná odborná a legislatívna činnosť:</u> <ul style="list-style-type: none"> - vykonávanie kontroly čistenej vody ako pomocnej látky pre lekárne, - vyhodnotenie medzilaboratórnych porovnaní

7) Medzinárodná činnosť pracovísk v roku 2019:

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Prešov	-	-

Vysvetlivky:

CHP - Špecializované laboratórium chémie potravín a PBP

CHV - Špecializované laboratórium chémie vôd

CHO - Špecializované laboratórium chémie ovzdušia

AAS - Špecializované laboratórium atómovej absorpčnej spektrometrie

GC - Špecializované laboratórium plynovej chromatografie

HPLC - Špecializované laboratórium kvapalinovej chromatografie

NRC pre RP - NRC pre rezíduá pesticídov

NRC pre ETX - NRC pre expozičné testy xenobiótík

OCHA – Oddelenie chemických analýz

OCHFA- Oddelenie chemických a fyzikálnych analýz

ŠLCHA- Špecializované laboratórium chemických analýz

OLA - Odbor laboratórnych analýz

LPPL- laboratórium preventívneho pracovného lekárstva

OCHFAŽ a PP- Oddelenie chemických a fyzikálnych analýz životného a pracovného prostredia

OLČ - Odbor laboratórnych činností

NRC PUB - Národné referenčné centrum pre problematiku uhoľných baní

OCHFA- Oblasť chemických a fyzikálnych analýz

KONTROLA, DOZOR A ŠTAŽNOSTI

1. Prehľad :

- Petície 1
- Sťažnosti 1
- Podania - podnety 94

2. Zamerania opodstatnených sťažností

1 sťažnosť na odborný postup štátneho zamestnanca pri výkone štátneho zdravotného dozoru

3. Prijaté opatrenia

Neboli prijaté žiadne opatrenia

4. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety) v tabuľke

	Opodstatnené	Neopodstatnené	Odstúpené	Neuzavreté
Petície	0	0	1	0
Sťažnosti	1	0	0	0
Podnety	19	47	25	3

5. Protispoločenská činnosť

RÚVZ v Prešove v roku 2019 neprijal žiadne podanie o protispoločenskej činnosti.

6. Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie

RÚVZ v Prešove v roku 2019 neprijal žiadne oznámenie z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie.

7. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke

	Petície	Sťažnosti	Podnety	Protispol. čin.
RÚVZ Prešov	1	1	95	0

8. Kontrolná činnosť

Vykonané plánované kontroly v RÚVZ

RÚVZ so sídlom v Prešove má vypracovanú smernicu na vykonávanie vnútornej kontroly, podľa ktorej sa vnútorná kontrola vykonáva. Kontrolná činnosť v regionálnom úrade

verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove bola zabezpečovaná podľa vypracovaného plánu kontrolnej činnosti vnútornej kontroly na rok 2019, vykonávaná podľa pokynov generálnej tajomníčky v podmienkach RÚVZ. Kontroly sa uskutočňovali na základe písomného poverenia vydaného regionálnou hygieničkou. Z vykonaných kontrol sú spísané záznamy.

Predmet vykonaných kontrol

- kontrola pokladničných dokladov, hotovosti a cenín
- kontrola hospodárenia s majetkom v RÚVZ
- dodržiavanie ustanovení zákona na ochranu osobných údajov
- kontrola vyťaženia a normy spotreby PHM motorových vozidiel
- využiteľnosť pracovného času zamestnancami RÚVZ
- kontrola správnej aplikácie zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a odbornej úrovne záznamov zamestnancov RÚVZ z výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín.
- kontrola dodržiavania lehôt pri vydávaní rozhodnutí v zmysle zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov odbornými zamestnancami, kontrola dodržiavania lehôt pri vybavovaní sťažností a petícií v zmysle zák. NR SR č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach a zákona č.85/1990 Zb. o petičnom práve a kontrola dodržiavania postupu a lehôt pri vybavovaní žiadosti o prístupnenie informácií v zmysle zákona NR SR č.211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám kontrola dodržiavania zákona NR SR č. 278/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov o správe majetku štátu kontrola pokladničných dokladov, hotovosti a cenín

Súhrn kontrolných aktivít - 7

VÝCHOVA K ZDRAVIU

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu vykonáva svoju činnosť ako samostatné oddelenie v podpore zdravia a v základnej poradni zdravia.

b. Personálne obsadenie

MVDr. Ida Hudáková – vedúca oddelenia, iný zdravotnícky pracovník.

Mgr. Adriana Haľková – iný zdravotnícky pracovník.

Mgr. Martina Libová – iný zdravotnícky pracovník.

B. Vzdelávanie pracovníkov

Pracovníčky oddelenia sa v roku 2019 zúčastnili týchto vzdelávacích aktivít:

- zasadnutia Pracovnej skupiny pre podporu zdravia seniorov na RÚVZ so sídlom v Poprade dňa 12.9.2019,
- odborného seminára Prevencia onkologických ochorení, ktorý sa konal v Bratislave v dňoch 2. a 3.12.2019.

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

Zvýšenie pohybovej aktivity.

Uskutočnili sme 12 besied a prednášok pre 300 žiakov a študentov v rámci témy Zdravý životný štýl, ktorého súčasťou bolo aj poukázanie na dôležitosť pohybu v každom veku. Intervenčné aktivity sa uskutočnili na Strednej odbornej škole podnikania v Prešove, Strednom odbornom učilišti internátnom v Prešove, Strednom odbornom učilišti služieb v Prešove, Strednej odbornej škole dopravnej v Prešove a v ZŠ Tulčák, v ZŠ Lada a v ZŠ Kapušany.

V rámci projektu NAPPPA sme u 79 žiakov ZŠ Lesnícka a ZŠ Šrobárova testovali telesnú zdatnosť, hodnotili držanie tela a merali antropometrické ukazovatele. Žiaci vyplňali aj dotazník životného štýlu. Súhrnné údaje z meraní a vyplnených dotazníkov boli zaslané na spracovanie na RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi.

V tomto roku prebiehal VIII. ročník kampane „Vyzvi srdce k pohybu“ v období od 25.3.-16.6.2019. Jej cieľom, popri organizovaní súťaže a propagovaní významu pohybu pre zdravie, bolo aj vytváranie partnerstiev pre zlepšovanie možnosti rekreačného športovania obyvateľstva. Plagáty a účastnícke listy sme distribuovali do základných aj stredných škôl v rámci územnej pôsobnosti nášho regiónu. Informácie o možnosti zapojenia sa sme uverejnili na webovej stránke úradu, v Prešovskom večerníku a na nástenke v priestoroch RÚVZ.

Ozdravenie výživy.

Uskutočnili sme 44 besied na rôzne témy v oblasti ozdravenia výživy, prevencii obezity, významu pohybu a v rámci Projektu „Viem, čo zjem“ - v Základnej škole v Kapušanoch, v Lade a v Tulčíku, v Základnej škole Májové námestie v Prešove, v Základnej škole v Ľuboticiach, Základnej škole Lesnícka a na ZŠ Šmeralova v Prešove, Základnej škole sv. Gorazda a v ZŠ Sibírskej v Prešove, Základnej škole M. Slovenskej a v ZŠ Šrobárova v Prešove, na Strednej odbornej škole dopravnej v Prešove, na Odbornom učilišti internátnom v Prešove, na Strednej odbornej škole podnikania v Prešove a na Strednom odbornom učilišti služieb v Prešove.

Pri príležitosti Svetového dňa obezity sme uverejnili článok na webovej stránke úradu a o tejto téme sme informovali aj na nástenke v priestoroch úradu. Uskutočnili sme 24 meraní u zamestnancov Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove a u zamestnancov Denného stacionára pre seniorov na Sabinovskej ulici v Prešove. Klientom sme merali na váhe OMRON hodnotu percenta tuku v tele, viscerálneho tuku, kostrového svalstva, hodnoty BMI a bazálneho metabolizmu.

Na význam pohybu a dôležitosť zdravého stravovania aj vo vyššom veku sme zamerali pozornosť seniorov v denných stacionároch v meste Prešov a v denných stacionároch v obciach Kapušany, Chmeľov, Fintice a V. Šebastová.

Zdravá rodina.

Znevýhodnené skupiny.

V súčinnosti na pripravovanom projektovom zámere projektu „Zdravé komunity“ na roky 2020-2022 sme vypracovali na základe aktuálnej zdravotno-hygienickej situácie, výskytu infekčných a iných ochorení, zoznam najproblematickejších (marginalizovaných rómskych) lokalít v Prešovskom kraji. Spracovaný zoznam bol zaslaný na ÚVZ SR.

Prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)

Uskutočnili sme 17 intervenčno-edukačných aktivít na tému „Alkohol a riziká jeho užívania“ s počtom edukovaných – 250 žiakov a študentov, a to v Základnej škole v Širokom, v Strednej dopravnej škole v Prešove, v Základnej škole Sibírska v Prešove a v ZŠ Šrobárova v Prešove.

Pri príležitosti „Medzinárodného dňa povedomia o fetálnom alkoholom syndróme“ sme zrealizovali intervenčné aktivity v Pedagogickej a sociálnej akadémii v Prešove, v Strednej zdravotníckej škole v Prešove a v Evanjelickom kolegiálnom gymnáziu s použitím DVD filmov „Až do dna“ a „Vplyv pitia alkoholu počas tehotenstva na vývin plodu“.

Pri príležitosti „Medzinárodného dňa proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi“ a „Európskeho týždňa boja proti drogám“ bolo uskutočnených 9 intervenčno-edukačných aktivít s počtom edukovaných – 225 žiakov a študentov. Besedy sa uskutočnili v Evanjelickom kolegiálnom gymnáziu v Prešove, Strednej odbornej škole dopravnej v Prešove, v ZŠ v Širokom, ZŠ Sibírska a ZŠ Šrobárova v Prešove.

V rámci interného seminára bola odprezentovaná prednáška Drogové závislosti a následná sociálna rehabilitácia pre 45 zamestnancov úradu. Na tému drog a závislostí sme pripravili aj odborné panely v priestoroch úradu.

Uskutočnili sme aj 10 intervenčných aktivít na tému Fajčenie u 250 žiakov a študentov s použitím DVD filmu „Kým stúpa dym“. Edukačné aktivity sme realizovali v Gymnáziu J.A.Raymana v Prešove, v Strednej dopravnej škole v Prešove, v ZŠ v Ľuboticiach a v ZŠ v Širokom. U študentov sme merali aj hodnotu CO prístrojom smokerlyzer.

V čase od 31.12.2018 do 10.1.2019 sme vykonávali poradenstvo na odvykanie od fajčenia prostredníctvom telefonickej linky. Prijali sme 21 hovorov.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní.

- **4. február Svetový deň proti rakovine** – beseda so seniormi v Dennom stacionári Zemplínska v Prešove na tému Rakovina hrubého čreva, distribuovaný osvetový materiál, pripravený odborný panel v priestoroch úradu s touto tematikou.

- **11.-17. marec Týždeň mozgu – celosvetová kampaň** - pamäťové cvičenia so seniormi v Dennom stacionári vo Finticiach s využitím pracovných zošitov Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti a centra Memory. V ZŠ Podhorany, ZŠ Važeckej v Prešove a v ZŠ M. Slovenskej v Prešove boli zrealizované edukačné aktivity spojené so zábavnými kvízmi a logickými úlohami, ktorých sa zúčastnilo 112 žiakov. V Strednej odbornej škole dopravnej uskutočnené besedy so študentmi spojené s tréňovaním kognitívnych schopností s účasťou 50 tich študentov.

Svetový deň bol spropagovaný v Prešovskom Večerníku, na webovej stránke úradu a na nástenke vo vstupných priestoroch úradu.

- **20. marec Svetový deň ústneho zdravia** – intervenčno-výchovná aktivita zameraná na prevenciu vzniku zubného kazu u detí spojená s názornou ukážkou na module chrupu a praktickým nácvikom správnej ústnej hygieny a edukáciou o správnej výžive v súvislosti so vznikom zubného kazu, v Základnej škole Radatice s počtom edukovaných - 25 žiakov. Odborný panel v priestoroch úradu zameraný na danú tému a uverejnený článok na webovej stránke úradu.

- **7. apríl Svetový deň zdravia** – zdravotno-výchovná aktivita zameraná na poskytnutie poradenských služieb pre zamestnancov okresných a krajských úradov v rámci výjazdovej poradne zdravia, a to na Okresnom úrade odbore školstva v Prešove, s komplexným vyšetrením biochemických parametrov, meraním antropometrických ukazovateľov s následným zadaním do programu Test zdravé srdce. Vyšetrení sa zúčastnilo 26 zamestnancov, ktorým bolo poskytnuté následne aj odborné poradenstvo a distribuovaný odborný materiál. Súčasťou meraní bolo aj meranie krvného tlaku prístrojom na zistenie atriálnej fibrilácie.

-**18. máj Európsky deň obezity** – v rámci spolupráce so spoločnosťou STOB a ich sprostredkovateľom Hygea, za súčinnosti sietí lekárne BENU, zrealizovaná 16. a 17. mája 2019 v lekární BENU na ulici Masarykovej v Prešove zdravotno-výchovná aktivita pre verejnosť spojená s odborným poradenstvom v oblasti výživy a obezity. Aktivita zahŕňala analýzu ľudského tela váhou OMRON so zistením BMI, percenta viscerálneho tuku, kostrového svalstva, telesného tuku a určenia bazálneho metabolizmu. Súčasťou meraní bolo aj meranie prístrojom na zistenie hodnôt krvného tlaku a atriálnej fibrilácie s následnou osobnou konzultáciou o nameraných parametroch. Meraní sa zúčastnilo 13 klientov lekárne BENU.

- **31. máj Svetový deň bez tabaku** – odborný panel v priestoroch úradu venovaný tejto téme. Uverejnený článok v Prešovskom večerníku, distribuované zdravotno-výchovné materiály do školských zariadení. Zrealizované edukačné aktivity pre študentov na Gymnáziu J. A. Raymana v Prešove. Edukovaných bolo 45 študentov, vykonaných 15 meraní hladiny oxidu uhľnatého prístrojom Smokerlyzer, s následným poradenstvom na tému škodlivosti fajčenia aj s využitím DVD filmu „Kým stúpa dym“. Uverejnený článok v Prešovskom večerníku a nástenka v priestoroch úradu venovaná tejto problematike.

- **26. jún Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a ilegálnemu obchodovaniu s nimi** – preventívno-intervenčné aktivity v oblasti drogovej problematiky a užívania legálnych i nelegálnych návykových látok, formou besied a prednášok v Strednej odbornej škole dopravnej v Prešove, Gymnáziu J. A. Raymana v Prešove, v ZŠ Sibírska v Prešove, ZŠ Šrobárova v Prešove, ZŠ Lubotice a v ZŠ Široké. Spolu bolo edukovaných 515 žiakov a študentov. Medzinárodný deň bol spropagovaný na webovej stránke úradu a na nástenke vo vstupných priestoroch úradu.

- **9. september Medzinárodný deň povedomia o fetálnom alkoholem syndróme** – besedy so študentmi (212 študentov), v Pedagogickej a sociálnej akadémii v Prešove, v Strednej zdravotníckej škole v Prešove a v Evanjelickom kolegiálnom gymnáziu v Prešove, s použitím DVD filmu „Až do dna“, a DVD filmu „Fetálny alkoholový syndróm“. Téma bola venovaná aj nástenka v priestoroch úradu.

-**26. september Svetový deň srdca** – výjazdové poradne v Prešove na Krajskom súde, kde boli 38 zamestnancom merané hodnoty celkového cholesterolu a krvného tlaku prístrojom Microlife s detekciou atriálnej fibrilácie. Aktivita bola spojená s distribúciou zdravotno-výchovných materiálov a osobnou konzultáciou s každým klientom.

- **21. september Svetový deň Alzheimerovej choroby** – beseda so seniormi v Dennom centre Družba v Prešove, spojená s pamäťovými cvičeniami a distribúciou osvetového materiálu Centra Memory. Pripravený odborný panel zaoberajúci sa touto témou v priestoroch úradu.

- **Október Mesiac úcty k starším** – v denných centrách pre seniorov Zemplínska, Sabinovská a Jiráskova v Prešove a v Dennom centre pre seniorov v Kapušanoch, uskutočnené besedy so seniormi na tému Pády v seniorskom veku, Prevencia civilizačných ochorení, Vysoký krvný tlak, Užívanie liekov v seniorskom veku. Svetový deň spropagovaný na nástenke v priestoroch úradu, na webovej stránke úradu a článkom v Prešovskom večerníku.

- **10. október Svetový deň duševného zdravia** – odborný panel zaoberajúci sa touto problematikou v priestoroch úradu.

-**11. október Svetový deň obezity** – intervenčná aktivita pre zamestnancov Denného stacionára pre seniorov, Sabinovská v Prešove a pre zamestnancov Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Prešove. U 24 záujemcov zrealizované merania na váhe OMRON s určením percenta tuku v tele, viscerálneho tuku, kostrového svalstva, hodnoty BMI a bazálneho metabolizmu. V Prešovskom večerníku uverejnený článok a nástenka v priestoroch úradu venovaná tejto téme.

-20. október Svetový deň osteoporózy – beseda so seniormi v Dennom centre Družba , distribúcia zdravotno-osvetového materiálu, odborný panel v priestoroch úradu s touto problematikou.

- 14. november Svetový deň diabetu – nástenka v priestoroch úradu na tému Cukrovka a jej výskyt, distribúcia zdravotno-osvetového materiálu v školách v rámci intervenčných aktivít.

- 46. Týždeň Európsky týždeň boja proti drogám – intervenčné aktivity zamerané tému Alkohol, keďže aj takmer po 8 rokoch od prijatia akčného plánu je spotreba na obyvateľa a s tým súvisiace poškodenia v Európskom regióne WHO stále najvyššia na svete. Edukácie zrealizované na Strednej dopravnej škole v Prešove a na Evanjelickom gymnáziu v Prešove s počtom edukovaných 175 študentov. Európsky týždeň spropagovaný prostredníctvom informačného panelu v priestoroch úradu a edukačných materiálov distribuovaných do škôl. V rámci interného seminára na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva odprezentovaná prednáška „Drogové závislosti a následná sociálna rehabilitácia“. Seminára sa zúčastnilo 45 zamestnancov úradu.

- 1. december Svetový deň AIDS - pri príležitosti tohto svetového dňa boli zrealizované 4 intervenčné aktivity v Strednej odbornej škole dopravnej v Prešove, v Evanjelickom gymnáziu v Prešove a v Základnej škole v Širokom. Prednášok a besied sa zúčastnilo 100 študentov. V mesiaci december téme HIV/AIDS venovaný odborný panel vo vstupných priestoroch úradu.

3. Výskumná a prieskumná činnosť

V rámci projektu NAPPPA sme u 79 žiakov ZŠ Lesnícka v Prešove a ZŠ Šrobárova v Prešove testovali telesnú zdatnosť, hodnotili držanie tela a merali antropometrické ukazovatele. Žiaci vyplňali aj dotazník životného štýlu. Súhrnné údaje z meraní a vyplnených dotazníkov boli zaslané na spracovanie na RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi.

V roku 2019 sme realizovali prieskum Zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľstva SR. Zabezpečili sme vyplnenie 96 dotazníkov, podľa určených požiadaviek veku, pohlavia a bydliska, následne elektronickou formou zaslali na ÚVZ SR.

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

Pokračovali sme v realizácii kampane „Od srdca k srdcu“, ktorej cieľom je včasná detekcia osôb s rizikom atriálnej fibrilácie na predchádzanie ochorení srdca a ciev. V rámci výjazdových poradní sme uskutočnili 296 meraní krvného tlaku prístrojom Microlife s následnou odbornou konzultáciou a distribúciou zdravotno-osvetového materiálu.

Vykonávali sme edukačné aktivity v rámci projektu „Školský program“, ktorého cieľom je pozitívna zmena v stravovacích návykoch detí a mládeže, vedúca k častejšej konzumácii ovocia a zeleniny a tým k zníženiu počtu detí s nadváhou až obezitou. Realizácia samotných edukačných aktivít nadväzovala na „Svetový deň potravín“ a na „Svetový deň obezity“.

Spolupracovali sme pri realizácii kampane „Vyzvi srdce k pohybu“, ktorá sa konala pod záštitou Úradu verejného zdravotníctva SR a Slovenskej epidemiologickej a vakcinologickej spoločnosti a ktorej garantom je Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici. Cieľom kampane je zvýšiť pohybovú aktivitu dospeléj populácie. Informácie o možnosti zapojenia sme uverejnili na webovej stránke úradu, v Prešovskom večerníku a na nástenke v priestoroch RÚVZ.

Plagáty a účastnícke listy sme distribuovali do základných aj stredných škôl v našom regióne.

Participovali sme na projekte „Viem, čo zjem“. Témou v tomto roku je digitalizovaná lekcia Hygiena potravín. Prostredníctvom zábavných aktivít sa žiaci oboznámili so správnym skladovaním potravín, o tom ako zaistiť ich neškodnosť a naučili, ako sa vďaka správnej hygiene vyhnúť rôznym ochoreniam.

V rámci projektu bolo zrealizovaných 31 školení u 906 žiakov ZŠ Lesnícka v Prešove, ZŠ Májové námestie v Prešove, ZŠ M. Slovenskej v Prešove, ZŠ Šmeralova v Prešove, ZŠ Kúpeľná v Prešove, ZŠ Sibírska v Prešove a v CZŠ sv. Gorazda v Prešove.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom.

- Regionálne printové médiá.
- Denné centrá pre seniorov v Prešove a v obciach Kapušany, Fintice, Chmeľov, V. Šebastová – pri uskutočňovaní aktivít pre seniorov.
- Krajský súd Prešov- výjazdová poradňa.
- Okresný úrad odbor školstva – výjazdová poradňa.
- BENU lekáreň.
- Všeobecná zdravotná poisťovňa – akcie zamerané na prevenciu kardiovaskulárnych ochorení.
- Školy – základné a stredné – aktivity uskutočňované formou hier, edukácií a besied v oblasti zdravého životného štýlu, výjazdové poradne.
- Materské školy – intervenčné aktivity v oblasti stomatohygieny.
- Obchodný reťazec TESCO – výjazdová poradňa.
- Obchodný reťazec LIDL – výjazdová poradňa.
- Nadácia Memory, Slovenská Alzheimerova spoločnosť – spolupráca pri vykonávaní aktivít určených pre seniorov.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov...)

Členstvo v pracovnej skupine Podpora zdravia seniorov.

Členstvo v koordinačnej skupine zaoberajúcou sa realizáciou cieľov Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím pod záštitou MPSVaR SR a Národného koordinačného centra.

Členstvo v pracovnej skupine pre realizáciu projektu „Viem, čo zjem“.

Členstvo v pracovnej skupine pre poradne zdravia.

Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

7.1 Základná poradňa

V roku 2019 bolo v poradni zdravia vyšetrených 104 klientov. Na prvé vyšetrenie prišlo 66 klientov (22,8% mužov a 77,2% žien), opakovane sme vykonali 43 vyšetrení u 38 klientov (10 mužov a 28 žien).

Najväčší záujem o prvé vyšetrenie bol u klientov vo vekovej kategórii od 35-44 rokov. Pri opakovaných vyšetreniach bolo najviac klientov vyšetrených vo vekovej kategórii od 55-64 rokov.

Najčastejšie navštívili poradňu zdravia ženy s vysokoškolským vzdelaním.

Tlak krvi:

Optimálny tlak krvi u prvýkrát vyšetrených klientov malo 13,3 % mužov a 33,3 % žien, hypertenziu I. stupňa 20,0 % mužov a 21,6 % žien. Hypertenziu II. stupňa sme zaznamenali u 2 mužov a u 2 žien. Hypertenzia III. stupňa bola zistená iba u 1 ženy.

Cholesterol:

Vyššiu hodnotu cholesterolu sme zistili u 56,0 % prvýkrát vyšetrených klientov a u 51,1% opakovane vyšetrených klientov.

Nižšiu hodnotu HDL cholesterolu sme zistili až u 40,0 % prvýkrát vyšetrených mužov a u 27,5 % prvýkrát vyšetrených žien.

Glukóza:

Vyššiu hodnotu cukru sme zaznamenali u 24,2 % prvýkrát vyšetrených klientov.

Pri opakovaných vyšetreniach sme zistili zvýšenú hodnotu glukózy iba u 9 klientov.

Triglyceridy:

Výskyt rizikových hodnôt triglyceridov v kapilárnej krvi sme zaznamenali u 22,7 % prvýkrát vyšetrených klientov.

Rizikový index I.:

Zvýšené hodnoty zistené u 4 prvýkrát vyšetrených mužov a u 14 prvýkrát vyšetrených žien. Pri opakovaných vyšetreniach sme zvýšené hodnoty zaznamenali u 7 klientov.

Rizikový index II.:

Zvýšené hodnoty boli zistené u 31,8 % prvýkrát vyšetrených klientov.

Vyššie hodnoty BMI sme zaznamenali u 64,0 % mužov a u 53,1 % žien. Centrálnu obezitu sme zistili iba u jedného prvýkrát vyšetreného muža a u 6 prvýkrát vyšetrených žien. Pri opakovaných vyšetreniach bola centrálna obezita zistená iba u jedného muža a u siedmich žien.

Z analýzy dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia sme zistili pokles cholesterolu u 5 klientov, glukózy u 2 klientov, triglyceridov u 6 klientov, TK-S u žiadneho klienta, TK-D u 1 klienta, LDL cholesterolu u 2 klientov, rizikového indexu I. u žiadneho klienta, rizikového indexu II. u 5 klientov, BMI indexu a WHR indexu u žiadneho klienta.

Vyšetrenia v rámci kampaní a výjazdových poradní:

V roku 2019 uskutočnených 16 výjazdových poradní

- na Základných školách v Tulčíku, v Kapušanoch, vo Veľkom Šariši a v Prešove na Základnej škole sv. Gorazda a na Evanjelickom kolegiálnom gymnáziu vyšetrený pedagogickým pracovníkom celkový cholesterol a meraný tlak krvi prístrojom Microlife na včasnú detekciu atriálnej fibrilácie.
- Na Okresnom úrade, odbore školstva v Prešove uskutočnené zamestnancom úradu komplexné biochemické vyšetrenia a merania antropometrických ukazovateľov, spojené s meraním krvného tlaku a meraním na váhe OMRON, s následným zadaním do programu Test zdravé srdce.
- V lekární BENU na Masarykovej v Prešove klientom poskytnutá možnosť analýzy ľudského tela váhou OMRON so zistením BMI, percenta viscerálneho tuku, kostrového svalstva, telesného tuku a určenia bazálneho metabolizmu. Súčasťou meraní bolo aj meranie prístrojom na zistenie hodnôt krvného tlaku a atriálnej fibrilácie s následnou osobnou konzultáciou o nameraných parametroch.
- V obchodnom reťazci Tesco zamestnancom uskutočnené komplexné biochemické vyšetrenia a antropometrické merania, s následným vložením získaných údajov do Testu zdravé srdce.
- Na Krajskom súde v Prešove zamestnancom vyšetrený celkový cholesterol a meraný tlak krvi prístrojom Microlife na včasnú detekciu atriálnej fibrilácie.
- Pri príležitosti Dňa seniorov v Parku kultúry a oddychu v Prešove meraná seniorom hodnota krvného tlaku s následnou konzultáciou a distribúciou zdravotno-osvetového materiálu.
- V rámci Dňa zdravia vo Všeobecnej zdravotnej poisťovni v Prešove meraná hodnota celkového cholesterolu a glukózy zamestnancom úradu.
- V obchodnom reťazci LIDL zamestnancom vyšetrený celkový cholesterol a meraný tlak krvi prístrojom Microlife na včasnú detekciu atriálnej fibrilácie.

Celkovo sme vyšetřili 355 klientov.

7.2 Nadstavbové poradne

Poradňa prevencie HIV/AIDS a drogové závislosti.

Odborné poradenstvo bolo poskytnuté 96 klientom.

V roku 2019 bola odobratá krv na zistenie anti HIV protilátok u 33 klientov. Všetky vzorky boli negatívne.

Poradňa očkovania.

Poskytnuté poradenstvo v 35 prípadoch.

Poradňa zdravej výživy.

Poskytnuté poradenstvo 25 klientom.

Poradňa na odvykanie od fajčenia.

V roku 2019 bolo poskytnuté poradenstvo 8 klientom.

**Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu
a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2019**

RÚVZ

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia		1,0	1
Lekár - metodológ			
Verejný zdravotník I. stupňa			
Verejný zdravotník II. stupňa			
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra		2,0	2
Iný zdravotnícky pracovník			
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		3,0	3

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2019

tab.č.2

Poradové číslo	NÁZOV AKTIVITY	Počty aktivít/poslucháčov vzhľadom k jednotlivým cieľovým skupinám								
		deti a mládež		produktívny vek		poproduktívny vek		SPOLU		
		počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	
1.	Realizácia besied, prednášok a iných zdravotno-výchovných metód (panelová diskusia, tvorivé dielne, bábka, interaktívne hry súťaže, kampane...) pre vybrané cieľové skupiny obyvateľstva so zameraním na zdravotnú osvetu a zvyšovanie zdravotného uvedomenia	Zvýšenie pohybovej aktivity	12	300					12	300
		Ozdravenie výživy a zlepšenie pitného režimu	44	1100					44	1100
		Prevenca sociálne patologických javov								
		- Fajčenie	10	250					10	250
		- Alkohol	17	425					17	425
		- Drogy – látkové závislosti	9	225					9	225
		- nelátkové závislosti							0	0
		Podpora zdravia obyvateľov rómskych osád							0	0
		Výchova k partnerstvu a rodičovstvu							0	0
		Zdravé starnutie					6	240	6	240
		Duševné zdravie	2	50					2	50
		Prevenca úrazov a prvá pomoc								
		Prevenca sexuálne prenosných chorôb (vrátane HIV/AIDS)	4	100					4	100
		Stomatohygiena	4	100					4	100
		Prevenca civilizačných ochorení								
		- srdco-cievne					6	240	6	240
		- diabetes mellitus					1	40	1	40
		- osteoporóza							0	0
		- onkologické ochorenia							0	0
		- alergické ochorenia							0	0
- iné							0	0		
Iné témy (napr. chrípka, salmonelóza,...a pod.)	8	240					8	240		
SPOLU	110	2790	0	0	13	520	123	3310		

			Počet aktivít	
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)		12	
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)		17	
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	TV vysielanie	0	
		Rozhlas	0	
		Printové médiá	5	
		Webová stránka RÚVZ	5	
		Iné formy	0	
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma)	Plagáty, letáky, skladačky...	0	
		Brožúry, manuály...	0	
		Informačné panely	11	
		Iné	0	
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)	Počet publikácií		
		0		
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet	Počet zapožičaní		
		3		
			Počet absolvovaných školení	
			Aktívna účasť	Pasívna účasť
8.	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ... (pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov)	regionálne	0	0
		celoštátne	0	4
		medzinárodné	0	0
		v rámci RÚVZ	1	1
		SPOLU	1	5

pokračovanie tab. č 2.

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
			0
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy		Počet
		Medzinárodné projekty, štúdie ...	0
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	8
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	0
		Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	5
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviesť len číslo v kolíkoch pracovných skupinách ste)		Počet členstiev
			4
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet subjektov
			19
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom		Počet materiálov
		Vlastné vytvorené	0
		Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	2
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	2
		Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	0
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbor)		Počet písomnosti
		Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)	7
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	12
		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	8
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní)	Počet študentov	Počet dní
			0

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2019 do 31.12.2019

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	1	6,7	12,6	0	0,0	0,0	1	1,5	2,9
20-24	1	6,7	12,6	0	0,0	0,0	1	1,5	2,9
25-34	4	26,7	22,4	3	5,9	6,5	7	10,6	7,4
35-44	4	26,7	22,4	21	41,2	13,5	25	37,9	11,7
45-54	3	20,0	20,2	12	23,5	11,6	15	22,7	10,1
55-64	2	13,3	17,2	15	29,4	12,5	17	25,8	10,6
65 a viac	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU :	15	100,0		51	100,0		66	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	1	2,9	5,7	1	2,2	4,3
25-34	2	18,2	22,8	4	11,8	10,8	6	13,3	9,9
35-44	4	36,4	28,4	4	11,8	10,8	8	17,8	11,2
45-54	1	9,1	17,0	7	20,6	13,6	8	17,8	11,2
55-64	4	36,4	28,4	16	47,1	16,8	20	44,4	14,5
65 a viac	0	0,0	0,0	2	5,9	7,9	2	4,4	6,0
SPOLU :	11	100,0		34	100,0		45	100,0	

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	1	50,0	69,3	0	0,0	0,0	1	9,1	17,0
35-44	1	50,0	69,3	6	66,7	30,8	7	63,6	28,4
45-54	0	0,0	0,0	2	22,2	27,2	2	18,2	22,8
55-64	0	0,0	0,0	1	11,1	20,5	1	9,1	17,0
65 a viac	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU:	2	100,0		9	100		11	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	1	9,1	17,0	1	6,7	12,6
25-34	1	25,0	42,4	3	27,3	26,3	4	26,7	22,4
35-44	2	50,0	49,0	2	18,2	22,8	4	26,7	22,4
45-54	0	0,0	0,0	1	9,1	17,0	1	6,7	12,6
55-64	1	25,0	42,4	4	36,4	28,4	5	33,3	23,9
65 a viac	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU:	4	100,0		11	100,0		15	100,0	

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania
za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019**

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
Základné	2	8,3	11,1	1	1,3	2,5	3	2,9	2,5
Učňovské	3	12,5	13,2	6	7,6	5,8	9	8,7	5,8
Stredoškolské s maturitou	9	37,5	19,4	31	39,2	10,8	40	38,8	10,8
Vysokoškolské	10	41,7	19,7	39	49,4	11,0	49	47,6	11,0
Neregistrované	0	0,0	0,0	2	2,5	3,5	2	1,9	3,5
SPOLU:	24	100,0		79	100		103	100,0	

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2019

tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
1. Merania a iné výkony v poradni zdravia Počet klientov TZS (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS):104 Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS):251	Antropometrické meranie	109	92
	- výška	109	90
	- váha	109	92
	- BMI	109	79
	- obvod pásu	109	79
	- obvod bokov	109	79
	- WHR	109	79
	- WHtR	0	79
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	109	92
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon	0	120
	Biochemické vyšetrenia	109	247
	- Celkový cholesterol	99	0
	- HDL cholesterol	109	0
	- LDL cholesterol	109	0
	- Triacylglyceroly	109	66
	- Glukóza	109	18
	- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)	0	18
	Somatické vyšetrenia	109	251
	- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)		
	Vyšetrenie smokerlyzérom	0	50
Vyšetrenie spirometrom	0	75	
Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	66	0	

	Osobná a rodinná anamnéza	109	79
	Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody	0	0
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	109	0
	Odborné poradenstvo a konzultácie	109	251
	Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.)	0	0
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	32	11
	Iné	0	0

		Počet výkonov
2. Poradňa zdravej výživy Počet klientov:25	Odborné poradenstvo	25
	Založenie karty klienta	
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBPKV)	
3. Poradňa odvykania od fajčenia Počet klientov:8	Odborné poradenstvo	8
	Založenie karty klienta	
	Meranie spirometrom	
	Meranie smokerlyzérom	8
	Meranie krvného tlaku, pulzu	
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Telefonické poradenstvo	
Iné		
4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity Počet klientov:	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Meranie spirometrom	
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti	
	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti	
	Vyšetrenie EKG	
	Meranie flexibility	
	Držanie tela	
	Pohybová inštrukcia	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
Iné		
5. Poradňa podpory psychického zdravia	Odborné poradenstvo	
	Psychologické vyšetrenie	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení.	

Počet klientov:	Založenie karty klienta	
	Iné	
6. Poradňa pre deti a mládež	Odborné poradenstvo	
	Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	
Počet klientov:	Založenie karty klienta	
	Iné	

pokračovanie tab.7.

		Počet výkonov
7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti	Odborné poradenstvo	96
	Odber krvi na HIV/AIDS	33
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Založenie karty klienta	
	Iné	
Počet klientov:96		
8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Odborné poradenstvo	
	Výšetrenie pracovného rizika	
	Založenie karty klienta	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Iné	
Počet klientov:		
SPOLU počet výkonov		

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientů v poradni zdraví za období od 1.1.2019 do 31.12.2019

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0
	rel.	12,5	0,0	7,7	0,0	10,0	0,0	0,0	16,7	11,1	0,0	9,1	0,0	12,5	0,0	10,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	22,9	0,0	14,5	0,0	18,6	0,0	0,0	29,8	20,5	0,0	17,0	0,0	22,9	0,0	18,6	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0
	rel.	12,5	0,0	7,7	0,0	10,0	0,0	0,0	16,7	11,1	0,0	0,0	25,0	0,0	14,3	0,0	25,0	0,0	7,7	0,0	0,0
	+-%	22,9	0,0	14,5	0,0	18,6	0,0	0,0	29,8	20,5	0,0	0,0	42,4	0,0	25,9	0,0	42,4	0,0	14,5	0,0	0,0
25-34	abs.	2	2	3	1	3	1	3	1	3	1	4	0	2	2	4	0	0	4	1	0
	rel.	25,0	28,6	23,1	50,0	30,0	20,0	33,3	16,7	33,3	20,0	36,4	0,0	25,0	28,6	40,0	0,0	0,0	30,8	100,0	0,0
	+-%	30,0	33,5	22,9	69,3	28,4	35,1	30,8	29,8	30,8	35,1	28,4	0,0	30,0	33,5	30,4	0,0	0,0	25,1	0,0	0,0
35-44	abs.	2	2	3	1	2	2	3	1	2	2	3	1	3	1	3	1	0	4	0	1
	rel.	25,0	28,6	23,1	50,0	20,0	40,0	33,3	16,7	22,2	40,0	27,3	25,0	37,5	14,3	30,0	25,0	0,0	30,8	0,0	100,0
	+-%	30,0	33,5	22,9	69,3	24,8	42,9	30,8	29,8	27,2	42,9	26,3	42,4	33,5	25,9	28,4	42,4	0,0	25,1	0,0	0,0
45-54	abs.	1	2	3	0	2	1	2	1	2	1	2	1	1	2	2	1	1	2	0	0
	rel.	12,5	28,6	23,1	0,0	20,0	20,0	22,2	16,7	22,2	20,0	18,2	25,0	12,5	28,6	20,0	25,0	50,0	15,4	0,0	0,0
	+-%	22,9	33,5	22,9	0,0	24,8	35,1	27,2	29,8	27,2	35,1	22,8	42,4	22,9	33,5	24,8	42,4	69,3	19,6	0,0	0,0
55-64	abs.	1	1	2	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	2	0	0
	rel.	12,5	14,3	15,4	0,0	10,0	20,0	11,1	16,7	0,0	20,0	9,1	25,0	12,5	14,3	0,0	25,0	0,0	15,4	0,0	0,0
	+-%	22,9	25,9	19,6	0,0	18,6	35,1	20,5	29,8	0,0	35,1	17,0	42,4	22,9	25,9	0,0	42,4	0,0	19,6	0,0	0,0
65 a viac	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SPOLU: 100%		8	7	13	2	10	5	9	6	9	5	11	4	8	7	10	4	2	13	1	1

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	3	0	3	0	3	0	0	2	2	0	1	1	1	1	2	0	1	2	0	0
	rel.	14,3	0,0	8,1	0,0	7,3	0,0	0,0	14,3	5,7	0,0	3,3	7,1	3,3	7,1	5,1	0,0	5,9	6,1	0,0	0,0
	+-%	15,0	0,0	8,8	0,0	8,0	0,0	0,0	18,3	7,7	0,0	6,4	13,5	6,4	13,5	6,9	0,0	11,2	8,1	0,0	0,0
35-44	abs.	12	9	16	5	18	3	13	5	16	2	13	5	14	4	16	2	11	10	2	4
	rel.	57,1	30,0	43,2	35,7	43,9	30,0	43,3	35,7	45,7	22,2	43,3	35,7	46,7	28,6	41,0	40,0	64,7	30,3	66,7	66,7
	+-%	21,2	16,4	16,0	25,1	15,2	28,4	17,7	25,1	16,5	27,2	17,7	25,1	17,9	23,7	15,4	42,9	22,7	15,7	53,3	37,7
45-54	abs.	4	8	10	2	9	3	9	2	9	2	9	2	8	3	10	1	2	10	0	2
	rel.	19,0	26,7	27,0	14,3	22,0	30,0	30,0	14,3	25,7	22,2	30,0	14,3	26,7	21,4	25,6	20,0	11,8	30,3	0,0	33,3
	+-%	16,8	15,8	14,3	18,3	12,7	28,4	16,4	18,3	14,5	27,2	16,4	18,3	15,8	21,5	13,7	35,1	15,3	15,7	0,0	37,7
55-64	abs.	2	13	8	7	11	4	8	5	8	5	7	6	7	6	11	2	3	11	1	0
	rel.	9,5	43,3	21,6	50,0	26,8	40,0	26,7	35,7	22,9	55,6	23,3	42,9	23,3	42,9	28,2	40,0	17,6	33,3	33,3	0,0
	+-%	12,6	17,7	13,3	26,2	13,6	30,4	15,8	25,1	13,9	32,5	15,1	25,9	15,1	25,9	14,1	42,9	18,1	16,1	53,3	0,0
65 a viac	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SPOLU: 100%		21	30	37	14	41	10	30	14	35	9	30	14	30	14	39	5	17	33	3	6

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Muži

Tab.č.9a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	1	1	1	0	2	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	rel.	25,0	14,3	16,7	0,0	28,6	0,0	20,0	0,0	20,0	0,0	16,7	0,0	20,0	0,0	16,7	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0
	+-%	42,4	25,9	29,8	0,0	33,5	0,0	35,1	0,0	35,1	0,0	29,8	0,0	35,1	0,0	29,8	0,0	53,3	0,0	53,3	0,0
35-44	abs.	2	2	3	0	1	2	2	1	2	1	3	0	1	2	3	0	1	2	2	0
	rel.	50,0	28,6	50,0	0,0	14,3	100,0	40,0	50,0	40,0	50,0	50,0	0,0	20,0	100,0	50,0	0,0	33,3	66,7	66,7	0,0
	+-%	49,0	33,5	40,0	0,0	25,9	0,0	42,9	69,3	42,9	69,3	40,0	0,0	35,1	0,0	40,0	0,0	53,3	53,3	53,3	0,0
45-54	abs.	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	rel.	0,0	14,3	0,0	33,3	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	25,9	0,0	53,3	25,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0
55-64	abs.	1	3	2	2	3	0	2	1	2	1	2	1	3	0	2	1	0	1	0	1
	rel.	25,0	42,9	33,3	66,7	42,9	0,0	40,0	50,0	40,0	50,0	33,3	100,0	60,0	0,0	33,3	100,0	0,0	33,3	0,0	100,0
	+-%	42,4	36,7	37,7	53,3	36,7	0,0	42,9	69,3	42,9	69,3	37,7	0,0	42,9	0,0	37,7	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0
65 a viac	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SPOLU:	100 %	4	7	6	3	7	2	5	2	5	2	6	1	5	2	6	1	3	3	3	1

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1
	rel.	6,3	0,0	4,0	0,0	4,8	0,0	4,3	0,0	4,3	0,0	4,8	0,0	4,8	0,0	4,0	0,0	6,3	0,0	0,0	14,3
	+-%	11,9	0,0	7,7	0,0	9,1	0,0	8,3	0,0	8,3	0,0	9,1	0,0	9,1	0,0	7,7	0,0	11,9	0,0	0,0	25,9
25-34	abs.	3	1	4	0	4	0	3	1	4	0	4	0	4	0	4	0	3	0	2	1
	rel.	18,8	6,7	16,0	0,0	19,0	0,0	13,0	25,0	17,4	0,0	19,0	0,0	19,0	0,0	16,0	0,0	18,8	0,0	50,0	14,3
	+-%	19,1	12,6	14,4	0,0	16,8	0,0	13,8	42,4	15,5	0,0	16,8	0,0	16,8	0,0	14,4	0,0	19,1	0,0	49,0	25,9
35-44	abs.	3	0	3	0	1	3	3	0	3	0	3	0	2	1	3	0	2	1	0	2
	rel.	18,8	0,0	12,0	0,0	4,8	33,3	13,0	0,0	13,0	0,0	14,3	0,0	9,5	16,7	12,0	0,0	12,5	11,1	0,0	28,6
	+-%	19,1	0,0	12,7	0,0	9,1	30,8	13,8	0,0	13,8	0,0	15,0	0,0	12,6	29,8	12,7	0,0	16,2	20,5	0,0	33,5
45-54	abs.	3	4	5	2	6	1	3	2	4	1	3	2	4	1	3	2	4	1	1	0
	rel.	18,8	26,7	20,0	33,3	28,6	11,1	13,0	50,0	17,4	25,0	14,3	33,3	19,0	16,7	12,0	100,0	25,0	11,1	25,0	0,0
	+-%	19,1	22,4	15,7	37,7	19,3	20,5	13,8	49,0	15,5	42,4	15,0	37,7	16,8	29,8	12,7	0,0	21,2	20,5	42,4	0,0
55-64	abs.	5	9	10	4	7	5	11	1	9	3	8	4	8	4	12	0	5	6	1	3
	rel.	31,3	60,0	40,0	66,7	33,3	55,6	47,8	25,0	39,1	75,0	38,1	66,7	38,1	66,7	48,0	0,0	31,3	66,7	25,0	42,9
	+-%	22,7	24,8	19,2	37,7	20,2	32,5	20,4	42,4	19,9	42,4	20,8	37,7	20,8	37,7	19,6	0,0	22,7	30,8	42,4	36,7
65 a viac	abs.	1	1	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	1	1	0	0
	rel.	6,3	6,7	8,0	0,0	9,5	0,0	8,7	0,0	8,7	0,0	9,5	0,0	9,5	0,0	8,0	0,0	6,3	11,1	0,0	0,0
	+-%	11,9	12,6	10,6	0,0	12,6	0,0	11,5	0,0	11,5	0,0	12,6	0,0	12,6	0,0	10,6	0,0	11,9	20,5	0,0	0,0
SPOLU:	100%	16	15	25	6	21	9	23	4	23	4	21	6	21	6	25	2	16	9	4	7

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tab. č. 10a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	1	1	0	0	0	0	0	2
	rel.	0,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,2
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	0	2	0	1	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	20,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	49,0	0,0	69,3	0,0	20,2
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	1	2	1	1	0	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	25,0	50,0	33,3	50,0	0,0	33,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	49,0	53,3	69,3	0,0	23,9
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	3	0	0	0	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	75,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	0,0	0,0	0,0	20,2
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	2	0	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	66,7	0,0	0,0	13,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	17,2
6. Hypertenzia III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	1	1	4	4	3	2	0	15
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	3	0	2	0	0	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	75,0	0,0	66,7	0,0	0,0	33,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	53,3	0,0	0,0	23,9

0,0

0,0 | 0,0 | 0,0

Tab. č. 10b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	1	12	2	2	0	17
	rel.	0,0	0,0	0,0	33,3	57,1	16,7	13,3	0,0	33,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	53,3	21,2	21,1	17,2	0,0	12,9
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	2	2	4	7	0	15
	rel.	0,0	0,0	0,0	66,7	9,5	33,3	46,7	0,0	29,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	53,3	12,6	26,7	25,2	0,0	12,5
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	3	1	1	0	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	8,3	6,7	0,0	9,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	15,0	15,6	12,6	0,0	8,2
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	3	5	3	0	11
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	41,7	20,0	0,0	21,6
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	15,0	27,9	20,2	0,0	11,3
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	1	0	1	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	4,8	0,0	6,7	0,0	3,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	9,1	0,0	12,6	0,0	5,3
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,7	0,0	2,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,6	0,0	3,8
S P O L U	abs.	0	0	0	3	21	12	15	0	51
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	4	5	5	0	14
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	19,0	41,7	33,3	0,0	27,5
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	16,8	27,9	23,9	0,0	12,2
CELKOM	abs	0	1	1	7	25	15	17	0	66

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tab.č.11a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	0	2	0	1	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	66,7	0,0	50,0	0,0	42,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	69,3	0,0	36,7
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	1	0	1	1	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	50,0	0,0	42,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	36,7
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	14,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	25,9
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	14,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	25,9
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	0	0	1	3	1	2	0	7
	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	1
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	14,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	25,9

Tab.č.11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	1	3	1	2	3	0	10
	rel.	0,0	0,0	100,0	100,0	33,3	50,0	30,0	0,0	43,5
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	49,0	28,4	0,0	20,3
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	0	2	1	2	0	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	66,7	25,0	20,0	0,0	21,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	42,4	24,8	0,0	16,9
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	0	2	1	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	50,0	13,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	24,8	69,3	13,8
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	0	3	1	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,0	50,0	17,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,4	69,3	15,5
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	4,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	0,0	8,3
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0	0	1	3	3	4	10	2	23
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	0	1	3	1	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	30,0	50,0	21,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	28,4	69,3	16,9
CELKOM	abs	0	0	1	4	6	5	12	2	30

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži	Abs	1	0	2	0	0	0	1	0	2	3	0	0	
	Pokles	Rel	20,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	100,0	75,0	0,0	0,0
		+-%	35,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	42,4	0,0	0,0
		Abs	4	0	0	0	1	1	1	4	0	0	4	1
	Nezmenené	Rel	80,0	0,0	0,0	0,0	100,0	33,3	50,0	100,0	0,0	0,0	100,0	100,0
		+-%	35,1	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		Nárast	Abs	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0
		Rel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	66,7	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0
		+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	0,0
	Celkom	100%	5	0	2	0	1	3	2	4	2	4	4	1
Ženy	Abs	4	2	4	0	1	0	1	0	3	1	0	0	
	Pokles	Rel	33,3	50,0	100,0	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	100,0	100,0	0,0	0,0
		+-%	26,7	49,0	0,0	0,0	69,3	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		Nezmenené	Abs	5	0	0	2	1	0	1	3	0	4	4
		Rel	41,7	0,0	0,0	100,0	50,0	0,0	50,0	100,0	0,0	0,0	66,7	100,0
		+-%	27,9	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	37,7	0,0
		Nárast	Abs	3	2	0	0	3	0	0	0	0	2	0
		Rel	25,0	50,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0
		+-%	24,5	49,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	37,7	0,0
	Celkom	100%	12	4	4	2	2	3	2	3	3	1	6	4
Spolu	Abs	5	2	6	0	1	0	2	0	5	4	0	0	
	Pokles	Rel	29,4	50,0	100,0	0,0	33,3	0,0	50,0	0,0	100,0	80,0	0,0	0,0
		+-%	21,7	49,0	0,0	0,0	53,3	0,0	49,0	0,0	0,0	35,1	0,0	0,0
		Abs	9	0	0	2	2	1	2	7	0	0	8	5
	Nezmenené	Rel	52,9	0,0	0,0	100,0	66,7	16,7	50,0	100,0	0,0	0,0	80,0	100,0
	+-%	23,7	0,0	0,0	0,0	53,3	29,8	49,0	0,0	0,0	0,0	24,8	0,0	

	Abs	3	2	0	0	0	5	0	0	0	1	2	0
Nárast	Rel	17,6	50,0	0,0	0,0	0,0	83,3	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0	0,0
	+-%	18,1	49,0	0,0	0,0	0,0	29,8	0,0	0,0	0,0	35,1	24,8	0,0